

61588

TC
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü
İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı

1411 No'lu
Giresun Şer'iye Sicil Defteri
H. 1306.1307 (M.1889)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Hazırlayan
Ali Yılmaz

Danışman
Doç. Dr. Osman Zümrüt

Samsun
1997

Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne,

İşbu çalışma, jürimiz tarafından İslâm Tarihi ve Sanatları
Anabilim alında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan: Prof. Dr. Mustafa Zeki TARKI

Üye : Doç. Dr. Osman ZÜMRÜT

Üye : Yard. Doç. Dr. Yılmaz ÇAN

Onay :

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait ol-
duğunu onaylarım.

..18../11../1997

Enstitü Müdürü
Doç. Dr. Mustafa DABALLI

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	X
KISALTMALAR	XII
GİRİŞ	1
ŞER'İYYE SİCİLLERİ	
A- Tanımı, Ortaya Çıkışı ve Önemi.....	1
B- Şer'iyye Sicilindeki Belge Çeşitleri.....	3
1) Kadı tarafından ele alınan belgeler	
a)İlamlar	
b)Ma'rûzlar	
c)Mürâseler	
2) Başka Makamlardan Sadır Olan Belgeler	
a) Padişah'tan gelen emirler ve fermanlar	
b) Sadrazam, Beylerbeyi ve Kazaskerden gelen buyruklar	
c) Tezkereler, Temessükler ve diğer kayıtlar	
C) Giresun Şer'iyye Sicilleri	5
1) Sicillerin Durumu	
2) 1411 Numaralı Giresun Şer'iyye Sicili	
3) Metin Transkripsiyonunda takip edilen metod	

I. BÖLÜM

1411 No'lu Giresun Şer'iyye Sicili (Türkçe ABC'sine aktarılmış metin)

Kayıt-1 : Seyyid Karyesinden Sarı Halil Oğlu 'izzet'in Taburda Vefatından Sonra Varisleri Kaydı	8
Kayıt-2 : Lapa Karyesinden Zor Ali Oğlu Süleymanın Taburda Vefatından Sonra Varisleri Kaydı.....	8
Kayıt-3 : Satış Akdinde Oğlunu Vekil Kılması Kaydı.....	9
Kayıt-4 : Kimlik Tesbiti Kaydı.....	9

Kayıt-5: Ölenin Varislerinden Alacak Davası Kaydı.....	10
Kayıt-6: Yalıbahçe Karyesinde Kıranoğlu Osman B. Hüseyin'in Varislerinin Tespiti Kaydı.....	12
Kayıt-7: Vanazıt Karyesinden 'Osman Hoca Oğlu Ahmet B.Mustafa'nın Taburda Vefatından Sonra Varislerinin Tesbiti Kaydı.....	12
Kayıt-8: Firuz Karyesinden Tılak Oğlu 'osman B. Ahmet Taburda Vefatından Sonra Varisleri Tasbiti Kaydı.....	13
Kayıt-9: Kabaköy Karyesinden Yaşar Oğlu Ahmed B. Mustafa'nın Nikah Isbatı Kaydı.....	13
Kayıt-10: Varislerden Alacak İddiası Kaydı.....	15
Kayıt-11: Kayabaşı Mahallesinden Tahtacı Oğlu Salih B.Mustafanın Tabura Merkezinde Vefatından Sonra Varisleri Kaydı.....	16
Kayıt-12: Tabura Merkezinde Vefat İden Çalıkoğlu 'İzzet B. İlyas'ın Varisleri Kaydı.....	16
Kayıt-13: Tabura Merkezinde Vefat İden İsaoglu Mehmet B. Hasanın Variseri Kaydı.....	17
Kayıt-14: Alışveriş Akdinde Vekil Tayin Etme Kaydı.....	17
Kayıt-15: Eksik Kayıt.....	19
Kayıt-16: Ölenin Malından Satış Yapma Suresiyle Nafaka Tayini Kaydı.....	19
Kayıt-17: Şu'fa Hakkı Talebi Kaydı.....	19
Kayıt-18: Vasi Tayini Kaydı.....	20
Kayıt-19: Kimlik Tesbiti Kaydı.....	20
Kayıt-20: Vasi Tayini Kaydı.....	21
Kayıt-21: Kimlik Tesbiti Kaydı.....	22
Kayıt-22: Kimlik Tesbiti Kaydı.....	22
Kayıt-23: Babalarından Kalan Mallarından Hisse Talebi Kaydı.....	22
Kayıt-24: Satış Akdinde Vekil Tayini.....	24
Kayıt-25: Kimlik Tesbiti Kaydı.....	25
Kayıt-26: Gelininden Tereke Talebi Kaydı.....	25
Kayıt-27: Varislerden Alacak Talebi Kaydı.....	26
Kayıt-28: Alacak Davası Kaydı.....	27

III

Kayıt-29: Mahkemede Vekil Tayini Kaydı.....	28
Kayıt-30: Alacak Takibi İçin Vekil Tayini Kaydı.....	28
Kayıt-31: Varislerden Alacak Davası Kaydı.....	30
Kayıt-32: Rüşdü Isbat Da'vası.....	31
Kayıt-33: Kadının Kocasından Nafaka Talebi Kaydı.....	31
Kayıt-34: Karısından Düşen Malların İadesi Talebi Kaydı.....	34
Kayıt-35: Kimlik Tesbiti Kaydı.....	34
Kayıt-36: Kadının Kocasından Nafaka Talebi Kaydı.....	35
Kayıt-37: Vasi Tayini Kaydı.....	36
Kayıt-38: Karısının Alacağı İçin Vekil Tayini Kaydı.....	36
Kayıt-39: Kimlik Tesbiti Kaydı.....	37
Kayıt-40: Kimlik Tesbiti Kaydı.....	37
Kayıt-41: Kimlik Tesbiti Kaydı.....	38
Kayıt-42: Kızın Babasını Vekil Eylediği Kaydı.....	39
Kayıt-43: Ölenin Varislerinden Alacak Davası Kaydı.....	39
Kayıt-44: Kocasından Haber Alamayan Kadının Nikahının Feshi Davası Kaydı.....	41
Kayıt-45: Ölenin Varislerden Alacak Davası.....	42
Kayıt-46: Satış Akdi Senedi.....	43
Kayıt-47: Kocasından Düşen Terekenin İadesi Kaydı.....	45
Kayıt-48: Vekil Tayini Kaydı.....	46
Kayıt-49: Çocuklara Vasi Tayini Kaydı.....	46
Kayıt-50: Satış Akdi İçin Vekil Tayini Kaydı.....	47
Kayıt-51: Vasi Tayini Kaydı.....	48
Kayıt-52: Kimlik Tesbiti Kaydı.....	48
Kayıt-53: Kimlik Tesbiti Kaydı.....	48
Kayıt-54: Eksik Kayıt.....	49
Kayıt-55: Alacağını; Borçlu İken Ölenin Karısından Talebi Kaydı...	49
Kayıt-56: Alacağını; Borçlu İken Ölenin Karısından Talebi Kaydı...	51
Kayıt-57: Terekenin Satışı İçin Vekil Tayini Kaydı.....	52
Kayıt-58: Alacak Davası Kaydı.....	54
Kayıt-59: Alacağının; Borçlu İken Ölenin Karısından Talebi Kaydı.	55
Kayıt-60: Kimlik Tesbiti Kaydı.....	57

IV

Kayıt-61: Alacak Davası Kaydı.....	57
Kayıt-62: Eşlerin Birbirine Vekaleti Kaydı.....	58
Kayıt-63: Kocasının Ölümünü Tesbit ve	
Nikahın Düşmesi Talebi Kaydı	58
Kayıt-64: Satış Akdi İçin Vekil Tayini Kaydı.....	59
Kayıt-65: Gelirini Cami Imamına Vermek Şartıyla	
Bahçenin Vakfi Kaydı.....	60
Kayıt-66: Ölenin Terekesinin Varislerine Kullanılmak	
Üzere Arsa Satışı Kaydı.....	60
Kayıt-67: Kimlik Tesbiti Kaydı.....	61
Kayıt-68: Alacak Davası Kaydı.....	61
Kayıt-69: Kimlik Tesbiti Kaydı.....	63
Kayıt-70: Alacağını; Ölenin Kocasından Talebi Kaydı.....	63
Kayıt-71: Terekenin Varislere Dağıtımı Kaydı.....	64
Kayıt-72: Kimlik Tesbiti Kaydı.....	65
Kayıt-73: Vasi Hücceti Talebi Kaydı.....	66
Kayıt-74: Veraset İlamı İstenmesi Kaydı.....	66
Kayıt-75: Cami İmamı İçin Berat Talebi Kaydı.....	67
Kayıt-76: Vasi Tayini Kaydı.....	68
Kayıt-77: Satış Akdi İçin Vekil Tayini Kaydı.....	69
Kayıt-78: Kimlik Tesbiti Kaydı.....	69
Kayıt-79: Kimlik Tesbiti Kaydı.....	70
Kayıt-80: Kimlik Tesbiti Kaydı.....	70
Kayıt-81: Varislerden Alacak Davası Kaydı.....	71
Kayıt-82: Cami Yapımı Ve İmam Tayini Talebi Kaydı.....	72
Kayıt-83: Kimlik Tesbiti Kaydı.....	72
Kayıt-84: Kocasından Düşen Terekesinin Talebi Kaydı.....	74
Kayıt-85: Kiracının İmarıyye İstemesi Kaydı.....	75
Kayıt-86: Vekil Tayini Kaydı.....	76
Kayıt-87: Amcadan Tereke Talebi Kaydı.....	76
Kayıt-88: Varislerden Alacak Davası Kaydı.....	78
Kayıt-89: Kimlik Tesbiti Kaydı.....	79
Kayıt-90; Eksik Kayıt.....	79

Kayıt - 91:	Alacak Davası Kaydı.....	80
Kayıt - 92:	Satış Akdi İçin Vekil Tayini Kaydı.....	81
Kayıt - 93:	Alacak Davasının Takibi İçin Vekil Tayini Kaydı...	81
Kayıt - 94:	Satış Akdi İçin Vekil Tayini Kaydı.....	82
Kayıt - 95:	Nikah Tesbiti Kaydı.....	83
Kayıt - 96:	Rüşt Çağına Gelenin Vasi'liği Kabul Etmemesi.....	84
Kayıt - 97:	Vekil Tayini Kaydı.....	84
Kayıt - 98:	Vasi Tayini Kaydı.....	85
Kayıt - 99:	Eksik Kayıt.....	87
Kayıt-100:	Satış Akdi İçin Vekil Tayini Kaydı.....	87
Kayıt-101:	Terekeye İ'tirae Münasebetiyle Vekil Tayini Kaydı.....	88
Kayıt-102:	Alacak Da'vası İçin Vekil Tayini Kaydı.....	90
Kayıt-103:	Arazi Satışı İçin Vekil Tayini Kaydı.....	91
Kayıt-104:	Dolandırılarak Alınan Paranın İadesi İçin Vekil Tayini Kaydı.....	93
Kayıt-105:	Camiye İmam Tayini Ve Cami Yapımı Kaydı.....	94
Kayıt-106:	Bedel-i Hulu' Ödemeyi Kabul Eden Kadının Vekali Tayini Kaydı.....	95
Kayıt-107:	Gelinin Kocasından Kalan Tereke ve Eşyalarını Kayınpederinden Talebi Kaydı.....	96
Kayıt-108:	Çocuğu Olmayan Kadının Terekesinden Kardeşleri ve Anasının Alacak Davası İçin Vekil Tayini Kaydı.....	97
Kayıt-109:	Boşanan Kadının Kocasından Nafaka Talebi İçin Vekil Tayini Kaydı.....	99
Kayıt-110:	Satış Akdi Kaydı.....	99
Kayıt-111:	Satış Akdi İçin Vekil Tayini Kaydı.....	100
Kayıt-112:	Şaban Ayının Sonunun Geldiğinin Tesbiti Kaydı.....	101
Kayıt-113:	Kadının Kocasından Düşen Terekesine El Koyan Kaynından Tereke Talebi İçin Vekil Tayini Kaydı.....	102
Kayıt-114:	Satış Akdi Kaydı.....	102
Kayıt-115:	Vasi Tayini Kaydı.....	103
Kayıt-116:	Kadının Kayınpederinden Mihri Muaccel ve Mihri Müeccel Talebi Kaydı.....	104

VI

Kayıt-117: Vasi Tayini Kaydı.....	106
Kayıt-118: Ölünün Vasîlerinden Alacak Davası Kaydı.....	106
Kayıt-119: Vasi Tayini Kaydı.....	108
Kayıt-120: Ölenin Büyük Oğlundan Alacak Davası Kaydı.....	109
Kayıt-121: Büyük Kardeşinden Tereke Talebi İçin Vekil Tayini Kaydı.....	111
Kayıt-122: Alacağını Ölenin Karısından Almak İçin Vekil Tayini Kaydı.....	111
Kayıt-123: Alacaklının Alacağını Ölenin Büyük Oğlundan Almak İçin Vekil Tayini Kaydı.....	114
Kayıt-124: Alacağını Ölenin Karısı ve Çocuklarından Talebi K. ..	115
Kayıt-125: Camiye Vakf Edilen Yerlere Tecavüz Edenleri Şikayet Kaydı.....	117
Kayıt-126: Vasî Tayini Kaydı.....	119
Kayıt-127: Vekil Tayini Kaydı.....	119
Kayıt-128: Vasi Tayini Kaydı Ve Varislerden Alacak Davası Kay.	120
Kayıt-129: Gıyâben Aleyhine Verilen Hükmü Mahkemede Tekrar Ruyet Talibi Kaydı.....	124
Kayıt-130: Ölüm Hadisesinin İsbâtı Kaydı.....	132
Kayıt-131: Ölünün Terekesinden Alacak Davası Kaydı.....	132
Kayıt-132: Ölen Kardeşinin Terekesinden Alacak Davası Kaydı..	133
Kayıt-133: Varislerin Tesbiti Kaydı.....	135
Kayıt-134: Vekâlet Verilmesi Kaydı.....	135
Kayıt-135: Vasisi Bulunduğu Maldan Satarak Ölenin Borcunun Verilmesi Kaydı.....	136
Kayıt-136: Arazi Satımında Kalan Borcunun Varislerden Talebi Kaydı.....	136
Kayıt-137: Alacak Davası Kaydı.....	139
Kayıt-138: Vekil Tayini Kaydı.....	139
Kayıt-139: Varislerden Alacak Davası Kaydı.....	140
Kayıt-140: Varislerin Tesbiti Kaydı.....	143
Kayıt-141: Satış Akdi İçin Vekil Tayini Kaydı.....	143
Kayıt-142: Satış Akdi İçin Vekil Tayini Kaydı.....	144

VII

Kayıt-143:	Satış Akdi İçin Vekil Tayini Kaydı.....	144
Kayıt-144:	Kadının Mihri Müeccelini Terekeden Talebi Kaydı.....	145
Kayıt-145:	Kaybolup Başkaları Tarafından Bulunan Hayvan ve Yavrularının Tarafına Teslimi Talebi Kaydı.....	147
Kayıt-146:	Kadının Mihrinin Tesbiti İçin Vekil Ta'yini Kaydı...	148
Kayıt-147:	Vekil Tayini Kaydı.....	149
Kayıt-148:	Mihri Müeccelin Tarafına Teslimi İçin Vekil Tayini Kaydı.....	150
Kayıt-149:	Velisi Olduğu Vasînin İş Takibi İçin Vekil Tayini K....	150
Kayıt-150:	Yengesi Ve Babasından Ağabeyinden Olan Alacağının Tahsili Da'vası.....	151
Kayıt-151:	Vekil Tayini Kaydı.....	153
Kayıt-152:	Alacağını Vermeden Ölenin Terekesinden Mal Talebi Kaydı.....	153
Kayıt-153:	Eksik Kayıt.....	154
Kayıt-154:	Kadının Mihri Müeccel Talebi Kaydı.....	154
Kayıt-155:	Alacağını Eytamlardan Talebi Kaydı.....	156
Kayıt-156:	Vekilliğin Isbatı Kaydı.....	157
Kayıt-157:	Varislerin Tesbiti Kaydı.....	157
Kayıt-158:	Mahkemede Vekil Tayini Kaydı.....	157
Kayıt-159:	Kayınpederinin Nikah Mukabilince Vereceği Arazinin Kendisine Teslimini Talebi Kaydı.....	158
Kayıt-160:	Mihri Müeccel Hakkını Kocasının Terekesinden Talebi Kaydı.....	159
Kayıt-161:	Mihri Muaccel Ve Müeccel Talebi Kaydı.....	159
Kayıt-162:	Vekil Tayini Kaydı.....	160
Kayıt-163:	Alacağını Ölenin Terekesini Satmakla Tahsiline İzin Verilmesi Talebi Kaydı.....	161
Kayıt-164:	Boşanan Kadının Mihar Talebi Kaydı.....	161
Kayıt-165:	Terekeden Hisse Alabilmek İçin Vekil Tayini Kaydı..	163
Kayıt-166:	Babasının Bahçesine Müdahale Edenle Muhakeme İçin Vekil Tayini Kaydı.....	164
Kayıt-167:	Vekil Tayini Kaydı.....	165

VIII

Kayıt-168:	Vakıf Arazisine Müdahaleyi Men İçin	
	Vekil Tayini Kaydı.....	165
Kayıt-169:	Habasından Alacak Davası Kaydı.....	166
Kayıt-170:	Alacağına Mahsuben Rehin	
	Bulundurduğu Bahçenin İadesi Talebi Kaydı.....	167
Kayıt-171:	Aleyhine Verilen Mahkeme Kararına	
	İ'tiraz Talebi Kaydı.....	168
Kayıt-172:	Babalarının Ölümü Üzerine Alacak ve	
	Vereceklerin Takibi İçin Vekil Tayini Kaydı.....	169
Kayıt-173:	Terekenin Taksimi İçin Vekili Tayini Kaydı.....	171
Kayıt-174:	Nikahta Mıhr Tayini Ve Teslimi İçin	
	Vekil Tayini Kaydı.....	172
Kayıt-175:	Borcuna Mahsuben Gayri Menkullerinin Satımı	
	ve Fazlasının Kendisine Teslimini Talebi Kaydı.....	174
Kayıt-176:	Alacağını Terekesinden Talebi Da'vası Kaydı.....	174
Kayıt-177:	Vekil Tayini Kaydı.....	175
Kayıt-178:	Evinin Kira İşlemleri İçin Vekil Tayini Kaydı.....	176
Kayıt-179:	Mahkemedeki Yanlışlığın Düzeltilmesi Talebi Kaydı..	177
Kayıt-180:	Mıhr Talebi İçin Vekil Tayini Kaydı.....	179
Kayıt-181:	Aleyhine Sonuçlanan Mahkemenin	
	Yeniden Ru'yeti İçin Vekil Tayini Kaydı.....	180
Kayıt-182:	Vekil Tayini Kaydı.....	181
Kayıt-183:	Mahkemenin Yeniden Ru'yeti Davası Kaydı.....	181
Kayıt-184:	Alacağına Karşılık Va'd Edilen Arazinin Talebi Kaydı	182
Kayıt-185:	Alacak Da'vası Kaydı.....	184
Kayıt-186:	Terekeden Hisselerini Almak İçin Vekil Tayini Kaydı...	184
Kayıt-187:	Vekil Tayini Kaydı.....	185
Kayıt-188:	Vasîliğin Değişmesi Kaydı.....	185
Kayıt-189:	Vekil Tayini Kaydı.....	186
Kayıt-190:	Satın Aldığı İneğin Sahibinin	
	Gasbı Sonucu Kendisine İadesi Talebi Kaydı.....	187
Kayıt-191:	Terekeden Hakkını Almak İçin Vekil Tayini Kaydı..	188
Kayıt-192:	Satış Akdi İçin Vekil Tayini Kaydı.....	188

Kayıt-193: Varislerin Tesbiti Kaydı.....	190
Kayıt-194: Mihr Talebi Kaydı.....	190
Kayıt-195: Alacak Davası Kaydı.....	191

2. BÖLÜM

1411 No'lu Giresun Şer'iyye Sicil Defteri'nin özgün metni	192
--	------------

3. BÖLÜM

DEĞERLENDİRME.....	254
A) GİRESUN	
1) Giresun hakkında genel bilgi	
2) Giresun'a bağlı yerleşim birimleri	
a) Mahalleler	
b) Karyeler	
c) Nahiyelere bağlı karyeler	
B) SOSYAL YAPI.....	258
a) Sosyal statü	
b) Müslim - gayr-i müslim ilişkileri	
c) Evlenme - boşanma	
d) Vasî - vekil tayini	
e) Nüfus - aile	
f) Alacak-verecek davası ile ilgili anlaşmazlıklar	
g) Vakıflar	
C) İKTİSADİ YAPI.....	264
a) Şehrin iktisâdi durumu	
b) Para	
BİBLİYOGRAFYA.....	268

ÖNSÖZ

XV. yüzyılın yarısı ile XX. yüzyılın ilk çeyreği arasında 472 yıllık Türk tarihinin, Türk kültürünün, Türk hukukunun ve Türk siyasi, sosyal ve hukûki hayatının birinci elden kaynakları hiç şüphesiz Şer'îyye sicilleridir. Mahalli tarihler için olduğu kadar Osmanlı Devleti'nin ictimâî yapısı hakkında da geniş ölçüde fikir edindiğimiz belgeler arasında bulunan Şer'îyye sicilleri halen tarihçilerin en çok kullandığı malzemeler arasındadır. Hıristiyan tarihlerine temel teşkil eden kilise kayıtları Çinlilerin kullandığı Şu'lar ne derecede ehemmiyetli ise Şer'îyye sicilleri'de o derece kuvvetli ve daha güvenilir kaynaklardır. Osmanlı idârî teşkilâtının esasını teşkil eden her kazada, İslâmi hukuk esaslarına istinad ettirilerek vücuda getirilmiş olan şer'î mahkemelerde sadece yargı yetkisi değil, ayrıca günümüzdeki birçok kamu hizmetlerini ifâ yetkisine sahip olan kadıların verdikleri kararları, tuttukları zabıtları, yaptıkları yazışmaları üst bürokratların gönderdikleri emirleri ihtiva etmektedir. Genelde Türk tarihi, özelde mahalli tarihler için ehemmiyet arzeden sicil defterlerini incelemeden o beldenin mahalle ve karye isimlerini, dini ve sosyal yapılarını, nüfusun ırkî ve dini yönden ayrımını, şehirdeki esnaf gurupları ile ürettikleri malların narh listelerini, ölen kişinin mal varlığını gösteren tereke kayıtlarını bulmamız ve fikir beyân etmemiz mümkün değildir.

İşte yukarıda saydığımız gerekçeler ve hocam sayın Doç.Dr. Osman Zümrüt Bey'inde telkinleriyle tez konumuzu bu doğrultuda seçtik. Birçok il sicil defterlerinin belki çoğu tetkik edilmesine rağmen

zannediyorum şer'iyeye sicilleri bütün saflığı ve terkedilmişliğiyle araştırmacıları bekliyor. Ulaşabildiğim kadarıyla Giresun ile ilgili yazılan kitap ve makalelerde şer'iyeye sicili mâhazına rastlayamadım. Bu konuda ilk çalışanlar arasında olmam ayrı bir mutluluk kaynağıdır.

Bu cümleden olarak Giresun Şer'iyeye sicillerinden 1306-1307 (m. 1889) tarihli ve 1411 numaralı defteri tez olarak hazırlamaya çalıştık. Tezi hazırlarken amacımız sicil defterini günümüz harflerine çevirmenin yanında, belgelerden edindiğimiz bilgilere göre o dönem Giresun kazasının idarî, iktisâdî, kültürel ve sosyal hayatını bir nebze de olsa ortaya koymaktı. Yoksa 49 defterden müteşekkıl ve 63 yılı kapsayan Giresun Şer'iyeye sicillerinin sadece bir defterini ve 2 yıllık bölümünü baz alarak Giresun hakkında ahkam kesme iddiasında değiliz. Ancak bu bakire alana girerek Giresun tarihi açısından bir kapının aralandığı kanaatindeyiz. Bu çalışmamızda kısmî bile olsa bundan sonraki çalışmalarımızda Giresun halkına tarihini aydınlatma konusunda iddiamız var.

Beni bu çalışmaya sevkeden ve her konumda yardımlarını esirgemeyen bölüm başkanı hocam Sayın Prof. Dr. M.Zeki Terzi Bey'e ve danışman hocam Sayın Doç. Dr. Osman Zümrüt Bey'e, en derin saygı ve hürmetlerimi sunmayı bir borç bilirim.

Samsun, 1997

Ali Yılmaz

KISALTMALAR

a.g.e	: Adı geçen eser
bkz	: Bakınız
b.	: Bin
Hic.	: Hicrî
k. no.	: Kayıt no.
s	: Sahıfe
V	: Varak
y.y.	: yüzyıl
C	: Cilt no.
TDAV	: Türk Dünyası Araştırma Vakfı
vd.	: ve diğeri
D.İ.A.	: Diyanet İşleri Ansiklopedisi
G.B.K.Y.	: Giresun Belediyesi Kültür Yayınları

GİRİŞ

ŞER'İYYE SİCİLLERİ

A) TANIMI, ORTAYA ÇIKIŞI VE ÖNEMİ

"Şer'i" veya "şer'iyye" kelimesi manâ itibarıyla şer'îata âit, şer'i'atla ilgili, şer'îata uygun, "Mahkeme-i Şer'iyye" şer'i mahkeme, şeriat hükümlerine göre davalara bakan mahkeme(1) anlamındadır. Yine lügatle okumak, kaydetmek ve karar vermek demek olan sicil tabiri ile birlikte oluşturduğu mana ise şudur; Osmanlı Devleti'nin idâri teşkilâtının en küçük birimi olan kazalarda bulunan şer'i mahkemelerde, kadıların her türlü hukûkî hadise hakkında verdikleri karar suretlerini, hüccetleri ve yargıyı ilgilendiren çeşitli yazılı kayıtları ihtivâ eden defterlere şer'iyye sicilleri, kadı defterleri, mahkeme defterleri demektir.

İlk şer'iyye sicil kayıtlarının 1455 Bursa Şer'iyye Sicili(2) olarak kabul edersek yaklaşık bugün itibarıyla 542 sene öncenin birinci elden kaynakları elimizde bulunmaktadır. Zira mahkeme kayıtları her devirde ait olduğu devletin kültürünü ve tarihini yakından takip eden ve yansıtan önemli tarih belgeleridir, tarih aynasıdır.

Kadıların devlet merkezyle yaptıkları resmî yazışmaları, halkın şikayet ve dileklerini mahalli idarelere ait hukûkî düzenlemeleri olarak kabul edilen ferman ve hükümleri, en önemlisi de ait olduğu mahallin sosyal ve iktisadi hayatını yansıtan mahkeme kararlarını ihtiva eden bu sicilleri incelemeden, Osmanlı Devleti'nin siyasî idârî ve sosyal tarihini hakıyla ortaya koymak mümkün değildir. Özellikle şehir tarih-

1) Develioğlu Ferit; Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik lügat; Aydın Kitabevi 9. baskı Ankara s; 1187

2) Akgündüz Ahmet; Şer'iyye sicilleri; TD.A.V. Yayını C1 - İstanbul 1988 s. 11

leri açısından birinci derece kaynak hiç şüphesiz şer'îyye sicilleridir. Ayrıca genel tarih açısından da önemli şahsiyetler, yer adları ve kurumlar tarihî açısından da keza birinci elden kaynaklardır.

Yine bu mahkeme kayıtlarından Osmanlıdaki uygulanan hukûkun Kur'an ve sünnet çizgisine ne kadar uyduğu, merkezi otoritenin yargı üzerindeki durumu, örflerin bağlayıcılığı gibi bir çok konu hakkında önyargı yerine tarihsel ve bilimsel yaklaşım açısından son derece ehemmiyet arz etmektedir.

Aynı şekilde aile hukuku, aile yapısı, miras hukuku zimmi (azınlık) hakları ve bugünlerde revaçta olan çok hukuklu üniteler devlet yapısı açısından incelenmeğe değerdir.

İşletme ve iktisad tarihi açısından da yaklaşık 500 yıl hüküm sürmüş Türk tarihi açısından Anadolu halkının ekonomik durumu geçim tarzı ithalat ve ihracaat maddelerinin tesbiti, ürettiği sanayi ma'mûlleri, meslek çeşitleri özellikle anlatıldığı gibi ticaretle uğraşanların gayri Türk unsurların ve rant sahiblerinin kimler olduğu davalardaki tazminatların durumu, kullanılan para durumu, para, enflasyon, devellasyonun tarihi seyrini anlama açısından hâkeze birinci elden kaynak olduğunu aklımızdan çıkarmamak zorundayız.

Yine devlet yapısının tetkiki, bürokrasinin durumu liva, sancak kaza, nahiye ve karyelerin durumu ve idarî yapısı ve müesseseler tarihi açısından şer'îyye sicilleri tutunacağımız en önemli kaynaklardır. Mahalli idâreler ve yetkilerini de sicil defterlerinden çıkarmamız mümkündür.

Tarihi ibret açısından askerî teşkilatımızın ortaya çıkışı, fonksiyonları, sefere çıkarken yaptıkları hazırlıklar pâdişahların askerî operasyonlara bakış açısı emir ve fermanlardaki durumlarla, savaş

taktikleri askeri rütbelerin öğrenilmesi askeri teşkilâttaki ağırlığın Türklerden mi yoksa devşirmelerden mi meydana geldiği gibi askeri açıdan son derece öneme haiz konulardan da aydınlanacağımız en önemli kaynaklar şüphesiz şer'iyye sicilleridir.

Şer'iyye mahkemelerinin verdiği kararların sicile kaydedilmesi sadece Osmanlılara ait bir husus olmayıp İslâm Tarihi açısından bakacak olursak Hz. Peygamber döneminde aynı usulün yapıldığını özellikle Hz. Ömer devrindeki divânlar tahsîsî kayda değer bir olaydır.

B) ŞER'İYYE SİCİLLERİNDEKİ BELGE ÇEŞİTLERİ

Şer'iyye sicil defterlerinde mevcut olan yazılı kayıtları önce iki gruba ayırabiliriz. Birincisi; kadılar tarafından inşa edilerek yazılan kayıtlardır. İkincisi; Kadıların kendilerinin inşa etmedikleri, belki kendilerine hitaben gönderildiği için sicile kaydedilen fermanlar bera'tlardır.

1) Kadı Tarafından Ele Alınan Belgeler

a) Hücetler : Kadının hükmünü ihtiva etmeyen, taraflardan birinin ikrarını ve diğerinin bu ikrarı tasdikini havî bulunan ve üst tarafında bunu düzenleyen kadının mühür ve imzasını taşıyan yazılı belgeye hüccet denmektedir.(4) Taraflara veren hüccetlerin bir örneği sicil defterlerine kaydedilir. Bu metinlerde hücceti veren kadının ismi, tarafların adresi, konusu, muamelenin şekli, tarih yıl ay olarak yazılır.

b) İlamlar : Hakimin hükmünü ihtiva eden sicil kayıtlarıdır. Hakim yargılama tamamlandıktan sonra şer'e göre hükmü verir. Ge-

4) Akgündüz A. a.g.e. s 48

rekçeleriyle bir İ'lam hazırlar taraflara ve sicile kaydedilen belgelerdir. İ'lamın temel özellikleriyse; Hakimin ismi, tarafların tanıtılması, davalının iddiası, davalının cevabı, gerekçeli hüküm tarihi ve şahidlerin İ'lamda bulunmasıdır.

c) Ma'rûzlar : Kadının kararını ihtiva etmeyen, kısaca astın üste yazdığı bir isteği arzını hâvî belge ve kayıtlardır.

d) Mürâseler : Kadıların yukardaki zikredilen belgeler dışında bazı resmi yazışmalarıdır.(3)

2) Başka Makamlardan Sadır Olan Belgeler

A) Padişah'tan Gelen Emirler ve Fermanlar : Padişahın kendisine İslâm hukuku tarafından tanınan yasama yetkisine dayanarak verdiği icra kuvvetinin başı olarak aldığı hükümlerdir. Bunlara kadılar muhataptır. Gereğini yazıp sicile kaydetmekle mükelleftir.

B) Sadrazam, Beylerbeyi ve Kazaskerden Gelen Buyrultular : Padişah'tan sonra şer'î ve kanunî hükümleri icra ile görevli makam olan sadrazamların yazılı buyruklarıdır. Bazen Beylerbeyi ve Kazaskerlerin tayin ve terfi gibi hususlarda şer'îye mahkemelerine buyrukları bulunmakta bunlarda sicile kaydedilmektedir.

C) Tezkereler, Temessükler ve Diğer Kayıtlar: Şer'îye sicillerinde yer alan ve kadıların dışında makamlar tarafından birbirleriyle yapılan yazışmalardır. Temessükler ise bugünkü tapu senedi yerine geçebilecek nitelikteki resmi evraklardır. (5)

3) Akgündüz A. a.g.e. s. 12

5) Akgündüz A. a.g.e. s.192

C) GİRESUN ŞER'İYYE SİCİLLERİ

1) Sicillerin Durumu

Osmanlı Devleti'nin Trabzon vilayetine bağlı bir kazâ olarak gör-
düğümüz Giresun'da sicil defterlerinin H.1275 tarihinde tutulmaya
başladığını görmekteyiz. Sonuncusu ise H.1338 tarihini ta-
şımaktadır.(7)

Buradan da anlaşılacağı üzere 63 yıl süreyle aralıksız bu siciller
muntazaman tutulmuştur.

Daha önceleri İstanbul Topkapı Sarayı'nda bulunan Giresun
Şer'iyye Sicilleri daha sonra Ankara Milli Kütüphane'ye nak-
ledilmiştir.

Giresun'da müstakîl bir üniversitenin bulunmayışı Giresun
Şer'iyye Sicilleri'nin bu zamana kadar pek irdelenmediği ancak Gi-
resun Belediyesi'nin Giresun Şer'iyye Sicil defterlerinin tamamının
mikrofilmlerini çektilererek Giresun'a kazandırma çabaları bu ça-
lışmaları hızlandıracağı kanaatindeyiz.

Giresun Şer'iyye Sicilleri çeşitli ebatlarda ve arkası meşin, yüzleri
kağıttan yapılmıştır. Defterlerin çoğu gayet iyi muhafaza edilmesine
rağmen inceleyebildiğimiz kadarıyla ciltleri bozulan ve yıpranan def-
terleri de gördük.

2) 1411 Numaralı Giresun Şer'iyye Sicili

Tez olarak aldığımız 1411 numaralı defter Ankara Milli Kü-
tüphane'de olup sırtı siyah meşin, satırları mukavva kalınlığında sert

7) Akgündüz A. a.g.e. s.

kağıttan yapılmıştır. Kağıtları bugünkü işletme defterlerini anımsatacak çizgili kağıda yazılmıştır. Sicil 14x29 cm. ebadlarında olup Hicri 1306-1307 (m. 1889) yılına aittir. Osmanlı tahtında saltanat süren Sultan Abdülhamid devrine aittir.

Sicil defteri 123 sayfadan (62 varak) ibâret olup 195 kayıt ihtiva etmektedir. Defteri ilk incelediğimizde kayıtlara numara kesilmemiş olduğunu gördük ve kayıtları baştan sona numaralandırdık.

Defterdeki kayıtların büyük bir kısmını, toplam 75 kayıt ile alım-satım mukavelelerinde vekil tayini mes'eleleri oluşturmaktadır. Bunların dışında, mihir, vasî tayini, terekeden hak talebi, mahkemeye itiraz gibi çeşitli konularda belgeler bulunmaktadır. Ayrıca boşanma, vakıf, imam tayini, hilâl gözetlenmesi gibi sosyal hadiselerle ait belgeler de mevcuttur.

Defterin varakları genelde dolu olmakla birlikte 3-5 satır yazılarak boş bırakılmış 2-3 sayfa mevcuttur. Yine yazı türleri değişiklik arz etmektedir. Anlayabildiğim kadarıyla defter 3 ayrı katıp tarafından kaleme alınmıştır. İmlâ ve defter düzeni nisbeten düzgün sayılır. Tarihler bugünkü kullanılan şekilde (rakamla) verilmiş olup, tarih sırasına genelde uyulmuştur. Hicri takvimin yanında kayıtlarda rûmî takvimlerde yer yer kullanılmıştır.

Kayıtların başı ile sonu arasında tarihler çoğu kez çakıştığı halde bazan 3-5 gün ileri tarihlerinde atıldığını görmekteyiz. Bu da bize bir kaydın her zaman aynı gün bitirilemediğini göstermektedir.

3) Metin Transkripsiyonunda Takip Edilen Metod

İncelediğimiz 1411 no'lu Giresun Şer'iyye Sicilleri defterindeki kayıtlar numaralandırılmadığından biz baştan sona toplam 195 kayıdı

numaralandırdık. Defterdeki seyri hiç değiştirmedik. Tarihlerdeki öncelikler defterden kaynaklanmaktadır. Tarih sırasına koymak için herhangi bir dahlimiz olmamıştır. Ayrıca okuyuculara kolaylık sağlamaşı açısından her varak a ve b diye sayfalara ayrılmış, her sayfadaki bütün satırlara numara vermek suretiyle okuyucuların hizmetine sunulmuştur.

Sicil defterinde az da olsa bazı kelimeleri okuyamadık. Hiç okuyamadıklarımızı şüpheli olanları ise ? şeklinde geçtik.

Metinde (ğ) harfini (') işareti ile uzatma ve inceltmeleri (^) ile gösterdik. Belgelerde verilen hicrî takvimler metnin başındaki kayıtn sonunda gün ve tarih olarak verdik.

V. 1a

KAYIT-1: SEYYİD KARYESİNDEN SARI HALİL OĞLU İZZET'İN TABURDA VEFATINDAN SONRA VARİSLERİ KAYDI: (4 C. evvel 1306; 6 Ocak Pazar 1889)

1) Giresun kazasına tabi' Seyyid karyesi ahâlîsinden olup tâlî taburu efradından iken 2) taburî merkezinde vefat iden sarı Halil oğlu İzzet b. Halil b. İbrahim veraseti 3) zevce-i menkûha-i metrûkası Zekiye binti Mehmet ile sulbî sağır oğulları Halil ve Nuri ve sulbiye sağıra kızı 4) Şerife ve validesi Hatice binti Ahmed'e münhasıra olup bunlardan gayri terekesine 5 müstehak vârisi ve âharı olmadığını bilür ve böylece şehâdet dahi ıderiz.

6) 4 C. evvel 1306 7) karyeden Cafer oğlu Hasan b. Hasan 9) Seyyid karyesinden İslamoğlu Mehmet Ağa b. Ali 8-10) Mühür.

KAYIT-2: LAPA KARYESİNDEN ZOR ALİ OĞLU SÜLEYMAN'IN TABURDA VEFATINDAN SONRA VARİSLERİ KAYDI: (5 C. evvel 1306; 7 Ocak Pazartesi 1889)

11) Giresun kazasına tabi' Lapa karyesi ahalîsinden olup sınıfı tâlî taburu efradından 12) iken taburî merkezinde vefat iden Zor Ali oğlu Süleyman b. Mehmet b. Abdullah'ın verâset-i 13) zevce-i menkûha-i metrûkası Emine binti Hasan ve sulbî sağır oğlu Feyzi'ye münhasıra olduğu ve bunlardan 14) gayri vârisi ve terekesine müstehak âharı olmadığını bilür ve böylece şehâdet dahi ıderiz.

15) 5 C. evvel 1306 16) Bıyık oğlu Hasan b. Mehmed 17) karyeden Zor Ali oğlu Emin Çavuş b. Mehmed

18) İşbu şahidlerin şehâdet-i huzurumla olduğunu tasdik ıderim.
 19) Mühür 20) İşbu şahidlerin mührü olmadığını tasdik ıderiz. To-
 palzâde Çolak Kadızâde 21) Mühür

KAYIT-3: SATIŞ AKDİNDE OĞLUNU VEKİL KILMASI KAYDI:

(5 C.ewel 1306; 7 Ocak Pazartesi 1889)

22) Giresun kazasına mülhak Akköy nahiyesinin Ma'dala karyesi ahalisinden Hasanbaşoğlu 23) Salih b.Hasan karyede kâin bâ tapu mutasarrıf olduğu bir tarafı yol ve Bölükbaşoğlu 24) ve dere ve o yüz ile Mahdut köm namıyla bir kıt'a fındık bahçesinin nısfını Bulancak ka-sabası mütemekkinlerinden 25) tebea-i Devleti Âliyye'nin Ermeni mil-letinden Keşîş oğlu Kırgor veledi Tortak nâm kimesneye binikiyüz gurus 26) bey'i hakkında muâmele-i icrâiyyesi ve ahz ve kabza oğlu Ali Ağayı tarafından vekâlet-i âmme-i mutlaka-i 27) sahiha ile vekil ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin eylediğini huzurumuzda ıkrar eylediğini 28) istima' etmemizle ol vecihle oğlu merkûm Ali Ağayı vekil eylediğine şahidiz. Şehadet 29) dahi ıderiz.

30) 5 C.ewel 1306 31) Ma'dala karyesinden Bayraktaroğlu Mus-tafa Ağa b. Hüseyin 32) Mühür 33) Efendizâde Ömer Ağa b. İbrahim Ağa 34) Mühür

35) İşbu ber minvâli muharer vekâleti kabul ittim. 36) Hasanbaş oğlu Ali b. Salih. 36) Mühür.

V. 1b

KAYIT-4: KİMLİK TESBİTİ KAYDI: (7 C. ewel 1306; 9 Ocak Çar-şamba 1889)

1) Akköy nahiyesinin Süme karyesinden Sakine Arif oğlu kızı

Zeynep binti Hasan olduğunu huzurumuzda 2) ve böylece bilür ve şehâdet dahi ıderiz.

3) 7 C.evvel 1306; 4) Süme karyesinden Kırbasıoğlu Mehmet b. Mustafa 5) Süme karyesinden Kıırtoğlu Ahmet b. Mehmet 6) Lapa karyesinden Hamzabasıoğlu Şakır b. Mehmet İşbu Şakırın mührü olmadığını tasdik ıderiz. Çolakkadıızâde Topalzâde 7-8) Mühür

9) Mührü olmadığını tasdik ıderiz. Çolakkadıızâde Topalzâde 10) Mühür

KAYIT-5: ÖLENİN VARISLERİNDEN ALACAK DAVASI

KAYDI: (8 C.evvel 1306; 10 Ocak Perşembe 1889)

11) Hacı Vartan merkûm İbrahim ve Mehmet muvacehesinde müteveffa İmamoğlu Mahmud b. 'Alı hayatında yedimde 12) olan iki kıt'a doksan iki senesi eylülün birinci günü tarihiyle müverrih fekleri mucince otuz üç buçuk adet yüzlük mecdiye altunu alacağım olup 13) kable'l-eda ve'l-İfa mütevaffayı merkûm Mahmud vefat etmekle meblağı Mezkuu terekesine vadi'l-yed 14) iden oğulları İbrahim ve Mehmet ve sağır mezbur Ahmedin vasiy-i zevcesi Şerife binti Mehmedden halen talep ıderim. 15) Babamızın borcu olduğunu bilürüz.

16) 8 C.evvel 1306 17-18) Mühür 19) Hacı Vartan

20) İşbu müdda'î merkûm Hacı Vartan'ın iddiâ'sı üzerine tereke-i vafiyesine bi'lvesaye vadi'l-yed eylediğı 21) tav'an ıkrar ve l'tıraf ıderim lakin müddeasını kılya-i inkarım olup ifadem bundan ibarettir. 22) Vasi Şerife binti Mehmed

23) İmam oğlu Mahmut doksan iki senesinde hali hayatında Çaylak oğlu Hacı Vartana İfaya 24) 33 adet lira-i osmanlı deyni aldım ve merkûm Hacı Vartana borcumdur dediğini böylece bilür 25) Şahadet dahi ıderiz.

26) 12 C.evvel 1306 27) Emir oğlu 'Ömer b. Salih 28) ve Hüseyin

Emir Çavuş 29) Coral oğlu İbrahim Ağa 30) Emir oğlu 'İzzet b. 'Ömer

31) Tekke karyesinden Hüseyin Hilmi 32) Mühür

33) Merkûm 'Ömerin mührü olmadığını tasdik ideriz Çolakkadıâde.

V. 2a

KAYIT-6: YASLIBAHÇE KARYESİNDE KIRANOĞLU OSMAN B. HÜSEYİN'İN VARISLERİNİN TESPİTİ KAYDI: (9 Cevvel 1306; 11 Ocak Cuma 1889)

1) Akköy nahiyesinin Yaslibahçe karyesinde sakin iken bundan akdem vefat iden kırıanoğlu 2) 'Osman b. Hüseyin b. Mustafanın vârisi sağır oğulları 'İzzet ve Şükrü sulbiye sağıra kızı Hasıbeyeye munhasıra olup ve bunlardan gayrı vârisi ve terekesine müstehak âharı olmadığını bilür ve böylece 4) şehâdet dahi ideriz.

5) 9 C.evvel 1306 6) Yenioğlu Haşım b. Hüseyin 7) Topal Hasan oğlu Hüseyin b. 'Ömer 8) Uzun Ahmetzâde 'Ömer Zühtü Efendi b. Hacı Hasan Efendi 9) Mührü olmadığını tasdik ideriz Topalzâde Mühür

10) İşbu ber minval muharrer şahıdan mezburanların şahadetleri huzurumla olduğunu tasdik iderim. 11) Malmüdüv vekil muavini Mehmet Efendi b. Ahmet Mühür

KAYIT - 7 : VANAZIT KARYESİNDEN 'OSMAN HOCA OĞLU AHMET B. MUSTAFANIN TABURDA VEFATINDAN SONRA VARISLERİNİN TESPİTİ KAYDI: (11 Cevvel 1306; 13 Ocak Pazar 1889)

12) Keşap nahiyesinin Vanazıt karyesi ahalisinden olup Tirebolu tâli taburu efradından iken taburi merkezinden 13) vefat iden 'Osman hoca oğlu Ahmet b. Mustafa yerine 'Osmanın veraseti 14) zevce-i menkuha-i metrukası Gülizar binti Mehmet ve sulbi sağır oğulları 'İzzet ve Ahmet ve validesi Habıbe binti Mahmud'a 15) münhasıra olduğu ve bunlardan gayrı vârisi ve terekesine müstehak âharı olmadığını bilür ve 16) böylece şehâdet dahi ideriz.

17) 11 C.evvel 1306 18) Molla İbrahim oğlu Abdül'azız b. Halil 19) Vanazıt karyesinden Uzun Hasan oğlu Ahmet b. Ali 20) Mühürleri olmadığını tasdik ideriz. Çolakkadı zâde Topalzâde 21-22) Mühür

KAYIT - 8 : FİRUZ KARYESİNDEN TILAK OĞLU 'OSMAN B. AHMET TABURDA VEFATINDAN SONRA VARİSLERİ TASBİTİ KAYDI: (11 C.evvel 1306; 13 Ocak Pazar 1889)

23) Keşap nahiyesinin Firuz karyesi ahalisinden olup Tirebolu tâli taburu efradından iken 24) Taburi merkezinde vefat iden Tilakoğlu 'Osman b. Ahmet b. Mehmed'in veraset-i zevce-i 25) menkuha-i metrukası Hatice binti 'İzzet ve sulbi sağır oğulları Emin ve Ahmet ve sulbiye sağıra 26) kızı Selime ve validesi Kezban binti Mustafa'ya münhasıra olduğu ve bunlardan 27) gayrı vârisi ve terekesine müstehak âharı olmadığını bilür böylece şehâdet dahi ideriz.

28) 11 C.evvel 1306 29) Durmuş oğlu Mehmet Ali b. Hüseyin 30) Firuz karyesinden Karakahyaoğlu 'Ömer b. Yusuf 31) Mühürleri olmadığını tasdik ideriz. Çolakkadı zâde Topalzâde 32-33) Mühür

V.2b

KAYIT-9: KABAKÖY KARYESİNDEN YAŞAR OĞLU AHMED B. MUSTAFA'NIN NİKAH İSBATI KAYDI: (12 C.evvel 1306; 14 Ocak Pazartesi 1889)

1) Giresun kazâsına tabi' Kabaköy karyesinde Çaşuroğlu Ahmed b. Mustafa kasaba-i mezkûr mahkeme-i şer'iiyyesinde ma'gût-z meclis-i şer'i şerifimizde karye-i mezkûr sâkinlerinden Kozanoğlu kızı

Meyse binti Bilâl'in bâ Huccet-i 3) şer'iyye vasısı ammisî Ali Ağa b. Hamza muvâcehesinde davası;

4) Karye-i mezkûr sâkinlerinden mezbure Meyse'nin babası Bilal hayatında bundan ondört sene 5) mukaddem oğlum Hamid'e kızı sa-ğirayı b'il-vesâye virüp kendünü b'il-velâye aldım. kabul ittim ve 6) ve birde bundan bir mâh-ı mukaddem mezbûra Meyse şuhûd mah-darında kendi lisaniyla oğlum merkûm Hamid'e 7) ben seni aldım. merkûm Hamid'e bende seni Allah'ın emriyle aldım kabul ittim. deyu ikrar 8) etmeleri üzerine ber minvâl üzere nikahlısı olduğunu iddia iderim.

9) 12 C.evvel 1306 10) Çaşuroğlu Ahmed b. Mustafa 11) Mühür 12) İşbu müdda'ının iddi'ası külltyen inkarım olduğunu ifade iderim. 13) Gavas 'Ali b. Hamza 14) Mühür

15) İşbu müddeay-ı istidâ'm derûnunde muharrer şahidlerim ol-duğundan başka mezbûranın validesi 16) Kûli'zar hatun dahi bilür bunlardan başkada asla şahidim yoktur. 17) Ahmet b. Mustafa 18) Mühür 19) Mezbura Meyse hatuna ve ne nikah kıymıyom ve böyle nikah yoktur.

V. 3a

KAYIT - 10 : VARİSLERDEN ALACAK İDDİASI KAYDI: (16 C. evvel 1306; 18 Ocak Cuma 1889)

1) Giresun kazâsının nefsi kasabası mahallâtından Hacı Hüseyin mahallesi sakinlerinden Kalyoncuoğlu 2) Mustafa Ağa ile refe 'Osman oğulları 'Osman ve İsmail Ağalar kefil bi'l-mâl ve vekil bi'n-Nasb 3) olarak Dumanzâde eytâmılarına işbu üçyüziki senesi Mayıs'ın birinci günü tarihiyle 4) muvarrih ve mühürleriyle mumza husûsî virdikleri sened mantukunca istidâmız ahz ve kabz ve umûrlarına 5) sarfile istihlâk eyledikleri otuzsekiz adet yüzlük mecîdiye altununa medyûn bulunmalarıyla 6) eytâm-ı mezburânın vasiy-ı sabileri karındaşları Mehmet Murad Efendi tarafından istida` olunup 7) mahkeme-i şer'iyyeye mahsus dâvetiye varakaları ayru ayru günlerde üç defa gönderilerek 8) mahkemeye gelmeyüp ve vekil dahi göndermedikleri ecılden müdde'inin da'va ve beyyinesi istima` lazım geldiğinden 9) ve medyûn merkûmunun hukûkunu muhafaza içün taraflarından kibel-i şer'iden vekil-i musahhar ta'yin olunup vekil-i musahhar hâfız Mehmet Efendi muvacehesinde da'vası;

11) Kalyoncuoğulları Mustafa ve 'Osman ve 'İsmail Ağalardan yedimize virdikleri üçyüziki senesinin 12) Mayısın birinci günü tarihiyle muvarrih ve mühürleriyle mahrûr ve imzalarıyla mumzâ sened mantu 13)kunca yekdiğerlerine kefil bi'l-mâl ve vekil bi'n-nasb oldukları cihetle malımdan ve yedimizden istikrâz 14) ve kabza ve umurlarına sarf ile istihlâk eyledikleri otuzsekiz adet yüzlük 15) mecîdiye altûnu medyûn-u merkûmun yedlerinde bi'l-vesaye halen taleb iderim.

16) 16 C.evvel 1306. 17) Vasî Murad Efendi 18) Mühür. 19) Merkûmun Mustafa ve 'Osman ve İsmail Ağaların deyni olduğu ma'lûmum değildir. 20) Vekil-i muharrer Hafız Mehmed Efendi 21) Mühür.

22) Medyûnu merkûmların otuzsekiz adet lira-i Osmani'yi Dumanzâde Hacı Hüseyin Efendi 23) deynimdir deyu takrır idüp biz dahi şahadet-i tarikle senedini temhir eyledi Böylece bilür 24) ve böylece şehâdet dahi ideriz.

25) Hamşidzâde Mehmet 'Ali Ağa b. 'Osman. 26) Kerestezâde İsmail Ağa b. Ali 27) Mühür. 28) Merkûm Mehmed Ali Ağanın mührü olmadığını tasdik ideriz. Sökenzâde. Ağalızade 29) Mühür.

V.3b

KAYIT - 11 : KAYABAŞI MAHALLESİNDEN TAHTACI OĞLU SALİH B. MUSTAFANIN TABURA MERKEZİNDE VEFATINDAN SONRA VARİSLERİ KAYDI: (13. Cevvel 1306; 15 Ocak Salı 1889)

1) Keşap nâhiyesinin Kayabaşı karyesi ahâlisinden olup Tirebolu tâlî taburu efradından iken taburi merkezinde 2) vefât iden Tahtacıoğlu Salih b. Mustafa b. Hüseyin'in veraset-i zevce-i menkûha-i metrûkesi 3) Dudu binti 'Abdullah ve babası Mustafa b. Hüseyin ve vâlidesi Zeynep binti Hüseyin münhasıra olduğu... 4) ve bunlardan gayrı vârisi ve terekesine müstehak âharı olmadığını bilür ve 5) böylece şahadet dahi ideriz.

6) 13 Cevvel 1306 7) ? 8) Uğurca karyesinden Çalık oğlu Emin b. Ali 9) Mührü olmadığını tasdik iderim Topalzâde.

KAYIT -12 : TABURA MERKEZİNDE VEFAT iden ÇALIKOĞLU 'İZZET B. İLYAS'IN VARİSLERİ KAYDI: (16. Cevvel 1306; 18 Ocak Cuma 1889)

10) Keşap nâhiyesinin Uğurca karyesi ahâlisinden olup Tirebolu

tali taburu efradından iken 11) tabura merkezinde vefat iden Çalıkoğlu 'İzzet b. İlyas b. İsmail'in veraseti zevce-i 12) menkûha-i metrûkası Gülîşân b. Ali ve 'Sulbiye sağıra kızları 'Esmâ ve Emine ve validesi Esmâ binti 13) Hüseyin'e münhasıra olduğu ve bunlardan gayrı vârisi ve terekesine müstehak âharı olmadığını bilür 14) böylece şehâdet dahi ıderiz.

15) 16 C.evvel 1306. 16) ve Molla İsmail oğlu Hamza b. Salih 17) Uğurca karyesinden Çalık oğlu Emin b. 'Ali 18) Mühürleri olmadığını tasdik ıderiz. Topalzâde 19) Tahtacıoğlu Hasan b. Mustafa 20) Mühür

KAYIT - 13 : TABURA MERKEZİNDE VEFAT İDEN İSAOĞLU MEHMET B. HASANIN VARİSERİ KAYDI: (16 C.evvel 1306; 18 Ocak Cuma 1889)

21) Keşap nâhtyesinin Halkalı karyesinde ahalisinden olup Tı-rebolu tali taburu efradından iken taburi 22) merkezinde vefat iden İsa oğlu Mehmet b. Hasan b. Mehmed'in veraset-i zevce-i menkuha-i met-rukası 23) Emine binti Veli ve Sulbiye sağıra kızı Hanife ve İsa Hasan b. Hasan münhasıra olduğunu ve bunlardan gayrı 24) vârisi olmadığını bilür ve böylece şehâdet dahi ıderiz.

25) 16 C.evvel 1306 27) Beşikçioğlu 'Ali b. Hacı Hasan 26) Çalıkoğlu Emin b. 'Ali Mühür

KAYIT-14: ALIŞVERİŞ AKDİNDE VEKİL TAYİN ETME KAYDI: (17 C.evvel 1306; 19 Ocak Cumartesi 1889)

28) Giresun kasabasına tabi' Seyyid karyesi sakinlerinden Şa'ban oğlu İsmail b. 'Ali karye-i merkûrda kalın bâ tapu mutasarrıf 29) olduğu

bir kıta` fındık bahçesinin tarafları dere, ve iki tarafı obuz Babûl oğlu ile mahdût olan 30) bahçesinin üç hisse itibarıyla iki hissesini bey'le 2000 gurus semen-1 mukâbelesinde oğlu 'Abdullah ve 31) bir hissesini 1000 gurus semen mukâbelesinde diğer oğlu Hüseyin'e bey'i hakkında muamele-i takririne 32) karyemizden İslamoğlu Mehmed b. 'Ali'yi tarafımdan vekil-i âmme-i sahiha ile huzûrumuzda vekil eylediğini takririn ahzıyla bizi eşhâd idüp biz dahi şahadet ideriz.

34) 17. C.evvel 1306 35) karyeden Hamza oğlu Hasan b. Hasan 36) Seyyid karyesinden Şabanoğlu Ali b. Hasan 37-38) Mühür 39) Bendahi ber minvâli-muharrer vekâleti kabul ittim. 'İslamoğlu Mehmed Ağa b. 'Ali

V.4a

KAYIT-15: EKSİK KAYIT

1) Giresun kazâsına tab'i Akyuma karyesinde sâkın iken bundan akdem vefât iden Patan oğlu Mustafa b. 2) Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-ı metrûkesi.

**KAYIT-16: ÖLENİN MALINDAN SATIŞ YAPMA SURESİYLE
NAFAKA TAYİNİ KAYDI:** (17 C.evvel 1306; 19 Ocak Cumartesi 1889)

3) Mahallemiz bulunan Kapu kahvesinde sâkın iken bundan akdem vefat iden Beni oğlu Feyzi b. Mustafa'nın 4) sulbi sağır oğlu 'Ömer ve Sulbiye sağıra kızları Mehri ve Fatıma'nın nafaka ve kısveye eşedd ihtiyâc 5) ile muhtâc olduklarından babaları müteveffây-ı merkûmun bahçesi hâsılâtından sağırûn-ı mezbûru 6) idare idemeyüp müteveffây-ı merkûmdan mûrls arsasından bir miktar 'arsa bey' olunup 7) sağırûn-ı mezbûrûnun nafaka ve kisvelerine harç ve sarf olunması enfa' ve evlâ 8) olduğunu tasdik ideriz.

9) 17 C.evvel 1306 10) ve Mahalle ahâlîsinden Çolak oğlu Yusuf b. 'Osman Usta 11) Mühür 12) ve Muhtârı Hasan Ağa b. 'Ali 13) Mühür 14) Kapu mahallesi İmamı Hafız Mustafa Efendi b.Hacı Şükrü Efendi.

KAYIT - 17 : ŞUF'A HAKKI TALEBİ KAYDI: (17 C.evvel 1306; 19 Ocak Cumartesi 1889)

16) Vasîsi bulunduğum babam müteveffâ Hacı Hüseyin Efendi'nin bir kıta' bahçe Harabât-ı mûcib olunduğundan bey'i 17)

sağırûn-ı mezbûrûn haklarında ûlay-ı şufa olunması kibel-i şeriden bana izin verilmek ve b'il-vekâle ve b'il-vesâye taleb 18) ıderim.

19) 17 C.evvel 1306. 20) Vasi Murad Efendi 20) Mühür.

V.4b

KAYIT -18 : VASİ TAYİNİ KAYDI (18 C.evvel 1306; 20 Ocak Pazar 1889)

1) Giresun kazâsına mülhak Keşap nâhiyesinin Tetrek karyesinde sakın Karamustafaoğlu Veli Mehmet b. Ali 2) ? cunûn âriz olmakla merkûmun malı ve emlâkını muhafazaya başka vasîsi olmayup akrabasından ve 3) Kapu mahallesi ahalisinden Molla Mehmed oğlu Mustafa Usta b. Halil mecnûn mezbûrun tasviye-i 4) umûruna vasî ve vesâyet uhdesinden gelmeye kâdir olduğunu bilir ve böylece şehâdet dahl ıderiz.

5) 18 C.evvel 1306 6) ve Kapu mahallesinden Mısırlı oğlu Hüseyin Efendi b. 'Ömer. 7) Usta Yusuf oğlu Hacı 'Ali Efendi b. Yusuf 8-9) Mühür.

10) İşbu ber minvâli muharrer vesâyeti kabul ittim. 11) Molla Mehmet oğlu Mustafa Usta b. Halil.

KAYIT - 19 : KİMLİK TESBİTİ KAYDI (24. C.evvel 1306; 26 Ocak Cumartesi 1889)

12) İşbu mecliste hâdıra Batan zevcesi Fatıma binti Musa olduğunu bilür ve böylece şehâdet ıderiz.

13) 24 C.evvel 1306. 15) Akyuma karyesinden sağır oğlu İbrahim b. İbrahim. 14) Deli Osman oğlu 'Osman b. Hasan 16) Mühür

17) İşbu şahidin mührü olmadığını tasdik ederiz. 18) Topalzâde, Mübâşir İshak 19) Mühür.

KAYIT-20 : VASİ TAYİNİ KAYDI (24 C.ewel 1306; 26 Ocak Cumartesi 1889)

20) Giresun kazâsına mülhak Gogora mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem fevt olan taba'î devlet-i Âliyyenin 21) rum milletinden Berasoğlu Dimitri veledi Yanı Atanın ve sulbi sağır oğlu Pannayut ve 22) sulbiye sağire kızları Aglali Karine nâm ve nâm sağırın mezbûrunun tasviye-i umuruna 23) vasîsi olmadığından valideleri Kreki veledi Yoriga beytimizde istikâmet üzere olup 24) her vecihle vesâyet uhdesinden gelmeye kâdir idüğünü bilür böylece şehâdet dahi ederiz.

25) 24 C.ewel 1306 26) Karabaş oğlu Todori veledi Yor. 27) Gogora mahallesinden Arslanoğlu Lazarı Efendi veledi Hacı Yanı.

V. 5a

KAYIT-21: KİMLİK TESBİTİ KAYDI: (24. C.ewel 1306; 26 Ocak Cumartesi 1889)

1) Seyyid karyesinde sâkin işbu meclis-i hadıra Kabalıoğlu kerimesi var olduğunu bilür böylece tasdik ideriz.

2) 24 C.ewel 1306 3) karyeden Baranga oğlu Mehmed b. Hasan 4) Mühür 5) Alınyuma karyesinden Gerilmezoğlu Hasan b. Mustafa. 6) Mühür.

KAYIT-22: KİMLİK TESBİTİ KAYDI: (20 C.ewel 1306; 22 Ocak Salı 1889)

7) Sultan Selim mahallesinde sakın Dizdarzâde Mustafa Ağanın zevcesi işbu Gülişan hâtun olduğunu tasdik ve şahadet dahi ideriz.

8) 20 C.ewel 1306 9) ve Topalzâde Hafız Mehmed Efendi b. İsmail Efendi 10) Mühür 11) Mahalliden Çolakkadızâde 'Ali 'Osman Efendi b. Ahmet Efendi. 12) Mühür

KAYIT-23: BABALARINDAN KALAN MALLARINDAN HİSSE TALEBİ KAYDI: (27. C.ewel 1306; 29 Ocak Salı 1889)

13) Giresun kazâsının Kale mahallesinde sâkin Tonyalıoğlu Mustafa Çavuşun zevcesi ve Seldeğirmeni 14) karyesinden Koçalıoğlu müteveffâ Hüseyin Çavuşun kızı 'Arife binti Hüseyin meclisi şer'i şerifte 15) enverde ve karye-i mezkûrdan Koçalıoğlu karındaşı 'Ali b.

Hüseyin nâm kimesne muvâcehesinde davası

16) 27 C.evvel 1306. 17) Bundan sekiz sene akdem vefât iden Seldeğirmeni karyeli babam Koçaloğlu Hüseyin b. 18) Koç 'Ali b. 'Abdullahtan intikal iden iki odalı bir menzilhâne ve altı direkli serender ve 19) Kestane Ağacından beheri otuz karış olmak üzere direk ve onbir adet çeviz tahtası ve 20) bir r'es kısırak altmışaltı hayvanı ve iki rès ... hayvanı ve altı rès inek hayvanı 21) ve yün tarağı ve döşeme kılım, 4, yün dastar, dört, büyük yorgan dört, beher giye 4 yün döşek dört, 22) beher döşek 10 kıye, yün yastığı 4 beher kıye 2, ve kantar 1 nuhâs kulplu kazan adet 9, sahan adet 15 23) Tava adet 4 ve Tokat tası, adet 1 bakraç adet 2, kalaysız 1 ibrik adet 4, işbu menkulâtın karındaşım 24) merkûm Koçaloğlu yedinde bulunan menzilhane ve bir kıt'a tarla ve bir bab serender ve bir rès kısırak ile 25) İki res istu hayvanları ve otuz adet kestane direkleri ve 30 adet çeviz tahtası ve 26) 6 rès inek hayvanları ve 2 yün tarağı ve 4 adet kılım ve 4 adet dastar ve 2 adet 27) olup birisi yün birisi Pamuk yorgan ve 1 adet yün döşek ve 1 adet yün yastık ve 28) 1 adet kantar ve 2 adet sahan ve 1 adet kulplu kazan, bir tava, bir bakraç ve bu menkûlât-ı 29) merkûm karındaşım Koç'Ali'den her birinden hissemi taleb ıderim.

30) 27 C.evvel 1306 31) Koç 'Alioğlu kızı 'Arife 32) Mühür.

V. 5b

1) İşbu hâdır bi'l-meclis Árife Hatunun iddia eylediğı menkûlâtın asla ve kat'a haberim olmayup 2) ve halbuki ben babam müteveffâdan yirmibeş seniden berû ayrı idim. ve iddiâ olunan dastar, bir rès 3) asti hayvanı ile kısırak hayvanları şöyle iştirâ eyledimki; İstir hayvanını babam Cenk hayatında 4) babamdan üçbin guruşa iştirâ eyledim. ve kısırak hayvanını dahi müteveffâ karındaşım Mehmet hayatında 5) üçyüz guruşa iştirâ eyledim. ve yine bir kıtâ tarlayı hayatında validemizin 6) olup hayatında müteveffâ birâderim ile bana tefrîk idüp

virdi. ve mezkûr tarlayı bâ tapu mutasarrıf 7) mülkümüzdür. ve bunlardan gayrı iddia eylediği menkûlâtın haberim olmayıp ve yedimde dahi yoktur. Koç Ali

8) 27 C.evvel 1306 9) İşbu Koç Alinin mührü olmadığını tasdik ıderiz. 10) Topalzâde 11) Mühür 12) Çolakkadızâde 13) Mühür

14) İşbu müddâi Âleyhin inkar eylediği menkûlât merkûmun yedinde bulunduğu, karyeden Hamzabaşe oğlu 15) Molla Mustafa ve 'Ali şeyh oğlu İbrahim ve Ayvazoğlu Mustafa ve Şakir oğlu Hüseyin ve Hamzapâşa 16) oğlu 'Abdullah ve Hüseyinoğlu 'Abdullah, Çakmak oğlu İsmail b. Hasan ve işbu göstermiş olduğum 17) şahidlerden başka asla ve kat'a şahidim yoktur.

18) 27. C.evvel 1306. 19) 'Arife 20) Mühür 21) Gelecek Salı günü şahidlerimi getireceğim 22) 'Arife. Mühür.

KAYIT-24: SATIŞ AKDİNDE VEKİL TAYİNİ: (28 C.evvel 1306; 30 Ocak 1889)

23) Darı karyesinde sakın Yakupoğlu kızı Esma binti Hasanın karye-i mezkûrda kain tarafları Kürtoğlu 24) Hasan Usta ve bir tarafı İmam Hüseyinoğlu Hasan ve iki tarafı tarîk-i âmm ile mahdût Cami yanı namıyla 25) bir kıtâ tarlasını Kapu mahallesinde sakın Kürtoğlu Hasan Usta'ya bey` on adet lira-ı Osmânî bedeli makbûz 26) mukâbelesinde bey'i mu'tebere-i sahiha-i şer'iyye ile tarafından oğlu Culucoğlu Durmuş b. Süleyman 27) muâmele-i nizâmıyyesine vekâlet-i âmme-i sahiha-i şer'iyye ile vekil eylediğini bilür ve böylece şehâdet dahi ıderiz.

28) 28 C.evvel 1306 29) Bıyık oğlu Ahmet b. Mehmed. 30) Darı karyesinden İmam Hüseyinoğlu Hasan b. Hüseyin 31) Mühür.

32) İşbu vekâleti ber minvâli muharrer kabul ittim. 33) Da`va ve kili Ahmet Efendi ve oğlu Mühür. 34) İşbu Mehmedin mührü olmadığını tasdik ıderiz. 35) Culucoğlu Durmuş b. Süleyman 36) Mühür.

V. 6a

KAYIT - 25 : KİMLİK TESBİTİ KAYDI: (29. Cevvel 1306; 31 Ocak Perşembe 1889)

1) İşbu hâdıra b'il-meclis Ülper karyesinden Hamza oğlu kızı Hava binti 'Alî 'Osman olduğunu bilür ve böylece şehâdet 2) dahi ideriz.

3) 29 C.evvel 1306 4) Çalış karyesinden Soytarı oğlu Mehmet b. İbrahim 5) Mühür 6) Homurlu karyesinden kırlioğlu Emin b. Mustafa. 7) Mühür.

KAYIT -26: GELİNİNDEN TEREKE TALEBİ KAYDI: (29. Cevvel 1306; 31 Ocak Perşembe 1889)

8) Hacı Siyami mahallesinde sakin iken bundan akdem vefat iden Yüzbaşı Musa Ağanın oğlu Mustafa'nın 9) veresesı validesi Zeynep hatun meclisi şer'ide yine mahalle-i mezkûrda sakin emlak kâtibi 10) Hüseyin Efendi muvacehesinde müteveffâ oğlu Mustafa hayatında iki sene işbu hadır b'il-Meclis Hüseyin 11) Efendinin yanında mülâzemette bulunmakta iken doldurmuş olduğu iki senelik ve bir sened tezkeresinden mûma ileyh - Hüseyin Efendi mezkûr tezkirelerin emniyeti oğlum müteveffâyı 13) merkûma vermeyüp oğlum vefat idüp irsen bize müntakıl eylediği paradan olarak 14) 700 gurus olup meblağ-ı mezkûr 700 gurusu taleb iderim

15) 29 C. evvel 1306 16) Müteveffa Mustafa'nın vâldesi Zeynep Hatun 17) Mühür 18) Müteveffa merkûm Mustafa bana tezkere yazmadı. Benim de asla haberim yoktur. 19) Hüseyin Efendinin mührü yoktur.

20) İşbu hâl Beyazıtîzâde Hacı Hüseyin Efendi ve Tac 'Ali oğlu Hüseyin Efendi ve Sultan 21) oğlu Mehmet Efendi ve Keşap emlak kâtibi Ahmet Efendi bunları bilürler ve bunlardan gayrı aslâ şahidim yoktur. 22) Zeynep Hatun 23) Mühür.

V. 6b

KAYIT-27: VARİSLERDEN ALACAK TALEBİ KAYDI: (29. Cevvel 1306; 31 Ocak Perşembe 1889)

1) Keşap nâhiyesinin Uğurca karyesinde sakın iken bundan akdem vefât iden İmamoğlu Mustafa b. Hüseyin 2) b. 'Abdullah'ın veraset-i zevce-i menkuha-i metrukesi Emine binti Salih ile sulbiye sağıra kızı Zeynepe münhasıra 3) olduğu bi'l-Ahbâr 'inde-'şer'i'l-enver zahir ve numâyan olduktan sonra müteveffây-ı merkûm Mustafa b. Hüseyin 4) b. 'Abdullah beg ikiyüzdoksandört senenin Şubatın yirminci günü malından ve yedimden yüzsekiz 5) adet yüzlük mecidîye ve bir çeyrek altunu iktiraz ahz ve kabza ve umuruna sarfla istihlâk eylediği cihetle müteveffây-ı merkûmun 6) ibn-i mûsîsi terekeseine vadiâtî'l-yed iden eytâm-ı vasîsi sağıre-i mezbûrenin validesi 7) Emine Gogora mahallesinden olup rum milletinden Hacı Lefteroğlu Todor veledi Nikola bâlada muharrer alacağı 8) için teşkî idüp vermiş olduğu istidâ üzerine bana bey' bi'l-vefi kabılinden karye-i mezkûrda 9) kain iki kıta bahçesini terhin eylediğinden mezbûreye mahkeme-i şer'iyyiden üç defa tezkereler 10) gönderilerek mahkemeye gelmeyüp ve vekil dahi göndermediği ecilden müddâi merkûmun müddâası istimâ-ı 11) lazım geleceğinden vekil-i musahhar Hafız Mehmed Efendi muvâcehesinde da'va idüp halen meblağ-ı mezkûrun 12) Kırksekiz adet yüzlük mecidîye altunu mahalliden Vasiloglu Betraki'ya bâ huccet-i şer'iyye havâle idüp ve bâkisi 13) Altmış adet lira bir çeyrek vasi mezbur ye-

dinden talep ıderim.

14) 29 C. evvel 1306 15) Hacı Pir oğlu Todori ve Nikola 16) Müteveffayı merkûmun yüzsekiz lira borcuna Kembil oğlu Sadullah Çavuş'a havâleten Altmış lira yirmibeş gurus 17) Yedime teslim idüp bâki kırksekiz adet yüzlük mecîdiye altunu hâlen talep ıderim 18) Müddat'ının iddia eylediği meblağ müteveffanın borcu olduğunu bilmem

19) 29 C. evvel 1306 20) Hafız Mehmet Efendi 21) Mühür 22) Hacı Lefter oğlu Todor ve Nikola.

23) İşbu sened mucibince yüzsekiz adet ve bir çeyrek mecîdiye altunu müteveffây-ı merkûm Mustafa borcumdur deyu bizi eşhâd 24) eyledi. Biz dahi borcu olduğunu bilir ve böylece şehâdet ıderiz. 25) Kapu Mahallesinden Dizdarzâde Ali bey b. Ali 26) Mühür

27) Bize dahi havâle mucibince verese-i mezburdan tereke olmak üzere 28) talep ıderim 29) Batraki veledi Vasili 30) Engüz karyesinden Kürtoğlu Bilal b. Ahmed 31) Mühür.

KAYIT-28: ALACAK DAVASI KAYDI: (2. C.ahır 1306; 3 Şubat Pazar 1889)

32) Hafız 'Ömer Efendiden Dumanzâde İbrahim Efendiye havâleten 175 gurus Kalyoncuoğlu 33) 'Osman b. Mustafa Ağa'nın borcu olup havâle olunan üçyüzbir senesinin Eylülün 34) 27. günü tarihiyle yedime virilen bir kıt'a sened mantûkunca merkûm 'Osman Ağadan mezkûr 35) 175 gurusu bana havâle tarıkıyla hal talep ıderim.

36) 2. C. ahır 1306. 37) İbrahim Efendi. Mühür.

38) İşbu müddat İbrahim Efendinin iddiâ eylediği akçayı İbrahim Efendiye virmek üzere Hafız Ömer 39) Efendiden aldım. İkra ve İ'tirafımdır. İşbu paranın verildiğini babama isbât ittim. 40) ve dahi isbâtıtan izharını tebyin ittim. 41) 'Osman Efendi 42) Mühür.

V. 7a

KAYIT-29: MAHKEMEDE VEKİL TAYİNİ KAYDI: (3. C.ahır 1306; 4 Şubat Pazartesi 1889)

1) Timurkapı mahallesinden müteveffâ Kaptan Dimitri zevcesi Şemiyeye binti Yordan bizim huzurumuzda 2) İkrâr-ı tâm ve takriri kelam idüp bundan akdem tarafıma tebliğ olunan kale mahallesinden 3) İstafur oğlu kızı Sûfiye'nin ecri misli da'vasından dolayı bir kıt'a İ'lâm-ı gıyâbının 4) sureti musaddıkasına adem-i kanaatımla güya müteveffa kaptan Mitro'mun sağlığında ücretim 5) var deyu da'vası üzerine mezkûr İ'lama müteriz olup tarafından mezbure ile dava-ı 6) mahkeme ve muvacehe-i ve sulh ve İbraya Gugara mahallesinden ve rum milletinden ve damadı Sürmeli 7) oğlu Kaptan Yordan'ı vekil ve naib-i menâb nasb ve tayin eylediğini bilür ve 8) böylece şehâdet dahi ıderiz.

9) 3. C.ahır 1306. 10) ve yine mahalliden Papazoğlu İlyâ 11) Timürkapı mahallesinden Dimitri oğlu Nikola veledi Sava

12) İşbu ber minvali muharrer vekaleti kabul İttim. 13) Sür-melloğlu Kaptan Yordan veledi Yanı.

KAYIT - 30: ALACAK TAKİBİ İÇİN VEKİL TAYİNİ KAYDI: (1. C.ahır 1306; 2 Şubat Cumartesi 1889)

14) Seldeğirmeni karyesinden müteveffa Koç 'Ali oğlu Hüseyin Çavuşun kızı kıbel-i şer'i şerifte 15) zâtını kapu mahallesinden Uzun oğlu Hacı 'Abdurrahman ve yine mahalliden Pamukoğlu 16) Hüseyin Çavuş b. Mehmet tarifleriyle ma'rife Arife binti merkûm Hüseyin İkrâr-ı tam ve takrîr-i kelam 17) idüp baba müteveffây-ı merkûm Hü-

seyin mevrûsen intikâl iden menkul ve gayrı menkûle 18) gaib anı'l Meclis Koç 'Ali oğlu Koç 'Ali Vâdî'l-Yed idüp merkûm Ali ile muhakeme ve muvaceheye ahz ve kabza 19) ve sulh ve ibra'ya tarafımdan Hacı 'Ali Efendi b. Yusufu vekil ve nalb-i menâb nasb ve ta'yın 20) eyledim.

21) 1. C.ahır 1306. 22) Koç 'Ali oğlu kızı Arife binti Hüseyin 23) Mühür.

24) İşbu mezbûrenin Koç 'Ali oğlu kızı Arife binti Hüseyin olduğunu bilür ve böylece şehâdet dahi ideriz. 25) Mahalliden pamuk oğlu Hüseyin Ağa b. Mahmûd 26) Kapu mahallesinden Uzunoglu Hacı 'Aziz Ağa b. Hacı İbrahim. 27) Mühür. 28) Ber minvâli muharrer vekâleti kabul ittim. 29) Hacı Ali Efendi b. Yusuf 30) Mühür.

V.7b

1) Seldeğirmeni karyesinden Koç 'Ali oğlu müteveffâ Hüseyin Çavuştan irsen oğulları 'Ali ve Mehmed ve 2) kızı 'Arife'ye menkûl ve gayrı menkûl intikâl idüp bâdehu zevcem Mehmed dahi vefat itmekle 3) Müteveffây-ı merkûm zevcemın ve gerek babasından intikâl iden menkûl ve gayrı menkûle veresiden 4) oğlu Mehmet 'Ali vadia'ti'l-yed ider olmakla zevcem merkûmdan olan hisse-î şâyîâmı vadi'l-yed 5) sebebiyle merkûm 'Ali'den talep iderim

6) 1. C.ahır 1306 7) Müteveffâ Mehmet zevcesi Ematullah binti Mustafa

8) İşbu hadıra bi'l-Meclis Ematullah hatun binti Mustafa olduğunu bilür ve böylece şehâdet dahi ideriz. 9) ve Pamukoğlu Hüseyin Ağa b. Mahmud. 10) Kapu Mahallesinden Uzunoglu Hacı 'Abdulaziz Ağa b. Hacı İbrahim. 11) Mühür 12) Ber minvali muharrer vekâleti kabul ittim. 13) Hacı 'Ali Efendi b. Yusuf 14) Mühür.

KAYIT - 31 : VARİSLERDEN ALACAK DAVASI KAYDI: (3. Cahir 1306; 4 Şubat Pazartesi 1889)

15) Giresun kazâsına mülhak Keşap nâhiyesinin Hasankehf karyesinde sakin iken bundan akdem vefat iden Haliloğlu Salih Efendi b. 16) 'Osman b. Sadullah'ın veraset-i zevcesi Gülizar binti Mehmet Sulbiye-i kebîre kızları Hatice ve Hatun ve sulbi sağır oğulları Mustafa ve 'Ali ve Abdullah'a münhasıra olup 17) sağırın mezbûrünün velileri karyeden Gezmiş oğlu Mustafa b. 'Ömer muvacehesinde Çilesizzâde Halil Efendi da'vası; 18) Salih Efendi hayatında 303 senesi Ağustosun 10. günü tarihiyle 19) yedime verdiği bir kıt'a sened mantûkunca zimmetime 92 lira 82 gurus 20) alacağım olup merkûm Salih Efendi alacağım olan meblağ-ı mezkûru eda etmiden vefat etmekle 21) hala yedimde istikrâz ve kabz ve umuruna sarf etmiş olduğundan müteveffây-ı merkûmun 22) bi'l-vesâye mal ve emlâkına va'dii'l-yed bulunan karyeden Gezmişoğlu Mustafa'dan halen taleb 23) ıderim. Vasî merkûmun meblağ-ı mezkûru mahviyyen bana teslim eylediği 4 adet bıçak bir adet lira olup ba kalan 24) 88 adet lira 32 gurus alacağımı vasi merkûm Mustafa'dan halen taleb ıderim.

25) 3. C.ahir 1306. 26) Hacı Mikdat Mahallesinden çilesizzâde Halil Efendi b. Hacı Ali Ağa 27) Mühür 28) Müddaî Halil Ağa nâm iddiası üzerine müteveffa Salih Efendinin menkûl ve gayrı menkûlu bi'l-vesâye 29) ikrâr ve i'tirâf etmekle va'dii'l-yedim. Lakin müdda'ının müdda'asını taleb-i inkârımla müteveffa'nın deynini kabul itmem. Müteveffanın deyni (Meçhulümdür.) 30) Vasi Mustafa b. Hamza. 31) Mühür

32) Müteveffa Cenikli oğlu Salih Efendi hayatında Çilesizzâde Halil Efendi yedinden cihet-i 192 lira 82 gurus aldım. ve 33) böylece borcumdur. deyu takrîri bi'l-ahz bizi eşhad eyledi. Biz dahi bu veche üzere şahidiz. Şahadet dahi ıderiz. 35) Çınarlar mahallesinden Hamza beyoğlu Mustafa b. Salih 34) Hasankef karyesinden Umuroğlu İsmail b. Mahmud. 36) Mühür.

V. 8a

KAYIT - 32: RÜŞDÜ İSBAT DA'VASI: (2. C.evvel 1306; 4 Ocak Cuma 1889)

1) Çınarlar mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Köseoğlu Şakır b. Ahmet reisin sulbi 2) oğlu Mustafa'nın vasîsi Köseoğlu Nuri b. 'Abdullah muvacehesinde da'vası;

3) Benim babamdan arta intikâl iden eytâm müdürü yedinde mevcûd olup Kırısoğlu 'Ali'ye idâne olunan 4) akçem bu ana kadar devri şeri' ile ma' nemâ ittim ve karnında mukayyed olduğu gibi ben seni rüşde vâsıl 5) olan ve kendi işimi kendim ru'yete iktidarım. olmakla meblağ-ı mezkûr akçanın bana teslimini hâlen taleb 6) iderim.

7) 2. C.evvel 1306 8) Çınarlar mahallesinden Köseoğlu Mustafa b. Sarı Şakır 9) Mühür

10) İşbu müdda'î Mustafa b. Şakırın beni rüşde vâsıl vechesinin buluşa tahmîli 11) olduğu ma'lûmum değildir. 12) Vasî Köseoğlu Nuri 13) Mühür.

14) İşbu hadır bi'l-meclis Mustafa yirmi yaşını tecâvüz olup seni rüşte vâsıl vecihesinin tahmîli olup ve kendü işini 15) umûrunu kendüsü rûyete iktidârı olduğunu bilür ve böylece şehâdet dahi ideriz. 16) Mahalliden Şaidzâde Süleyman Efendi b. Emin 17) Mühür. 18) Hacı Hüseyin Mahallesinden Süleyman pir Efendizâde Bekir Efendi b. Hasan Efendi 19) Mühür.

KAYIT - 33 : KADININ KOCASINDAN NAFKA TALEBİ
KAYDI: (4. C.ahir 1306; 5 Şubat Salı 1889)

20) Giresun kazâsının nefsi kasabası mahallâtından Timurkapı

mahallesinden müteveffâ kaptan Dimitri zevcesi 21) Temiye veledi Yoriga'nın bâ hucceti şer'iyye vekili müseccel şeri' mahalle-i mezkûr mütemekkinlerinden rum milletinden 22) Damadı kaptan Yordan veledi Yani meclis-i şeri şerifi hâdîrda ve kale mahallesinde 23) mütemekkinine İstagor oğlu kızı Sufya binti İstagurun yine er karındaşı vekîl-i müseccel şerisi Mitro veledi'l-Merkûm İstagor muvâcehesinde;

25) Bundan akdem tarafımıza mahkeme-i şer'iyyiden mezbûre Sufya'nın vekili merkûm Mitro'nun iddia eylediği 26) muvekkilemin zevci kaptan Dimitrinin sağlığında yanında hizmetinde bulundum. deyu ücret 27) davasından dolayı müvekkilemin aleyhine sâdır olan ilâm-ı gıyâbiye adem-i kanatımız olmakla 28) mu'terîz olduğumuz cihetle mezbûre Sufya ise kendisi gelerek ve kendi rızasıyla 29) müteveffâ-yı merkûmun hanes'inde garâbet tarıkıyla altı sene sekiz mah kadar durdu isede 30) Lakin hizmetkâr cihetiyle durmayup kendisi keten dokumakta olup aldığı parayı kendi cebine 31) koyar ve müvekkilem ise ona yardım idüp anın parasını dahi kendüsü 32) olvechle ücreti beyninde kati olunmayup akrabâlığı cihetiyle kendü rızasıyla ber minvâli muharrer sakın 33) olmuştur. deyu mütevekkilemde mezburanın asla ve kat'a hakkı selahiyeti olmadığını bi'l-ve kale iddia iderim. 34)

35) 4. C.ahır 1306

V. 8b

1) ve müvekkilem Temiye'nin yapmış olduğu elbiseleri dahi müvekkilemin hanesindedir. 2) ve bunları ihtiyâr-ı meclisleri bilürler. Anun için mezbûrenin müvekkilemden baki 3) bir şey alacağım olmadığını bi'l-vekâle iddia iderim.

4) 4. C.ahır 1306 5) Timürkapı mahallesinden Temiye vekili Koptan Yordan veledi Yani. 6) Mitro'nun iddiası:

7) Bundan akdem müvekkilemin ecrı misli alacak hakkını hakim huzûrunda şahidlerimi 8) ıstımâ idüp onun üzerine Kaptan Dimitri'nin âleyhine 'İlam-ı gıyâbî tebliğ 9) olunup ve ba'dehu 31 gün müddet bekleyüp ondan sonra 'İlâm-ı muvakkığ 10) ıcrâya katılıp icra dairelerinden ihbarâtla dahi taraflarına tebliğ olunup 11) tekrar hacız için ıstida' virdim. 12) isede mübaşir marifetiyle akrabâlarından Sürmeli oğlu 'İspiro mahkemeye gelüp 13) karındaşım koptan Yordan İşbu sene geliyor ve gelür ise biz bu da'vayı 14) ve alacağını tesviye edeceğiz. diyerek icrayı te'ciz eyledi. isede beni 15) Koptan Yorki'ye seni istedi diyerek getürdüler ve Koptan Yorki ise bu da'vadan 16) vazgeç Hernekadar hakkınızda var ise yine vazgeç deyü söz sizde olan milletin 17) vermiş olduğu karar senedi mûcibince 5 lira ve bir takım eşyaları aldı ve vazgeç 18) diyerek beni bu ana kadar durdurdular ve ben ise râzı olmayup 'İlam-ı gıyabının 19) hükmünü talep ıderim.

20) 4. C.ahir 1306. 21) Kale mahallesi mütemekkinlerinden Mitro veledi İstafor. 22) Mezburenin sakine olduğu müdda'isi Kale mahallesinden Hacıoğlu Mahmud b. 23) Hacı ve Dilharunoğlu Nikola ve Kılıçoğlu Bavli ve Manasoğlu 24) Lefter ve Sarrâf Vasil ve oğlu Kaptan Yani ve Kaptanın Hacı Mehmet bunları bilür ve 25) göstermiş olduğum şahidlerden başka şahidim asla yoktur. 26) Mitro. 27) Mezbur Sofiya altıbuçuk sene Kaptan Dimitrinin hanesinde hizmet eyledi. 28) Halbuki Kaptan Dimitri benim sağır karındaşımdır. onun için bilürüm ve sual eyledim. ise 29) bana söylediği bu kız avratın akrabası olup bu yurup ana vireceğim ve ona virmek 30) her bir masarıflar benim borcumdur. Verileni almak için şahadet dahi ıderiz.

31) 15 Şaban 1306 32) Bunları böylece bilürüm. Mehmed Efendi b. Osman 33-34) Mühür.

V.9a

KAYIT - 34: KARISINDAN DÜŞEN MALLARIN İADESİ
TALEBİ KAYDI: (4. C.ahir 1306; 5 Şubat Salı 1889)

1) Küçüklü karyesinden müteveffâ Kahya oğlu Hasan zevce-i metrûkası Kuloğlu kızı 'Aişe binti 'Ali mahkeme-i şer'i şerifte müteveffâyı merkûm zevci Hasan'ın terekesine vadi'il-Yed 3) bulunan er karındaşı 'Ali b. Mustafa muvâcehesinde dâvası;

4) Zevcem müteveffây-ı merkûm terekesine karındaşı 'Ali va'di-il-Yed idüp bana isabet 5) iden hissey-i irsiyeml ve menkûl ve gayrı menkûl irsen intikâl iden istida'm münderecâtında 6) beyan eylediğim vech üzerine herbirinden hisseme isabet iden merkûm 'Ali'den 7) b'il-verâse hal taleb iderim.

8) 4. C.ahir 1306) 9) Topalzâde 'Osman 10) Mezbûrun mührü olmadığının tasdik ideriz. 11-12) Mühür 13) Küçüklü karyesinden Kahyaoğlu zevcesi 'Aişe binti Ali.

14) İşbu müddâ'nın iddiâ eylediği menkûl ve gayrı menkûl bunların kâfiyesi bendedir. İkrârım vech üzere 15) temhîr eyledim. 16) Küçüklü karyesinden Kahyaoğlu 'Ali b. Mustafa 17) Mühür.

KAYIT - 35 : KİMLİK TESBİTİ KAYDI: (4. C.ahir 1306; 5 Şubat Salı 1889)

18) Boztekke karyesinden müfrez Darı karyesinde sakine Zeynep binti 'Ali işbu meclis-i şer'ide hadıra olup 19) ve mezburanın olduğunu bilir, böylece şehâdet dahi ideriz.

20) 4 C.ahir 1306 21) Ali Başe oğlu Molla 'Abdullah b. Hasan 22) Darı karyesinden Garga oğlu Salih b. 'Ali

V. 9b

KAYIT - 36: KADININ KOCASINDAN NAFKA TALEBİ**KAYDI :** (5. C.ahır 1306; 6 Şubat Çarşamba 1889)

1) Giresun kazâsının Kale mahallesinde sâkine Fatıma binti 'Abdurrahman meclisi şer'i şerîf enverde ve 2)kaza-ı mezkûra tab'i Hisargeriş karyesinde sakın Keleşoğlu Hacı Salih 3)b. 'Ali muvacehesinde da'vası; 4) Merkûm Hacı Salih'in bundan yedi sene akdem 5) tahtı nikâhında zevci dahilim olup beni bundan beş sene akdem karye-i mezkûrda 6) camî kapusunda cem'aat huzurlarında teka-ı sela'se ile tatlık idüp beş senidenberi 7) tefrik olunup mezkûr beş sene sokaklarda sürünmekte olduğum cihetle 8) ol-vech ile merkûm Hacı Salih Ağa'dan lâzım gelen sekizyüzbir gurus mihri müeccelim ile bir nefer sağıra kızım Pembe'nin nafaka ve kisvesini kat' idüp yedime teslimini taleb 10) ıderim.

1) 5 C.ahır 1306 12) Topal kızı Fatıma binti 'Abdurrahman 13) Mühür 14) Mezbur Fatıma Hâtun'un iddiası; Bundan beş sene akdem beni taklik eyledi 15) demesi ben ise dediği tarihten sonra üç ay kale mahallesinde 16) kendi hanesinde sakın olduk. Çünkü ben mezbure Fatımayı talak-ı selâse ile 17) tatlik eyledimde niçün ol tarihten bir sene sonra üç ay beni kendi hanesine 18) almıştır. Mezbûre ise hâla benim taht-ı nikahımdadır. ve zevcemdir. 19) ve birde ben anı tatlik itti isem bana mezbura Fatıma niçün Haşım Efendi 20) ve Hamdi İmam ve 'Ömer kapudan ve 'Ağa Mahmut Efendi ve bu adamlar ile bana haber gönderdiği 21) beni tatlik itsun. ve boş kağıdımı versun diyerek bana haber gönderdi. 22) Bende evüme gelin beraber duralım didüm. isemde haneme gelmeyüp bana inkıyâd 23) itmedi. ve mezbura ise hâla tahtı nikahında zevcemdir. ve haneme geldiği takdirde 24) nafakasını dahi mezkûr minval üzere adamlar dahi nafakasını kat'i idüp gittiler. ve 25) bu ise halâ zevcemdir. ve bundan başka diyeceğim yoktur.

26) 1306 27) Köseoğlu Hacı Salih b. 'Ali 28) Mühür.

V.10a

1) Merkûm Hacı Salih'in ber vechi muharrer zevcesini tâtlık eylediğine şâhid yoktur. bu cihetle şâhidin aciz 2) olduğumdan icâb-ı şer'i her ne ise ecvasını taleb iderim.

3) C.ahır 1306 4) Vekil Hacı 'Ali 5) Mühür.

KAYIT - 37 : VASİ TAYİNİ KAYDI: (....

6) Giresun kazâsının nefsi kasabası mahallâtından Fener mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem fevt olan Cenk oğlu Yoriga veledi Hacı Kostantin veledi Atamim 8) Sulbi sağire kızı Yorkiye nâm sagirânın tasviye-i umûruna 9) vasî olacak. velisi olmamakla mahalle-i mezkûra mütemekkinlerinden Kazgancioğlu veledi Yorki 10) vasi olup vesâyet uhdesinden her vechile kelmeğe kadir eylediğini tasdik iderim.

11) Hartas oğlu İrini veledi Dimitri 12) Kakuloğlu Habiloğlu İlya veledi Bavli Haralanbo veledi Todor. imza 13) Ber minvâli muharrer vesâyeti kabul iderim. 14) Lazari veledi Yorgi.

V. 10b

KAYIT - 38: KARISININ ALACAĞI İÇÜN VEKİL TAYİNİ KAYDI: (6. C.ahır 1306; 7 Şubat Perşembe 1889)

1) Çıtlakkale karyesinde mütemekkin teb'ea-i Devlet-i Âliyye'nin rum milletinden Kırımlıoğlu Andorya 2) veledi Hacı Yani mahkeme-i şeriiyyede Boztekke karyesi ahâlisinden Mollazâde 'Ali 3) Ağa b. Hü-

seyin nâm kimesne mahdarında ıkrar-ı tât ve takrîr-i kelâm idüp zevcem Marya'nın 4) eytâm defterlerinde mevcûd olup ahire olunan akçesinin 5) Ahz ve kabzına ve Sulh ve İbrasına beni vekîl idüp bendahi vekaleti 6) kabul ve hizmeti lazımasını kemâ yenbagî edâya ta'ahhüd etmekle ben dahi hazır bî'l-Meclis 'Ali Ağâ'yı 7) kendi tarafımdan asaleten zevcem tarafımdan vekâleten benim zevcemın ber minvâl-i muharrer 8) da'valarını şer'an ve nizâmen ru'yete merkûm 'Ali Ağâ'yı tarafımdan vekalet-i Âmme-i sahiha-i 9) şer'iyye ile vekîl ve nâib-i menâb ve tayin eyledim.

10) 6 C.ahir 1306 11) Kırımlıoğlu Andriya veledi Hacı Yor. 12) Ber minvâl-i muharrer vekâleti kabûl iderim. 13) Mollazâde 'Ali Ağâ.

KAYIT - 39: KİMLİK TESBİTİ KAYDI : (7. Cahir 1306; 8 Şubat Cuma 1889)

15) Akköy nâhiyesinin Eynce karyesinden İbilloğlu kızı Emine binti Hasan olduğunu bilür ve böylece şahadet dahi ideriz.

16) 7. C.ahir 1306 17) Mahalliden Hacı Veli oğlu Halil b. Veli 18) Mühür 19) Eynce karyesinden 'Ali Kemal oğlu Durmuş b. 'Ali 20) Mühür.

KAYIT - 40 : KİMLİK TESBİTİ KAYDI: (13. Cahir 1306; 14 Şubat Perşembe 1889)

21) Keşap nâhiyesinin Çukur karyesinde sakin 'Ali Paşa oğlu kızı Aîşe binti 'Ali olduğunu bilür ve böylece şehâdet ideriz.

22) 13 C.ahir 1306 23) Uğurca karyesinden Zelfioğlu 'Ömer b. Mustafa 124) Mühür 25) Çukur karyesinden Tataroğlu İsmail b. Ahmet 26) Mühür.

KAYIT-41: KİMLİK TESBİTİ KAYDI: (14. C.ahir 1306;15 Şubat
Cuma 1889)

27) Hisarkeriş karyesinden Keleşoğlu Hacı Salih zevcesi Fatıma
binti Yusuf olduğunu 28) bilür ve böylece şehâdet dahi ideriz

29) 14. C.ahir 1306 30) Karaosmanoğlu Osman b. Mehmed 31)
Mühür. 32) karyeden Karakayalıoğlu İbrahim b..... 33) Mühür.

V.11a

KAYIT - 42: KIZIN BABASINI VEKİL EYLEDİĞİ KAYDI: (BİLA TARİH)

1) Hacı Siyam Mahallesinde sakine Başeskioğlu Mustafa'nın kızı 'Aişe binti Mustafa 2) huzurunda babası merkûm Mustafa'yı herbir umûruna vekil eylediğini tasdik 3) ıderiz.

4) Külünkoğlu Bekir b. 'Osman 5) Mühür 6) Hacı Mikdat mahallesinden 'Alibeyoğlu Hasan Arpacı b. Mehmet 7) Mühür. 8) Ben minvâli muharrer vekâleti kabul ıderim. 9) Mühür.

KAYIT - 43 : ÖLENİN VARİSLERİNDEN ALACAK DAVASI KAYDI: (13. C.ewel 1306; 14 Şubat Perşembe 1889)

10) Yonca mahallesinde mütemekkine taba'-ı devlet-i 'Aliyyenin rum milleti nısvânından Sarı Babüloğlu kızı 11) Marya binti Banika meclisi şer'i hadırda ve Babüloğlu sağıra veledi Yoriga vekili İl'Ya veledi Babül 12) muvacehesinde davası;

13) Müteveffa zevcem Mitro veledi Yoriga ve veledi Atabek malı ve emlâkına va'dil'l-yed bulunduğ u cihetle 14) benim müteveffâyı merkûmun sağ lüğ unda bundan bir sene akdem zimmetine 15 adet lira-ı Osmâni 15) alacağ ım olup meblağ -ı mezkûr kable'l-edâ ve'l-ifâ vefât etmekle müteveffâyı merkûmun terekesine vadi'l 16) -yed olan Sava'dan taleb ıderim.

17) 13 C.ahir 1306 18) Sarı Babüloğlu kızı Marya binti Banika 19) Müteveffa'yı merkûm Mitro'ya ne vermiştir. Orasını ve cinsini İlya söy-lesün. 20) Üç adet Mahmudiye herbiri doksanbeş guruştan kıymetli ikiyüz seksenbeş ve iki adet mahmûdiye altunu doksan guruştan 21)

ikiyüzseksen gurus ve kırk adet beş altun 5 gurusdan, iki adet yine kalun mahmudiye 22) altunu doksanbeş gurusdan, ve 13 adet Gazi altunu 25 gurusdan, ve bir saat ikiyüzelli gurus, ve 23) biri elli kuruş kıymetlü yüzlük lira, ve diğer altmış gurus kıymetlü yüzlük lira, ve bunların kâfesine 24) benden ru'yete giderken aldı. ve kâfesinin kıymetine 15 adet lira-i osmânîyi 25) hayatta kat' idüp gitti. ve eda edemeyüp vefat eyledi. olvechile 15 adet 26) Osmânî liranın merkûm Sava'dan halen taleb iderim. 27) Marya bilvekâle imza eyledim. 28) Müddai'yi mezbûre Marya'nın iddiasını taleb iderim. 29) İlya Veledi Babül. İmza.

V. 11b

1) İşbu alacak müdda'amı Fener mahallesinden Lazari veledi Kireku ve Keleşgiroğlu Haralanbo veledi 2) Nikola, Şiretoğlu Kostantin veledi Nikola Manukoğlu Yani veledi Manuk bunları bilürler. ve 3) bundan başka asla ve kata şahidlerim yoktur

4) 13 C.ahir 1306 5) Marya vekili Bavli 6) Müteveffây-ı merkûmamız ve bundan birbuçuk sene akdem kendi hanesinde aklı başında olup beraber 7) nâmizâc iken bizim huzurumuzda zevcem Maryayı bir takım beşlik ve gazı ve mahmudiye altunlarıyla bir adeti 8) ahz ve kabz idüp ve umuruma sarfile istihlâk eyledim. ve olvechile zevcem mezbûre 9) Marya'ya 15 adet yüzlük mecdiye altunu karzen borcumdur. deyu bizi eşhâd eyledi. 10) ve bizde bu husûsa ve bu vech üzere şahidiz. şahâdet dahl ideriz. Hemde ayak üzere da'va 11) mahalde ve sokaklarda gezerdi böylece şahâdet ideriz.

12) 18. C.ahir 1306 13) Fener mahallesinden Kelbaşoğlu Haralanbo veledi Nikola 14) Mühür 15) Yonca mahallesinden Şiretoğlu Kostantin veledi Nikola 16) Mühür.

KAYIT-44: KOCASINDAN HABER ALAMAYAN KADININ NİKAHININ FESHİ DAVASI KAYDI: (17. C.ahır 1306; 18 Şubat Pazartesi 1889)

17) Giresun kazâsının nefsi kasabası mahallâtından Hacı Siyam mahallesinde sakin Başeskiöğlu Mustafa'nın 18) kızı 'Aişenin husûsât-ı Zikre vekil-i müseccel şeri babası merkûm Mustafa Ağa meclisi şer'e gelüp 19) da'vası; 20) Halid.

21) Bundan 6 sene akdem kızım mezbûre 'Aişenin nikahı Bayburtluoğlu Hasan b. Mustafa 22) sene-i mezkûrda mahdar şuhudda mahkemeye gideceğim ve bir seneye kadar gelirümde nikahlımı alurum. Eğerce 23) bir seneye kadar gelmezsem menkûham olan mezbure 'Aişe benden boş olup ondan sonra 24) nereye giderse gitsun. Eğerce bir seneye kadar gelür isem benim avratımdır. diye cevap eyledi. 25) merkûm Mustafa kızı ise altı senidenberi gelmediği cihetle müvekkilem kızım 'Aişe olvechle merkûm 26) Hasan'dan boşdur. ve mezbûreyi nikah-ı ahirde nikah olmasını lazım geleceğinden ahire 27) nikah olunmasına izn-i şer'i bi'l-vekâle taleb iderim.

28) 17. C.ahır 1306. 29) Hacı Siyam mahallesinden Başeskiöğlu Mustafa b. Mehmet 30) Mühür.

V.12a

KAYIT - 45: ÖLENİN VARISLERDEN ALACAK DAVASI (14. C.ahir 1306; 15 Şubat Cuma 1889)

1) Giresun kazâsına tabi' Dîvan karyesinde sakın iken bundan akdem vefât iden taba-i devlet-i 'Alıyyenin 2) rum milletinden Babaloğlu Mitro veledi Yor veledi Atabek verâset-i zevce-i metrûkası Marya binti Banika ve karındaşı Sava ve validesi Anaştaşıa binti Mihail Banika ve karındaşı Sava ve vâlidesi Anaştaşıa binti mihaile münhasıra olduğu. 3) Panayut münhasıra olduğu 4) bi'l-Ahbar inde's-Şer'i'l-enver zahir ve numâyan olduktan sonra müteveffây-ı merkûmun 5) dâyenlerinden kırkharman karyesinde mütemekkin rum milletinden taba-i muşârun ileyhâ milleti merkûmesinden 6) Sarı Babaloğlu Anaştaşıa veledi Yani kaza-i mezkûr mahkeme-i şerriyyesinde 7) meclisi ma'gût meclisi şerî' hâdîrda verese-i merkûmundan zevce-i mezbur Marya ve erkarındaşı Sava 8) muvacehesinde da'vası:

9) Müteveffay-ı merkûm Mitro sağlığında 14 Mart 87 sene-i milâdiyyesi Yani 10) 1303 senesinde Martın 14. günü tarîhiyle müverrih ve imzasıyla mahzâ 11) yedime verdiği rûmî el âyân bir kıta' sened mantûkunca zımmetinde 14 adet yüzlük mecdiye 12) altunu alacağım olmakla meblağ-ı mezkûr kable'l-edâ ve'l-ifâ vefat etmekle tereke-i vafiye Babül'de 13) vadi'l-yed iden zevcesi Marya ile erkarındaşı Sava'dan halen taleb iderim.

14) 14. C.ahir 1306. 15) Sarı Babaloğlu Anaştaşıa veledi Yani. İmza.

16) İşbu müddainın iddia eylediği 14 adet yüzlük mecdiye altunu müteveffay-ı merkûm mürisimiz 17) Mitro'nun borcu olduğu malumumuz değildir.

18) 14. C. ahır 1306. 19) Babüloğlu Sava veledi yor. ... 20) Rum Marya olmadığından tarafından imza iderim. Patan oğlu Bavli

21) İşbu Müddâ'mı Büyükbahçe mahallesinden Kakül oğlu Lazari veledi Anaştaşıa ve mahalle-i merkûmadan Kakul 22) oğlu Hazalmayı veledi Kireko ve Çitlakkale.....23) İşbu şahidler bilürler ve bunlardan gayrı asla ve kat'a şahidim yoktur.

24) 15 C.ahir 1306 25) Anaştaşıa veledi Yanı. İmza. 26) Müteveffây-ı merkûm sağlığında Sarı Babaloğlu Anaştaş 14 adet lira borcudur. 27) ve senedi imza edin deyu bizi eşhâd eyledi ve biz dahi 14 adet lira borcu olduğunu 28) bilür böylece şehâdet dahi ıderiz.

29)18. C.ahir 1306 30) Kakül oğlu Lazari veledi Anaştaş. 31) Büyükbahçe mahallesinde mütemekkin taba'ı devlet-i 'Alıyyiden Kakül Haralanbo veledi Kireku. 30) Kakül oğlu Lazari veledi Anaştaşıa. İmza.

V. 12b

KAYIT - 46: SATIŞ AKDİ SENEDİ : (18. Cahir 1306; 19 Şubat Sah 1889)

1) Keşap nâhiyesinin Engüz karyesinde sakın Kürt Hasanoğlu kızları Hava ve Külüşan ve Kezban 2) ve Fatıma bintân ve 'Ömer b. Hamza zevcesi Dudu bindi Tomak nâm mezburatlar her biri huzurumuzda 3) ikrâr-ı tâm ve takrir-i kelam idüp karye-i mezkûrda müştereken bâ tapu mutasarrıf olduğunuz tarafları 4) dere ve 'İsmail çavuş ve Zeynep ve Mehmet 'Ali ile mahdût bir kıt'a fındık bahçesinde olan hisse-i 5) irsiyelerini Giresun kazâsının kumyalı mahallesı mütemekkinlerinden Veleddyan Hacı Esadır Ağa veledi 6) Hacı Artini bedeli makbuza mukabelesinde memuri huzurunda ikibin guruşa bey' 7) eyledim ve muamele-i nizamiyyesi için takrire tarafımızdan karye-i mezburdan Belikırık oğlu 'Adullah Ağayı tarafımızdan vekil ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin eyledük deyu zâtları malûmumuz olduğundan 9) bizi eşhâd eyledi ve biz dahi bu hususa ve bu vecche üzere şahidiz. Şehâdet 10) dahi ıderiz

- 11) 18 C.ahir 1306 12) karyeden müderrisoğlu Mustafa b. Hasan
14) Enküz karyesinden ıcras oğlu Mehmet b. Veysel 11.15.16) Mühür.
17) Ben minvali muharrer vekaleti kabul ıderım. 18) Belıkırık oğlu
'Abdullah Ağa b. Mehmet Efendi. 19) Mühür.

V.13a

KAYIT - 47: KOCASINDAN DÜŞEN TEREKENİN İADESİ**KAYDI:** (21. C.ahir 1306; 22 Şubat Cuma 1889)

1) Giresun kazâsının nefsi kasabası mahallâtından Gogora mahallesinde metümeğine tebea-ı Devleti'Aliyyenin rum 2) milleti nisvanından Gaşar oğlu kızı Bartana binti Yani Meclisi şeri' şerif hazırda ve 3) mahalle-i merkûm mütemekkinlerinden keزالık taba'i muşârun ileyhânın milleti merkûm Beleyânoğlu Lazari 4) veledi Yoriga muvacehesinde da'vası;

5) Mahalle-i mezkûrda mütemekkin iken bundan akdem fevt olan taba'i devlet-i 'Aliyyenin rum milletinden zevcem 6) Beleyânoğlu Kireku'nun sulbi sağır oğulları Yoriga ve Banika ve Haralanbo ve Sulbi sağira kızları Leftehiye'ye 7) münhasıra olup müteveffây-ı merkûm Kireku veledi Yoriga veledi Kireku'dan mahalle-i merkûmda kain bir bab 8) mülk-i menzilli maa arsa ve birde bundan beş sene akdem Samsuna ara gittikten sonra 9) validemın yedinde bıraktığım bir adet acem kilimi beş adet makarr yastığı iki adet kuştüyü yastığım ve 10) bir adet nühas döndürme tavası ve üçbin kuruş kıymetli takı altunlarımı ve mezkûr hanede 11) olan hissemi ve bunların kafiyesini hane-i mezkûrda vadedil'i-yed bulunan müteveffây-ı 12) merkûmun er karındaşı Lazari veledi'l-merkûm Yorigadan halen taleb ıderim.

13) 21 C.ahir 1306 14) Müteveffây-ı merkûm Kireku'nun zevce-i metrukası Bartana veledi bini Yani 15) Mezbur imza bilmediğinden tarafımdan imza ıderim. Kostı Efendi. 16) Müdda'i mezbûr Bartana'nın müdda'ası olan mümdân ? müteveffâ karındaşım ile şimdiler hali hayatta 17) olan büyük karındaşım Yani'nin hissesini vefât iden karındaşım Kiryâgo dahi sağlığında 18) bundan 6 sene akdem hisselerimi satun aldım. ve Tapu muamelesi dahi benim üzerimedir. 19) Benim bâ tapu mülkümdür. vesâir eşyaları müteveffa karındaşım ile Samsuna

giderken bana bir kağıt 20) tahrir idüp verdiğim ketb Giresunda kayınvalidem yedinde bir adet acem kilimi bir adet numas 21) döndürme tavaşı ve beş adet mak'ad yastığı ve iki adet kuştüyü yastık mezkûr yazmış 22) olduğu kağıt mucibince aldım. Müteveffay-ı merkûmun bana 300 gurus deyni olup 23) deynine bedel verdi. Bendahi haneme götürdüm. demiştir. ve üçbin gurus kıymetli 24) takı altunlarından haberim yoktur. ve ifadem bundan ibarettir.

25) 21. C.ahir 1306 26) Gogora mahallesinden Beleyânoğlu Lazari veledi Yoriga. Mühür. 27) Müddatye-i mezbûra yevmi muayyenede eşyasından izhar-ı hacz idüp müdda'l aleyhın merkûm Lazari'nin 3000 guruşa 28) tahlifi icrâ olundu.

V. 13b

KAYIT - 48: VEKİL TAYİNİ KAYDI: (21. Cahir 1306; 22 Şubat Cuma 1889)

1) Kapu mahallesi sâkinlerinden Mısırlıoğlu 'Ömer Ağanın zevcesi Fatıma binti 'Osman olduğunu 2) bildiğimizden ve şahadet dahi ettiğimizden ma âdâ yine Mısırlıoğlu 'Ömer ağanın 3) kızı Hatice dahi zevcesi Hacı Feyzi oğlu Hafız Ahmed Efendinin huzurumuzda 4) vekil olduğu ve vekâleti dahi kabul ve mezbûre Hatice huzurumuzla takrir eylediğini 5) Hüsniye ümme böylece şahadet dahi ıderiz.

6) 21 C.ahir 1306 7) Nalburacı Hacı Mehmet Efendi b. 'Ömer Ağa 8) Mühür. 9) Kale mahallesinden Karahanlızâde Hafız 'Ali Efendi b. Ahmet 10) Mühür.

KAYIT - 49: ÇOCUKLARA VASİ TAYİNİ KAYDI : (25 Cahir 1306; 26 Şubat Salı 1889)

11) Gogora mahallesinden mütemekkin iken bundan akdem fevt

olan tebea-i Devleti Âliyye'nin 12) rum milletinden Handastanoğlu Baraşkova veledi Lazari sulbi sağır oğulları 13) Nikola veya Yanko nâm sağırûn mezbûrunun malını muhafaza edecek kimesnesi 14) olmadığından işbu hâdir bi'l-meclis akrabasından taba'i müşârûnileyhâdan kara 15) Panayudoğlu Emaneti vesayeti uhdesinden her vechile gelmeye ve rüyete iktidarı 16) olduğunu tasdik ıderiz.

17) 25 C.ahir 1306. 18) Mahalliden Arslanoğlu Sahloyara Veledi Tanas 19) Gogora mahallesinden Kakuloğlu Haralanbo veledi Todor. 20) Ber minvâli muharrer vesâyet-i mezkûru kabul ittim. 21) Karapanayudoğlu Ohannes veledi Harsbo.

KAYIT - 50: SATIŞ AKDİ İÇİN VEKİL TAYİNİ KAYDI : (25 C.ahir 1306; 26 Şubat Salı 1889)

22) Sarvan karyesinde sakın Garıb Hasanoğlu Mehmed b. Hasan karye-i mezkûrda kain 23) tarafları obuz ve Sarı 'Alloğlu Ahmet ve Yetimhane ve dere ile mahdut bir kıt'a 24) arazi-i miriyyeyi oğulları İsmail ve Hasana binikiyüz kuruşa bey' idüp ve 25) tarafından tapularının ahzı için karyemizden Molla İsmalloğlu Ören nâmıyla 26) 'Osman b. Salihî vekil ettiğini bilür ve böylece şehâdet dahi ıderiz.

27) 25 C.ahir 1306. 28) Karyeden Hünkaroğlu Mehmed b. Musa 29) Mühür. 30) Karyeden İsaoğlu Hasan Emin 31) Mühür. 32) Ber minvali muharrer vekâleti kabul ıderim.

V.14a

KAYIT - 51: VASİ TAYİNİ KAYDI: (25 Cahir 1306; 26 Şubat Sahı 1889)

1) Gogora mahallesinde mütemekkin tebea-ı Devleti Âliyye'nin rum milletinden iken bundan akdem 2) fevt olan Karaharişoğlu veledi Yani veledi Atabek'in sulbı sağır oğlu Panayut ve kızları 3) Markayut ve Ağlayı ve Kadine nâm sağırûn mezbûrûnun tasviye-i umûrlarına 4) vasî-i mensûbeleri Kireki binti Yoriga ızn-i şerî ile eytâm-ı merkûmun 5) bir kıta bahçesinin bey' olup tapusunun ahzı için tarafından mahalle-i 6) merkûm mütemekkinlerinden Papazoğlu Timyus veledi Reki'yi vekil ettiğini bilür 7) böylece şahadet dahi ıderiz.

8) 25 C.ahır 1306 9) Çolakoğlu Panayud veledi Nikola 10) Aslan Bedri Lâzari Efendi veledi Hacı Yani 11) Mühür.

KAYIT-52: KİMLİK TESBİTİ KAYDI: (26 Cahir 1306; 27 Şubat Çarşamba 1889)

12) Boztekke karyesinden Çaferoğlu kızı Hava binti Cafer işbu Meclisi şerifte hâdıra olup ve mezbûre olduğunu 13) tasdik ve bilür ve böylece şahadet dahi ıderiz.

14) 26. C.ahır 1306 15) Eynce karyesinden 'Alloğlu Mehmet b. Mehmet 16) Mühür 17) Garga oğlu Molla Salih b. 'Ali 18) Mühür.

KAYIT-53: KİMLİK TESBİTİ KAYDI: (26. Cahir 1306; 27 Şubat Çarşamba 1889)

19) İşbu mecliste hâdıra Hacı Hüseyin mahallesinde sakin Şiş-

man oğlu kızı 'Âliye binti Cafer olduğunu bilür 20) böylece şahâdet dahi ideriz.

21) 26. C.ahir 1306 22) Mahalliden Emîr Hüseyin oğlu Hüseyin b. Süleyman. 23) Mühür 24) Hacı Hüseyin mahallesinden Delizâde Mehmet b.'Ömer.25) Mühür.

V.14b

KAYIT - 54: EKSİK KAYIT:

1) Gogora mahallesinde mütemekkin tebea-i Devleti Âliyye'nin rûm milleti nisvânından Konaroğlu kızı 2) Bartana binti Yanı meclis-i şer-i hâdîrda Büyükbahçe mahallesinde mütemekkin Yunan tabiyyesinden ve tercüman hazır olduğu halde muvaceheler inde da'vası;

4) Bundan 7 sene akdem karındaşım Bavlı oğlu Sava ile oğlum Haralanbo müştereken 5) burada veresüye ahz ve i'tâ iderlerken karındaşım Sava fevt olup ve iki 6) mah sonrada karındaşım Haralanbo fevt olmakla daimen zevcesi yedinde kalan.

KAYIT-55: ALACAĞINI ; BORÇLU İKEN ÖLENİN KARISINDAN TALEBİ KAYDI: (26. C.ahir 1306; 27 Şubat Çarşamba 1889)

7) Kale mahallesinde sakın su yolu mütevellisi Bandırmalizâde 'Ömer Ağa b. Hüseyin meclis-i şer-i şerîf-i 8) enverde ve kapu mahalle-sinde sakın iken bundan akdem vefat iden Kösezoğlu 9) Yusuf b. İsmail ve Abdullahın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkaları Zekiye binti 'Abdullah ve 10) Gülşen binti Hasan ile sulbî kebîr oğulları 'Ömer,

Muharrem, İsmail ve 'Arif ve 'Ali ve sulbi sağır oğulları 11) Hüseyin ve Hasan ve Şükrü ve Mehmet ve Murad ve sulbiye sağıra kızları 'Ayşe'ye münhasıra olduğu bi'l-Ahbâr 'inde's-Şeri alâ nûri zâhir ve numâyan olduktan sonra sağırun mazbûranın tavsîye-i 13) umûrlarına ba hacet şer'iyye vasîleri ve valideleri Gülşen binti Hasan muvacehesinde da'vası;

14) Müteveffây-ı merkûm Yusuf Ağa bundan iki sene hayatında suyolu vakf etmemiş akçesinden ve Seyyid Mehmed birinci sene 15) Paşa Câmîi şerif vakfından onikibuçuk lira cem'an 16) yetmiş yedibuçuk adet lira-i Osmani olup hatta yedimden vermiş olduğu şehri Şevvalın 17) 302 tarihtyle ve imzasıyla mumzi ve mührüyle muharrer yedime verdiği bir kıt'a sened mantûkunca 18) yedimden iktiraz ve kabz ve umuruna sarfile istihlâk eylediği yetmişyedi buçuk adet yüzlük 19) mecdiye altunu alacağım bi't-tavliye alacağım olup ve meblağ-ı mezkûr makabli Darı karyesinde 20) Karauzun nâmıyla bir kıta bahçesi bey' bi'l-vefâ kabîlinden olarak rehn virüp merkûm Yusuf 21) Ağa meblağ-ı mezkûru kable'l-edâ ve'l-ifâ vefat itmekle tereke-i vâfiyesine bi'l-vesâye vadli'l-yed 22) iden zevce-i mezbûre Gülşan Hatundan bi't-tavliye hal taleb ıderim.

23) 26 C.ahir 1306 24) Müteveli 'Ömer Ağa 25) Mühür

V. 15a

1) Mütevaffânın senedinde muharrer mebalîğ hakkında murûr-u eyyâmın medyûn-u mütevellid bulunduğundan vekaletim 2) elli damlalık temasını dahi ikibindörtüyüzyirmibeş guruşu dahi 3) taleb-i da'va eylerim.

4) 26 C.ahır 1306 5) Vekıl-ı evkâf. 6) Mühür. 7) Mütevaffâlar merkûm zevcem Yusuf Ağanın malına bi'l-vesâye vadi'l-yedim. Lakin müdda'i 8) 'Ömer Ağanın alacağı mal'umum değildir.

9) 26 C.ahır 1306 10) Vasi Mezbûre Külşen binti Hasan

11) İşbu mezbûre'nin mühürleri olmadığını tasdik ideriz. 12) ve Çolakkadızâde 13) Mühür 14) Dermanzâde Mehmet Murat Efendi b. Hacı Hasan 15) mühür. 16) Müteveffâlar merkûm Kösezoğlu Yusuf Ağa hayatında 17) benim suyolu mütevellisi Pastırmacı Zâhid Ağa'ya yetmişyedibuçuk 18) adet yüzlük mecidîye altunu bu deynimdir diye ikrâr idüp bizi 19) eşhâd eyledi. Biz dahi bu hususa ve bu veche üzere şahidiz. 20) Şahâdet dahi ideriz.

21) 28 C.ahır 1306. 22) Mahalliden Mehmet Ustaogluzâde Emin Ağa b. 'Abdullah 23) Mühür 24) Hacı Hüseyin mahallesinden Abdi Ağa 25) Mühür.

KAYIT - 56: ALACAĞINI; BORÇLU İKEN ÖLENİN KARISINDAN TALEBİ KAYDI: (27. C.ahır 1306; 28 Şubat Perşembe 1889)

26) Hisarkeriş karyesinde sakın İken bundan akdem vefât iden Naldemircioğlu Hüseyin 27) b. Veli b. 'Abdullah'ın veraseti zevce-i menkuha-i metrûkası Emine binti 'Osman ile sulbi sağır oğulları 28) Hasan ve Hüseyin ve sulbiye kebire kızları Selime ve Emine ve Dudu ve Seble, sağıra kızları 'Ayşe ve 29) Külizar münhasıra olduğu bi'l-Ahbar 'inde's-Şerr alâ nûri zahir ve numâyân olduktan sonra 30) sa-

gîrun mezbûrun bi'l-Ahbar şerîyye vasi mansûbesi valideleri ve muvâcehesinde 31) müteveffâ-i merkûmun dayenlerinden Pirazîz nâhiyesinin İksirunları karyesinde sâkın 32) Ahmet oğlu Ahmet b. 'Osman meclis-i şeride da'vası;

33) Müteveffâları merkûm Hüseyin zimmetinin yirmi kuruş hesabıyla elli adet sim mecidiye alacağım olup hatta 304 senesinin 34) şehri Şa'ban'ın 5. günü tarihiyle medyûn ve malımdan ahz ve kabz istikrâz idüp ve umuruna harç ve 35) sarf eylediği elli adet sim mecidiye alacak hakkım olup müteveffây-ı merkûm deyni metrûkasını 36) kable'l-eda ve'l-îfa vefat etmekle terekesine bi'l-vesaye ve bi'l-verâse vâdiat olan 37) zevcesi Emine Hatundan hal taleb iderim.

38) 27 C.ahir 1306 39) Müddai İksirünler karyesinden Ahmetoğlu Ahmet.

V. 15b

1) Müdda'nın iddia' eylediği vechile müteveffây-ı merkûmun terekesine vadiat'il-yedim. Lakin müteveffâ nâmlardan 2) olduğu malumum değildir.

3) 1306 4) Vasi mezbûre Emine 5) Mezburun mühürleri olmadığını tasdik ideriz. 6) Mübaşir, Çolakkadıâde 7-8) Mühür. 9) Müteveffâyı merkûm Hüseyin hayatında bizim huzurumuzda Ahmed oğlu Ahmed'e 50 adet sim mecidiye 10) deynimdir deyu bizi eşhâd eyledi. Biz dahi bu hususa ve bu vech üzere şahidiz. Şahadet 11) dahi ideriz.

12) 27. C.ahir 1306. 13) Hisarkeriş Karakayalıoğlu İbrahim Emin b. Ahmet. 14) Masarzâde Rasim Efendi b. İbrahim 15-16) Mühür.

KAYIT-57: TEREKENİN SATIŞI İÇİN VEKİL TAYİNİ KAYDI:

(27. C.ahir 1306; 28 Şubat Perşembe 1889)

17) Tirebolu kazâsına tabi' Oyraca karyesinde sakin İlyasoğlu Hasan b. Ali 18) meclis-i şeri şerîf-i enverde Akköy nâhiyesinin Sayca

karyesinden Menarzâde 19) Mehmed Raşidoğlu b. İbrahim mahdarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp Akkôy nâhtyesinin 20) Boztekke karyesinde sakin iken bundan akdem vefat iden Babam İlyas oğlu 'Ali b. Veliden 21) intikâl iden karye-i mezkûrda menkul ve gayri menkûl terekesinden hisse-i irsiyeye isabet 22) iden emlâk mezbûrun tefriki ve âharı bey' hakkında olunacak muâmele-i nizamîyesinin 23) ıcrâsına ve takrîrin ahzıyla tapunun ifasına ve sulh ve ibrâsına ve'l-hâsıl semeni ahz ve kabza 24) ve'l-hâsıl husus-u mezkûrun külîyyesine tarafımdan vekâlet-i âmme-i sahiha-i şerîyye ile muma ileyh 25) Mehmed Raşid Efendiye vekil ittim

26) 27 C.ahir 1306 27) İlyasoğlu Hasan b. 'Ali 28) Mühür. 29) Ber minvâli muharrer vekâleti kabul ittim. 30) Menarzâde. 31) Mühür.

V. 16a

KAYIT - 58: ALACAK DAVASI KAYDI: (20 C.ahır 1306; 21 Şubat Perşembe 1889)

1) Akköy nâhiyesinin Ahmetli karyesinden Efendioğlu 'Ömer Ağa b. İbrahim Ağa 2) meclis-i şer-i şerifte Gogora mahallesinde mütemekkin tebea-i Devleti' Aliyye'nin rum milletinden 3) Coronoğlu Totos veledi Vasil muvacehesinde da'vası:

4) Merkûm Totosa bundan iki sene akdem Haziran ayının 20. günü 5) Bulancak kasabasında mütemekkin taba'i müsârun ileyhâ'nın milleti merkûmesinden Şeytanoğlu 6) İstifana ücretine seksen adet çerez tahtası herbir 5 gurus 7) 30 paradan olarak 460 gurus zimmetime olup meblağ-ı 18) mezkûru mahsûben 190 kuruşunu teslim edip benim dahi ahz ve 9) mekûzum olmakla ve bâkısı 270 gurus zimmetinde alacağım olup 10) Alacak mezkûrumu merkûm Totos yedinden hal taleb iderim.

11) 20 C.ahır 1306. 12) Müddai 'Ömer Ağa b. İbrahim 13) Mühür. 14) Müddai merkûm 'Ömer Ağanın iddia eylediği 80 tahtayı merkûm Şeytan 15) oğlu yedinden aldım. Lakin tahtaların deynini verdim. 16) Fakat Şeytanoğlu İstifane teslim eyledim.

17) 27 C.ahır 1306. 18) Totos. 19) Ben Şeytanoğluyla tahtayı kira ile gönderdim. Para olarak 20) ücreti gönderdim. Hala bakiyesinden 270 kuruşu hal taleb iderim.

21) 25 C.ahır 1306 22) 'Ömer Ağa 23) Mühür.

24) İşbu tahtaları teslim istifanatos'a teslim et deyu Cafer Durmuş 25) ve ihraç Mehmet ve Naldemircioğlu Molla 'Osman ve kahveci Hotman 26) oğlu Halil Çavuş bundan başka asla şahidim yoktur. 27) Müddai 'Ömer Ağa 28) Mühür 29) İşbu şahidlere bende râzıyım. 30) Totos.

V. 16b

KAYIT- 59: ALACAĞININ; BORÇLU İKEN ÖLENİN KARISINDAN TALEBİ KAYDI: (27 Cahir 1306; 28 Şubat Perşembe 1889)

1) İşbu Hamdi Efendinin mahkeme-i şer'iyyiden akdemce aldığı i'lam-ı gıyâ mûcibince yedimin 2) deyni olduğunu ikrâr ve i'tirafım vechle İşbu ifademi tasdik temhîr eyledim.

3) 27 C.ahir 1306. 4) karyeden Şükrü Efendi b. Süleyman 5) Mühür. 6) Hacı Mikdat mahallesinde sakin Hamdi Efendi Pehlivanoğlu Süleyman b. Mehmedin 7) eytâm-ı vasısı zevcesi Fatma binti 'Abdullah müteveffây-ı merkûm Süleyman Ustanın 8) terekesinden alacak iddia iden Hamdi Efendi b. Hacı 'Ömer müteveffây-ı merkûmun 9) terekesine vadi'l-yed iden vasi mezbûre Fatımaya mahkeme-i şer'iyyiden üç defa tezkire 10) ayru ayru kevn-i tebliğ olup mahkemeye gelmeyüp vekil dahi göndermediği aslıden da'vasının 11) İstima'ı lazım geleceğinden tarafından vekil-i musahhar nasbıyla vekil-i musahhar Hafız Efendi 12) muvacehesinde da'vası;

13) Müteveffây-ı merkûm Süleyman Usta zimmetinde kırkbir adet yüzlük mecdiye ile 41 gurus 14) yedimden istikrâz ve ahz ve kabza ve umûruna sarfla istihlak eylediği 41 adet 15) yüzlük mecdiye altunuyla 41 gurus alacağı hakkında mezbûre 16) Fatma hatundan hal taleb iderim.

17) 26 C.ahir 1306 18) Müdda'ı Hamdi Efendi 19) Mühür. 20) Müddai Hamdi Efendinin iddiası vechle vasi-î mezbure Fatma bi'l-vesâye müteveffây-ı merkûmun tereke-i vâfiyesini vadi'l-yeddir. 21) Lakin müteveffây-ı merkûmun müdda'ı Hamdi Efendiye deyni olduğu ma'lumum değildir.

22) 27. C.ahir 1306 23) Vekil-i musahhar 24) Mühür.

25) İşbu alacağı Yunuszâde Hacı İbrahim Ağa ve 'Abdullah Efendizâde Ahmet Efendi 26) Müddai Hamdi Efendi 27) Mühür. 28) Müdda'ı

merkûm Hamdi Efendinin iddia eylediği müteveffâ-yı merkûm Pehlivanoglu 29) Süleyman Usta hâl-i sıhhatinde olup bize şöyle cevap eylediği ve birde senedi ibrâz ile 30) Hamdi Efendi benim 41 adet yüz-lük mecidiye altunu ile 41 gurus deynimdir. deyu 31) Bizi eşhâd eyledi. Biz dahi bu hususa ve bu vech üzere şâhidiz. Şahadet dahi İderiz.

32) 14 Recep 1306 33) Hamdullah Efendizâde Ahmed Efendi, Hacı Siyâm mahallesinden İmam Abdullah Musazâde Hacı Emin Efendi. 34-35) Mühür.

V. 17a

KAYIT - 60 : KİMLİK TESBİTİ KAYDI: (28 Cahir 1306; 1 Mart Cuma 1889)

1) Ülper karyesinde sâkin Keleşoğlu kızı Fatma binti Süleymân işbu huzur-u şer'ide olduğunu 2) ve zatını arıfan olduğumuzu bilir ve böylece şahâdet dahi ıderiz.

3) 28 C. ahir 1306 4) karyeden Keleşoğlu İsmail b. Süleyman 5) Mühür. 6) Ülper Karyesinden Bilal b. Mehmet 7) Mühür.

KAYIT - 61 : ALACAK DAVASI KAYDI: (25 Cahir 1306; 23 Şubat Salı 1889)

8) Giresun kazâsının nefsi kasabası mahallâtından Kale mahallesinde sakin Dermanzâde Hacı Hüseyin Efendinin 9) kerimesi Hüccet hanımın sakine olduğu menziline varup meclisi ma'gûtda bizim huzûrumuzda münhasıra 10) olduğu halde zevc-i dahili Şa'ban Efendi mahdasında ikrâr-ı tam ve takrir-i kelâm idüp 11) benim müteveffay-ı merkûm Babam Hacı Hüseyin Efendiden mevrûsen nukûdu akçasından eytam tarafında 12) mahfûz olup hisseme isabet olan ahz ve kabza zevci dâhilim işbu hâdır bi'l-meclis Şa'ban Efendiyi 13) tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb-ı nasb ve ta'yin idüp olduğu vekâleti mezkûrda kabul eylediğini ve 14) mezbure Hüccet hanımın zâtını dahi ârifân olduğunu aslıden ber minvâli muharrer zevci dahili 15) Şa'ban Efendi vekâleti hususuna bizi eşhâd eyledi biz dahi bu hususa ve bu veche üzere 16) şahidiz şahadet dahi ıderiz.

17) 25 C.ahir 1306. 18) Kapu mahallesinden Çalıkzâde Mehmet Temel Efendi b. Osman. 19) Mühür 20) Mahalle-i mezkûrdan Hacı Kadızâde Mahmud Efendi b. Osman. 21) Mühür 22) Ber minvâli muharrer vekâleti kabul ittim 23) Zevci Şa'ban Efendi.

KAYIT - 62 : EŞLERİN BİRBİRİNE VEKALETİ KAYDI: (29 C.ahır 1306; 2 Mart Cumartesi 1889)

24) Gogora mahallesinden mütemekine tebea-ı DevletiÂliyyenin rum milleti nisvanından 25) Kara Panayudoğlu emanet zevcesi Selime binti Tarantafl 26) ve kızı Harışsova bizim huzurumuzda ve zevci dahili Emanet veledi Haroştsova 27) mahdarında ikrâr-ı tam ve takriri kelâm idüp mahalle-i mezkûr mütemekkinlerinden 28) Hendestanoğlu Baraskova veledi Lazariden bize mevrûs Çınarlar mahallesinde kain ma'lûmu'l-hudud 29) bir kıta' arsasını bey' etmek üzere zevci dahili merkûm emaneti ahz ve kabza ve makbuzu 30) kendüsüne teslim ve vekil ve naib-i menâb nasb ve ta'yin idüp merkûme emanet dahi ber minvâl-i muharrer 31) vekâleti kabul eylediğini bilür şahadet dahi ıderiz.

32) 29 C.ahır 1306. 33) Gogora mahallesinden Vasil..... Gogora mahallesinden Hacı Veledi Nikola.

V. 17b

KAYIT-63: KOCASININ ÖLÜMÜNÜ TESBİT VE NİKAHIN DÜŞMESİ TALEBİ KAYDI : (29 C.ahır 1306; 2 Mart Cumartesi 1889)

1) Seldeğirmeni karyesinde sakin iken bundan akdem işbu zabt-tan 4 sene akdem fırka askerliğine 2) gidüp tahtı silâhede medine-i nûrda vefat iden Ustaoglu İbrahim 3) b. Salih b. 'Abdullah zevci dahilim olmakla vefat ettiğini haber aldığım cihetle öte beride 4) bîçare kaldım. Olvechle ahire tezevvüz alınacağı şer'i şerif izni taleb ıderim.

5) fı 29 C.ahır 1306 6) Seldeğirmeni karyesinden sakine En-veroğlu kızı Rahime binti Salih 7) Mührü olmadığını tasdik ıderiz. 8)

Hamdibaşoğlu 9-10) Mühür.11) Seldeğirmeni karyesinden Ustaoglu İbrahim Medine-i Münevverede Yanbuk hastahanesinde 12) bizde orada asker olduğumuz halde bundan 3 sene akdem vefat idüp bizde namazını 13) kıldık Olvechle merkûm İbrahim'in vefat ettiğini bilür böylece şehâdet ideriz.

14) 29 C.ahir 1306. 15) ve Sarıoğlu Mustafa b. 'Abdülâzîz 16) Mühür. 17) Sülkü karyesinden Sarı oğlu 'Ömer Ağa b. Hasan 18) Mühür.

KAYIT - 64 : SATIŞ AKDİ İÇİN VEKİL TAYİNİ KAYDI: (29 C.ahir 1306; 2 Mart Cumartesi 1889)

19) Hacı Hüseyin Mahallesinden sâkin Tomazzâde Hacı 'Alî RızaEfendi zevcesi Hacce Zehra hanım hadıra 20) olup bizim huzurumuzda mahalle-i mezkûrdan Kara Mustafaoglu İsmail Efendi mahdarında 21) ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelam idüp kaza-i mezkûr mülhakâtından Keşap nâhiyesinin Güney karyesinde 22) kaîn ma'lumu'l-hudud emlâklarını bey'i şâyia ve ahz ve kabza makbûzunu dahi bana teslim ve 23) hükümetçe olan tapu mua'melesine ve kendi imzasıyla istidâ'nın kabul olunmasına vesair 24) iktizâ iden muamelesine ve'l-Hâsıl husûsu mezkûrun müteveffik olduğu umûrun küllisine 25) tarafından müdda'ı ile İsmail Efendiyi vekil ve nâib-i menâb nasb ve tâyin eylediğini 26) zâtını ârifân olduğunu mezbûre Hacce Zehra Hatunun takririnin ahzıyla ve İsmail Efendinin vekâleti kabul ettiğini bilür ve böylece şehâdet dahi ideriz.

28) 29 C.ahir 1306. 29) Mahalliden Hüseyin Yazıcızâde Mehmet 'Alî Efendi b. 'Azîz Efendi 30) Mühür 31) Hacı Hüseyin mahallesinden Karabaşoğlu Hâfız 'Ömer Efendi b. Mehmet Efendi 32) Mühür. 33) Ber minvâli muharrer vekâleti kabul iderim. 34) Kara Mustafa oğlu İsmail Efendi b. Hasan 35) Mühür.

V. 18a

**KAYIT-65 : GELİRİNİ CAMİ İMAMINA VERMEK ŞARTIYLA
BAHÇENİN VAKFI KAYDI** (29 C.ahır 1306; 2 Mart Cumartesi
1889)

1) Giresun kazâsına tabi' Tepeköknarlı karyesinde kain tarafları iki tarafı yol bir tarafı Veli 2) bir tarafı Hüseyin ile mahdud bir kıt'a fındık bahçesi karye-i mezkûrda ibnâ ve inşâ olunan 3) cami şerife şu şartla vakıf etmekle bahçe-i merkûrun fındık eşcârı i'lam ve terbiye 4) olunup senebesene Hak Te'âlânın ihsan eylediği mahsûlatın öşr-ü şer'isini kable'l-eda 5) hasılât bakıyesinin nısfı cami'i şerif mezkûrun tamir ve terbiyesine ve nısfı diğeri 6) cami şerifte imamet ve hitabet olan zâta verile ve vakıf merkurun tevfir-i 7) umûru cami şerifte hatip olan zâta sarf eyledim. ve hayatında mahal 8) sarfa hasılât mezkûru vîrilmek hasbe's-zamân menfi olursa halen mezbur 9) karye-i mezkûrda bulunan fukara müslimîne verile ve bu minvâl üzere lazım gelen 10) muâmele-i sahiha-i şeriyye ile vakfiyesi tanzim olunmak üzere işbu mahalle imza 11) eyledim. ve ber minvâl-i şurûh bahçe-i mezkûr vakfe sahih-i şer'i ile vakf eyledim.

12) 29 C.ahır 1306. 13) karyeden Tongoraoğlu Halil Ağa b. Hasan.
14) Mühür.

**KAYIT - 66: ÖLENİN TEREKESİNİN VARİSLERİNE KUL-
LANILMAK ÜZERE ARSA SATIŞI KAYDI** : (29 C.ahır 1306; 2 Mart
Cumartesi 1889)

15) Gogora mahallesinden mütemekkin iken bundan akdem fevt olan tebea-i Devleti'Aliyyenin rum milletinden 16) Hendestanoğlu Baraşkuva veledi Lazari'nin sulbi sağiroğlu Nikola veledi Yanko'ye 17)

Sağırın mezbûrun nafaka ve kisveye eşedd ihtiya'c ile muhtâc olduklarından 18) babaları müteveffây-ı merkûmdan mevrûs çınarlar mezkûrda vakığ' tarafları Baraşkuva 19) ve Kazkancıoğlu Yoriga'ya ve onun hanesi yolu Kırca Süleyman ve 'Osman arsası 20) ve Zihâri oğlu Kireku ile mahdut bir kıta' arsasını bey' idüp esmanını 21) sağırın mezbûrun nafaka ve kisvelerine harç ve sarfile bâ tam kibel-i şeri'den ona verilmesini 22) b'il-vesâye taleb iderim.

23) 29 C.ahir 1306. 24) Gogora mahallesinden Sağırın-u mezbûrunun ve Hasan Karapanayutoğlu İzabet veledi Haraştuva

25) İşbu mahallemizde bulunan arsanın bey'i eyta'm-ı mezbûran haklarında her vechile enfa' ve 26) oldurki sağırın mezbûranın nafaka ve kisvelerine harç ve sarfile bey' olunacak bundan 27) münasib birşeylerin olmadığından ve mezbûre anlarında dahi nafaka ve kisveye eşedd-i ihtiya'ları 28) olduğundan olvechle bey' evvelü'l-enfa' olduğunu tasdik ideriz.

29) 29 C.ahir 1306. 30) Astaforoğlu Mitro veledi Nikola 31) Mahalliden Kaküloğlu Haralonbo veledi Todor.

V. 18b

KAYIT - 67: KİMLİK TESBİTİ KAYDI: (3 Recep 1306; 5 Mart Salı 1889)

1) Fener mahallesinden Kılıçoğlu kızı şahsı ma'rife Barastova binti Lefter olduğunu bilir böylece 2) şahadet dahi ideriz.

3) Recep 1306. 4) Fener mahallesinden Vasil veledi Lefter 5) Büyükbahçe mahallesinden Masuroğlu Yoriga veledi Andriya.

KAYIT - 68 : ALACAK DAVSI KAYDI: (3 Recep 1306; 5 Mart Salı 1889)

6) Akköy nâhiyesinin Temürlü karyesinde sakin Batum mu-

hacirlerinden MAğaroğlu 7) Hüseyin b. İsmail mahkeme-ı Şer'iyyede yine karye-ı mezkûrda sâkın muhacir Bayraktar 8) oğlu Mehmed b. Süleyman muvacehesinde da'vası;

9) İşbu târihi zabdtan 3 sene akdem rîfî sınıf-ı mukaddem taburıyla bedel kîdûp ben 10) askerde iken karındaşım Kul Ahmet vefat idüp sulbî sağır oğlunu terk idüp 11) sağır-ı mezburu karyemizden ratyesi Bayraktaroğlu Hasan askerden geldikten 12) iki sene çocuğumu yevmiye nafaka gönderdim diyerek benden yirmi adet sim mecidiye aldı ve 13) yirmi mecidiye ilâhî. şer'a tevafuk olursa anın çocuğu yedinden 14) şer'i şerîften nafaka hâceti olmadığından bigayri hak almış ve birde benden lazım gelmez 15) ancak çocuğunun malından alacak idi. Ol-vechle yirmi adet 16) sim mecidiyeyi hâla merkûm Mehmed Efendiden talep ıderim.

17) 3 Recep 1306. 18) Müdda'ı Hasan b. İsmail 19) Mühür. 20) Müdda'ın iddia'sı vâhî olup ben yirmi mecidiye değil bir parça dahi almadım. 22) Mehmed Ali b. Süleyman 23) Mühür 24) ve bu iddia'mı karyemizden Podurcuoğlu YusufAğa ve İmamımız Mehmet Efendi, Odabaşoğlu 25) İsmail Usta, Hüseyin oğlu 'Ali Efendi bilür ve bunlardan başka asla ve kata 26) şahıdım yoktur.

27) 1306. 28) Müdda'ı Hüseyin b. İsmail 29-30) Mühür.

V. 19 a

KAYIT-69 : KİMLİK TESBİTİ KAYDI: (4 Recep 1306; 6 Mart Çarşamba 1889)

1) Uğurca karyesinden Kösebaşoğlu kızı 'Ayşe binti 'Ömer nâm mezbûrun zâtını arıfan 2) olduğu cihetle işbu huzuru şer'ide kendüsü olduğunu tasdik ve şahadet dahi ıderiz

3) 4 Recep 1306. 4) Karye-i mezkûrdan Şarşarlıoğlu 'Ali b. Mustafa 5) Mühür. 6) Uğurca karyesinden Ekizoğlu Hasan b. İbrahim 7) Mühür.

KAYIT - 70 : ALACAĞINI; ÖLENİN KOCASINDAN TALEBİ KAYDI : (3 Recep 1306; 15 Mart Salı 1889)

8) Tepe karyesinden vefat iden Emine binti Hasan zevci Salih b. Süleyman ile kebîre kızı 9) Gülhatun velâ babadan karındaşı Mehmet 'Ali'ye münhasıra olduğu ve Mülkoğlu Hacı Usta Timus 10) meclis-i şer'e gelüp müteveffıye ile zevci merkûm zımmetlerinde olan alacağının taht-ı hükme 11) alınmasını da'va ve ale'l-usûl merkûm da'vet olundu ise de mahkemeye gelmediğinden 12) ta'yın olunan vekil-i musahhar Hâfız Efendi muvâcehesinde istima olunan 13) da'vası:

14) Müteveffıye mezbûre ile zevci merkûm Salih 1303 senesinin Nisan otuzuncu 15) günü malımdan ve yedimden ıktirâz eyledikleri 22 adet yüzlük mecîdiye altunu ile 16) ellisekiz gurus hakkımı bana kable'l-edâ ve'l-ıfa merkûme Emine vefat 17) itmekle terekesinden ve merkûm Salihden herbirinden taleb eyledim. ve yedime bir kıt'a 18) döşek dahi vırdiler.

19) 3 Recep 1306. 20) Mülkoğlu Hacı Usta Timus 21) Mühür 22)

Vekil-i musahhar cevabı husus-u mezkûru ma'lum değildir. 23) Mehmet Efendi. 24) Müteveffıye Emine binti Hasan ile zevci Salih b. Süleyman 1304 senesinde Nisanın 25) 30. günü müddaî merkûm yedinden ve malından 22 adet yüzlük mecdiye altunu 26) elli sekiz kuruşu ahz ve kabz idüp zimmetlerinde borçları olduğunu ve işbu hükmü verdiğim 27) bilürüz ve şehâdet ıderiz.

28) Recep 1306. 29) Cinkıran karyesinden İmamoğlu 'Ali b. Mehmet Ağa 30) Mühür 31) Karye-i mezkûrdan İmamoğlu Ahmet Efendi b. Mustafa 32) Mühür.

V. 19b

KAYIT - 71: TEREKENİN VARİSLERE DAĞITIMI KAYDI (4
Recep 1306; 6 Mart Çarşamba 1889)

1) Giresun kazâsının nefsi kasabası mahallâtından Gogora mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem Fevt olan taba'l 2) devlet-i 'Aliyyenin rum milletinden Erimezoğlu Todor veledi Haralanbo veledi Atabek'in 3) hanesine varup cümlemiz hazır olduğumuz halde müteveffay-ı merkûm Todor'un 4) zevce-i metrûkesi Hacı Marya binti Dimitri ve sulbiye kebire kızları Bartana ve Andori 5) meclis-i mâgud-u merkurda herbiri müteveffa'y-ı merkûmun sulbî oğlu Haralanbo veledi'l müteveffa 6) Totori mahdarında şöyle ikrâr-ı tam ve ta'bir-i ani'l-merâm idüp müteveffây-ı merkûm 7) babamızdan intikâl iden menkûlât-ı eşyâ ve nukutundan ve herbirinden hissemize 8) isâbet iden hakkımızı merkûm Haralanbo'dan ber temâmen aldık ve zimmetinde hiçbir hakk-ı salâhiyetimiz 9) kalmayıp ibrâ-ı Âmme-i mü-tallaka-i sahiha-i şer'iyeye ibrâ ve iskât eyledik. 10) daha asla ve kat'a bir hisse alacağımız yoktur deyu herbiri huzurumuzda ikrâr ve i'tiraf eylediklerini 11) bize takrîr idüp bizi eşhâd eyledi. Biz dahi bu hususa

ve bu veche üzere şahıdız 12) şehâdet dahi ıderiz.

13) 4 Recep 1306. 14) Burçoğlu Hacı İstafit veledi Yani 15) Hacı Lefteroğlu veledi Haralanbo 16) Erimezoğlu Andon veledi Yandalı 17) Mahalle-i merkûm muhtarı Mihaloğlu Kireku veledi Yoriga 18) Mezbur Hâce Marya binti Dimetri ve kızları Bartana ve iranın şahıslarını ârifan 19) olduğunu işbu mahalle imza eyledik

20) 4 Recep 1306 21) Mihaloğlu Nikola veledi Nikola 22) Gu-baroğlu Kostı veledi Yoriga

23) İşbu mezburun takrirleri huzurumuzda olduğunu tasdik ıderiz. 24) 4 Recep 1306 25) karyeden Hacı MustafaAğa, Mahkeme-i şerriyye katibi.

KAYIT-72: KİMLİK TESBİTİ KAYDI (4 Recep 1306; 6 Mart Çarşamba 1889)

26) Çıtlakkale karyesinden mütemekkine taba'-ı devlet- 'Aliyyenin rum milleti nisvânından Semercioğlu kızı 27) Desbini binti Panayut olduğunu işbu huzuru şer'ide bilür ve böylece şehâdet dahi ıderiz.

28) 4 Recep 1306 29) Kale mahallesi mütemekkinlerinden Ustabaoğlu Sava veledi İstifor. 30) karyeden Topaloğlu Kostı veledi Dimetri.

V. 20a

KAYIT-73; VASİ HÜCCETİ TALEBİ KAYDI: (6 Recep 1306; 8 Mart Cuma 1889)

1) Giresun kazâsına tabi' Çıtlakkale karyesinde mütemekkin iken bundan akdem fevt olan tebea-ı Devleti 2) Âliyye'nin rum milletinden Kırımlioğlu Andriya veledi Harišto veledi Atabek sulbi sağır oğlu Harišto ve sulbi sağıra 3) kızları Bartana ve Marya nâm sağırûn mezbûrunun tasviye-i umûrlarına bir vasi lazım eylediğinden 4) benden gayrı ta'yın efradı olmadığından vasî nasb olunacağından kibel-i şer'iden bir vasi hücceti yedime verilmesini 5) talep iderim.

6) 6 Recep 1306 7) Karye-i mezkûrdan sağırûn mezbûrunun amcası Kırımlioğlu Balvi veledi Harišto. 8) İşbu Kırımlioğlu Veli her vechile vesâyet uhdesinden gelmeye kadir idi. Biz bilür şahadet dahi 9) ideriz.

10) 6 Recep 1306 11) Atmacaoğlu Sava 12) babası veled-i Sava 13 ve Simyonoğlu Simyon veledi Totori. 14) Karye-i mezkûrdan Kırımlioğlu Yani veledi Panayut.

KAYIT - 74; VERASET İ'LAMI İSTENMESİ KAYDI: (6 Recep 1306; 8 Mart Cuma 1889)

15) 'An asl Gümüşhane sancağında Torul kazasından olup bu kerre Tokat sancağında babam 16) İbrahim Ethem Efendi vefât etmekle ve müteveffây-ı merkûmun benden başka vereseşi ve terekesine 17) müstehak âharı bulunmadığından yedime kibel'i şeriden isbât-ı veraset İ'lâm ve İ'tasını 18) talep iderim.

19) 6 Recep 1306. 20) Mürtezâzâde Mehmet b. İbrahim 21) Mühür 22) 'An asl Gümüşhane sancağından Torul kazasından Mürtezâ İbrahim Ethem Efendinin vefâtı istihbâr 23) olmakla müteveffây-ı

merkûmun işbu hâdır bi'l-meclis Mehmet Efendi memleketimizde Orman me'muru olup 24) merkûm Hamdi Efendi müteveffây-ı merkûm İbrahim Efendinin sulbi sağır oğlu olup ve bundan 25) gayrı terekesine müstehak âharı olmadığını bilür böylece şahadet dahi ıderiz. 26) Müdda'î Mürteza şehzâde

27) 6 Recep 1306 28) Totor'un oğlu Sava veled-i Todor. Paşa Yani oğlu Bartana 29) Kaptan Yorki veledi Kostantin. 30) Şâhıdan merkûm Kaptan Yorki ve Sava ve Todor nâm kimesnelerin işbu husûsta etmiş 31) olduğu şehâdetleri makbul ve mü'teber olduğunu tasdik ıderiz. 32) ve Kostı reis oğlu Kostı Efendi. 33) Erimezoğlu Andona veledi Yandalı.

V. 20b

KAYIT - 75; CAMİ İMAMI İÇİN BERAT TALEBİ KAYDI: (8
Recep 1306; 10 Mart Pazar 1889)

1) Karyemiz bulunan Çandır karyesinde Kıran mahallesinde camii şerif olmadığından ve karyemiz 2) civarında çalış karyesine olmakla karyemize ba'îd bir mahalde olup ikimiz de ihtiyacımız 3) olup gıdûp gelmeyede maşakkat çekildiğinden olvechle karyemiz mahalle-i kebir ve cema'at kesir olmakla mahalle-i mezkûr bir müceddiden cami şerif ebnâ ve inşa olunmasını ve edây-ı salat ve cuma'ı salavât ve 5) îdeyn-i eda olunmak üzere imamımız emürümüzde eylediğimiz imamımız karyemizden 6) Tonkazoğlu Veli Efendi b. İsmailîl imametî için ber'at-ı şerif yedine verilmesi 7) üzerine mazbata olunmasını taleb ıderiz.

8) 8 Recep 1306. 9) Zonguroğlu 10) Mühür 11) Zonguroğlu Tomak b. Salih 12) Mühür 13) ve Muçoğlu Hasan b. Mustafa 14) Mühür 15) Kara 'Alioğlu Hüseyin b. İsa 16) Mühür 17) karyeden Köseoğlu Ahmet b. Mehmet 18) Mühür 19) karyeden Şefikoğlu Hüseyin b. Abdi 20) Mühür.

KAYIT - 76; VASİ TAYİNİ KAYDI (8 Recep 1306; 10 Mart Pazar 1889)

21) 'An asl Trabzonlu olup Giresun kazasında Çilinkir esnâfından Salih Usta vefât 22) idüp sulbiye-i sağıra kızı Aslı nâm sağırûn-u mezbûranın tesviye-i umuruna bir vasî lazım olduğundan 23) başka velisi olmayup ancak sağıra-ı mezbûranın tesviye-i umuruna vasisi olduğum cihetle vasi 24) olmaklığımı kibel'i-şeriden taleb iderim

25) 8 Recep 1306 26) Trabzoni Hakkı Efendi b. 27) Mühür. 28) Ber minvâli muharrer vesâyet iddia iden Hakkı Efendi her vechile vesayeti ru'yete kadir olduğunu tasdik ideriz.

29) 1306. 30) Trabzoni Hacı Toğyanzoroğlu 'Osman b. Mehmet 31) Mühür. 32) Trabzoni da'va vekillerinden Salih Efendi b. Hüseyin 'Ömer Efendi. 33) Mühür.

V. 21a

KAYIT - 77; SATIŞ AKDİ İÇİN VEKİL TAYİNİ KAYDI : (10 Recep 1306; 12 Mart Salı 1889)

1) Akköy nâhiyesinin Talıplı karyesinde sakin Kara İbrahimzâde müteveffâ Süleyman Ağanın 2) zevcesi Nisâ Hâtun binti Hacı 'Alî karye-i mezkûra uçarlıda kâin tarafları 3) tarîk-ı 'âmm ve Ahmet Ağa ve Kancaoğulları ve dere ile mahdûd bir kıt'a genç bahçesinin 4) firûhu içün bizim huzurumuzda takririne ahzile tapu muamelesi 5) icrâ olunmak üzere tarafından semenini dahi ahz ve kabza ve makbûzunu kendisine 6) İtâ ve teslim etmek üzere tarafımdan Bahtiyarzâde Hacı Ahmet Efendi 7) b. Hacı Hüseyin'i vekâleti amme-i sahiha-i şer'îye ile vekîl ve naib-i menâb 8) nasb ve ta'yin eylediğini herbirimiz işbu huzuru şer'ide takrir iderek 9) böylece bilür ve böylece şehâdet dahi ideriz. 10) Ve Ahmet Ağa'ya... 3000 kuruş semen-i makbûza makabelesinde olmak üzere.

11) 10 Recep 1306. 12) Küçüklü karyesinden Hasan Efendioğlu Mehmet b. 'Ömer 13) Mühür. 14) Talıplı Kara İbrahimzâde Hamdullah Efendi b. Hüseyin 15) Mühür. 16) Ber minvâli muharrer vekâleti kabul eyledim. 17) İhsanzâde Hacı Ahmet Efendi Ağa Hacı Hüseyin. 18) Mühür.

KAYIT - 78: KİMLİK TESBİTİ KAYDI: (10 Recep 1306; 12 Mart Salı 1889)

19) Ülper karyesinden Topaloğlu kerimesi işbu meclisi şer'ide hâzır olduğu halde 20) mezbûre kendisi olduğunu bilür ve böylece şehadet dahi ideriz.

21) 10 Recep 1306. 22) Topaloğlu İsmail b. İsmail 23) Mühür 24) Karyiden Gözübekoğlu Hüseyin b. Mustafa 25) Mühür.

V. 21b

KAYIT - 79: KİMLİK TESBİTİ KAYDI (10 Recep 1306; 12 Mart Salı 1889)

1) Talipli karyesinde sâkine Kolluoğlu Hamide binti Şemsi karyemizde sakin olduğu 2) halde mezbûrenin kendisi olduğunu bilür ve böylece şehadet dahi ideriz.

3) 10 Recep 1306. 4) Küçük karyesinden Padaroğlu Emrullah b. 'Alı 5) Talipli karyesinden Musa Hamdioğlu Hüseyin b. Mustafa. 6) Mührü olmadığını tasdik ideriz. Hasan Tonkazoğlu. Çolakkadzâde. 7-8) Mühür.

KAYIT - 80 : KİMLİK TESBİTİ KAYDI : (10 Recep 1306; 12 Mart Salı 1889)

9) Kapu mahallesinde sakin Karamollaoğlu kızı 'Aîşe binti Mehmed işbu meclis-i şer'îde hâdıra olduğu 10) halde ve mezbûre olduğunu bilür ve şehadet dahi ideriz.

11) 10 Recep 1306 12) Sârvân karyesinden Delibaltoğlu 'İsmail b. Hüseyin 14) Sârvân karyesinden İmam Tongoz oğlu Veli Efendi b. 'İsmail 13-15) Mühür.

V. 22a

KAYIT - 81: VARİSLERDEN ALACAK DAVASI KAYDI (11 Recep 1306; 13 Mart Çarşamba 1889)

1) Ülper karyesi sakinlerinden Bozoğlu Hüseyin nâm kimesne kazâ-i mezkûr mahkeme-i şerîyyesine 2) gelüp Gogara karyesinde fevt olan tebea-i Devleti 'Aliyyenin rum milletinden 3) Babüloğlu Dimitri veledi Yor veledi Atabek verâseti zevci Mitro 4) Marya binti Panayud ve er karındaşı Sava ve validesi Anaştaşıa binti 5) Mihailli vereseleri olup vereselerine merkûmundan müteveffây-ı merkûmun 6) terekesine vadi'il-yed iden er karındaşı Sava ile zevce-i metrûkası 7) Marya muvâcehesinde da'vası;

8) Müteveffây-ı merkûm Dimitri sağlığında 302 senesinin Şubat ayının 13. 9) günü tarihıyla müverrih ve imzasıyla mumzî yedime verdiği bir kıta' sened mûcibince 10) yirmibiradet yüzlük mecdiye altunu ile 54 kuruş yedimden ve 11) malımdan istikrâz ve kabz ve umûruna sarfile istihlâk eylediği aslıden 12) olvechle bana deyni olup verese-i mezbûrân Sava ve Marya'dan hal taleb 13) iderim.

14) 11 Recep 1306. 15) Müdda'i Ülper karyesinden Zorunkoğlu Hüseyin b. Mustafa 16) Mühür 17) Müteveffây-ı merkûm Dimitri nâm merkûm Zorunkoğlu Hüseyin'e deyni olduğunu 18) bilirüz. 19) Veresiden Sava veledi İlyor oğlu İlya veledi Bavli. 20) Zevcem müteveffây-ı merkûm Mitro'nun deyni olduğunu bilmem. Lakin malına vadi'l-yedim. 21) Marya 22) Vekil Bavli. 23) Müteveffây-ı merkûm sağlığında bizim huzurumuzda bir kıt'a sened ibraz iderek 24) işbu sened mantukunca Bozoğlu Halil'e yirmibirbuçuk adet yüzlük mecdiye altunu 25) karzen aldım ve borcumdur dediğini bilür ve böylece şahadet dahi ideriz.

26) 11 Recep 1306. 27) Kumyalı mahallesinden Zoroğlu Agob veledi Barini 28) Çınarlar mahallesinden Tanasoğlu Panayut veledi Harolanbo

V. 22b

KAYIT - 82: CAMİ YAPIMI VE İMAM TAYİNİ TALEBİ KAYDI

(15 Recep 1306; 13 Mart Pazar 1889)

1) Giresun kazasına mülhak Keşap nâhiyesinin Andal Karyemiz bulunan Andal 2) karyesinde câmi-i şerîf olmadığından iki saat mesafede nâhiye-i mezkûrun Barça karyesinin câ.mi-i 3) kebirine gıdûp gelmekle meşakkat çekülüp ve ihtiyacımız da olmakla ... ve 4) meşakket olup edâ-i salavât-ı Cuma' ve 'İdeyn olmakla eşed ihtiyac ile muhtaç 5) olduğumuz cihetle karyemiz bulunan mezbûr Andal mahallesi mahalle-i kebîr ve cemaatı kesîr 6) olmakla sâhibül-hayrâtın iki kıt'a-i kadiyye Sârvân karyemize bundan akdem 7) ibnâ ve inşâ ettirdiği cami-i şerîfe hayır vakfıyla edaü's-salevât ve cumâ ve 'İdeyn 8) olunacağından yine karyemizden muhatabımız olan Etbaşoğlu Mustafa Efendi b. Hasan imamımız olacağından huzûr-u şerîde herbirimiz 10) takrîr ve ifâde ideriz.

11) 15 Recep 1306. 12) Mürtezâoğlu Süleymanoğlu 'Ali b. Hüseyin b. Mehmet 13) Mühür. 16) Polatoğlu Halil Ağa b. Ahmet 17) Mühür. 18) Hacıoğlu Mustafa Ağa . Hasan 19) Mühür 20) Menosoğlu Ali Ağa b. Mustafa, Karyiden Ayvazoğlu Yakup Ağa b. Yusuf. 21) Mühür. 22) Henkizoğlu Ali b. 'Abdullah 23) Mühür. 24) Dızman Ali oğlu Mehmet Ağa b. Hâfız 'Ali 25) Tökezoğlu 'Ali Ağa b. İsmail 26) ve Lazoğlu İlyas Ağa b. Ahmet 27) Hallaçoğlu Hasan Ağa b. İsmail.

KAYIT - 83 : KİMLİK TESBİTİ KAYDI : (19 Recep 1306; 21 Mart

Perşembe 1889)

28) Giresun kazasına Mülhak Akköy nâhiyesinin Boztekke karyesinden müfrez Darı karyesinde 29) saklıne işbu huzur-u şerîde

hâdıra Bahri Ustaoglu kızı Kezbân binti Mehmed Usta olduğunu 30) bilür ve o olduğunu böylece şhadet dahi ıderiz

31) 19 Recep 1306. 32) Karyiden Softaoğlu Mustafa b. Süleyman
33) Nefsi Akköy karyesinden Hasan Ustaoglu Ahmet b. Mehmet 34)
Mühür.

V. 23a

KAYIT - 84 : KOCASINDAN DÜŞEN TEREKESİNİN TALEBİ**KAYDI** (19 Recep 1306; 21 Mart Perşembe 1889)

1) Giresun kazasının nefsi kasabası mahallâtından Kapu mahallesinde sakin iken bundan akdem 2) vefat iden zevcem Dumanzâde Hacı Hüseyin Efendi b. Hacı Bilâl Ağadan 3) mevrûs nukud akçesinden ba'del-kıyme defteri-tâm mucibince hisse-i irsiyeme isabet 4) iden 4452 kuruş ve her birisine deyni ve vekîlim Mehmet Murad Efendi ma'rifetiyle ve 5) eytam müdürü nezaretiyle sağır evladımızın akçesinden bilâ tefrik cümlesi 6) edânede bulunmakla ve hisse-i irsiye-i mezkûra'mın bana edâ ve teslim ve bir senelik 7) nemâsını dahi talep iderim.

11) 19 Recep 1306 12) Dumanzâde Hacı Hüseyin Efendi zevcesi Fatma binti 'Ali Efendi. 13) İşbu sâhibe-i imzâ Fatma hatunun mührü olmadığını bilür ve anın tarafından imza ideriz. 14) Hacı Mustafa Ağa 15) Mühür. 16) Dumanzâde İbrahim Efendi 17) Mühür. 18) Eytamla meblağ-ı mezkûr hissemi ve bir senelik nemâsını Musa ile Murat Efendi ve 9) eytam Müdürü Mehmet 'İzzet Efendi yedinden tamamen ve kâmilan ahz ve kabz eyledim. 10) vede başka alacağım kalmadı.

18) İşbu mezbûranın iddiâ eylediği Bâlâda muharrer 4452 kuruş ile 19) bir senelik neması olan 524 kuruşu haberi olduğumuz halde ahz ve kabz 20) eylediğini bize takrîr ve ifade idüp ve biz dahi Hasbetenlillah böylece şahadet dahi 21) ideriz.

22) 19 Recep 1306. 23) Kapu mahallesinden Tataroğlu Emin Ağa b. Mustafa 24) Mühür. 25) Hacı Şeyhzâde 'Ömer Efendi b. Hacı Mehmet Efendi. 26) Mühür.

V. 23b

KAYIT - 85: KİRACININ İ'MARİYYE İSTEMESİ KAYDI (21

Recep 1306; 23 Mart Cumartesi 1889)

1) Giresun kazasına tabi' Kayadibi karyesi sakinlerinden Köroğlu Ali Osman b. İbrahim 2) meclis-i şer-i şerîf-i enverde ve Sultan Selim mahallesinde sâkin Hacı Mustafaoğlu Hâfız 3) Ahmet Efendi b. Hüseyin Ağa muvacehesinde da'vası;

4) Şeyh Camii Şerifi imâmet ve Hitabet cihetlerine meşrût Kayadibi karyesinde 5) kâin bir kıta' arâzi-i mîrîyyesini 40 seniden berü imârı ve üzerine hane inşâ ile 6) sene besene ziraatla icâr- maktûasını kâmilen İmam olan Efendiye vermekte olup ve 7) şimdi ise Hacı Mustafazâde Musa ile Hâfız Efendi imâmet ve hitâbet cihetleri uhdesinde olmakta 8) beni mezkûr tarladan ihrâc edeceğinden 40 senelik i'mâriyyemi hizmet etmekte 9) olduğumdan şer'an hakkımı talep iderim.

10) 21 Recep 1306 11) Köroğlu 'Ali 'Osman b. İbrahim.

12) İşbu müddai 'Ali 'Osmanı mezkûr tarlada 40 seniden berü iskan olduğu ma'lûmûm 13) değildir. Lakin ve bu 40 sene evvelinden tarlayı mezkûray-ı imâr etmeyüp harap eylediğinden 14) tarlanın derûnunda iskân etmesine râzı olmayacağımndan tarlanın üzerinden 15) kalkmasını tevliyeten talep iderim.

16) 21 Recep 1306. 17) Hafız Ahmet Efendi.

18) İşbu müddâ'mı karye-i mezkûrdan Ayvazoğlu Salih.

V. 24a

KAYIT - 86 : VEKİL TAYİNİ KAYDI (22 Recep 1306; 24 Mart Pazar 1889)

1) Giresun kazasına tâbî' Homurlu karyesinde sâkın Kel 'Ali oğlu kızı Zeynep binti 'Ali meclis-i 2) şerî şerîf-i minberde ve karye-i mezkûr sakinlerinden kâin Bedri Dûdoğlu Mehmet b. Veli mahdarında 3) ikrâr-ı tam ve takrîr-i kelâm idüp müteveffây-ı merkûm babam 'Ali Ağadan intikâl iden 4) menkûl ve gayri menkûl terekesinden hisse-i irsiyeme isâbet iden hakkımı akdemce mahkeme-i 5) şerî'yyiden mezkûr menkûl ve gayr-ı menkûl vadi'l-yed olan karındaşlarım Penbe, Mustafa ve 6) İbrahim ve Bilâl aleyhlerine sâdır olan i'lâm-ı gıyâbî kendilerine tebliğ olundu isede 7) i'lâm-ı mezkûrun hükmüne adem olup mu'teriz bulundukları cihetle ve mu'teriz 8) merkûmları ile muhakeme ve muvâcehe takrîze ahz ve kabza ve sulh ve ibrâya ve'l-hâsıl husus-u 9) mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan merkûm Mehmed Ağayı vekîl eyledim.

10) 22 Recep 1306 11) Homurlu karyesinden Kel 'Ali oğlu kızı Penbe binti Recep 12) İşbu mezbûrânın mührü olmadığını tasdik ideriz. 13) Mübaşir Mehmed Ağa 14) Mühür 15) Topalzâde 16) Mühür. 17) Ber minvâli muharrer vekâleti kabûl eyledim.

18) 24 Recep 1306 19) Dûdoğlu Mehmet b. Veli 20) Mühür.

V. 24b

KAYIT - 87: AMCADAN TEREKE TALEBİ KAYDI (22 Recep 1306; 24 Mart Pazar 1889)

1) Giresun kazasına tâbî' Akyuma karyesinde sâkın iken bundan akdem vefât iden 2) Bayramoğlu Süleyman nâm varisi oğlu Osman mahkeme-i şerîyyeye gelüp Bayramoğlu Hüseyin'nin 3) müteveffâ

merkûm Süleyman'a intikâl iden karye-i mezkûrda bir kıta' ma'lûmu'l-hudûd 4) bahçe ve bir kıta' tarlada nısf hisse-i irsiyesi olmakla merkûm Hüseyin mutasarrıf olup 5) hissesini vermekten imtinâ eylediği cihetle Merkûm Hüseyin celbini istida' etmeye 6) mahkeme-i şerîyyeye mahsus üç defa ayrı ayrı günlerde varak-ı da'vetiye tebliğ olunduysa da 7) mahkemeye gelmeyüp ve vekîl dahi göndermediğinden müddai'nin da'vası istimâ' olunacağından 8) tarafımdan bir vekîl nasb ile vekîl-i müsahhâr Hâfız Mehmet Efendi muvacehesinde da'vası;

9) Fındık nafakası 32 420 nafakası 130 darısıyla 10

10) Akköy karyesinde babam müteveffây-ı merkûm Bayramoğlu Süleyman ile hayatında karındaşı 11) Hüseyin müştereken bir kıta' bahçe ve bir kıta' tarlası tarafları Şarlı 12) oğlu, bir tarafı Emeksizoglu bir tarafı Karakaşoğlu Salih ve bir tarafı Kıran bir kıta' fındık bahçesinden nafaka-ı 13) hissesi ve tarafları Şeyhoğlu ve Bayramoğlu Arif ve Bayramoğlu Ahmet ve Yol ile 14) mahdud bir kıta' tarlanın nısfı hissesi işbu bahçe ve tarlaya merkûm vadi'l-yed iden 15) babam müteveffanın lâ babadan er karındaşı Bayramoğlu Hüseyinden işbu hisselerimi 16) taleb-i da'va iderim.

17) 22 Recep 1306 18) ve bunlardan başka karyede kâin tarafları Batanoğlu Bilâl ve Küçük Hasan. 19) ve Kıran ile Mahdud bir kıta' tarlada nısfı hissemi taleb iderim. 20) Müddai Bayramoğlu 'Osman b. Süleyman 21) Müddai merkûmun mührü olmadığını tasdik ideriz. 23) Hacı Mehmet Ağa ve Topalzâde 24-25) Mühür. 27) 1306 28) Vekil-i Müddai 29) Mühür. 30) İşbu müddainin iddia eylediği bahçe ve tarla babası hayatta iken karındaşı Süleyman 31) ile müşterek olup ve Merkûm Süleyman vefat etmekle mezkûr emlakları merkûm Hüseyin 32) vadi'l-yed ve müddai merkûm 'Osman'ın 3 kıta' bahçe ve tarlada ve herbirinde 33) nısf hissesi olduğunu bilir, böylece şahadet dahi ideriz.

34) 21 Recep 1306 35) Sağiroğlu İbrahim b. İbrahim 36) Mühür 37) Akköy karyesinden Mollaoğlu Hüseyin Ağa b. Mehmet 38) Merkûm Hüseyin'in mührü olmadığını tasdik ideriz. 39) Çolakkadzâde, Hacı Mustafa 40-41) Mühür.

V. 25a

KAYIT - 88 : VARİSLERDEN ALACAK DAVASI KAYDI (23

Recep 1306; 25 Mart Pazartesi 1889)

1) Giresun kazasının nefsi kasabası mahallâtından Fener mahallesinde mütemekkin taba'î 2) devleti Aliyyenin rum Milletinden Kılıçoğlu Yoriga veledi Vasil mahkeme-i şer'iyyesine gelüp 3) Bulancak kasabasında mütemekkin iken bundan akdem fevt olan taba'-i muşarun ileyha'nın 4) millet-i merkûmasından mülkoğlu Hacı Yor veledi Hacı Yani veledi Atabek'in verâseti 5) zevce-i metrûkası Tazuva binti Haralanbo ile sulbî kebir oğlu Safinidi ve sulbiye kebir kızları Baraş ve 6) İlyadı ve sulbî sağır oğlu Panayut ve sulbiye sağıra kızı Hacı Afrolidye 7) münhasıra olduğu bi'l-Ahbâr indes'-Şer' alâ nûrî zâhir ve nümâyân olduktan sonra 8) sağırûn-u mezbûrunun tesviye-i umûrlarına kibel-i şerîden bâ Hacet-i şer'iyye vasîleri ibnî kebir 9) er karındaşları Safunidi muvacehesinde da'vası;

10) Müteveffay-ı merkûmun oğlu Hacı Yor veledi Hacı Yani veledi Atabek'in sağlığında zevcem Erimez 11) oğlu kızı Bartan binti Dodor yedinden ve malından mahdar-ı şer'ide 88 adet yüzlük mecdiye 12) altunu ile 27 kuruş istikrâz ve kabz ve umûruna sarfile istihlâk eylediği 13) cihetle hattâ yedine verdiği 1304 senesi Mayıs ayının 27. günü 14) tarihiyle müverreh ve imzâziyla mumdi olarak tahvil para olmakla mezkûr tahvil mûcibince 15) mezbûre Maryaya 88 adet yüzlük mecdiye altunu ile 27 kuruş 16) tamamen ve kâmilten yedimden ahz ve kabz eyledikten sonra temessuk mezbûrların zuhruna bi't-tahrir hâziru'l-edâ olduğu halde havale 17) eyledi. Olvechle müteveffây-ı merkûm Hacı Haralanbo zimmetine benim alacağım olmakla 18) alacak mezkûrun olan ber minvâl-i muharrer 88 adet yüzlük mecdiye altunu ile 19) 27 kuruşa bana kable'l-edâ ve'l-ifâ vefat etmekle müteveffây-ı merkûmun 20) terekesine bi'l-vesâye ve bi'l-verâse

va'di'l-yed iden kebîr merkûm oğlu Lazari 21) den hâl taleb iderim.

22) 23 Recep 1306 23) Kılıçoğlu Yoriga veledi Vasil

24) İşbu müddainin iddiası olan müteveffây-ı merkûmun te-rekesine va'di'l-yed olduğumu tav'an ıkrâr iderim 25) Lâkin müdda'inin mâada müdda'ası ma'lumûm değildir.

26) 23 Recep 1306 27) Mülkoğlu Hacı Lazari 28) Müteveffây-ı merkûm Hacı Yor sağlığında işbu 1304 senesinin mayısın 29) 27. günü Kılıçoğlu Yoriga zevcesi Bartana yedinden 88 adet 30) yüklük mecidiye altunu ile 27 kuruş istikrâz idüp hatta mezbûraya bir kıta' sened dahi imza eylediğini bilür ve kendisi ıkrârı üzerine şahadet 31) dahi ideriz.

32) 23 Recep 1306. 33) Gogara mahallesinden Erimezoğlu Haralanbo 34) Çınarlar mahallesinden Erimezoğlu Dimitri 35) Mühür.

V. 25b

KAYIT - 89: KİMLİK TESBİTİ KAYDI (24 Recep 1306; 26 Mart Sah 1889)

1) Giresun kazasına mülhak Bulancak kasabasında mütemekkiye olup işbu 2) meclis-i şer'ide hadıra olan Palakoğlu kızı Bâhizâr olduğunu bilür şahadet 3) dahi ideriz.

4) 24 Recep 1306 5) Kasabadan Kellecioğlu Haralanbo veledi Panayut 6) Bulancak kasabasından Semercioğlu Kosti Nikola

KAYIT-90 ; EKSİK KAYIT

7) Giresun kazasının nefsi kasabası mahallâtından Gogara mahallesinde mütemekkin tebea-i Devleti 'Aliyyenin.

KAYIT - 91: ALACAK DAVASI KAYDI (29 Recep 1306; 31 Mart Pazar 1889)

8) Keşap nahiyesinin Fîrûz karyesinden Süleymanoğlu İbrahim b. 'Alî meclis-i şer-i şerîf 9) karye-i mezkûrdan Civloğlu Şükrü b. Mustafa muvacehesinde 10) da'vası;

10) Merkûm Şakir zimmetinden 1304 senesi Haziranın 2. günü 2) tarihlü sened mûcibince mahdar-ı şuhûdda malımdan ve yedimden ıktiraz ve kabz idüp 12) umuruna sarfla istihlâk eylediği ondört adet yüzlük mecdiye altunu ile 13) 18 kuruş alacak hakkımı ve defter mûcibince 11 adet sîm mecdiye 14) alacak hakkımı merkûm Şakir'den hâl taleb iderim.

15) 29 Recep 1306. 16) Süleymanoğlu İbrahim b. 'Alî 17) Mühür.

18) İşbu müdda'î İbrahim iddia' eylediği 14 adet yüzlük mecdiye altunu ile 19) 18 kuruş ve birde on bir adet sîm mecdiye merkûm İbrahim Ağaya 20) borcumdur diye ikrâr ve i'tiraf eyledik.

21) 29 Recep 1306 22) Şakir b. Mustafa

23) İşbu Şakirin mührü olmadığını tasdik ideriz. 24) Mübâşir Topaloğlu 25) Mühür.

V. 26a

KAYIT - 92: SATIŞ AKDİ İÇİN VEKİL TAYİNİ KAYDI (30

Recep 1306; 1 Nisan Pazartesi 1889)

1) Giresun kazasına mülhak Akköy nâhiyesinin Talıpli karyesi ahâlisinden 2) Doğlıoğlu Hacı Ali b. Salih nâm kimesne meclis-i şer'i şerîf-i enverde ve karye-i 3) mezkûr ahâlisinden Kara İbrahimzâde Hâlid Ağa b. 'Ömer Ağa mahdarında 4) ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp işbu zabıtdan i'tibâren Hicâza gideceğimden 5) olan öbür husûsâtımın rû'yetine ve emlâklarımdan bey'i iktizâ 6) ider ise zâyî zuhurunda semen misliyle ahara bey veledi'l-Hâce esmânıyla 7) diğer bahce ve yahut tarla ve'l-hâsıl mülk iştirâ itmek ahz edemez 8) ise mezkûru bey' olunan mülkümün esmânını ahz ve kabza ve makbûzunu 9) bana i'tâ ve teslîme ve muâmele-i nizâmîyeyi iktizâ iden takrîrinin 10) ahzıyla muâmelesinin icrâ olunacağına ve kendi âmeli ile r'eylisiyle amel edeceğine 11) tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutallaka -i sahiha-i şerîyye ile mumâ ileyh Halid 12) Ağayı vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin eyledim.

13) 30 Recep 1306 Hacı 'Ali 14) Mühür. 15) Ber minvâli muharrer vekâleti kabul eyledim. 16) 1306 17) Halid Ağa 18) Mühür.

KAYIT - 93 : ALACAK DAVASININ TAKİBİ İÇİN VEKİL TAYİNİ KAYDI (1 Şa'ban 1306; 2 Nisan Salı 1889)

19) Giresun kazasının nefsi kasabası mahallâtından Çınarlar mahallesinde mütemekkin 20) tebea-i Devleti Âliyye'nin rum mil-letinden Şeytan oğlu Lefter veledi Todori meclis-i 21) şer-i şerîf-i hâdırda Trabzonî ... Salih Safvet Efendi 22) mahdarında ikrâr-ı tam ve

takrir-i kelâm idüp benim müteveffay-ı merkûm 23) babam Todori'den mevrûsen intikâl iden nukûd akçası eytam 24) müdürü ma'rifetiyle ve Hakim Efendi nezaretiyle Gogara mahallesinden Makaracı 25) oğlu Kostantini'de edâne olmakta iken Kostantin fevt olup 26) vereseleri terekesine vadi'l-yed Yoriga zimmetinde olmakla vermeğe imtinâ' 27) ider olmasıyla merkûm Yoriga ile davamızın ru'yetine ahz ve kabza ve 28) sulh ve ibrâya ve Makbûzunu bana teslim ve kendi ru'yetiyle amel etmek ve'l-hâsıl 29) hususu mezkûrun müteveffak olduğu umûrun küllisine tarafımdan vekîl eyledim.

30) 1 Şaban 1306 31) Çınarlar mahallesinden Şeytanoğlu Lefter veledi Todori. 32) Ben minvâl-i muharrer vekâleti kabul iderim. 34) Salih Efendi 33) 1306.

V. 26b

KAYIT - 94: SATIŞ AKDİ İÇİN VEKİL TAYİNİ KAYDI (1 Şaban 1306; 2 Nisan 1889 Salı)

1) Seyyid karyesi ahalisinden Şa'ban oğlu 'Osman b. Mehmed'in karye-i mezkûrda kain 2) tarafları yol iki tarafı hendek ve bir tarafı Ahmet Köse ile mahdut bir kıta' 3) yeri ve eşcarı mülk fındık bahçesini oğlu Abdulkadire 400 kuruş semen 4) mukabelesinde bey'yi sahiha şer'i ile bey' idüp ve muamele-i nizamiyyesinin icrasına ve 5) ahz ve kabza ve makbuzunu kendisine teslim bizim huzurumuzda 6) karye-i mezkûr'u tevkile Şa'banoğlu Talib b. Hasan Ağa kimesneyi 7) vekîl ettiğini bilür ve böylece şehadet dahi ideriz.

8) 1 Şaban 1306. 9) Karyiden Köroğlu Mustafa b. 'Osman. 10) Mühür. 11) Seyyid karyesinden Ustaoglu Hasan b. 'Ali. 12) Mühür.

13) İşbu meclis-i şer'ide ber minvâl-i muharrer vekâleti kabul eyledim. 14) Şa'banoğlu Talib b. Hasan.

KAYIT - 95: NİKAH TESBİTİ KAYDI (1 Şaban 1306; 2 Nisan Salı 1889)

10) Hacı mahallesinden Kanun Çavuş, Süleyman Çavuş, Çavuşoğlu Şükrü Efendi muvacehesinde 17) hâl-i hayatımızda ve 98 ve 99 senelerinde Ülper karyesinde Çavuşun 18) hanesinde bizi Berdaroğlu Molla Hasanın kızı ile akd-ı nikâh etmişler. Hâleten hazihî 19) benim mezbûr nikahımdır. ve Halbuki zîrde muharrer şâhidler bilürler.

20) 1 Şaban 1306. 21) Süleyman Çavuş. 22) Şahidlerim Ülper karyesinden Muhtar Süleyman Ağa ve Çakıroğlu Mustafa Hamzaoglu Abdurrahman ve 23) Çakıroğlu 'Arif ve Tombuloğlu Mustafa ve Balcıoğlu Ahmet ve Keleşoğlu 'İsmail 24) ve Çerkezoğlu Dursun ve karyenin imamı Hüseyin Efendi bilürler ve bunlardan başka asla ve kata' 25) şahidim yoktur.

26) 1 Şaban 1306. 27) Kanun Çavuşlarından Koroğlu Süleyman Ağa Çavuş b. Salih 28) Mühür.

29) İşbu şahidlerin işbu tarihten Pazartesi günü kâfiyesini getireceğim.

30) 1 Şaban 1306. 31) Süleyman Çavuş 32) Mühür.

V. 27a

KAYIT - 96: RÜŞT ÇAĞINA GELENİN VASİ'LİĞİ KABUL ET-MEMESİ (6 Şaban 1306; 7 Nisan 1889)

1) Çınarlar mahallesinde mütemekkin Şeytanoğlu Lefter veledi Todori meclis-i şer'i şerîf 2) hadırda vasî mahalle-i merkûmdan Şeytanoğlu Yoriga veledi Todori 3) mahdarında ikâr-ı tâm ve takrîr-i kelim idüp benim bundan akdem 4) fevt olan babam Todoriden mevrûs nukûd akçem ve emlakımı 5) ve kendi umûrumu ru'yete kibel-i şerîden merkûm Yoriga'yı vasî tayin idüp 6) ru'yet ide gelmekte olmakla şimdi ise ben yirmi yaşına vardım ve 7) aklım başımda olup kendi kâfe umûrumu ru'yete iktidarım olmakla 8) bundan böyle vasî merkûmun muhasebesini bâ ru'yet yedinde kalan 9) nukûd ve gerek emlâk hasılatlarını taleb ittim. Asla ve kat'a umurumu 10) ru'yeti kabûl itmem.

11) 6 Şa'ban 1306 12) Çınarlar mahallesinden Lefter veledi Todori. 13) Müdda'i merkûm Lefter'in ber minvâl-i muharrer müdda'ası ma'lûmum değildir.

14) 1306 15) Vasi Yoriga veledi Todori. 16) Müdda'i merkûm Lefter aklı başında olup seni rüşde bâliğ ve kendi umûrunu 17) kendüsü ru'yet-i iktidârı olduğunu bilür, böylece şehadet dahi 18) ıderiz.

19) 1306. 20) Gogora mahallesinden Erimezoğlu Mitro veledi Andriya 21) Büyükbahçe mahallesinden Hacı Lefteroğlu Mitro veledi Haralanbo.

V. 27b

KAYIT-97: VEKİL TAYİNİ KAYDI (6 Şaban 1306; 7 Nisan Pazar 1889)

1) Giresun kazasının nefsi mahallâtından Gogora mahallesinde

sakin iken bundan 2) akdem fevt olan Kösekeşişoğlu Panayut verâseti zevce-i metrûkası 3) Anaştasîa binti Bavli ve kebîre kızları Mafrala ve Marya ve Semile ve Anaştasîa ve İlyada 4) ve kebîre oğlu Todori verresiden merkûm Todori dahi fevt olmakla verâset-i Semile mezbûr 5) ve ba'dehu mezbûre Anti dahi fevt olup eytâm-ı vasîleri zevci Haraflım Vartasıl 6) verese-i merkûmdan Haraflım huzuru şer'ide hazır olmakla ve saireleri kendü 7) hanelerinde bizim huzurumuzda ve mahalle-i merkûmiden Erimezoğlu Andon mahdarında 8) herbiri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp mevrusumuz müteveffâyı merkûm Panayut'tan 9) intikal iden zimmât ve gerek emlakımızın ru'yete ve muhakeme iktida iderse 10) Şer'an ve gerek nızâmen husumet ve redd-i cevaba ve ahz ve kabza ve makbuzunu bana teslim 11) sulh ve ibraya ve'l-hâsıl husus-u mezkûrun müteveffık olduğu umûrun külliyesine ve 12) tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutallaka-i sahiha-i şer'iyye ile vekîl ve naib-i menâb 13) nasb ve ta'yin eyledik. deyu ikrâr ve ifadelerini istima' ve tahsillerini 14) dahi ârifân olduğumuz işbu mahalle imza eyledik. 15) Bendahi vekîl eyledim.

16) 6 Şaban 1306. 17) Haraflım 18) Gogora mahallesinden Gofnazoğlu Kostantin ve Panayut. 19) Çınarlar mahallesinden Şeytanoğlu Yoriga veledi Todori. 20) Ber minvâli muharrer vekâleti kabul eyledim. 21) Erimezoğlu Andona veledi Bandalı.

KAYIT-98 : VASİ TAYİNİ KAYDI (14 Şaban 1306; 15 Nisan Pazartesi 1889)

22) Kale mahallesinde sakın iken bundan akdem vefat iden Canıklıoğlu Tevfık b. 23) Mehmed'in sulbî sağîroğlu Mehmet'e kîbel-i şeriden bir vasî nasb ve lâzım ve mühim olmağın sağîri mezbûrun vasî olacak başka bir 24) velisi olmadığından mahallemiz ahâlisinden Emiroğlu Hüseyin Ağa b. 'Aliyi tesviye-i umûruna vâsî ve 25) her vecihle vesâyet uhdesinden gelmeye kâdir ettiğini bilür ve böylece Has-

betenlillah 26) şahadet dahi ideriz.

27) 14 Şa'ban 1306. 28) Karamollazâde 'Ali Efendi b. Ahmet 29) Mühür. 30) Kale mahallesinde 'Abdûlmelik Ağa b. Mehmet 31) Mühür. 32) Ber minvâli muharrer vesayet-i mezkûrayı kabûl eyledim. 33) Emiroğlu Hüseyin Ağa b. 'Ali 34) Mühür.

V. 28a

KAYIT - 99: EKSİK KAYIT

1) Karyemizde Çuhadaroğlu kızı sağır kızı Hafize'yi 97 senelerinde ve 2) merkûm Çuhadaroğlu Hasan'ın hanesinde Hacı Hüseyin mahallesinde 3) Şakir Koroğlu Salih'in.

V. 28b

KAYIT-100: SATIŞ AKDİ İÇİN VEKİL TAYİNİ KAYDI : (8

Şaban 1306; 9 Nisan Sah 1889)

1) An asl Sürmene kazâsına tabi' Gelinsu karyesinden olup taba'-i devleti Âliyyenin 2) rum milletinden Şalvaroğlu Yani veledi Anaştas Bulancak kasabasında sâkin 3) olmakla kaza-i mezkûrun Düzmekan karyesinde mütemekkin taba'i müşâruh İleyhanın 4) millet-i merkûmasından Banaşoğlu Nikola veledi İlya muvacehesinde ikrâr-ı tâm ve tak- 5)riri kelâm idüp mezkûr Gelinsu karyesinde kain tarafları karındaşım Panco ve İlya ve 6) bir tarafı yol ve bir tarafı obuz ile mahdût bir kıt'a arâzi-i miriyye semeni 7) makbûz mukâbelesinde tapu zuhurunda cemi' bey' ve esmânını dahi ahz ve kabza ve 8) makbuzunu dahi bana İ'ta ve teslime ve ber minva'l-i muharrer mezkûr arâziyi bey'i bât 9) temîre-i sahiha-i şerî'yye ile bey' etmek üzere tarafımdan merkûm Nikola veledi Hacı 10) İlya'yı vekil ve nâlb-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim.

11) 8 Şaban 1306. 12) Şalvaroğlu Yani veledi Anaştas. 13) Ber minvâli muharrer vekâleti kabûl iderim. 14) Nikola ve Hacı İlya 15) Merkûm Yanı'yı Şalvaroğlu olduğunu bilür ve böylece şahadet dahi ideriz. 16) Babüloğlu Yani veledi Kostantin. 17) Danooğlu Bandali veledi Yoriga.

**KAYIT-101: TEREKEYE İ'TİRAE MÜNASEBETİYLE VEKİL
TAYİNİ KAYDI: (9 Şaban 1306; 10 Nisan Çarşamba 1889)**

18) Homurlu karyesinden Kelalloğlu Habîb ve Bilâl ve İbrahim meclisi şer'ide 19) sabık ticaret reisi kalemi ... veledi Afurnâm kimesne mahdarında herbiri ikrâr-ı tâm ve takrîri kelâm idüp bizim babamız 20) müteveffâdan intikâl iden eşyâ ve kâfe emlaklarından bundan akdem hissemize isabet 21) iden hissemi her birimize taksim ider olmamızla veresiden hemşiremiz Zeynep şimdi 22) sabık umuru hissesine kanaat etmeyüp yine teşkî eylediği cihetle mezbûr ile davaya ve 23) husûmete ve reddi cevâba sulh ve ibrâya ru'yet-i amel etmek üzere tarafımdan merkûm 24) Davut b. Şemsi Efendiye vekîl eyledik.

25) 9 Şaban 1306. 26) Bilâl ve İbrahim 27) Kelalloğlu Hasbî ve 'Alî 28) Merkûmların mührü olmadığını tasdik ideriz. 29) Davut 'Alî 30) Mühür 31) Topalzâde 32) Mühür. 33) Ber minvâl-i muharrer vefâleti kabûl ittim. 34) Davut b. Şemsi Efendi Mühür.

V. 29a

1) Giresun kazasına tabi' Homurlu karyesenden Kelalioğlu Bilâl meclis-i şerî'de karındaşı 2) Habîb Ağa mahdarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp bundan akdem kız karındaşım 3/ Zeynep babamdan intikâl deyu bizden almış olduğu hisse-i irsiyye da'vasından 4) tarafımdan mezbûre ile dava ve husûmet ve redd-i cevâba ahz ve kabza ve sulh ve ibrâya 5) tarafımdan merkûm Habîb Ağa'yı vekîl ittim.

6) Şaban 1306 7) Kelalioğlu Bilâl ve 'Ali 8) Mührü olmadığını tasdik ıderiz. 9) Mübaşir.... Ağa 10) Mühür 11) Topalzâde 12) Mühür. 13) Ber minvâl-i muharrer vekâleti kabûl ittim.

14) 8 Şaban 1306 Hasbi 15) Homurlu karyesinden Kelali oğulları Habîb ve İbrahim ve Mustafa ve Bilâl hem benûn 'Ali 16) nâm ki-mesneler meclis-i şer'ide da'va vekîllerinden Salih Safvet Efendi mahdarında 17) İkrâr-ı tâm ve tâkrîr-i kelâm idüp babamız müteveffa Ali'den intikal iden 18) eşya ve emlaklarını bundan akdem herbirimiz tefrik ve taksim idüp cümlemiz 19) rızalarımız .. olup ve veresiden kız karındaşım taksim-i mezkûra razı 20) olmadığından bizi teşki eylediği cihetle mezbûr ile taleb-i da'va ve husumet ve 21) reddi cevaba ahz ve kabza ve sulh ve ibraya ve kendi reiyle amel etmek üzere 22) herbirimiz tarafımızdan muma ileyh Salih Efendiyi vekîl eyledik.

23) 11 Şaban 1306 24) İbrahim Bilâl 25) Mustafa Hasbi b. 'Ali 26) Mühür 27) Ber minvâl-i muharrer vekaleti kabul eyledim.

28) 1306 29) Salih Efendi b. 'Ömer Efendi. 30) Mühür. 31) Merkûmunların mührü olmadığını tasdit ıderiz. 32) ... Topalzâde 33) Mühür.

V. 29b.

KAYIT-102; ALACAK DA'VASI İÇİN VEKİL TAYİNİ KAYDI

(11 Şaban 1306; 12 Nisan Cuma 1889)

1) Giresun kazasına mulhak nefsi kasabası mahallatından iken bundan akdem fevt olan taba'i 2) devleti aliyyenin rum milletinden Usta Kayuşoğlu Goti'nin sağıra kızları 3) Marya ve Galisi'nin eytam-ı vasîsi Çınar mahallesinden taba'i mûşârun ileyhanın millet-i merku-masından Şeytanoğlu Bavli veledi Atangulutus mahkem-i şer'i hatırda 5) evvela rüşdünü isbat iden Marya'nın ba hacet şer'iyye vekîli müsecel şer'î'si 6) Ali Ağa b. Hüseyin nam kimesne muvacehesinde da'vası;

7) Mezburan Marya ve Galisinin hal-i hazarlarında hayr-u umurlarına kibel'i şerîden 8) vasî nasb ve ta'yin buyurulmakla ve yedime dahi bir nafaka hucceti İ'ta olunup 9) ve mezkûr nafaka hucceti mucibince mezbûratan baliğa olup zimmetlerinde nafaka ve kısıvden dolayı 10) 10240 kuruş alacak hakkım olmakla hal taleb 11) ettikten sonra mezbûre Marya'ya ara giderken cihaz eylediğim cihetle cihaz bedeli 12) olan yirmi adet yüzlük mecdiye altunu ceman 10240 kuruş 13) ile yirmi adet yüzlük mecdiye altununu hal-taleb ıderim.

14) 11 Şaban 1306 15) Müdda'î Bavli 16) Müdda'î vekîli ifası; 17) Evvel emirde eytam defteri ve nafaka huceetiyle birleştirilerek muhasebemiz ru'yet 18) olduktan sonra ba'dehu diyeceğim vardır.

19) 11 Şaban 1306 20) Vekil Ali Ağa b. Hüseyin 21) mühür 22) Müddai Bavli; 23) Ber minval-i muharrer beyan olunan ifadem mucibince alacağımı aldıktan sonra eytamın 24) edane bulunan alacağının men' olunmasını taleb ıderim. Çünkü eytam-Mezburatan alacağımı 25) aldıktan sonra bizim alacağımızı virmekten imtina' ıderler. Birde alacağımı edanede olan 26) meblağdan alacak olmakla mezkûr alacaklarının kendülere teslimden men' olunmasını iddia' ıderim. 27) Vasi Bavli.

V. 30a

Mezkur muhasebenin ru'yeti Pazar günü olacağından ve Pazar günü bizde ancak 2) hazır oluruz. ve yevm-i mezkûrda katılmaz gelemez isek taleb üzere gelmeyen 3) taraf mahkûm olmak üzere işbu tarafeyni imza eyledik.

4) 11 Şaban 1306. 5) Vasi Bavlı 6) Vekil Ali Efendi. 7) Mühür. 8) Müdda'î Bavlinin eytam-ı mezbûratânın edanesi olan alacağının men' edilmesi 9) vâhi olup ancak beyyine olunup î'lam olmadıktan sonra alacağı olduğunu 10) beyan olunamıyor yemin olunur ise ancak alacağını alabilür. Yoksa 11) edane olan alacaklarını almaktan men' edemez. Şimdi ise bizim edanede 12) olan alacağımızı nakden almak mümkün. olmadığından meblağ-ı mezbûr alacağımıza 13) karşuluk ve bunların emlakları rehne marbut olduğundan şimdilik 14) muamele-i nizamiyyesinin icra ettirmek üzere eytam sandığında 15) mahfûz rehni koçanlarının tapu kalemine itasını iddia iderim.

16) 11 Şaban 1306 17) Vekil 'Ali Ağa 18) Mühür.

V. 30b

KAYIT-103; ARAZI SATIŞI İÇİN VEKİL TAYİNİ KAYDI (14 Şaban 1306 : 15 Nisan Pazartesi 1889)

1) Boztekke karyesinden müfrez Darı karyesinden Kargaoğlu Mustafa Ağa b. İbrahim 2) nâm kimesne karye-i mezkûrda kain tarafları Salih ve Ahmet ve tariki Hass ve yine tarik ve Karga 3) oğlu Ahmet ile Mahdûd bir kıt'a önü tarla ve yine tarafları iki tarafı tarik-i hass 4) ve Kargaoğlu kerimesi Fatıma ve menzilhane ile mahdûd tarlanın dört hissede 5) bir hissesi ve yine tarafları Abdullah Hüseyin ve iki tarafı tarik-i hass ve Kargaoğlu 6) kerimesi Fatıma ve menzilhane ile mahdûd tarlanın dört hissede üç hissesi 7) ve yine tarafları duvar ve

Fatma ve Mustafa ve menzilhane ile mahdût ev önü tarla 8) ve yine tarafları Salih ve tarik ve Ahmet ve Mustafa ile mahdût ki ceman beş kıt'a 9) bâ tapu mutasarrıf olduğu tarlalarını oğulları Mehmet ve 'Aziz ve 'Osman ve zevcesi Fatma'ya 10) müştereken bizim huzurumuzda mezkûr tarlaların semeni makbûda mukalebesinde ikibin 11) kuruşa bey'i mu'tebere ile bey' ve muntazaman lazım gelen tapu muamelatı içün takrire 12) tarafımdan ve karye-i mezkûrdan Kargaoğlu molla Salih b. 'Ali nam kimesneyi vekil 13) eylediğini bilür hasbetenlillillah böylece şehadet dahi ideriz.

14) 14 Şaban 1306 15) Kargaoğlu molla Hüseyin b. Ahmet 16) Mühür. 17) karyeden Köseoğlu Mürteza Ağa b. Hüseyin 18) Mühür. 19) Ber minval-i muharrer vekaleti kabul iderim.

20) 1306 21) Kargaoğlu Molla Salih b. 'Ali 22) Mühür.

V. 31a

KAYIT-104: DOLANDIRILARAK ALININ PARANIN İADESİ
İÇİN VEKİL TAYİNİ KAYDI (15 Şaban 1306; 16 Nisan Salı 1889)

1) Keşap nahtyesinin Flrüz karyesinde sakın İken bundan akdem vefat iden 2) Zıvalıoğlu Hüseyin Ağa b. Hacı Ahmet b. Abdullah'ın sulbi sağır oğulları 3) Emin ve Salih ve sulbiye kebire kızları Emine ve Selimeye münhasıra olup sagırün 4) mezbûrunun tasviye-i umurlarına kibel-i şer'iden vasî mansubu müteveffây-ı 5) merkûmun kebiroğlu Mustafa meclis-i şer'ide ve da'va vekîllerinden Trabzonî 6) Salih Safvet Efendi b. Pır Efendi mahdarında ikrar-ı tam ve takrir-i kelim 7) İdüp babam Hüseyin Ağa vefat eyledikten sonra hâlû hazırımızda 8) validem Gülizar hatunu umurumuzun taşıyesine vasî nasb olunup 9) guya müteveffay-ı merkûm babamın Giresun kasabasının Kumyalı mahallesinde 10) mütemekkin ve tebea-i Devleti Âliyye'nin Ermeni milletinden Parnuvartoğlu Tabar'dan 11) Kirek Ağaya deyni varmış merkûm Kirek Ağa ise müteveffa Hüseyin 12) Ağanın bana borcu vardır diyerek ma'zûle vasîmiz validemiz 13) zihninin iğfal İdüp validemiz ve benim yedimden bir sened ahz ve kabz İdüp 14) Halbuki babam müteveffa'yı merkûmun hayatında vermiş olduğu senedi dahi 15) geriye redd etmesi lazım gelür idi. anı daha vermekten başka 16) valide mezbûrenin merkûm Kirek Ağaya sene bu sene fındık hasılatından 17) ve sair nakid ve eşya teslimatı olmakla buda ... ba'de'l-Hüküm 18) merkûm Kirek Ağanın ahz ve makbuzunu şer'i şerîfle karşı hatta bulunmakla 19) merkûm Kirek Ağa ile gerek şer'an gerek nizamen isti'faf deynimiz 20) da'vası ve hüsümet ve redd-i cevaba ve muhasebemizin ru'yetine ahz ve kabza ve 21) sulh ve İbra'ya istida İktidasında kendi imzasıyla kabule kendi reyyle 22) amel itmek üzere ve'l-hâsıl hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun 23) kullisine tarafımdan vekalet-i amme-i mutallaka-i sahiha-i şer'iyye ile vekîl ve naib-i menab nasb ve

ta'yin eyledim.

25) 15 Şa'ban 1306 26) Vasi Mustafa b. Hüseyin 27) Mühür 28) Ber minvali muharrer vekaleti kabul ittim. 29) Vekil Salih Efendi. 30) Mühür.

V. 31b

KAYIT-105: CAMİYE İMAM TAYİNİ VE CAMİ YAPIMI KAYDI

(16 Şaban 1306; 17 Nisan Çarşamba 1889)

1) Giresun kazasına mülhak Pirazlı nahiyesinin Bozat karyesinden müfrez Tepeköy karyesinde 2) mezkûr olduğumuz cihetle iki taraftan mütecaviz ayruca perişan olup mezkûr Bozat 3) karyesine iki saat mesafesi olduğuna mebni salat-ı Cuma ve İdeyne istifade ... 4) ve müşkilat ve eyyam-ı şattâde mahrum kaldığımız cihetle bu hali tecviz olunmayarak 5) bu kerre karyemiz ve onunda bir bab câmi-i şerif bina ve inşasına muvaffik olduk. ve Cami'î 6) şerif mezkûra... beşyüz kuruş nakden İ'ta ve tahsisi idüp imamet 7) ve hitabet cihetleri vazifesini bi hakkın ifaya iktidar-ı zahir ve numâyan 8) olan talebe-i ulûmdan karyemiz sakinlerinden 'Osmanoğlu Mehmet Efendi b. 'Osman 9) Ağayı imam ve mütevellisi yine imtihanımızla karyemizden Tomakzade oğlu 'Ali 'Osman Ağa Süleymanî 10) mütevelli nasb ve ta'yin eylediğimizi mübeyyin ber minvâl-i muharrer ifademizi temhîr eyledik.

11) 16 Şaban 1306; 12) Mehmed oğlu torunu 'Ali b. Ahmet. 13) Tıkıcıoğlu Hüseyin b. Mehmet 16) Mühür 17) yine karyesinden Cevat-zade 'Osman Ağa b. Süleyman 18) Mühür 19) Satioğlu Mehmet Ali b. Ahmet 20) Kanburoğlu Hüseyin Ağa b. Emrullah 21) küçük Hasanoğlu Hasan Ağa b. Ahmet 22) Resuloğlu İsmail b. İsmail.

KAYIT-106; BEDEL-İ HULU' ÖDEMEYİ KABUL EDEN KADININ VEKALİ TAYİNİ KAYDI (16 Şaban 1306; 17 Nisan Çarşamba 1889)

23) Ülper karyesinde sakine Behdaroğlu kızı Hafize'nin bedel-i hulu' kabulüne vekalet 24) iddia'sında bulunan Süleyman Çavuş Şükrü Efendi muvacehesinde mezbûre 25) Hafize'yi Efendisinin hulu' ettiği cihetle bedel-i hulu' 12 liraya olarak hulu' 26) ettiğine dair.

27) Behdaroğlu kızı Hafize'nin bedel-i hulu'suna vekîl olduğum cihetle Şükrü 28) Efendinin hulu' etmesi üzerine vekîlim 29) Bendahi menkûham olan mezbûr Hafize'yi.

V. 32a

1) Ülper karyesinde sakine Mehtaroğlu kazı Hafizenin bedel-i halefine talib 2) ve rağb vekil kabulune ber mezbûranın vekili bulunan Süleyman Çavuş vekaleti 3) hasbiyle bedel-i hulu' olan oniki adet lira-i Osmâni ile bedel-i huluna 4) talib oldukta hal taleb iderim.

5) 16 Şaban 1306 6) Süleyman Çavuş 7) Mühür. 8) Ben dahi ber minvali muharrer bedel-i hulu' olan lira-i 'Osma'niy'yi 9) ahz ve kabz eyledim ve mezbûrayı hulu' eyledim. ve mezbûre ile zevcetlere 10) olan hulu'nun amme-i da'vada ibra ve iskat eyledik. ve ahadihuma 11) âharın zimmetini ibra ve iskat eyledim.

11 Şaban 1306. Şükrü Efendi Mühür. 12) ifade-i mezkûrayı yekdiğerini tasdik iderek ma vaka' bi't taleb ketb olundu. 14) Süleyman Efendi. 15) Şükrü Efendi. 16-17) Mühür.

KAYIT - 107 : GELİNİN KOCASINDAN KALAN TEREKE VE EŞYALARINI KAYINPEDERİNDEN TALEBİ KAYDI (19 Şaban 1306; 20 Nisan Cumartesi 1889)

18) Giresun kazasına tabi' Yağmurca karyesinde sakine zât-ı marife Karabıcak 19) oğlu İzzet Ağanın kerimesi Fatma mecl-i şerif şerif enverde Hacı Hüseyin 20) mahallesinde samir imam oğlu Necip Efendi b. Mehmet mahdarında İkrar-ı tam ve 21) takrir-i kelam idüp bundan akdem karye-i mezkûrda vefat iden 22) Hacıoğlu Ahmet zimmetine olan nikahımı ve hanesinde kalan eşyalarımın 23) kafiyesini merkûm Ahmet ba'de'l-vefat kâfe terekesine vadi'l-yed bulunan 24) babası Hüseyin mezkûr nikahı ve eşyalarımı vermekten imtina' ider olmasıyla Merkûm Hüseyin ile taleb-i da'va ahz ve kabza ve 25) makbuzunu bana teslime 26) ve Lede'l-iktida sulh v ibra'ya tarafımdan merkûm Necip Efendi Ağayı vekalet-i 27) amme-i sahiha-ı şer'iyye ile

vekîl ve naib-i menab nasb ve ta'yin eyledim.

28) 19 Şa'ban 1306 29) Fatma binti 'İzzet Ağa 30) Ber minvâl-i muharrer vekaleti kabul eyledim.

31) 1306 32) Necip Efendi b. Mehmet 33) Mühür. 34) Mezbûranın mührü olmadığını tasdik iderim. 35) Çolakkadıze, Topalzade 36-37) Mühür.

V. 32b

KAYIT-108; ÇOCUĞU OLMAYAN KADININ TEREKESİNDEN KARDEŞLERİ VE ANASININ ALACAK DAVASI İÇİN VEKİL TAYİNİ KAYDI (20 Şaban 1306; 21 Nisan Pazar 4889)

1) Giresun kazasının Kapu mahallesi sakinlerinden İshakbeyzâde İshak Efendi 2) ve biraderi Ahmet Efendiye ve yine biraderi Salih 3) Efendi hazır olduğu halde Muma ileyh İshak Efendi kendi tarafından 4) asaleten ve Ahmet Efendi tarafından vesayeten ve Salih Efendi dahi aseleten 5) meclî-i şerî' şerîf enverde heribiri ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm idüp 6) Canık sancağında nefsi Samsun kasabasında Kale mahallesinden sakin Recep 7) Kapudânzade galb anî'l-meclis Mustafa Tevfik Efendi yedinden bundan 8) akdem gönderilen vekalet-i tümmede verasetimizin sabit olduğu münderic 9) bulunmakla mahalle-i mezkûrda mütemekkin iken bundan akdem vefat etmiş olan 10) mevrusumuz 'Osman Ağa bi. 'Abdullah bey b. Hacı İshak Ağanın veraset-i 11) zevce-i metrûkesi Şefika hanım binti Mustafa bey ile kerimesi 12) Hatice hanıma ve burda dahi cihetül-isbat muma ileyha büyük biraderimiz Hacı Mehmet Efendi'ye 13) münhasıra olduğu halde kable't-taksim ve ba'dehû Hatice hanım dahi bilâ veled vefât etmekle 14) veraset-i validesi Hatice Hanım ile zevci Nazif bey b Süleyman Ağa ve burada dahi 15) üç biraderi İshak ve Ahmet ve Salih Efendilere munhasına olmakla mevrûsumuz müteveffîye 16) Hatice hanım te-

rekesinden hissemize isabet iden menkûl ve gayrı menkûl mezkûr hacetinde 17) kasem defterinde muharrer olan hisse-i şayialarımızı tefrik ve taksim ve ahz ve kabza 18) ve furuhtıyla esmanını tarafımıza ırsal ve îsale ve müteveffîye mezbûranın terekesinden alacak 19) da'vasında bulunanlar ile Canık mahkeme-i şer'iyyesinde ve hukuk mahkemesinde dahi arsa ve ebniye 20) da'vası zuhurundu mezbûre Şefika hanım ve Nazif bey ve saire ile mahakeme ve muvaceheye 21) tebliğ ve tebliğâ ve mubeyyin kabul ve reddine şahid-i istima' ve ikamesine ve reddine ve sulh ve ibraya ve 22) istihsal olunacak emlaktan tenfizine ve arsa ve ebniyelerde olan hisselerimizin 23) şa'yi-a ve ifraza toptan parça parça me'murun huzurunda bey'ineve'l-ha'sıl hususat-ı mezkûr 24) müteveffik olduğu umurun külliyyesine ve kendi rey'tyle amel etmek üzere 25) Muma ileyh Mustafa Efendiyl tevkil ve munam ileyhın muhakeme ve muhasebe içün tevkil etmiş 26) olduğu Samsunda mütemekkin taba'-ı devleti 'Aliyyenin ermeni milletinden da'va vekillerinden Bamuş 27) Efendiyl muhakeme ... müteallık mevaddın ifasına tevkîl eyledik.

28) 20 Şaban 1306 29)... 30) Mühür 31) İshak Beyzâde Ahmet İshak Efendi b. İsmail 32) Mühür.

V. 33a

KAYIT-109: BOŞANAN KADININ KOCASINDAN NAFKA TALEBİ İÇİN VEKİL TAYİNİ KAYDI (26 Şaban 1306; 27 Nisan Cumartesi 1889)

1) Kapu mahallesinde sâkın Dermanzâde İbrâhim Efendi mutallakası 2) ârifân olan Mehmet Efendi b. Hâfız Ahmet ve de Mehmet Murat Efendi b. 3) Hacı Hüseyin târifleriyle ma'rife olan Fatıma hâtun binti 'Ali Efendi meclis-i 4) şer'î şerîf enverde Salih Safvet mahdarında ikrâr-ı 5) tâm ve takrîri kelâm idüp on mahtanberü taht-ı nikâhında bulunduğum 6) zevci dâhilim İbrahim Efendi beni taklîk idüp ve benüm dahi merkûm 7) İbrahim Efendi zimmetine vermiş olduğum istida'da mezkûr altı adet alacağımdan 8) başka ve nikahım ve nafakamı vermediğinden merkûm İbrahim Efendi ile 9) muhâkeme ve muhasebeye ve ahz ve kabza ve sulh ve İbrâya ve makbuzunu bana teslime Mûma 10) İleyh Salih Efendi'yi tarafımdan vekil eyledim.

11) 26 Şaban 1306. 12) Dermanzâde zevcesi Fatıma Hatun b. 'Ali Efendi 13) Mezburânın mührü olmadığını tasdik ıderiz. 14) Mübaşır Behçet Ağa 15) Mühür 16) Çolakkadızâde 17) Mühür. 18) Ber minvâl-i muharrer vekâleti kabûl ıderim.

19) 1306. 20) Vekil Salih Efendi 21) Mühür.

KAYIT-110: SATIŞ AKDİ KAYDI (26 Şaban 1306; 27 Nisan Cumartesi 1889)

22) Giresun kasabasında Kale mahallesinde mütemekkin tebea-i Devleti 'Aliyyenin rûm milletinden Kaptan Yorki 23) veledi Kostantin yeni yeri nâm olan Havâceoğlu burnunda vâki' tarafları Tulumbahâne ve 24) bir tarafı lebbi deryâ ve bir tarafı baba Andinoğlu Yanı ve bir

tarafı yol ile mahdût 25) yaptırmış olduğum taştan bir bâb telg-
rafhâneyi bâ kontrat yaptım. Bertemâmen 26) ve tamamını vâdî 22500
kuruş aldım. daha alacağım yoktur. Bundan 27) sonra nezâret emâneti
nâmına temlik ve tasarruf etsinler.

28) 26 Şaban 1306. 29) Koptan Yorki b. Kostantin. 30) Bendahi
ber menvâli muharrer telgrafhâneyi 22500 guruşa aldım. 31) Telg-
rafhâne memuru Tevfik Efendi. 32) Mühür.

V. 33b

KAYIT-111: SATIŞ AKDI İÇİN VEKİ TAYİNİ KAYDI (28 Şaban
1306; 29 Nisan Pazartesi 1889)

1) Cinkıran karyesinde sakın iken bundan akdem vefât iden Be-
kiroğlu zevcesi Zeynep 2) binti 'Ali ile sulbi kebîr oğulları 'Ali ve İsmail
ve kebîre kızı Gülsüm'ün karye-i mezkûrda 3) kain tarafları tarîk-i
âmm bir tarafı Bekiroğlu Veli yetimleri Kamile b. doğusu 4) kızilot düzü
bir tarafı Haliloğlu Süleyman ve bir tarafı harman yanı ile mahdût 5)
bir kıt'a taflankur namıyla yeri ard-ı mîrî ve eşcârı fındık bahçesi yerini
müştereken 6) Düz karyesi ahâlîsinden Hacı İbrahimoğlu Hüseyin
Efendi 7) b. Hacı 'Ömer nâm kimesneye Ma'mûri huzurunda bedel-i
makbûz mukâbelesinde 8) semen mîsliyle 1000 kuruşa bey'i ta-
rafımızdan veresiden İsmaili vekîl eylediklerini 9) Hasbetenlillah böyle
bilür, böylece şehâdet dahi ideriz.

10) 28 Şaban 1306 11) Karyiden İmamoğlu Şa'ban b. Halil 12)
Cinkıran karyesinden Virdoğlu Halil b. Hüseyin. 13-14) Mühür. 15) Ber
minvâl-i muharrer vekâleti kabûl eyledim.

16) 1306 17) Bekiroğlu İsmail 18) Mührü olmadığını tasdik ideriz.
19) Bardakçızâde 20) Topalzâde 21-22) Mühür.

**KAYIT-112: ŞABAN AYININ SONUNUN GELDİĞİNİN TES-
BİTİ KAYDI (29 Şa'ban 1306; 30 Nisan Salı 1889)**

22) Giresun kazâsı mahkeme-i şerî'yyesinde hâzır olup Şa'ban-ı şerîf günü mürtefiğ olarak 23) Meclis-i şer'i şerîf enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp işbu Şa'ban-ı şerîf gününü 24) Pazar esnâfı ya'nî Pazar Ustası niyet idüp dea dahi eyledim. Böylece bilür 25) Şehadet dahi iderim.

26) 29 Şa'ban 1306 27) Buna böylece şehadet iderim. 28) Mühür
29) 'Abdullah Çavuş Molla İbrahimoğlu b. Mehmet b. Süleyman 30)
Mühür.

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM MÜDÜRLÜĞÜ
DOKÜMANİZASYON MÜHÜRÜ

V. 34a

KAYIT-113: KADININ KOCASINDAN DÜŞEN TEREKESİNE EL KOYAN KAYNINDAN TEREKE TALEBİ İÇİN VEKİL TAYİNİ KAYDI (1 Ramazan 1306; 1 Mayıs Çarşamba 1889)

1) Küçükülü karyesinde sakine Kuloğlu kızı Kedhüdaoğlu müteveffa Hasan'ın zevcesi Ayşe binti 'Ali 2) meclis-i şer'i şerif enverde zevci dâhili karyeden 'Osmanoğlu 'Ali mahdarında ikrâr-ı 3) tâm ve takrîr-i kelâm idüp zevcem müteveffâ Hasan'ın karye-i mezkûrda kâin ma'lumu'l-hudûd 4) emlaklarını müteveffa'nın er karındaşı 'Ali b. Mustafa'nın vâdi' eylediği cilden 5) mezkûr emlaklarda olan hissemizi vermekten imtina' idüp 6) merkûm 'Ali ile muhakeme ve muvacehe ve yerimizin tefriki ve ahz ve kabza 7) ve makbûzunu bana teslimi sulh ve İbra'ya tarafımdan merkûm Hasan 'Ali'yi vekil iderim.

8) 1 Ramazan 1306 9) Ayşe binti 'Ali 10) Mezbûrânın mührü olmadığı tasdik ideriz. 11) Kuloğlu 'Ali 12) Mühür 13) Çolakkadızâde 14) Mühür. 15) Ber minvâl-i muharrer vekâleti kabûl iderim. 16) 'Ali b. 'Ali 17) Mühür.

KAYIT-114: SATIŞ AKDİ KAYDI (4 Şevvâl 1306; 3 Haziran Pazartesi 1889)

18) Alınyuma karyesinde sakın deli İsmail oğulları Mehmet ve 'İsmail ve Hüseyin 19) ve Ahmet ve Hava ve Edibe ve Emine benûn Mustafa'nın Karahisar şarkî sancağında 20) Tamdere karyesinde kain ba tapu mutasarrıf oldukları tarafları sinek tepesi ve 21) Çakıl ve Tombakkaya ve Sarıkaya Bağcı yatağı kavaklı önü ve köprü çenesi ve Petek kayası ve Tamderesi sınırı küllisine 23) Parası ve yol ile mahdût közlük ve yine tarafları sadır yalağı 24) deli dere yalağı ve deve

kayası ve kor boğazı ve közlük yalağı ile mahdût bir kıta' 25) yaylaklarını tabir-î zuhûrunda semen-i müsemmen ile bey'i bât sahîh-i şer'i ile bey'e 26) karye-i mezkûrda ve akraba'mızdan deli İsmail Mehmet Ağa b. Hüseyin bizim 27) huzurumuzda herbiri vekîl eylediklerini takrîrlerinin ahzıyla istîma' olunmak üzere 28) Hasbetenlillah böylece bilür ve şehâdet dahi ideriz.

29) 4 Şevval 1306. 30) Karye-i mezkûrdan Açhasanoğlu İbrahim b. Hüseyin. 31) Mühür. 32) Alınyuma karyesinden 'Ömeroğlu 'Ömer b. 'Osman 33) Mühür 34) Ber minvâl-i muharrer vekâleti kabûl eyledim. 35) İsmail Ağa, Mühür. 36) 1306.

V. 34b

KAYIT-115: VASİ TAYİNİ KAYDI (6 Şevval 1306; 5 Haziran Çarşamba 1889)

1) Hacı Hüseyin mahallesinde sakin iken bundan akdem vefat iden Murâvîoğulları 2) Hasan Efendi b. 'Ömer ve Ahmet Efendiler ebnân 'İzzet Efendi b. Feyzullah'ın 3) sagıra kızı Şerîfe ve Ahmet Efendinin sulbi sagîroğlu Feyzullah nâm sagîrân 4) mezbûrânın tasviye-i umûrlarına vasîleri olmadığından vesâyet 5) uhdesinden her vechile ve istikâmet üzere olup olvechle vesâyet 6) uhdesinden gelmeye kâdir eylediğini şehadet ve tasdîk ideriz.

7) 6 Şevval 1306 8) Tâc 'Alizâde Haşim Efendi b. Halil 9) Mühür. 10) Sarı 'Alemdarzâde Hüseyin Efendi b. 'Abdullah 11) Mühür. 12) Ber minvâl-i muharrer vesâyet-i mezkûrayı kabûl eyledim.

13) 1306 14) Kapu mahallesî Tac 'Alizâde 'Ali Efendi b. Mustafa.

KAYIT-116: KADININ KAYINPEDERİNDEN MİHRİ MUACCEL VE MİHRİ MÜECCEL TALEBİ KAYDI (9 Şevval 1306; 8 Haziran Cumartesi 1889)

16) Giresun kazasına tabi' Yağmurca karyesinde sakine Karabıçakoğlu kızı ve karye-i mezkûrda 17) sakın iken bundan akdem vefât iden Hacıoğlu Ahmet b. Hüseyin zevcesi Fatma 18) binti 'İzzet'in vekîl-i müseccel şer'îsi Hacı Hüseyin mahallesinde sakın İmamoglu Necib 19) Efendi b. Mehmet nâm kimesne meclis-i şer'i şerîf enverde müteveffay-ı merkûm babası 20) Hüseyin muvâcehesinde da'vası;

21) Müvekkilem mezbûre Fatma'nın zevci Hacıoğlu Hamdi vefât idüp müteveffay-ı merkûm 22) zimmetinde mihri müeccel hakkım olan 1001 kuruş 40 adet beşlik altunu iki adet 23) mahmudiye ve iki adet numas sahn ve üç adet tabak ve iki 'adet kazan ve iki 'adet tava ve bir 'adet 24) ibrik ve bir 'adet sanduk ve bir 'adet şemedân ve iki döşek ve iki yorgan ve iki yastık 25) ve bir 'adet kilim ve iki adet dastar ve otuz kilo darı ve lâzım kalan nafakası müteveffây-ı merkûmun 26) emlâkını vâdi'il-Yed olan müteveffây-ı merkûmun babası Hüseyinden mezbûr eşyalar dahi yedinde 27) olmakla onları dahi b'il-vekâle hâl taleb iderim.

28) 9 Şevval 1306 29) Fatma vekîli Necip Efendi b. Mehmet Ağa. 30) Mühür.

V. 35a

1) Müdda'i 'aleyh merkûm Hüseyin Ağa dahi cevâbında; 2) fi'l-Vâkî müteveffa oğlu Ahmed'in emlâkına vadi'i'l-yedim. Lakin müdda'î vekîli Necib 3) Efendinin iddia' eylediği mihri müeccel 1001 kuruş olmayup 701 kuruş 4) mihri müecceli vardır. ve iki eşyalardan yedimde bulunan iki adet tencere ve 5) üç adet sahan ve üç 'adet tava ve bir adet şemudan ve ibrik ve bir 'adet boş 6) sandık ve bir döşek ve bir yastık ve bir adet yorgan ve bir adet kilim 6 kilo darı ve 7) bunların kâfe yedimde olup bunlardan başka yedimde birşey yoktur.

8) 9 Şevval 1306. 9) Müdda'i Yağmurca karyesinden Hacıoğlu Hüseyin b. Abdullah 10) Merkûm Hüseyin'in mührü olmadığını tasdik ideriz. 11) Topalzâde 12) Mühür 13) Hasan Efendizâde 14) Mühür.

14) İddia'm mücibince merkûm Hüseyin Ağanın ikrârından başka mihr-i müecceli ve muacceli olduğunu 15) Yağmurca karyesinden Karabıçakoğlu 'Ali Çalcalıoğlu Molla Hüseyin b. Mehmet ve Deli Hasan oğlu 16) Molla Ahmetoğlu Mustafa b. 'Osman ve Karabıçakoğlu Salih b. Hüseyin ve 17) Homurlu karyesinden Kırlioğlu Feyzi b. 'Osman bunları bilür ve bunlardan başka asla ve 18) kata' şahidim yoktur.

19) 9 Şevval 1306 20) Vekil 21) Mühür. 21) ve eşyalarında yanında olduğunu ayruca karye-i mezkûr İmamı İbrahim Efendi b. Hasan ve 22) Kameroğlu 'Aziz b. Ahmet bunları isbât iderler. Bunlardan başka asla ve kata' şahidim yoktur.

24) 9 Şevval 1306 25) Vekil 26) Mühür. 27) Meclis-i şer'iden vekil-i sıhha-i tâyin olunmasına Mahmut Efendi muvacehesinde istima' olunan şahidler. 28) Müteveffay-ı merkûm Ahmet b. Hüseyin zevcesi Fatma'ya 1000 kuruş mihr-i müeccel ve 300 kuruşluk altın 29) mecîd deyni olduğunu bilür ve böylece şehadet ideriz.

30) 26 Şevva'l 1306 31) Çalcalı karyesinden 'Ali Molla Hasan Efendi b. Mehmet Ağa 32) Mühür 33) Karyiden Deli Ahmetoğlu Mustafa Ağa b. Ahmet 34) Mührü olmadığını tasdik ideriz. 35-36) Mühür.

V. 35b

KAYIT-117: VASİ TAYİNİ KAYDI (10 Şevval 1306; 18 Haziran Salı 1889)

1) Akköy nâhiyesinin Sasu karyesinde sakin iken bundan akdem vefât iden 'Ömer Paşaoğlu 2) Ömer Havace b. Mustafa b. 'Abdullahın sulbi sagîra kızları Nuriye ve Emine ve Zahide 3) ve Hayriye ve 'Ayşe nâm sagîrûn mezbûranın tesviye-i umurlarına bir vasî nasb ve Lâzım ve mühim 4) olmağın emanet ile mârife ve istikamet üzere mevsûfe olup her vechle vesayet 5) uhdesinden kelûr olan valideleri Selime binti Hüseyin nâm kimesneye vasîlik 6) müstehak olduğunu bilür şahadet dahi ıderiz.

7) 19 Şevval 1306. 8) Yaslıbahçe karyesinden Hasan Ustaoglu Hasan b. Hacı Mustafa. 9) Mühür 10) Akköy müftûsü Fakâhetlü Efendi 11) Mühür.

KAYIT-118: ÖLÜNÜN VASİLERİNDEN ALACAK DAVASI KAYDI (11 Şevval 1306; 10 Haziran Pazartesi 1889)

12) Keşap nâhiyesinin Uğurca kareysinde sakin iken bundan akdem vefât iden deli Mahmut 13) oğlu 'Osman b. İbrahim b. Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hanım binti 'Ömer ile 14) sulbi sagîroğlu Salih münhasıra olduğu bi'l-Ahbâr 'İnde's-şer alâ nur-u zâhir ve nümâyan olduktan sonra 15) sagîrûn mezbûrunun tesviye-i umûruna bâ hacet şer'iyye vasî mansûbu Uğurca karyesinden 16) Bekiroğlu Salih b. 'Ömer muvâcehesinde karye-i mezkûrun Lazoğlu Durmuş Ağa b. İbrahim 17) nâm kimesnenin da'va'sı;

18) Uğurca karyesinde sakin iken bundan akdem vefât iden deli Mahmutoglu 'Osman b. İbrahim zimmetine 19) 1392 senesinin Mayısın

15. günü târihiyle müverrih ve imzasıyla 20) mumzî yedime verdiği bir kıta sened mantûkunca umûruna sarfile istihlâk 21) eylediği mecdiye 20 kuruş hesabıyla 2666 buçuk kuruşu malımdan ve yedimden ahz ve kabz 22) eylediği cihetle müteveffây-ı merkûm 'Osman kable'l-edâ ve'l-îfâ vefât etmekle müteveffay-ı merkûmun 23) tereke-i vâfiyesine işbu hâdır merkûm vadi'l'l-yed iden sagır merkûmun vasî Salih 24) Ağadan meblağ-ı mezkûr alacağımı hâl taleb iderim.

25) 11 Şevval 1306 26) Müddaî Lazoğlu Durmuş b. 'Ömer İbrahim 27) Mühür.

V. 36a

1) Müddâ'î merkûm Durmuş Ağanın iddiâsı mûcibince fî'l-vâkiğ müteveffây-ı merkûm 2) 'Osmanın tereke-i vâfiyesine vadî'il-yedim Lâkin müddâ'î merkûmun 3) alacak müddası ma'lûmum değildir.

4) 11 Şevval 1306 5) Vasi Bekiroğlu Salih b. Ömer 6) Mühür. 7) Müteveffây-ı merkûm Deli Mahmudoğlu 'Osman hayatında 1290 8) senesinin Mayıs 15. günü bize takrîr verdiğimiz Lazoğlu 9) Durmuş Ağaya 7606 buçuk kuruş işbu sened mûcibince 10) borcumdur. deyu biz dahi takrîri mûcibince sened-i mezkûru temhir eyledik. 11) ve böylece deyni olduğunu dahi Hasbetenlillah şahadet dahi ıderiz.

12) 11 Şevval 1306. 13) Karye-i mezkûrdan Koç 'Ali oğlu Mustafa b. Mustafa 14) Mühür. 15) Uğurca karyesinden Kangaoğlu Salih Ağa b. Hüseyin 16) Mühür. 17) Şahidler bâde't-Tezkiye tahlîfi icrâ olunmuştur. Mühür.

KAYIT-119: VASİ TAYİNİ KAYDI (11 Şevval 1306; 10 Haziran Pazartesi 1889)

18) Akköy nâhiyesinde sakın iken bundan akdem vefât iden Dûdoğlu Hasan 19) usta b. Mustafa Veli b. Abdullahın veraset-i zevce-i metrûkası Hava binti İbrahim ile sulbi sağiroğlu Mehmet nâm sagîrun 21) mezbûrunun tesviye-i umuruna bir vasî lazım olup sagir mezbûrun 22) kebîr erkarındaşı Mustafa b. Hasan nâm kimesne mütekayyım ve her vechle vesâyet 23) uhdesinden gelmeye kadir idüğünü bilür şahadet dahi ıderiz.

11) 11 Şevval 1306 25) Hasan Ustaoglu Hasan b. Hacı Mustafa 26) Mühür 27) Burgüloğlu Mehmet Ali b. Mehmet 28) Mühür 29) Vesâyet-i mezkûrayı kabûl ıderim. 30) 1306 31) Dûdoğlu Mustafa b. Hasan Usta 32) Mühür.

V. 36b

KAYIT-120: ÖLENİN BÜYÜK OĞLUNDAN ALACAK DAVASI**KAYDI** (12 Şevval 1306; 11 Haziran Salı 1889)

1) Akköy nahiyesinin Yaslıbahçe karyesinde sakin iken bundan akdem vefât iden Davut oğlu 2) Hasan Usta b. Hacı, Veli b. Hasan Ustanın, verâset-i zevce-i menkûha-i metrûkası 3) Hava binti İbrahim ile sulbi kebîroğlu Mustafa ve sulbi sagîroğlu Mehmet ve sulbiye-i kebîre kızı Fatıma'ya 4) münhasıra olduğu bi'l-Ahbâr inde's-şer' alâ nûri zâhir ve nûmâyân olduktan sonra sagîr merkûmun 5) vasî merkûm kebîr er karındaşı Mustafa muvacehesinde nâhiye-i mezkûrun Bulancak kasabası 6) mütemekkinlerinden tebea-i Devleti 'Aliyyenin rûm milletinden Gotoğlu İlya veledi Goti'nin da'vası;

7) Müteveffây-ı merkûm Davutoğlu Hasan Usta b. Hacı Veli b. 'Abdullah hayatında 8) 1304 senesinin Mayıs 21. günü tarihiyle müverrih ve imzâsıyla 9) mumzi yedime verdiği bir kıta sened mantûkunca 15 adet yüzlük mecidiye altunu 10) ile 76 kuruş yedimden ve malımdan ahz ve kabz idüp kendi umuruna sarf ile 11) istihlâk eylediği cihetle meblâğ-ı mezkûrdan yedime bir adet lira-i 'Osmânî bi't-Teslim bâki 14 12) adet yüzlük mecidiye altunuyla 76 kuruş bana edâ ve ifâ kable'l-eda 13) ve'l-ifâ vefât etmekle müteveffây-ı merkûmun tereke-i vâfiyesine vadi'l-yed bulunan eytam 14) vasîsi kebîroğlu Mustafa'dan meblağ-ı mezkûru hâl taleb iderim.

14) 12 Şevval 1306 16) Müdda'l Gotoğlu İlya veledi Goti 17) Vakia'n babam müteveffây-ı merkûmun tereke-i vâfiyesine vadîl-yedim müdda'nın alacak 18) müddâsı ma'lûmum değildir.

19) 12 Şevval 1306 20) Vasî müteveffây-ı merkûmun kebîroğlu Mustafa 21) Mühür.

22) 1304 senesinin Mayıs 21. günü merkûm Hasan Usta b. 23) Hacı Veli b. Hasan Usta'nın hayatında bize takrir verdiği rûm mil-

letinden Gotoğlu İlyâ 24) veledi Goti işbu sened mantûkunca 15 adet
yüzlük mecdîye altunu ile 76 kuruş 25) borcumdur diye bizi eşhâd
eyledi. Biz dahi bu veche ve hususa üzere Hasbetenlillah şahadet 26)
dahi ıderiz.

27) 12 Şevval 1306 28) Davudoğlu Halil b. Hacı Hüseyin 29)
Mühür. 30) Hasan Ustaoglu Hasan Ağa b. Hacı Mustafa 31) Mühür.

V. 37a

**KAYIT-121: BÜYÜK KARDEŞİNDEN TEREKE TALEBİ İÇİN
VEKİL TAYİNİ KAYDI** (13 Şevval 1306; 12 Haziran Çarşamba)

1) Giresun kazasına tabi' Divan karyesinde sakine Atmacaoğlu kızı Şahtı zîrde 2) muharrer Hareşban târiflye mârife Sufiye binti Atankelus nâm mezbûre yine 3) Divan karyesinde mütemekkin tebea-i Devleti Âliyye'nin rum milletinden Kazkancı oğlu 4) Kireku veledi Yani mahdarında İkrâr-ı tâm ve takrir-i kelâm idüp Keşap nâhiyesinin 5) Kuşkaya karyesinde mütemekkin iken bundan akdem fevt olan merkûm Atmacaoğlu 6) Atankelustan mevrûs terekesine erkarındaşım Banika vadi'il-yed olup benim 7) hisse-i şâyılâm-ı vermekten İmtina' eylediği cihetle karındaşım merkûm Banika ile 8) muhakeme ve muvaceheye ve hisseme isabet iden hakkımı taksîm ve tefrika ve ahz ve kabza ve 9) makbuzunu bana teslimine ve'l-hâsıl husus-u mezkûr müteveffık olduğu umûrun 10) küllisine tarafımdan Kireku'yu vekîl eyledim.

11) 13 Şevval 1306. 12) Mezbûra imza bilmediğinden tarafımdan mezbûr Sûfiye'nin şahsını ârifân olduğumuz halde tasdik ideriz. 13) Babüloğlu Sava veledi Yor 14) Divan karyesi Papaz'ı Papa Nikula veledi Kireku. 15) Ber minvâli muharrer vekâleti kabûl iderim.

16) 1306 17) Kireku veledi Yani.

**KAYIT-122: ALACAĞINI ÖLENİN KARISINDAN ALMAK İÇİN
VEKİL TAYİNİ KAYDI** (12 Şevval 1306; 11 Haziran Salı 1889)

18) Giresun kazasına mülhak Akköy nâhiyesinin Yalıbahçe karyesinde sakın iken 19) bundan akdem vefât iden Yunusoğlu Meh-

met b. 'Osman b. 'Abdullahın verâset-i zevce-i 20) menkûha-i metrûkası Fatma binti Mehmet ile sulbi sağiroğlu 'Osman ve sulbiye sagira kızı 21) Penbe'ye münhasıra olduğu bi'l-Ahbâr 'inde's-Şer ala nuri zâhir ve nûmâyan olduktan sonra 22) müteveffay-ı merkûmun eytâm vasîsi zevce-i mezbûr Zeynep müteveffay-ı merkûmun dayenlerinden Bulancak kasabasında mütemekkin tebea-i 24) Devleti Âliyye'nin rûm milletinden Gotoğlu İlya veledi Got vasî mezbûra Zeynep hatuna 25) mahkeme-i şer'iyye mahsûs üç tezkira bir tebliğ olup mahkemeye gelmeyüp vekîl dahi göndermediği 26) cihetle birde kendisine tefhim olunmak üzere ihbarnâme göndermediysede yine mahkemeye 27) gelmeyüp vekîl dahi göndermediği asıldan müdda'nın da'vây-ı istima' alunacağından vasî mezbûrun 28) müteveffa kızı Fatma içün tarafımdan bir vekîl-i muharrer ta'yiniyle...

V. 37b

1) Mezbûranın hukukunu muhafazaya iktidâr ve inşa mütehattak olan 2) Kale mahallesinde sâkin Trabzonî Salih Safvet Efendi muvacehesinde da'va'sı;

3) Müteveffâ Yunusoğlu Mehmet b. Mustafa hayatında ve 303 senesinin Mayısın 4) 9. günü tarihiyle müverrih ve imzasıyla mumzî yedime 5) verdiği sened mantûkunca malımdan ve yedimden ahz ve kabz idüp ve umuruna sarfile 6) istihlâk eylediği 18 adet yüzlük mecdiye altunu ile 11 kuruş 7) alacağım olup merkûm Mehmet alacak mezkûrumu kable'l-edâ ve'l-îfâ vefat etmekle 8) müteveffây-ı merkûmun terekesine bi'l-vesaye ve bi'l-verâse vadia'ti'l-yed bulunan zevce-i mezbûre 9) Fatımaya izâfetle işbu hâdır merkûm vekîl-i müşehhar Salih Efendiden hâl taleb 10) iderim.

11) 12 Şevval 1306. 12) Müdda'i Gotoğlu İlya veledi Got 13) Vasî mezbûre Fatma Hâtun tereke-i mezkûraya vadîa'ti'l-yed olup Lakin

müddâ'ının 14) alacak iddiası ma'lumum değildir.

15) 13 Şevval 1306 16) Vekîl-i musahhar Salih Safvet Efendi b. Bayram 17) Müteveffay-ı merkûm Mehmet hayatının 1303 senesinin Mayıs ayında 18) bizim huzurumuzda şöyle takrîr eyledide benim rum milletinden Gotoğlu İlyâ'ya 19) 18 adet yüzlük mecidiye altunu ile 11 kuruş deynimdir. deyu hakkı 20) yedine verdiği senede bizi şahid yazdırmış. ber minvâl-i muharrer 18 21) yüzlük mecidiye ile 11 kuruş deyni olduğuna eşhâd eyledi. Biz dahi bu hususa 22) ve bu veche üzere şahadet dahi ideriz.

23) 13 Şevval 1306. 24) Karye-i mezkûrdan Davudoğlu Ahmet b. Hacı Hüseyin 25) Mühür. 26) Yashibahçe karyesinden Hasan Ustaoglu Hasan Efendi b. Hacı Mustafa 27) Mühür.

V. 38a

KAYIT-123: ALACAKLININ ALACAĞINI ÖLENİN BÜYÜK OĞLUNDAN ALMAK İÇİN VEKİL TAYİNİ KAYDI (13 Şevval 1306; 12 Haziran Çarşamba 1889)

1) Akköy nâhiyesinin Kuz karyesinde sakin iken bundan akdem vefât iden Meşk 2) Hasanoglu Ahmet b. Hüseyin b. Abdullahın verâset-i zevce-i menkûha-i 3) metrûkası Zekiye binti Mehmet ile sulbi kebîr oğlu Mehmet 'İzzet ve sulbi kebîre kızı 4) Penbe hatunda münhasıra olduğu b'il-ahbâr 'İnde's-şer âlâ nuri zâhîr nûmâyan 5) olduktan sonra müteveffây-ı merkûmun dayenlerinden Bulancak kasabasında mütemekkin 6) Rûm milletinden Gotoğlu İlyâ veledi Got nâm kimesne müteveffây-ı merkûmun 7) tereke-i vâfiyesine va'dii'l-yed bundan kebîroğlu Mehmet 'İzzet'e mahkeme-i şerîyyeye mahsûs 8) da'vetiye varakası üç defa kendüsüne tebliğ olunup mahkemeye gelmeyüp ve vekîl 9) dahi göndermediği cihetle birde ihbarnâme ile kendisine tefhîm olunmuş iken yine 10) gelmeyüp vekîl dahi göndermediği cihetle müddâinin da'vay-ı beyyinesi istimâ 11) olunacağından Merkûm Mehmet 'İzzetin hukûkunu muhâfaza için 12) tarafından Kale mahallesinde sakin Salîh Safvet Efendi b. Pîr Efendiyi vekîl-i 13) müsehhar ta'yin olunarak mûmâ ileyh Salîh Efendi muvacehesinde da'vası;

14) Müteveffa Ahmet hayatının 1303 senesinin Mayısın 3. günü 15) tarihiyle müverrih ve imzâsıyla mumzî yedime verdiği bir kıta' sened mantûkunca yedimden ve 16) malımdan ahz ve kabz idüp ve kendi umûruna sarfla istihlâk eylediği 17) 8 adet yüzlük mecdidiye altunıyla 19 kuruş alacak hakkını merkûm Ahmet 18) kablél-edâ ve'l-îfa vefât etmekle müteveffây-ı merkûmun tereke-i vâfiyesine vadi'i'l-yed 19) bulunan kebîroğlu Mehmet 'İzzete izâfetle vekîl-i musahhar mûma ileyh Salîh Efendiden 20) hal taleb iderim.

21) 13 Şevval 1306 22) Müdda'î Gotoğlu İlya veled-i Got. 23) Müteveffây-ı merkûmun terekesine vadi'l yed bulunan kebîroğlu Mehmet 'İzzet 24) Müdda'î İlya'nın alacak müdda'ası ma'lûmum değildir.

25) 13 Şevval 1306. 26) Vekîl-i musahhar Salih Safvet Efendi b. Pır Efendi.

V. 38b

1) Merkûm Ahmet hayatının 1303 senesinde bizim huzurumuzda 2) benim Gotoğlu İlya'ya 8 adet yüzlük mecdiye altunu ile 9 kuruş 3) deynimdir deyu bizi eşhâd eyledi. Biz dahi bu husûsa şahadet ideriz.

4) 13 Şevval 1306 5) Yaslibahçe karyesinden Davutoğlu Ahmet b. Hacı Hüseyin. 6) Mühür. 7) Kara İbrâhîmzâde Halid Ağa, b. 'Ömer Ağa

KAYIT-124: ALACAĞINI ÖLENİN KARISI VE ÇOCUKLARINDAN TALEBİ KAYDI (13 Şevval 1306; 12 Haziran Çarşamba 1889)

1) Akköy nâhiyesinin Sasu karyesinde sakın iken bundan akdem vefât iden 10) 'Ömer Paşaoğlu 'Ömer Efendi b. Musa zevcesi Selime binti Hüseyin b. 'Ömerin sulbi kebîroğlu Mehmet ve 'Ali ve sulbiye kebîre 11) kızları Nuriye ve Emine ve sağıra kızları Zâhîde ve Sabriye ve Ayşeye münhasıra olduğu 12) bi'l-Ahbâr 'inde's-şer âla nûri zâhir ve nûmâyân olduktan sonra sağırın mezbûrunun 13) tesviye-i umûrlarına kibel-i şerîden bâ hâcet şerîyye vasî mensûbeleri vâlideleri zâtı 14) mârifet Selîme Hatun binti Hasan ve Kebîroğulları Mehmet ve 'Ali hazır oldukları halde 15) muvacehelerinde Bulancak kasabası mütemekkinlerinden Gotoğlu İlya'nın da'vası;

16) Müteveffay-ı merkûm 'Ömer Efendi hayatının 1304 senesinin

Mayıs 17) birinci günü târîhiyle müverrih ve îmzâsıyla mumzî yedime verdiği bir kıta sened mantûkunca 18) malımdan ve yedimden 34'adet yüzlük mecîdiye altunu alacağımdan 19) 2 adet yüzlük mecidiye altunu ile 56 kuruşu bana edâ ve teslim idüp bâki 34 adet 20) yüzlük mecidiye altunu alacak hakkımı kable'l-edâ ve'l-îfâ vefât etmekle müteveffây-ı merkûmun 21) terekesine vadii'l-yed bulunan vasî mezbûra Selime ile Kebîr oğulları Mehmet ve 'Alî'den alacak 22) mezkûrumu hâl taleb iderim.

23) 13 Şevval 1306 24) Müddai Gotoğlu İlya veled-i Got.

V. 39a

1) Fı'l-vâkı' tereke-i mezkûraya vadî'l-yedim. Lâkin müdda'ı İlya'nın alacak müddaası 2) ma'lumumuz değildir.

3) 13 Şevval 1306. 4) ve Bekiroğlu 'Alı 5) ve Kebiroğlu Mehmet 6-7) Mühür 8) Vasî Selime Hatun binti Hüseyin

9) İşbu Hacce Selime Hatunun mührü olmadığını tasdik ideriz. 10) Topalzâde, Çolakkadızâde 11) Mühür.

12) Merkûm 'Alı Efendi hayatının 304 senesi Mayısın birinci günü 13) bizim huzurumuzda benim Gotoğlu İlya veled-i Got nâm kimesneye 14) 36 adet yüzlük mecdiye altunu ile 16 kuruş 15) deynimdir deyu etmiş olduğu takrîr mûcibince deyn senedine dahi temhîr 16) eylediğimiz cihetle şâhidim. Şehadet dahi ideriz.

17) 13 Şevval 1306 18) Yalıbahçe karyesinden Hasan Ustaoglu Hasan Ağa b. Hacı Mustafa 19) Bulancak kasabasından Birgüloğlu Mehmet 'Alı b. Mehmet 20-21) Mühür.

V. 39b

KAYIT-125: CAMİYE VAKF EDİLEN YERLERE TECAVÜZ EDENLERİ ŞİKAYET KAYDI (14 Şevval 1306; 13 Haziran Perşembe 1889)

1) Giresun kazasına tabi' Ülper karyesi sakinlerinden Çavuşzâde İbrahim Efendi b. 'İzzet Efendi 2) mahkeme-i şer'i şerîf enverde evkâf vekîli Mustafa Efendi hazır olduğu halde kale mahallesinden 3) Yusuf Ağazâde Lutfullah bey Efendi muvacehesinde da'vası;

4) Mütevellisi olduğum Ülper karyesi Câmîl şerîfin ta'mîr ve termîcine meşrûf Küçükbük tarlanın 5) hudûdunu Lütfî bey Efendi tecavüz ider olmasıyla hudud-u mezkûrun heye'ti 6) aslıyyesine ırca'ını talep iderim.

7) 14 Şevval 1306 8) Müdda'î Molla İbrahim Efendi b. 'İzzet Ağa
 9) Mütevellîsi bulunduğum Ülper karyesi camii şerîfinin ta'mir ve
 termîcine küçük yolda 10) tarafları Lutfü bey ve tarîk-i âmm ve Sarı
 Hafız yeri ve Sünnetçi yeri ile mahdût bir kıta' 11) arâzî-i mîriyyenin
 Yusuf Ağazâde Lutfî bey bir öküzlük mîkdârı hudûdu tecavüz 12) ider
 olmasıyla hudûdu mezkûrun hey'eti aslîyyesine ircâını bi't-tavsiye
 taleb iderim.

13) 14 Şevval 1306 14) Mütevellî İbrahim Efendi b. 'İzzet Ağa 15)
 Mühür 16) Mûma ileyh İbrahim Efendi tevliyesini isbât ve tashih et-
 mesini taleb iderim.

17) 14 Şevval 1306 18) Yusuf Ağazâde Lutfî bey b. 'Ali Ağa.

V. 40a

KAYIT-126: VASÎ TAYİNİ KAYDI (13 Şevval 1306; 12 Haziran Çarşamba 1889)

1) Giresun kazasına tabi' Alinyumasında sakın iken bundan akdem vefat iden Sakî 2) oğlu Durmuş b. Halil b. 'Abdullahın sulbiye sagıra kızı Fatıma nâm tesviye-i 3) umuruna kibel-i şer'iden bir vasî nasb lâzım ve mühim olduğu cihetle mezbûranın vesâyet 4) uhdesinden gelmeğe iktidarı olacak başka akrabâ olmadığından kurbe-i mezkûrdan sagıra-i 5) mezbûre ceddî Mehmed b. Ahmete istikâmet mevsuf ve emânet ile mârûf olup 6) her vechile vesâyet uhdesinden gelmeğe kâdir olduğunu Hasbetenlillah böylece şehâdet ideriz.

7) 13 Şevval 1306 8) Enküz karyesinden Gümüşhanelioğlu Mustafa b. Halil 9) Mühür. 10) Kayadibi karyesinden Bayramoğlu Salih Efendi b. 'Ali 11) Mühür. 12) Ber minvâli muharrer vekâleti kabûl idirim. 13) Nacaklıoğlu Mehmet b. Ahmet 14) Mühür.

KAYIT-127: VEKİL TAYİNİ KAYDI (16 Şevval 1306; 15 Haziran Cumartesi 1889)

15) Giresun kazasının nefsi kasabası mahallâtından Kumyalı mahallesi mütemekkinlerinden tebea-i Devleti Âliyye'nin 16) ermeni milletinden Tüccârdan Barnavartoğlu Kirek Ağa veledi İlya mahkeme-i şer'i şerîf 17) hadırda Samsûnî Kirek Ağanın hânesinde sâkin da'va vekillerinden Hacı Yani 18) veledi İstifor nâm kimesne mahdarında ikrâr-ı tâm takrir-î kelâm idüp benim bundan 19) akdem Zivalıoğlu Hüseyin Ağanın eytâm-ı vasîsi kebiroğlu Mustafa'nın 20) aleyhinde alacak da'vasından dolayı mahkeme-i şer'iyye sudûr iden bir kıta' î'lâm-ı 21) gıyâbî adem kanaatımla vermiş olduğum lâzım-ı i'tirâziyye

mûcibince muhakememizin 22) yeniden ru'yet olunması için vasî merkûm Mustafa Ağa ile mahkeme-i şer'iyede 23) ve gerek mahkeme-i nîzâmiyyede ve tarafı kanûniyyede lâzım gelen muhakemelerin son 24) dercine kadar muhasebe ve muhakemelerin isti'nâf ve temyîze ru'yel ve'l-ha'sıl 25) kendileriyle amel ve înzasıyla istida' ve lâyıme ve evrâk-ı sâire tertîb ve 26) tanzîm ile ait olduğu muvakkığ resmiyye tasdik ve şuhûd-u 'istima' ve ifâdesine ve tahlîf 27) ve tahlîfe ve'l-hâsıl iki mahkemece husûsu-mezkûr mütevekkîf olduğu umûrun küllîsine 28) son dereceye kadar ru'yete tarafımdan merkûm Hacı Yani Efendiyi vekîl eyledim.

29) 16 Şevval 1306 30) Kumyalı mahallesinde mütemekkin Barnavartoğlu Kirek Ağa veledi İlyâ 31) Ber minvâl-i muharrer vekâleti kabûl iderim. 32) Vekîl 33) Mühür.

V. 40b

KAYIT-128: VASÎ TAYİNİ KAYDI VE VARİSLERDEN ALACAK DAVASI KAYDI (19 Şevval 1306; 18 Haziran 1889)

1) Giresun kazâsına mülhak Akköy nâhiyesinin Süme karyesinden 2) müfrez Yunuslu karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Yalandiloğlu 'Alî 3) b. Salîh b. 'Abdullah'ın verâset-i zevce-i menkûhaları 'Ayşe binti 'Ömer ve Hasîbe binti Hüseyin 4) ile sulbi kebîr oğulları Hüseyin ve gâib anı'l bedde Mehmet Râşit ve sulbiye kebîre kızları 5) Hasîbe'ye münhasıra olup gâib merkûmun malının muhâfazasına vasî olacak kımesnesi 6) olmayup karındaşı Hüseyin emânet ile ma'rûf ve istikâmet üzere mevsûf ve 7) her vechile vesâyet uhdesinden gelmeye kâdir idüğünü bilür ve böylece şehâdet dahi ideriz.

8) 19 Şevval 1306 9) Sasu karyesinden İmamoğlu 'Ali b. Süleyman 10) Mühür. 11) 12) Mühür.

13) Giresun kazasına mülhak Akköy nâhiyesinin Sume karyesinden müfrez Yunuslu karyesinden 14) vefât iden Yalandiloğlu 'Ali b. Salih b. Abdullah'ın verâeti zevce-i menküha-i 15) metrûkaları Ayşe binti 'Ömer, Hasîbe binti Hüseyin ile sulbi kebîr oğulları Hüseyin ve 16) gaib anı'l-bede Mehmet Raşit ve sulbi kebîre kızı Hasîbeye münhasıra olduğu 17) bi'l-ahbâr 'inde's-Şere âlâ nûri zâhir ve nûmâyan olduktan sonra müteveffây-ı merkûm 18) dayenlerinden Bulancak kasabasında mütemekkin tebea-i Devleti Âliyye'nin rûm milletinden ve 19) bezâz esnâfından Şâboğlu Yani veled-i Tımyos gaib merkûm Mehmet Râşidin 20) malının muhafazasına vasî mansûbu olan müteveffây-ı merkûmun terekesine bi'l-vesâye ve 21) bi'l-verese ve bi'l-vesîle vadi'il-yed mütehakkık olan ibni kebîr Hüseyin'e mahkeme-i şer'yyiden tereke-i 22) mezkûrda olan alacağı içün üç defa varaka-i da'vetiye ayru ayru günlerde tebliğ 23) olunup vasî merkûm Hüseyin mahkemeye gelmeyüp vekîl dahi göndermediğinden 24) müdda'ının da'vası beyyinesi tarafı şer'i şerîften biri vekîl nasbıyla gıyâben ru'yet olunacağı 25) kendisine bir kıta' ihbarnâme ile tefhîm olunmuş iken yine gelmeyüp ve vekîl dahi göndermediğinden 26) asliyyiden müdda'ının da'va ve beyyinesi taraf-ı şer' iden tevkîl-ı muharrer nasb olunan vekîl-i müsahhar 27) Trabzônî olup Kale mahallesinde mukîm Salih Safvet Efendi b. Pir Efendi muvacehesinde 28) da'va'sı :

29) 19 Şevvâl 1306.

V. 41a

1) Müteveffa Yunuslu karyeli Yalandiloğlu Ali b. Salih b. Abdullah hayatının 2) 1302 senesinin teşrin evvelin 1. günü tarihiyle müverrih imzasıyla 3) mumzî yedime verdiği bir kıta' sened mûcibince bana deyni olan 3 adet 4) yüzlük mecdiye altunu ile 25 kuruş malımdan ve yedimden iktirâz ve kabza ve 5) umûruna sarf ile istihlâk eylediği mezkûr 13 adet yüzlük mecdiye 6) altunu ile 25 kuruş olup meblâğ-ı mezkûr mukabelesinde karye-i mezkûrda 7) kâin bir kıta' fındık bahçesini işbu yedimde bulunan tapu koçanı mûcibince bey' 8) bi'l-vefa kabilinden olarak rehin eyledi isede mütetevvây-ı merkûm alacak mezkûram 9) olan 13 adet yüzlük mecdiye altunu ile 25 kuruşu bana 10) kable'l-edâ ve'l-ifâ vefât etmekle tereke-i müteveffâyâ bi'l-vesâye vadi'l-yed 11) bulunan kebiroğlu Hüseyine izâfetle vekîl-i müsahhar Salih Efendiden hâl taleb iderim.

12) 9 Şevval 1306. 13) Bulancak kasabası rûm milletinden Tanaşoğlu Yani veledi Timyün 14) Müdda'i merkûm Yani'nin iddia'sı külliyyen ma'lumum değildir.

15) 1306 16) Vekîl-i müsahhar Salih safvet Efendi b. İsmail 17) Mühür.

V. 41b

1) Müteveffâ Yunuslu karyesinden Yalandiloğlu Salih 'Ali b. Salih b. 'Abdullah 2) hayatının 1302 senesinde bizim huzurumuzda Bulancak kasabasından 3) Rum milletinden Şâboğlu Yani'ye benim 13 adet yüzlük mecdiye altunu 4) ile 25 kuruşu ahz ve kabz eylediğini bize takrîr verüp biz dahi takrîri 5) mucibince işbu Şâboğlu Yani'nin ibraz eylediği senedimi dahi temhîr eyledik. ve 6) seneddeki mühürümdür. Anun için müteveffây-ı merkûm aleyhin borcu olduğunu bilür ve 7) böylece şahadet dahi iderim.

8) 9 Şevval 1306 9) Sasu karyesinden Kıranoglu Ahmet b. 'Osman
10) Mühür. 11) Müteveffâ Yunuslu karyeli yalandiloğlu Ali b. Salih b.
'Abdullah hayatının 12) 1302 senesinin teşrîni evvelin birinci günü
bizim huzurumuzda bize takrîr eylediği 13) benim Bulancak ka-
sabasında mütemekkin rûm milletinden Şâboğlu Yani veledi Tımyona
13 adet 14) yüzlük mecdiye altunu ile 25 kuruş deynimdir deyu ve
deyn senedine dahi size 15) mühür basınız ve böylece Allah için şâhid
olunuz demesi üzerine biz dahi sened-i mezkûru 16) temhir idüp
Hasbetenlillah deyni olduğunu bilür ve böylece şahadet dahi ittim.
İşbu mühürde benimdir.

17) 9 Şevval 1306 18) Sasu karyesinden Kösemahmudoğlu Selim
b. İbrahim 19) Mühür.

V. 42a

KAYIT-129: GİYÂBEN ALEYHİNE VERİLEN HÜKMÜ MAHKEMEDE TEKRAR RUYET TALİBİ KAYDI (18 Şevval 1306, 17 Haziran P.tesi 1889)

1) Giresun kasabasının Kumyalı mahallesinde mütemekkin taba'i devleti âliyyenin ermeni milletinden ve tüccardan 2) Barmavatoğlu Kirek veledi İlya'nın vekîl-i müseccel şer'îsi da'vası vekillerinden merkûm 3) Kirek Ağa hanesinde mûkim Samsûni Hacı Yani veledi İstifor kezâlık tebea-i Devleti 4) Âliyye'nin rûm milletinden olup meclisi şer'i şerîf hatırda ve Keşap nâhiyesinin 5) Firuz karyesinde sakın iken bundan 5 sene akdem vefât iden Zıvalıoğlu Hüseyin Ağa 6) b. Hacı Ahmet b. 'Abdullahın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkası Gülizar binti Bilal 7) ile babası merkûm Hacı Ahmet b. 'Abdullah ve vâlidesi Esmâ binti 'Alî ile sulbiye kebîre kızları 8) Fatma ve Hava ve sulbiye sağıra kızları Emine ve Selime ve sulbi sağiroğulları Emin ve Salih ve Sulbi kebîr oğulları 9) Mustafa'ya münhasıra olduğu 'inde's-şerr âla nûri zâhir ve mütehakkık olduktan sonra sağır merkûmun 10) lâ babadan er karındaşları ve bâ hacet şer'iyye vasî mansubları olan merkûm Mustafa tarafından 11) husus ettide husûmet verdiği cevaba vekil-i museccel şer'îsi olan da'va vekillerinden 12) olup kasaba-i mezkûranın Kale mahallesinde mukîm Trabzonî Salih Saffet Efendi b. Pîr Efendi 13) muvâcehesinde da'vası;

14) Mahkeme-i şer'iyyede müvekkilim Kirek aleyhine Sâdır olup işbu İbrâz ve takdim eylediğim 306 15) senesinin Ramazan şerifin 7. günü tarihiyle müverrih ve 218 sicil sıra 16) numaralı ile murakkam olup işbu mahkeme-i şer'iyyiden verilmiş veziri mahtum olarak müvekkilim 17) Kirek Ağa'ya 19 Ramazan ve 7 Mayıs sene-i hâleleri târihinde tebliğ buyurulan 18) bir kıta' î'lâm-ı şer'iyyede giyaben mü-

vekkilim aleyhine vâki' olan hükm-ü adem kanaatle 305 senesinin 19) Mayısın 25. günü tarihiyle ve müvekkilim imzâsıyla mahkeme-i hül-yelerine takdim edilmiş olan 21) İ'tiraz ale'l-hüküm istidâsı üzerine İ'lâm-ı gıyâbînin münessihle tarafeyn halî sâbıkûn 21) ircâ idilerek mahkeme-i vicâhiye-i şer'iyye icrâsının ve müddâi taraflarından da'valarının 22) tashihini talep iderim. deyu bir kıta' İ'lâm suretini ibrâz ve irâde ve teslim eyledikinde

23) 18 Şevval 1306 24) Barnavartoğlu KirekAğa vekili Hacı Yarı Efendi veledi İstifor. 25-26) Mühür. 27) Mahkemeye ibrâz ve teslim eylediğin hükm-ü gıyâbî mezkûri hâvî olup bi'l-i'tirâz münessihiyle 28) vicâhe-i mahkeme-i şer'iyyesini talep eylediğin İ'lâmda ceryân iden mahkeme-i gıyâbiyenin sûret 29) ceryânını ve müvekkilin netice-i hükümde her ne ile ve ne sûretle mahkûm kılınmış ise anın dahi şifâhen 30) ve delâleten beyânı lazımdır.

31) 18 Şevval 1306.

V. 42b

1) Mahkeme-i şer'iyyeye takdim ve teslim etmiş olduğum İ'lâm-ı şer'iyye-i gıyâbiyenin hükmü mahalline cihetle 2) da'va ve mahkûm edilen meblağ-ı muayyen olunmakla İ'lâm-ı mezkûra müracaat edildikte şifâhen 3) talep edilen müdâfâmız eklenmesiyle bilür isede ceryân muhâkeme hakkına altı bendi hâvî 4) takdim edilmiş olan bir kıta' lasıma-i İ'tirâziyyede setbân olduğu cihetle firuz karyesinde 5) müteveffâ Zıvalıoğlu Hüseyinin mahdûmu ve eytâm-ı vasîsi merkûm Mustafa tarafından yine mûma ileyh 6) Salih Efendinin vekâleti ile müvekkilem Kirek Ağadan bâlâda muharrer İ'lâm müteâlasından 7) görüldüğü veche üzere bundan 5 sene evvel vefât iden Pideri Hüseyin Ağa zimmetinde alacağım 8) vardır. deyu vâlidesi vasîleri Gülizâr Hatunu iğfâl iderek eytâm merkûmun malından 9) olmak üzere fındık bükü bana

kayunsuz bahçe anın hane îcarı bedelinden 125445 10) kuruş mal almış deyu ve bu malları ise verese-i kebîrden olan 11) vasiye validesinin ikrâr ve îtirafı olmayup beyyine-i adile dahi olmaksızın müvekkil te'diye 12) olunmuş olduğu iddia' ve iddia'yı mezkûru firuz karyeli Yusuf oğlu 'Osman ve Portoğlu 13) Mûsa ve Bayrambey karyeli Tıkıl Ali oğlu Bilâl nâm kimesneler ile isbât edilmekle hükmü gıyâbî 14) şer'iyye î'lâmı ile müvekkilim mahkum edilmiş binâenâleyh î'lam-ı mezkûrun hükmüne adem-i kana'atle 15) mecelle-i celilenin mâtde-i mahsûsana tatbîkan müvekkilim tarafından akdemce takdim edilmiş î'tiraz 16) istida'sı üzerine müdda'iler ile vicâhen muhakememiz icraiyyeliğinde olduğundan sâbık'ül-arz 17) iddiaları mikdarından fazla ve noksan da'vaları olup olmadığını ve iddia'larının muvâcehemizde 18) ikrâr ettirilmesini talep iderim. 19) 18 Şevval 1306.

.20) Kirek Ağa vekili Hacı Yanı Efendi 21) Mühür. 22) Vekil mûma ileyh Salih Efendi dahi cevâbında;

23) Bir î'lâmın feshine evvel î'lâmda nevâkıs vuku'una ve nevâkısın mu'terid tarafından beyân 24) olunmasına müteveffik olup muvâfık şer'i âlî olarak bu bâbda istihsâl eylediğimiz î'lâm-ı 25) gıyâbî-i mezkûr hakkında hiç bir güne beyân edilememesine ve maa' mâtîye î'lâm-ı gıyâbî mezkûrun 26) bir sûret musaddıkası Kirek Ağa'ya bi't-Tebliğ tarafı eşref şer'i şerîften verilen mehli itirâz 27) Pek çok murûr edildiği cihetle î'lâm-ı mezkûrun hükmü muvakkığ İcra'ya konulduktan sonra 28) Kirek Ağa tarafından î'tirâz varakası verildiğine ve da'va'y-ı vakıa üzerine Kirek eytâm 28) vasîsi Mustafa ve Kirek bi'l-vekâle bendenize ta'yın olunan günde mahkemeye gelmiş isekte 30) Müterid yevm-i mezkûrda ve aradan 5.6 gün murûr eylediği halde mahkemeye gelmemesine ve şu halde 31) hükmü evvel mu'terid tarafından kabul edilmiş demek olacağına binaen î'tirâz vaktin reddiyle hükmü gıyâbî mezkûrun 32) ta'dilen bi't-tasdîk î'lâm-ı î'tâsını dava iderim. 33) 18 Şevval 1306 34) oğlu İmam ve Hasbi ve oğlu Salih Efendi b. Ahmet Efendi 35) Mühür.

V. 43a

1) Bir da'vanın mahkeme-i şer'iyyece gıyâben fasl ve ru'yet edilmesiyle î'lâma rabt edilmesi ve î'lâm-ı 2) şer'i mezbûrun mahkum aleyhine tebliğ edilmesinden maksat al şahsın 3) mahkemeye gelüp vicâhen muhakeme olmasına bir cihet mecbûriyyet ha'sıl ettirmek manasına olduğu şer'i şerîfte 4) kabûl olunmuş mevâddandır. Umûm mahkemelere müreccih olan mahkeme-i şer'iyyesi cereyân iden 5) muâmele-i mecelle-i ahkâm-ı adliyyeye tatbîkan cereyân ettirilmesi tariftten âzâdedir. Mecelle-i celîlenin 6) kitâbu'l-da'vâ ve kitâbu'l-kazâ mûta'laa olunduğu halde her halde mahkeme-i şer'iyyiden 7) lâhık olacak hükmü tarafeyn vicâhında hükm edilmesi kavâid-i külliyye'dendir. ve Hatta 8) kitabu'l-kazânın gıyâbî faslını bir dereceye kadar müddâî aleyhin cebren muhakemeye 9) götürmekliğe selâhiyet gösteriyor. Binaenaleyh müvekkilim tarafından î'lâm-ı fer'î gıyâbî 10) hakkına i'tirâz-ı istida'sı takdim edilerek muhâkeme-i vicâhiyyeyi taleb 11) edilmekte iken vekîl mûma ileyhin Bâlâda muharrer i'tirâzları nazar-ı şer'iyyede iltifât 12) olunmaz maa hâzâ i'tirâz istida'mız kabûl ile vicâhen muhakeme olunmak 13) hususunu takrîr ve ta'yîn itmek mahkeme-i şer'iyye niyâbet fazlîyyesine aid mesele 14) bulunmakla bu bâbda müddâînin da'vasını dermeyân etmekliğe emir ve beyyine olumasını taleb iderim..

15) 18 Şevval 1306 16) Kirek vekili Hacı Yani Efendi 17) Mühür.

18) Salih Efendi cevâbında;

19) Taleb vuku' bulursa vicâhında muhâkeme olmak üzere tanzim olunan î'lâm-ı gıyâbî 20) mahkum aleyhine tebliğ olunmuş ve sonrada şu kadar gün tarafında i'tirâzını kabul olunacağı 21) ve yoksa istîma' edilmeyeceği mahkum eleyhe resmen bile bildirilmişken tâyin olunan 22) mühle i'tirâz murûr iderek i'tirâz edilmiş ve müddet nakîda olduktan sonra 23) mahkum aleyhe i'tirâz etmiş isede ta'yîn olunan günde müterid yine gelmemiştir. 24) Binaenaleyh vekîl mûma ileyhin

bâlada muharrer i'tirâzâtı nazrî şer'ide gayrı mesmuğ' olmakla 25) ifâde sabıkam mîslîni i'lâmi gıyâbiyi mezkûrun tâ'dilen tasdîkîni da'va iderim. 26) 18 Şevval 1306 27) Vekil Salîh Efendi 28) Mühür.

29) Müvekkil merkûm Kirek Ağâ'nın mahkemeye vermiş olduğu dilekçesinin kabûluyle işbu muhâkemenin 30) vicâhen ıcrâsı lâzım geldiğinden kemâ fi's-Sâbık Kirek Ağâdan iddia'muz her niden 31) ibâret ise bi'l-vech beyân etmek lâzım gelir. 33) 1306 İbrahim.

V. 43b

1) Kirek Ağânın 300 senesinde Eylül hâsılâtından 360 kantar fındık lira yüz kuruştan 2) kantarı seksener kuruştan ve yine beher batmanı yarımşar liradan 42 kıye yağ, 190 3) kuruşluk 38 kıye penair ve 40 kuruşluk 12 kıye keş ve bunların esmanı lira yüz 4) kuruştan Kirek Ağâ almıştır. ve 301 senesinde kezâlık beşlik lira, 100 kuruştan beher kantarı 5) 90 ardan 250 kantar fındık ve 3 liralık 60 kıye yapag yün ve yetimlerin 6) malları olan gayûnlarını satup 90 lirasını aldı ve 302 senesinde bir minvâl-i 7) sâbık lira 100 kuruştan beher kantarı 80'erden 260 kantar fındık aldı. ve 8) 304 senesi kezâlık beher kantarı lira yüz kuruştan ve kantarı 110'ardan 9) 280 kantar fındık ve 115 kuruştan 23 kıye Penâir ve yetimlerin 10) bir re's inek esmânı iki lira ve deli Bekiroğlu Musa zimmetine müteveffâ Hüseyin Ağânın 11) alacağı olup verese-i ma'lûmasına mevrûs olan 27 adet Osmanlı lirasına mukâbil merkûmun 12) bir kıta' bahçesini eytâm nâmına pazarlık edilerek iştirâ edilmiş isede Tapu muamelesi 13) kendi üzerlerine ıcrâ edilmeyüp müvekkil merkûm Kirek Ağâ üzerine ıcrâ eylediğinden ve 14) medyûn-u merkûm Musa tarafından meblâğ-ı merkûm 27 lira deyni hakkına vuku'bulan havale ve 15) vasiyye-i mezbûr ile Kirek Ağânın dahi kabul etmelerine Yine işbu sûretle olvechle bahçe parası 16) nâmıyla merkûm Kirek Ağâ mezkûr 27 lirayı vasî eytâma ver-

mediğinden şu sûretle yine 17) bahçe parası olarak cihet-i mezkûrdan 27 lira ve yine yetimlerin Ahmetoğlu Salih'ten ve 18) pıderlerinden mevrûs cihet karzdan alacak hakları olan 9,5 lirasını dahi vasileri 19) Gülizârın emir ve havâlesiyle aldı ve yetimlerin Hacı Hüseyin mahallesindeki bir bâb hânesini 20) 300 senesinde şimdiye kadar ve cenk emir ve ma'rifetiyle 5 sene 70 liradan sene be sene 21) kirâyâ verüp almış olduğu 35 lira'yı ber mûcep tafsîlât ve müfredât vechile celbî'l-cumu' 22) 120245 kuruş müteveffâ Hüseyin Ağadan veresesine intikâl iden 23) emlak hâsılâtı ve saire beni mütevekkilim Mustafa Ağa ile vasîleri olduğu sığar merkûmdan 24) Emin ve Salih ve kızları Emine ve Selimeye aid olup işbu 5 neferin hisses-i olduğu ve 25) müvekkilim. Mustafanın sağır bulunduğu ve muahheren dahi gayr-ı reşid olduğu zamanlarda taraf-ı şer'iden 26) mansub vasileri bulunan valdeleri mezbûra Gülizâr'ın zaman vesâyetinde zaman vesâyetinde benim 27)..... Hüseyin Ağada alacağım vardır. diyerek mezbûrayı bi'l-iknâ ikrâr ve inkârı 28) dahi olmaksızın vechi meşrûh üzere emvâl ve nukûd vesaireyi vasî-i mezbûrdan ahz ve kabz 29) idüp mezbûrânın zahır olan hayâtına beni bundan akdem kibel-i şer'iden azl idüp ve 30) merkûm Mustafa'nın dahi isbât-ı rûşt etmesine beni sığar merkûmun taraflarından dahi ta'yin olunduğundan....

V. 44a

1) Müvekkilim merkûm için asâleten ve vesâyeten ta'yin ci-
hetinden şer'an muhayyerlik bulunduğundan 2) cereyan iden
muhâkeme-i şer'iyye-i gıyâbiyye üzerine sâdır olan î'lâm-ı mezkûrun
sehven 3) ve hatasının tâdîli ve ıslahıyla hükmü î'lâmın bi't-tasdîk ic-
rasına bi'l-vekâle 4) taleb ıderim. 5) 20 Şevval 1306 6) Vekîl Salih
Efendi 7) Mühür.

8) Vekîl mûma ileyh Hacı Yanı Efendi dahi cevâbında;

9) Müvekkilimden taleb edilen miktar mûbalAğanın ikrâr ve
inkârı hakkında tarafımdan bir güne müdâfaa' 10) virmeyen edi-
lemeyeceği evvel ahır mahkeme-i şer'iyyeye takdim eylediğim iki kıta'
mafsal lâbiha ile ifâde-i 11) şifâhiyyemde musırzan ve kerrâren arz et-
mişim. bunun ise esbâb-ı mahkeme-i şer'iyye-i 12) adem itâından ve
icâbattan ayru gelmeyüp bâ irâdesine fermân-u âlişane ve evâmîr 13)
iktizâsındandır bu babda işbu muhakemenin mahkeme-i şer'iyye
vazâifi harcında bulunduğuna 14) lâymâ-i âcizîde ibrâz ve irâe ey-
lediğim mecelle-i ahkâm-ı adliyyenin 1801 ve 15) 1803, maddelerinden
istihrâc edilen kavânîn ve nîzâmât 16) ile ta'yîn olunmuştur. Egerce
müdda'î vekilinin müvekkilimden taleb eylediği ber mûcib müfredât-ı
17) eşyâ-i mütenevvâ esmânı 120000 kusûr kuruş bâ hüccet-i şer'
bundan akdem 18) vasiyye bulunan müteveffâ Hüseyin zevcesi eytâm
ve eytâme vasiyyesi mezbûr Gülizâr 19) hatundan mevrûsları mü-
teveffada gûya müvekkilimin alacağı olduğu halde alacağım vardır 20)
diyerek bir güne ikrâr ve inkâr bulunmaksızın sâbıkû'z-Zıkr mebâlih
müvekkilim tarafından 21) ahz ve kabz eylediği ve şu ahz ve kabz fuzûlî
olduğu iddia' edilmektedir. Halbuki müteveffâ 22) Hüseyinin hînî
vefâtında genele mezbûr vasiyye Gülizâr hatun ve gerek müteveffânın
23) mûrislerinden Pideri Hacı Ahmet ishâlet-ü hâzihî vesâyet
iddia'sında bulunan Mustafa 24) Ağanın ikrâr ve i'tirafları üzerine
suhûdeyn mahdarında müteveffâ Hüseyin Ağanın 25) vefatından sonra

kendi mühürleriyle mühürsüz vererek beşyüzküsür lira yek diğerlerine kefil 26) bi'l-mâl ve kefil bi'n-nasb olarak müvekkilim Kirek Ağa'ya bir kıta' sened dahi vermişlerdi. ve 27) müteveffâ Hüseyin Ağa vefâtından sonra müvekkilimin eytâm ve eytâma ile asla ve kata' muâmele cereyan 28) etmemiş bâlâda arz eylediğim müteveffânın Pideri ve mürisi Hacı Ahmet Ağa ve zevce-i menkûhası 29) Gülizâr hatun ve sulbî kebîroğlu Mustafâ müteveffâ mûma ileyhın murisleri Hüseyin Ağanın borcunu 30) kabûl ile ve vermiş oldukları senedû'l-hâleten hazihı müvekkilimin nezdinde mevcud isede 31) esas da'vâ mahkeme-i şerîyyeye aid olmadıgından mercî-i ru'yeti olan mahkeme-i nizâmîyyede ibrâz ve 32) irâse edeceğı şimdiden arz eyliyorum. ve şu da'vâda akdemce ta'yîn edilmiş olan müteveffânın zevcesi 33) Gülizâr hatun tahte hayattadır. vasiyyesi bulunduğı eytâm ve eytâmesine özr etmiş olsa dahi 34) müdda'i doğrudan bize hasım olamaz. buda mecelle-i ahkâm-ı adliyyenin 1637. maddesiyle 35) masrahtır. Binaenaleyh olsa dahi kitâbetle ikrâr etmediğim vechle vazîfe-i mestlesinin hal 36) ve faslıyla müdda'ilerin masarîfadan men'ine ve muhakemenin aid olduğı mahkeme-i nizâmîyyeye havâlesini 37) hal taleb ıderim. 38) 20 Şevval 1306. 39) Vekîl Hacı Yani 46) Mühür.

V. 44b

1) Ba'demaki da'va ve mahkeme-i fasl ve ru'yet emir buyuruluyor. Bu cihet hakkında müsbeti İ'lamîyyenin 2) kararına ittîfak edilmeyerek ru'yet-i da'vâya devam olmasını hususuna râzı olmadığımızdan hukuku 3) Mezkurun İ'lâm-ı rabt ile mercî-i aidesine müracaat edilmek üzere mütevekkileme buyurulmasını 4) taleb ıderim. 5) 24 Şevval 1306 6) Vekîl Hacı Yani Efendi.

V. 45a

KAYIT-130: ÖLÜM HADİSESİNİN İSBÂTI KAYDI (Şevval 1306)

1) Kayadibi karyesinde Aşıkoğlu Emrullah bizimle berâber ... redif askeriyye dahil olduğumuz halde bundan 2) 2 sene mukaddem selânîk cihetine gidilmiş vaka' Emrullah b. Hasan orada hastalanmış hastanede 3) vefât eyledi. Biz nemâzını dahi kıldık. Huzurumuzda bu vechle vefât eyledi. Böylece şahidiz. şahadet ideriz.

4) Şevval 1306 5) Kapu mahallesinden Kök Hüseyinoğlu Şükrü b. Safvet 6) Mühür. 7) Şâhid olduktan oğlu Hüseyin b. 'Ali 8) Mühür.

KAYIT-131: ÖLÜNÜN TEREKESİNDEN ALACAK DAVASI KAYDI (1 Zilkâde 1306; 29 Haziran Cumartesi 1889)

9) Hacı Hüseyin mahallesinden bundan akdem vefât iden Firuzzâde Ahmet Efendi b. İzzet b. Feyzullah'ın verâseti 10) zevcesi Hamide binti İbrahim ile sulbi sağiroğlu Feyzullah münhasıra olduktan sonra kûbel-i şer'idan mansub vasîleri 11) 'Ali Efendi b. Mustafa muvacehesiyle mahalliden Çerkezoğlu 'Ali Ağa b. 'Abdullahın da'vası müteveffay-ı mezbûr 12) Ahmet Efendi b. İzzet b. Feyzullah hayatında 1310 senesi Kanûni evvel 15. günü 13) malımdan ve yedımden ıktırâz ve kabz ve umûruna sarfıle istihlâk eylediği 31 adet sim mecidiye ile 14) 12 kuruş zimmetinde alacağım olup hatta târîh-i mezkûr ile müverrih ve mumzî ve mührü yedime bir kıta' temessüle 15) dahi i'tâ ve mezkûr zimmetinde deyni olduğu mahdar-ı şuhûdda ikrâr dahi eylemiş bulmakla terekesinden taleb iderim.

16) 1 Zilkâde 1306. 17) Müdda'î 'Ali Ağa b. 'Abdullah.

18) Müteveffây-ı mezbûrun terekesine bi'l-vesâye vadiil-yedim. müddainın kâbili iddiası ma'lûmum değildir.

19) 1 Zilkâde 1307 20) Murad Efendi b. Mustafa Ağa 21) Mühür.

22) Müteveffây-ı mezbûr Ahmet Efendi b. 'İzzet müdda'î mezbûr Ali Ağaya 31 adet sim mecdiye ile 12 kuruş 23) zimmetine deyni olduğunu huzurumuzda ikrâr ve bizî eşhâd eyledi. Böylece şâhidiz. şahadet dahi ideriz. 24) Mehmet Efendi b. Süleyman 25) Mühür.

26) Şahid 'Osman Nuri Efendi b. Süleyman 27) Diğer şâhid Hâfız Raşid Efendi b. 'Ömer 28) Mühür.

29) Ba'de't-tezkiye vukua' yemin edeceğim 30) Derkâr olmakla deyinlerine ve sulhûne tavassutuna 31) 500 kuruş üzerine rabt olunacağı 32) 5 Zilkâde 1306.

V. 45b

KAYIT - 132 : ÖLEN KARDEŞİNİN TEREKESİNDEN ALACAK DAVASI KAYDI (1 Zilkâde 1306; 29 Haziran Cumartesi 1889)

1) Hacı Hüseyin mahallesinden 'İzzet Efendi b. Hâfız Mustafa vasî 'Ali Efendi muvâcehesinde müteveffâ Ahmet ve sulbi 2) sağır oğulları ebnân 'İzzet b. Feyzullah hayatında 303 senesi haziranın 21. günü 3) benimle karındaşım Hâfız Hasan Efendi müşterek malımızdan ve yedimizden mahdar-ı şuhûdda iktirâz ve kabz ve umûruna 4) sarfla istihlâk eyledikleri 349 adet sim yirmilik mecdiye ile 12 kuruş 5) zimmetlerinde bildiklerine kefil bi'l-mâl ve kefil bi'n-nasb olarak alacak hakkım olup hayatlarında bana 6) def ve teslim eylediğim 172 adet sim mecdiye ile 16 kuruş mahsûb olunarak bâkî 176 7) adet sim mecdiye ile 16 kuruşu hâla zimmetlerinde alacak hakkım olmakla terekesinden talep iderim. 8) 1 Zilkâde 1306.

9) Müddâ'î 'İzzet Efendi b. Mustafa Efendi.

10) Müteveffâ'y-ı mezbûranın terekesine vadi'l-yedim. Ma ada müdda'ası ma'lûmum değildir. 11) 1 Zilka'de 1306 12) Vasî 'Alî Efendi b. Mustafa Ağa 13) Mühûr 14) Ba'de't-tezekkür terekiden meblağ-ı mezkûr lazım geldiği

15) 5 Zilka'de 16) Müteveffeyân mezbûrân Hafız Ahmet ve Hacı Hasan Efendiler ebnân 'İzzet hayatlarında müdda'î mezkûr 'İzzet Efendi ile 17) karındaşları Hâfız Hasan nâm kimesneleri 349 adet sim yirmilik mecdiye ile 12 18) kuruşu zimmetlerine deyni olduğunu huzurumuzda ikrâr ve bizi eşhâd eyledi. Böylece şâhidiz 19) şahadet dahi ıderiz. 20) 1306 21) Diğerî Mahmut Efendi b. 'Osman 22) Mühûr 23) Şahid Bekir Efendi b. 'İzzet Efendi 24) Mühûr

25) Müteveffa Hâfız Ahmet Efendinin terekesine vadi'l-yed olan 'Alî Efendi muvacehesiyle Râşid Efendi da'vası;

26) Müteveffâ birâderim Hâfız Ahmet ile mua'dil-kıymet üzere müştereken gâib anı'l-meclis Hasan Efendi malından ve yedinden 27) 303 sene-1 rûmiyyesi Kânûn-u evvelin 10. günü kefil bi'l-mâl ve kefil bi'n-nasb olarak iktirâz ve kabza ve umuruna 28) sarfile istihlâk eylediğimiz 123 adet yüzlük mecdiye altununun mezbûr Hasan Efendi yedinden temâmen aldık. Mezbûrun 29) tasarruf hissesi olan atmışbirbuçuk adet altunu müteveffâ karındaşım Ahmet Efendinin terekesinden talep ıderim. deyu temessük 30) ibra'z ile da'vâsı

31) 1 Zilkâde 1306 32) Müddâ'î Hafız Raşid Efendi b. 'İzzet 33) Terekeye bi'l-vesâye vadi'l-yedim müdda'ının da'vası ma'lumum değildir. 34) Vasî 'Alî Efendi 35) Bizim huzurumuzda müdda'î mezbûr Raşid Efendi ile müteveffâ Ahmet Efendiler kıymet üzere Hasan Efendiden 123 36) adet yüzlük mecdiye altununu iktirâz idüp zimmetlerinde deyinleri olduğunu bilürüz. şehadet ıderiz.

37) Saffetzâde Mesut Efendi b. İbrahim 38) Mühûr

39) Bekir Efendi b. 'İzzet Efendi 40) Mühûr.

V. 46a

KAYIT-133: VARİSLERİN TESBİTİ KAYDI (14 Zilkâde 1306; 12 Temmuz Cuma 1889)

1) Kapu mahallesinden bundan akdem vefat iden Mısırlıoğlu 'Ömer Ağa b. Hüseyin b. 'Abdulah'ın verâseti 2) zevcesi Fatma binti 'Osman ve sulbî kebîroğulları Hüseyin ve Mustafa ve asâkirîn bizde müstahdem 'Abdullah ve 3) sulbiye kebîre kızları Haticeye münhasıra ve bunlardan gayrı vârisi ve terekesine müstehak âharı olmadığı bizim 4) ma'lûmumuz değildir. Biz bu hususa bu vechle üzere şahıdız. şahadet dahi ideriz. 5) 14 Zılka'de 1306 6) Diğerî Raşid Efendi b. 'Osman Usta 7) Mühür 8) Şâhid Mehmet Halife Ağa Hüseyin 9) Mühür.

KAYIT-134: VEKÂLET VERİLMESİ KAYDI (2 Zilkâde 1306; 30 Haziran 1889)

10) Büyükbahçe mahallesinde mütemekkin teba'dan Erimezoğlu Haralanbo veledi İlya ve Panayud meclisi şer'ide ikrâr-ı tam ve takrîr-i kelâm idüp 11) benim buraca evvel vefâtan dolayı tahsili hakkında ve muhakeme-i şer'iyye ve nizâmiyyiden leh ve aleyhime 10 da'va ve müdâfaada 12) hallu der âliyyede temyîz hukuk muhakemesinde seyyin karyesinden Hacı İbrahim oğlu Salih ile olan temeyyüz hakkında mahkemece olunacak 13) elbiselerimiz cümlesine ve âharı dahi tevkîle ve'l-hâsıl husûs-u mezkûr mütevaffik olduğu umûrun küllisine tarafımdan hâl-ı reddimlede 14) tahte'l-ga'dede Sanıkoğlu Panayut Efendiye kabûlûne mevkûfa vekâlet-i âmme-i mutallaka-i sahiha-i şer'iyye ile vekîl-i nasb eyledim. 15) 2 Zilkâda 1306 16) Haralanbo veledi İlya

**KAYIT-135: VASİSİ BULUNDUĞU MALDAN SATARAK ÖLE-
NİN BORCUNUN VERİLMESİ KAYDI (2 Zilkâde 1306; 30 Haziran
Pazar 1889)**

17) Boztekke karyesinde vefât iden Ayaroğlu 'Ali b. Hüseyin'in verâseti sulbi sağiroğlu 'Ali'den bâ hâcet 18) şer'iyye vasısı Mehmet Çavuş meclis-i şer'ide Kızanoğlu Mahmud b. 'Ali mahdarında vasî olduğum sagır 19) mezbûrun babası müteveffây-ı merkûm Ahmet Ağ'a'ya deyni musbit olduğundan mezbûraya verilen fiyûhu 20) çukuru demekle 'Arif bahçe lede'l-müzâyede 15 adet yüzlük mecîdiye altununa merkûm Mehmet Ali üzerinede 21) takrîr ve ziyadeye tâlip âharı olmamakla bahçe-i mezkûr merkûma ber vechi muharrer 15 adet altuna bey' ve teslim 22) eyledim. ve semenini dahî mûma ileyh ile Ahmet Ağ'a'ya teslim eyttim. 23) 2 Zilkâde 1306 24) Vasî 'Ali Çavuş b. Hüseyin 25) Mühür. 26) Vasî merkûmun takrîri vechiyle bahçe-i mezkûru kabûl eyledim. 27) Mehmet 'Ali 28) Mühür.

29) Müteveffa Ahmet Efendinin terekesinden cihet kefâletinden dolayı eylediğim 62 adet altun da'vamdan 30) ben ve gerek Hasan Efendiye tahlîf olmamız lâzım geldiği ve tahlîf dahi etmek suretinde iken bizimle 31) Malumuna tavassut iderek 15 adet deyni bi'r-rızâ terk idüp bâki 46,5 adet üzere 32) sulh olduğumda dahi 'Ali Efendi dahi sulhu kabûl eyledi.

33) 7 Zilkâde 1306 34) Ali Efendi 35) Mühür 36) Raşit Efendi 37) Mühür.

V. 46b

**KAYIT-136: ARAZİ SATIMINDA KALAN BORCUNUN VA-
RİSLERDEN TALEBİ KAYDI (5 Zilkâde 1306; 3 Temmuz Çarşamba
1889)**

1) Gugara mahallesinden fevt tebea-i Devleti Âliyye'nin rûm mîl-

letinden Karakeşişoğlu Kostantin veledi Todor veledi Atabek 2) verâset-i zevce-i mezkûru Anaştasla binti Yor ile oğlu kebîr Yoriga ile kızları kebîresi Kireki ve Bartana 3) ve Ermenia Balbasanya münhasıra olduktan sonra.

4) Kapu mahallesinden Muhafızoğlu Ahmet Ağa b. İbrahim meclis-i şer'î şerîfimizde müteveffây-ı merkûm zimmetinde bahçemizden 5) dolayı 130 adet yüzlük mecdiye altunu alacağı olduğundan terkesinden tahsilini da'va üzerine 6) mezbûrûn mahkemeye gelmedi. İstida' etmekle 'ale'l-îlâm gönderilen ihzâriyyeler üzerine verese-i kabûlünden 7) mahkemeye gelmemekle ve vekîl dahi göndermedikleri cihetle mahkeme-i celîlenin 1834. maddesinde Tevkîf verâset-i vukû'unun 8) hakkını dahi muhafazaya iktidârı kâfi eylediği ahbâr olunan Mehmet Efendi b. Ahmet Efendi muvâcehesinde da'vası;

9) Müteveffây-ı merkûm Kostantin veledi Todor veledi Atam sağlığında 1295 senesi Haziranın 14. 10) günü Alinyuma karyesinde kaın Büyükbahçe demekle ma'lûmu'l-hudûd yeri arâzi-i mîriyye ve eşcârı 11) mülk olan bir kıta' fındık bahçesini bana 130 adet yüzlük mecdiye altunu semeni makbûza mukabelesinde 12) bey' ve temlik ve teslim idüp bahçeme mezkûrun tapu olmadığı cihetle bey'i mezkûr sahih olmadığı gibi 13) taraflarından dahi müdahale olunmakta olduğundan bahçeye mahdût mezkûrun tapu senedini yedime i'tası 14) olmadığı halde bi'l-vasiyye semanı meblağ-ı mezkûr 30 liranın terkesinden olarak bana 15) edâ ve teslim verese-i vukûuna izâfetle vekilleri mezbûrun tesbît olunmak hususlarını dahi bey'i mezkûr hâvi 16) rûmî'l-ibâd imzasıyla mumzî yedime işbu senedi dahi i'ta eylemiştir. Bu vechle da'va iderim.

17) 5 Zilkâde 1306 18) Muhafizzâde Ahmet Ağa b. İbrahim 19) Mühür 20) Müteveffây-ı merkûmun ber vechi muharrer da'vası ma'lumum değildir. 21) Mahmud Ağa 22) Mühür.

23) Müteveffa Kostantin veledi Todor sağlığında 95 senesi Haziranın 14. günü müdda'ası 24) merkûm Ahmet Ağa'ya Büyükbahçeye

temyîz olunur. Alinyuma karyesinde kain ma'lûmul-Hudûd bahçesini 130 25) adet yüzlük mecdiye altununa bey' ve temlik ve teslim idüp tapu senedini İ'ta etmekliĝ iken mezkûr 26) 130 altunun 30 adedini peşin İ'ta ve 100 adedini dahi sened verdiĝine 27) merkûm Kostantin huzuruyla ikrâr eylediĝini şahadet ıderiz. 28) 5 Zılka'de 1306

29) Todor veledi deli Nikola 30) Şâhid Hacı İbrahim Aĝa b. 'Ali Efendi 31) Mühür.

V. 47a

KAYIT-137: ALACAK DAVASI KAYDI (5 Zilkâde 1306; 3 Temmuz Çarşamba 1889)

1) Hacı Hüseyin mahallesinden müteveffâ Hasan Efendi eytam vasisi 'Ali Efendi muvacehesinde Şahin 2) Efendinin da'vası;

3) Müteveffay-ı mezbûr Hasan Efendi b. 'İzzet b. Feyzullah hayatında 1303 senesi 4) Şubatın 10. günü malımdan ve yedimden mahdar-ı şuhûdda iktiraz ve kabza ve umûruna sarf ile 5) istihlâk eylediği 6 adet yüzlük mecdiye altunu zimmetinde alacak hakkım olup hatta 6) tarihi mezkûr ile müverrih mührüyle mühürlü yedime bir kıta' temessük dahi i'tâ etmekle tereke-i vâfiyesinden 7) olarak taleb ıderim.

8) 5 Zilkâde 1306 9) Müddai Şahin Efendi 10) Mühür. 11) Müddaî mezbûrun iddiası ma'lûmum değildir. 12) 'Ali Efendi 13) Mühür

14) Müteveffay-ı mezbûr Hasan Efendi b. 'İzzet Efendi hayatında 1303 senesinde Şahin Efendiden 15) işbu senedi mantûkunca altı adet mecdiye deyni olduğu ikrâr eyledi. Biz böylece şahidiz 16) şahadet dahi ıderiz.

17) 5 Zilkâde 1306 18) Hüseyin Ağa b. 'Ali Ağa 19) Mühür 20) Şahid vası Hasan Ağa b. Halil 21) Mühür. 22) Mezbûr Hacı 'Ali'nin mührü olmadığını tasdik ıderiz. 23) Mühür. 24) Bendahi vekâleti kabûl eyledim. 25) Agob Ağa.

KAYIT-138: VEKİL TAYİNİ KAYDI (5 Zilkâde 1306; 3 Temmuz Çarşamba 1889)

26) Boztekke karyesinden olup Ragım Efendi medresesinde vefat ıden 'Abdulnûri Efendi b. Hasan 27) b. 'Abdullah'ın veraset' lâ-ebeveyn

er karındaşım Halik münhasıra olduğunu ve bundan başka varisî olmadığı ma'lûmum 27) değildir. Böylece şâhidiz. şahadet dahi ideriz.

28) 5 Zilkâde 1306 29) ve diğeri Turnaoğlu Salih b. Ahmet 30) Mühür. 31) Boztekke karyesinden Hamidoğlu Mehmet Ağa b. Halil 32) Mühür.

33) Varisî olduğum karındaşım 'Abdulnûrinin der âliyyede medresine 34) Havace Hasan Efendinin nezdinde ve sairede olan matlûbunu ahz ve kabza âharı tevkile 35) ve husûsu mezkûr müteveffik olduğu umûrun küllisîne tarafımdan Agob Ağa veledi Anbarsunu vekîl eyledim.

37) 5 Zilkâde 1306 38) Halil b. Hasan 39) Mühür.

V. 47b

1) Kale mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem vefat olan İstifor veledi Vasil kebîr oğulları...

KAYIT - 139: VARİSLERDEN ALACAK DAVASI KAYDI (9

Zilkâde 1306; 7 Temmuz Pazar 1889)

2) Hacı Hüseyin mahallesinden vefât iden Korurzâde Hasan Efendi b. İzzet b. Feyzullah'ın verâset-i zevce-i menkûha-ı 3) metrûkası Sadiye binti İbrahim Ağa ile sulbî sağiroğlu 'İzzet ve sulbiye kızı Şerife'ye münhasıra kable'l-kıyme ibni sağiroğlu 'İzzet dahi vefât idüp verâset-i vâfiyesi mezbûre Sadiye ve kız karındaşı mezbûr şerife ve li-beveyn er karındaşım 5) Hafız Ahmet ve Râşide münhasıra ba'de Hafız Ahmet dahi vefât idüp veraset-i zevcesi Hamide binti İbrahim ile 6) sulbî kebîroğlu Feyzullah münhasıra olduktan sonra müteveffay-ı ol

mezbûrun dayenlerinden ve Çınarlar mahallesi sakînlerinden müteveffa Hacı Mehmet Efendi 7) veresesinden Hafız Mehmet Efendi meclisi şer'ide müteveffânın tereke-i vâfiyesine b'il vesâye vadi'il-yed olduğu mütehakkık olan 'Ali Efendi b. 8) Mustafa muvacehesinde müteveffâ Hasan Efendi hayatının 1303 senesi Eylülün 2. günü baba müteveffâ Hacı 9) Mehmet Efendi yedinden ve malından mahdar şuhûdda iktirâz ve kabza ve umûruna sarf ile istihlâk eylediği üç adet 10) yüzlük mecidiye altunu ile 40 kuruş zimmetinde babası müteveffânın alacak hakkı olup vefatıyla kız karındaşından 11) Zeyniye ve Huriye ve Hayriye ve Hava varisimiz edîbe hatuna mevrûs olduğundan müteveffay-ı evvel mezbûru tarih 12) mezkûr ile muverrih mührüyle mühürlü ve imzasıyla mumzî işbu bir kıta' temessüle dahi i'ta eyledikten sonra meblağ-ı mezkûra 13) mahsûben hayâtında bir adet yüzlük mecidiye altunu piderim müteveffâyâ hayatında te'diye idüp baki 2 altun ile 45 14) kuruşu hâl zimmetinde alacağım olup terekesinden talep iderim.

15) 9 Zilkâde 1306. 16) Müdda'i Hafız Mehmet Efendi b. Hacı Mehmet Efendi 17) Mühür.

18) Müteveffânın terekesine bi'l-verâse vadi'l-yedim. Müdda'i mezbûrun müdda'ası ma'lûmum değildir.

19) Vasî 'Ali Efendi. 20) Mühür.

21) Müteveffâ Hasan Efendi b. 'İzzet b. Feyzi hayatında tarih-i mezkûr ile işbu senedi mûcibince 3 adet yüzlük mecidiye altûnu ile 22) 25 kuruş müteveffây-ı mezbûr Hacı Mehmet Efendi'ye zimmetinde deyni olduğu huzûrumla ikrâr ve bişi eşhâd eyledi 23) Biz bu vechle şâhidiz. ve şehâdet dahi ideriz.

24) Feyzi Efendi 25) Mühür. 26) Şâhid çavuşzâde İbrahim Efendi b. 'Arif 27) Mühür.

28) Velîsi ve vasîsi olduğum Şemseddin karyesinde sâkin karındaşım müteveffâ Mehmet Efendi sağiroğlu Mustafa'nın menkûha-i 29) gayri medhûl babası Cidâloğlu Mustafa bi gayri hâk karısını nikâh

eyledim deyu hânesinde bulundurduğundan 30) celiley-i muhakemelerinin icrasına da'vâ ve muhasım ve muhakemeye tarafımdan bî'l-vesa'ye da'vâ vekillerinden Trabzônî Salih 31) Safvet Efendiyi kabûlüne merkûm vekîl-i nasb ve ta'yin eyledim.

32) 10 Zilkade 1306 33) Mehmet Şakir Efendi b. Mustafa Ağa 34) Mühür. 35) Müdda'î vekâleti kabûl eyledim. 36) 12 Zilkâde 1306 37) Mühür.

V. 48a

KAYIT-140: VARİSLERİN TESBİTİ KAYDI (10 Zilkâde 1306;
8 Temmuz Pazartesi 1889)

1) Taflancık karyesinden ve esâkir-i ihrâciyyiden rızhîli muayyen zafer vapuru humâyûnu neferâtındn iki mâh 2) vefât iden Dervişoğlu Mustafa b. Mehmet b. 'Abdullah'ın verâseti vâlidesi Emine binti 'Ali bi'l ebeveyn 3) karındaşları Talip ve Nuri ve 'Abdullah münhasıra bunlardan gayrı varisi ve terekesine müstehak âharı 4) olmadığı biz bu hususa ve bu veche üzerine şâhidiz. Şahadet dahi ideriz.

5) 10 Zilkâde 1306 6) Karyiden Tunaloğlu Mehmet 'Ali b. Hasan 7) diğeri Zalimoğlu Molla Hasan b. Derviş.

8) Mezbûrânın mühürleri olmadığını tasdik ideriz. 9) Çolakkadızâde 10-11) Mühür.

KAYIT -141: SATIŞ AKDİ İÇİN VEKİL TAYİNİ KAYDI (10
Zilkâde 1306; 8 Temmuz Pazartesi 1889)

13) Kumyalı mahallesinde mütemekkin tebea-i Devleti Âliyye'den müteveffa HazarAğa refikası Bayzar 14) ve Enüş benânı Abram Uzgur karyesinde vâkığ bir kıta' fındık bahçesi 15) babaları müteveffâdan mevrus bahçe hisselerine müteveffa Betruş vereseleri tarafından 16) olunan müdahale üzerine aleyhlerine da'va ve husûmet ve reddi cevaba ve âharı tevkîle 17) ve sulh ve İbra'ya ve müteveffik olduğu umurun küllisine taraflarından bizim huzurumuzda 18) da'va vekillerinden ve veledi Agob Efendiyi vekîl-i nasb ve ta'yin eylediğine 19) şâhidiz. şahadet dahi ideriz.

20) 10 Zilkâde 1306

21) Diğerleri Mehmet Davut 22) Mühür 23) Şahid Mestar
veledi Köse 24) Mühür

25) Bendahi vekalet-i mezkûru bâ kabûl eyledim. 26) Davut Agob
27) Mühür.

KAYIT-142: SATIŞ AKDİ İÇİN VEKİL TAYİNİ KAYDI (

28) Çukur karyesinde sakın Kök oğulları Mustafa ve 'Osman ve
kız karındaşları Fatma ve Dudu ve Hanife ve Hava 29) benûn Mehmet
münhasıra olduğu ma'lûmul-hudûd bir kıta' danışman bahçelerini
Akköy karyesinden 30) Hakyemezzâde Hacı Hasan Ağa b. Mahmud
Efendiye mezbûr huzurunda 800 kuruş semen-ı 31) makbûda
mukâbelesinde bey' ve temlik ve topu senedini icrasına bizim hu-
zurumuzda Sıbahçızâde 'Osman Efendi 32) b. Hacı Ahmedî vekîl-i nasb
ve ta'yin eylediler. Böylece şâhidiz. şahadet dahi ideriz.

33) Şahid diğerleri 'Osmanoğlu 'Osman Efendi b. İbrahim.

34) Şahid Çukur karyesinden Rahmanoğlu molla Efendi b. Sü-
leyman 35-36) Mühür.

37) Ben dahi vekâleti kabûl iderim. 38) 'Osman Efendi
39)Mühür.

V. 48b

KAYIT - 143: SATIŞ AKDİ İÇİN VEKİL TAYİNİ KAYDI (10

Zilkâde 1306; 8 Temmuz Pazartesi 1889)

1) Çukur karyesinde sâkine 'Osmanoğlu 'Osman ufuk ve kız ka-
rındaşları Rukiyye ve Ayşe benûn İbrahim 2) karyede vaki' müfrez ol-
dukları bahçeye erik düzü nâm bahçeyi be ma'muru huzurunda ...

Ağaya 3) 500 kuruş semen-i makbûza mukâbelesinde bey' ve temlik ve tapusunu İtâyâ bizim huzurumuzda 4) Osman Efendi b. Hacı Ahmedî vekîl-i nasb ve ta'yin eylediği böylece şâhidiz. şahadet dahi ideriz. 5) 10 Zilkâde 1306

6) Hakyememoğlu Mustafa b. Şerif 7) Mühür

8) Şahid Molla EminAğa Osman 9) Mühür 10) Bendahi vekaleti kabûl eyledim. 11) Osman Efendi 12) Mühür.

**KAYIT - 144 : KADININ MİHRİ MÜECCELİNİ TEREKEDEN
TALEBİ KAYDI** (11 Zilkâde 1306; 9 Temmuz Salı 1889)

13) Hacı Hüseyin mahallesinden olup Galata Arap camî'i şerîfi mahallesinde sakin iken bundan 5 sene mukaddem vefat iden 14) Mustafa b. Hüseyin Yazıcı b. 'Ömerin vera'set-i zevcesi Fatma binti Hasan ile babası Hüseyin Yazıcı ve validesinin 15) vâlidesi Fatma binti 'Abdullah ile hâl mahalle-i mezkûrda sakin sağır oğlu 'Ömer ve sulbiye kızları Meyse ve Hafize 16) Hacı hüseyin mahallesinde sâkine Emine'ye münhasıra olup bunlardan gayrı varis ve terekesine müstehak âharı olmadığı gibi 17) der Âliyyede vefâtı vuku' bulduğunu dahi biliriz. ve şahadet dahi ideriz.

18) 11 Zilkâda 1306 19) Kadı Hacı İbrahim Hafız Efendi 20) Mühür. 21) Şâhid Küçük Mustafaoğlu Mustafa Usta.

22) Mezburun mührü olmadığını tasdik ideriz. 23) Çolakkadıza 24) 25-26) Mühür.

27) Zevce-i mezbûr zâtı ma'rife Fatma meclis-i şer'ide müteveffânın babası Hüseyin Yazıcı muvacehesinde Müteveffây-ı mezbûr Mustafa'ya 28) zevci dahilim olup on adet yüzlük mecidiye altunu mihri müeccel ile yirmilik kırk adet gazi ve kırk adet gâziyi 29) rub'i ve bir çift mahmûdiye altunu ve bir çift küpelik sandıkta altunu ile bir adet

basmalık mâ köstek ile mecîd 30) alacak hakkımı hayatında ikrâr eyledikten sonra kable'l-edâ ve'l-ifâ akdem vefât etmekle terekesinden 31) bi'l-verâse taleb iderim.

32) 11 Zilkâde 1306. 33) Zevce Hacı Hatun 34) Mezburun mühürleri olmadığını tasdik ideriz. 35-36) Mühür.

37) Müteveffânın terekesine vâdi'l-yedim ve on altun yüzlük mecidiye borcu olduğu ma'lûmum değildir. 38) Müteveffânın deyni vefâtında işbu ibrâz eylediğim defter mûcibince eşya ve nakid nafaka mezbûranın 39) zimmetinde olmadığından bunların ma'hûlu icrâ olunsun 40) Hasan Yazıcı 41) Mühür.

42) Ben eşyalardan fazla semen aldığım hayatında Mustafa'nın benden aldığı eşyalarına mukâbil zevci netice ber minvâl-i 43) verilmesini bunların kendi malıma mahsûben aldım. Başka birşey almadım. 44) Fatma.

V. 49a

KAYIT-145: KAYBOLUP BAŞKALARI TARAFINDAN BULUNAN HAYVAN VE YAVRULARININ TARAFINA TESLİMİ TALEBİ KAYDI (3 Zilhicce 1306; 31 Temmuz Çarşamba 1889)

1) Küçükklü karyesinden İlyasoğlu AhmetAğa b. Ali meclis-i şer'ide karyeden Zehraoğlu Hasan b. Mehmet kızı 2) Râbia muvacehesinde bundan 2 sene mukaddem Hacı Kozgan Palağından râ'î olunan ağzı beyaz boynuzları 3) öl-vakt sığır idi. Kalıncak kökü bozsiyah doğmuş başında olan bir re's karnı boz..... 4) inek hayvanım gaib oldu. Tarih-i mezkûrda buzağısını doğurduğu gibi bir sene sonra dahi 5) yine bir buzağı doğurmuşken üç re's hayavanlarım merkûmun üç yanından 6) ve inek-i mezkûr dahi kendi ineğimden doğma malım ve mülküm olduğundan olvechle malımın ve furuğunun 7) bana teslimime vukû'a hasene tesbît olunmak matlûbum yedine da'va;

8) 12 Zilhicce 1306 9) Ahmet Ağa b. Ali.

10) Mezbure Rabîa yedinde olduğundan olvechle inek maa furûunun bana teslimini da'va iderim.

11) 3 Zilhicce 1306. 12) Ahmet Ağa b. 'Ali 13) Mühür.

14) Müdda'î merkûm ber vechi muharrer ta'rif ve tavsif eylediği ma'a inek ma'a furûuna elyevm vadli'l-yedim. 15) Müdda'î merkûmun bana ve kendi ineki ve furu'una hazır ve kavm baba bâlâ ineğinden doğmuş mal iken 16) bundan üç sene mukaddem babam bana hibe teslim idüp bu suretle benim malımdır.

17) Zehraoğlu Hasan kerîmesi Râbia Hatun

18) mezbûra zâtını bildiğimiz gibi mührü olmadığını tasdik ideriz. 19-20) Mühür.

21) Şâhidlerim Zehraoğlu Mehmet ve İbalakoğlu Dursun Korutoğlu 22) Mustafa ve Molla Velioğlu Mustafa şâhidlerim.

23) İşbu muayene eylediğimiz meclis-i şer'ide hazır olan bir re's ağzı beyaz inek ile iki furu'u mezbûre Rabla 24) Hatunun babasından mu'cib malı ve bekasından dahi kendi ineğimden doğmuş malı olduğunu bilirüz. 25) Şehadet dahi ideriz.

26) 3 Zilhicce 1306. 27) Durmuşoğlu Mustafa b. 'Ali 28) Diğer İbalakoğlu Dursun b. Hasan. 29) Şâhid Zehraoğlu Mehmet b. 'Abdullah 30) Mühür.

31) Mezbura'nın mühürleri olmadığını tasdik ideriz.

V. 49b

KAYIT - 146 : KADININ MİHRİNİN TESBİTİ İÇİN VEKİL TA'YİNİ KAYDI (13 Zilkâde 1306; 11 Temmuz Perşembe 1889)

1) Hacı Hüseyin mahallesinde sâkine Selime ve Meyse ve Ayşe ve benûn 'İzzet Efendi b. Feyzullah 2) müteveffa Hacı Hüseyin ve Ahmet Efendiler vereselerinden ve Hâfız Râşit aleyhlerine ile sağır miras da'valarından 3) taleb ve da'vâsı ve ahz ve kabza ve sulh ve ibraya âhanı tevkîle ve muhakeme-i nizâmiyyede olduğu 4) halde burada dahi senedlik vakı'a ve müdafaya ve'l-hâsıl husûsu mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun 5) küllisine tarafından bizim huzûrumuda da'vâ ve-killlerinden Salih Safvet Efendi b. Mehmet Pir Efendiyi vekîl-i nasb 6) ve ta'yin eylediğine böylece şahıdız. şehadet ideriz.

7) 13 Zilkâde 1306. 8) Mehmet 'Ali Efendi b. 'İzzet Efendi 9) Şâhid Tac 'Alizâde Hüseyin Efendi b. Hasan Ağa. 10-11) Mühür.

12) Bendahi ber vechi muharrer vekâleti kabul eyledim. 13) Salih Efendi 14) Mühür.

15) Bundan mukaddem huzurumuzda 1001 kuruş mihri müeccel 30 adet yirmilik gâzi ve 40 adet gaziye rub'i 16) beşlik ve bir adet sicim

saat maa' köstek ve bir çift altun küpe muaccel tesmiyesiyle müteveffa Mustafaya 17) Fatımayı tezviç eyledim. Böylece şahıdız şahadet ıderiz.

18) 13 Zilkâde 1306. 19) Yazıcızâde Mehmet b. Ahmet 20) Mühür. 21) Mollaoğlu Mehmet Usta b. Mustafa 22) Mühür.

KAYIT - 147: VEKİL TAYİNİ KAYDI (15 Zilkâde 1306; 13 Temmuz Cumartesi 1889)

23) Fî'l-asl Giresunun Gogora mahallesinden olup kazasına misafirımız mütemekkine Harinsuva binti Baraşkuva veledi Lefter 24) İşbu meclisi şer'ide ibrâz ve irâse olunan vekâlet ciheti nâtıka olduğu üzerine babaları müteveffa Baraşkuva 25) terekesinden olarak kâfe mua'melede olan hissesini vadi'l-yed. Onlardan talep ve da'va ve ahz ve kabza ve makbûda 26) mezbûraya irsale mahsusuz mezkûr müteveffâ olduğu umurun küllisine tarafından bizim huzurumuzda mahkeme-i şer'iycede 27) kabûlûne mevkûfa Andon veledi Bavlıyi vekîl-i nasb ve ta'yin eyledi. Böylece şâhıdız şahadet ıderiz.

28) 15 Zilkâde 1306. 29) Diğeri Yanıb oğlu Banika veledi Yani. 30) Barmasuva Kara Banuş veledi Kireki 31) Mühür.

V. 50a

**KAYIT-148: MİHRİ MÜECCELİN TARAFINA TESLİMİ İÇİN
VEKİL TAYİNİ KAYDI** (16 Zilkâde 1306; 14 Temmuz Pazar 1889)

1) Hacı Hüseyin mahallesinde sakineler Hamide ve Saiye binti İbrahim Ağa zevceleri Hasan ve Ahmet Efendiler zimmetlerinde 2) olan mihri müeccel haklarıyla sâir kevn olan hisse ve sâtrelerini terekelerine vadi'l-yed 3) onlardan taleb ve da'va ve sulh ve ibraya ve'l-hâsıl husûsu mezkûr müteveffık olduğu 4) umurun küllisine taraflarından bizim huzurumuzda 'Ali Ağa b. Emin nâm kimesneyi vekîl-i nasb 5) ve ta'yin eylediler. Böylece şahidim. Şahadet ıderiz.

6) 16 Zilkâde 1306 7) 'Osman Ağa b. İbrahim 8) Mühür. 9) Şahid Molla 'Osman Efendi b. Emin 10) Mühür.

11) Bendahtı ber vechi muharrer vekâleti kabûl eyledim. 12) Ali Efendi 13) Mühür.

**KAYIT-149: VELİSİ OLDUĞU VASİNİN İŞ TAKİBİ İÇİN
VEKİL TAYİNİ KAYDI** (13 Zilkâde 1306; 14 Temmuz Pazar 1889)

14) Darı karyesinden Kökmehmetoğlu müteveffâ Mehmedin sağır kızı Name'nin sagirenın vasisi olduğumdan 15) Sağır mezbûrenin malından Çerkezoğlu Kirgor bahçesini ve Molla Hasan bâlasını ahz ve kabz 16) eylediklerinden onlar ile da'va ve sulh ve ibraya ve'l-hâsıl husûsu mezkûr mütevakkıf olduğu 17) umurun küllisine bi'l-vesâye ve bi'l-asâle tarafımdan Ahmet Ağa b. Mehmed'i işbu meclisi şer'ide 18) vekîl-i nasb ve ta'yin eyledim.

19) 16 Zilkâde 1306 20) Mezburanın mührü olmadığını bil-

mediğimizi tasdik ıderiz. 21-22) Mühür. 23) Bendahi vekâleti kabûl eyledim. 24) Mühür.

V. 50b.

KAYIT-150: YENGESİ VE BABASINDAN AĞABEYİNDEN OLAN ALACAĞININ TAHSİLİ DA'VASI (16 Zilkâde 1306; 14 Temmuz Pazar 1889)

1) Hacı Hüseyin mahallesinden Kara Mustafaoğlu Mustafa reis b. Hüseyin nâm müteveffanın terekesine bi'l-verâse vadi'l-yed olan 2) babası Hüseyin Yazıcı ile zevcesi zâtı ma'rife Fatıma muvacehesinde İsmail Efendi b. Hasan Yazıcıların 3) da'vası: Karındaşım müteveffa Mustafa reis hayatında 1299 sene-i rûmiyyesi teşrîni evvelin 31 4) tarihiyle müverrih imza ve mühürlü bir kıta' senedi mantûkunca malından ve yedimden iktirâz ve kabz ve umûruna 5) sarf ile istihlâk eylediği alınmış dört adet yirmilik sim mecdiye ile bir kuruş 300 senesinde 6) her biri emriyle Pıderim yediyle gönderdiğim ma'lûmû'l-kiyme findık esmânı 50 kuruş ve zevcesi Müteveffiye Necîbe hatunun 7) 38 mecdiye ile bir kuruş kezalik Anafuroğlu Mustafa Ağa'ya findık parasından 8) 150 kuruş ve işbu sağire mezbûre nâm reddi âliyyeye gönderilmesi için ve akdî nikâhı için öyle 9) sarfiyâtım 20 mecdiye ve öyle mezbûr Hüseyin Yazıcıya verdiğim 160 kuruş Himmetoğlu İbrahim 10) ise kendi gelüp 174 kuruş ve kezalik findık parasından 55 kuruş bahçenin 11) vakfî mîrîyyesiyle su yolu metris icrâiyyesine 140 kuruş kezalik Düzköylü Hacı Mustafa'ya 12) sarf ile verdiğim 55 kuruş ve yine Sümeli findık esmânı 13) 30 kuruş ve yine findık esmânından 30 kuruş bunlar dahi müteveffây-ı merkûmun ile'l-vefât zimmetinde alacağımız olmakla her birisini 14) kable'l-edâ ve'l-îfa mezbûr Mustafa reis vefat etmekle terekesinden talep ıderim.

diye da'vası:

15) 16 Zilkâde 1306 16) Müdda'î İsmail Efendi b. Hüseyin Yazıcı

17) Tereke-i müteveffâya vadi'l-l-yediz. Müdda'ının müdda'ası ma'lumumuz değildir. 18) Zevce Fatma Hatun. 19) Hüseyin Yazıcı.

20) Müteveffay-ı mezbûr Mustafa reis b. Hüseyin Yazıcı hayatında 99 senesi teşrîni evvelin 31. günü müdda'ası 21) karındaşı İsmail Efendiye işbu sened mûcibince 64 adet sim yirmilik mecidiye ile bir kuruş deyni olduğunu 22) bize ikrâr eyledi. böylece şahidiz. şahadet dahi ideriz.

23) Süllüzâde Hacı Mustafa b. Hasan Efendi. 24) Mühür. 25) 'Osman Efendi b. 'Osman 26) Mühür.

27) Müteveffa Mustafa'nın hayatında findıklı 150 kuruş fiyatla ve 55 kuruşa rızasıyla karındaşı İsmail'e borcu olduğunu 28) ikrâr eyledi. Böylece şahidim.

29) Mehmet Ali Efendi 30) Mühür.

31) Müteveffa Mustafa Yazıcı hayatında bundan 8 mah mukaddem ve burda bulunduğu esnâda müdda'î olan İsmail 32) Efendi kendisinden akça ve Talib eylediği vakit param yoktur. Vapur idaresinde muaşım vardır. Orda 33) veririm dediğini Müdda'î İsmail Efendi dahi benim sana senedim vardır. İnkâr etmiyorum. 34) 164 adet yirmilik altun ve 9 kuruş borcumdur. diye bizim huzurumuzda ikrâr-ı tâm eyledi. 35) Böylece şahidiz. Şahadet dahi ideriz.

36) 18 Zilkade 1306 37) Diğer oğlu Ali b. 'Ömer. 38) Mühür. 39) Mahalliden Himoğlu İbrahim b. Hüseyin 40) Mühür.

V. 51a

KAYIT - 151 : VEKİL TAYİNİ KAYDI (17 Zilkâde 1306; 15 Temmuz Pazartesi 1889)

1) Hisarkeriş karyesinden vefat iden Baloğlu Ahmet'in sulbi sağır kızları Selîme ve Fatıma'nın 2) tesviye-i umurlarına vasîleri olmadığından insü makâm mevsûf umûr vesayeti ru'yete kâdir eylediğı 3) karyeden Tozluoğlu İsmail b. Mustafa vasî nasb olunacağı.

4) Benim redd-i aleyhde muhakeme-i şer'iyye-i nizâmiyyede bidâyeten ve istibâken ve temyizen ru'yeti lâzım gelen muhakeme 5) ve müdâfâ ve aleyhime dahi vakı' olur ise kezâlih müdâfa'a ve redd-i cevâba ve icab-ı halde istida' 6) takdimine ve'l-hâsıl husûsu mezkûr müteveffık olduğu umûrun küllisine ve âharı dâhi tevkîle 7) tarafımdan halû reddi aleyhde mercan civarında Şerif Paşa hanında mukîm tüccardan ve teba'dan 8) Gofban Agob Efendi veled-i Gobari'yi vekil ve naib-i menâb nasb ve ta'yin eyledim.

9) 177 Zilkâde 1306 10) Marsuatan Kirek Ağa veledi Torus.

KAYIT-152: ALACAĞINI VERMEDEN ÖLENİN TEREKESİNDEN MAL TALEBİ KAYDI (17 Zilkâde 1306; 15 Temmuz Pazartesi 1889)

11) Hüseyin Yazıcı muvâcehesiyle Hacı Mustafa'nın da'vası;

12) Müteveffâ Mustafa b. Hüseyin Yazıcı bundan üç sene mukaddem suretiyle yedimden ve malımdan iktirâz ve 13) kabza ve umûruna sarf ile istihlâk eylediğı 650 kuruşu kable'l-edâ ve'l-ifâ merkûm Mustafa vefât 14) etmekle terekesinden talep idirim.

17 Zilkâde 1306 15) Terekesine vadi'l-yedim Müdda'ının da'vası ma'lûmum değildir. 16) Hasan Yazıcı 17) Mühür. 18) Mustafa b. Hacı Hasan 19) Mühür

20) Müteveffa hayatında bizim huzurumuzda reddi aleyhde müddaî merkûm Hacı Mustafa'ya 30 kuruş 21) deyni olduğunu huzurumuzda ikrâr ve bizi eşhâd eyledi. Böylece 22) şahidiz. Şahadet dahi ideriz.

23) 17 Zilkâde 1306. 24) Diğer..... oğlu Salih Ağa b. Osman 25) Mühür. 26) Hacı Hüseyin mahallesinden Sarı Alemdarzâde İsmail Efendi b. Hacı Mustafa 27) Mühür.

V. 51b

KAYIT-153: EKSİK KAYIT (Bîla Tarih)

1) Gogara mahallesinden fevt olan Kôskioglu Hacı Vasil veledi Hacı Yorki veraset-i zevcesi 2) Hâce Agob binti Corci Yorki ile sulbi kebîr oğulları Yoriga ve Aleks ve sağır oğulları Kosti veledi İlya 3) ve Kadir ve Sulbiye kebîre kızları Anis Valeseva ve sağır Marya'ya münhasıra olduktan sonra sağırın mezbûrûn tesviye-i 4) umurlarına kibel-i şer'îden Andona veledi Yani'yâ vesâyet iddiasıdır.

5) Nasb olunan vasî Andona dahi vesâyeti kabûl eyledi. 6) Kosti reis oğlu Kosti 7) Deli Gavuroğlu Panayut 8) gayrihim.

KAYIT-154: KADININ MİHRİ MÜECCEL TALEBİ KAYDI (18 Zilkâde 1306; 16 Temmuz Salı 1889)

8) Müteveffa Baloglu Ahmet b. Ahmetin zevcesi zâtı ma'rife Hatice

binti 'İzzet meclisi şer'ide terekeye vadi'l-yed olan Kadı 10) İsmail b. Mustafa muvacehesinde da'vası

11) Müteveffay-ı mezbûr Ahmet b. Ahmet 501 kuruş mihri müeccel hakkımı hayatında bana kable'l-edâ ve'l-îfa 12) merkûm Ahmet vefat etmekle terekesinden talep ıderim. 13) Hatice binti 'İzzet

14) Terekeye vadi'l-yedim. Müdda'inın müddaası ma'lumum değildir.15) İsmail 16) Mühür.

17) Müteveffay-ı mezbûr Ahmet b. Ahmetin zevcesi Haticeye 500 kuruş zimmetinde alacağı 18) olduğunu bilürüz. Şahâdet ıderiz.

19) 18 Zilkade 1306 20) Tozluoğlu Mustafa b. İsmail 21) Şâhid karyesinden Kısaoğlu 'İzzet b. İbrahim

22) Mezbûrânın mühürleri olmadığını ve huzurumuzla şahadet eylediklerini tasdik ıderiz. 23-24) Mühür.

V. 52a

KAYIT-155: ALACAĞINI EYTAMLARDAN TALEBİ KAYDI (22

Zilkâde 1306; 20 Temmuz Cumartesi 1889)

1) Kumyalı mahallesinden ve Ermeni milletinden Atbarnos veledi Gubni meclisi şer'ide İbrahim ve Mustafa Efendiler vekil 2) Salih Efendi b. Pîr Efendi muvacehesinde vasileri Hanife hazır olduğu halde da'vası;

3) İşbu meclisi şer'ide ibrâz ve İra eylediğim 15 Muharrem 305 tarihlü İ'lâm-ı şer'ide tafsili beyan 4) olunduğu üzere kavânât ve tetkikât-ı şer'iyiden olunan muâmelât mûcibince 5) hâl-i hayatımızda benimle diğer karındaşlarımızın ancak Mustafa ve İbrahim Efendilerin 6) babaları müteveffâ Hacı Ali Ağanın eytâm müdürlüğü zamanında Akça farkından 31 adet yüzlük 7) mecdiye altunu ile 30 kuruş ve bu bâbda vuku' küllisine masârıf-ı muhakeme olan 820 kuruşuma evvelki 8) muhakemede beyan olunmayan ve mâl-ı eytâme zimmetinde mukayyet bulunan 1200 kuruşun İ'lâm-ı mezkûr mûcibince 9) müteveffay-ı mezbûrun tereke-i vâfiyesinden olarak taleb iderim.

10) 22 Zilkâde 1306 11) Müdda'î Asarsun 12) Vekîl-i mûsi ile Salih Efendinin ifadesi;

13) Müdda'ının iddia' eylediği müvekkillerimin babaları müteveffâ Hacı 'Ali Ağa zamanın müdiretinde ne sûretle 14) akça ahz ve kabz eylemiş ise ol vechle lâzım gelen mahalle red ve teslim idüp zimmeti yeri olmuştur. 15) Hatta resmi olan eytam defterinde muharrer ve mukayyed olarak hayatta olmuş olduğu ve mühr-ü resmîylede 16) temhir eylediği defteri mezkûrda görülüyor. Binaenaleyh müvekkillerime husumet teveccüh etmez. 17) Salih Efendi 18) Mühür.

KAYIT-156: VEKİLLİĞİN İSBATI KAYDI (25 Zilkâde 1306; 23 Temmuz Salı 1889)

19) eytâm müdürü Şerif Hacı 'Ali Ağa terekesinde olan alacaklarını 20) kendi hissesiyle maa' taleb ve da'vayı ve ba'de'l-muhakeme ahz ve kabza ve hissemizi makbûzuyla İ'tâ ve teslime 21) taraflarından bizim hisselerimizde karındaşları hâdır bi'l-meclis Anbarsu'yu vekîl-i nasb ve ta'yin eylediler. 22) Böylece şahidiz. şahadet ideriz.

23) 25 Zilkade 1306 24) veledi Agob 25) Anbarsun veledi Karbon. 26) Bendahi vekâleti kabûl eyledim. 27) Amarson.

V. 52b

KAYIT-157: VARİSLERİN TESBİTİ KAYDI (25 Zilkâde 1306; 23 Temmuz Salı 1889)

1) Taflancık karyesinden Asâkır-i nızâmiyye efradından iken vefat iden Külekçioğlu Hüseyin Efendi 2) b. Hasan b. Halil verâseti ancak babaları Hasan'a münhasıra andan gayrı varist ve terekesine müs-tehak 3) âharı yoktur. Böylece şâhidiz. şahadet dahi ideriz.

4) 25 Zilkâde 1306 5) Diğeri Külekçioğlu İbrahim Ağa b. İshak. 6) Mühür. 7) Şâhid Külekçioğlu Mehmet Ağa b. 'Ali

KAYIT - 158 : MAHKEMEDE VEKİL TAYİNİ KAYDI (25 Zilkâde 1306; 23 Temmuz Salı 1889)

9) Gogara mahallesinden Erimezoğlu Mitro aleyhine ifâde ey-

lediğim bahçe da'vamdandır dolayı muhakeme-i şer'iyye ve nizâmiyyede 10) bîdâyene ve isti'nâfa ru'yeti da'vaya ve husûsu mezkûr müteveffık olduğu umûrun küllisine 11) tarafımdan ifadem alınınca 'Ali oğlu 'Osman b. Hasan nâm kimesneyi vekîl eyledim.

12) 25 Zilkâde 1306 13) Akköy karyesinden İnceoğlu Hasan b. 'Ali 14) Mühür. 15) Bendahi ber vechi muharrer vekâleti kabûl iderim. 16) 'Osman Ağa b. Hasan

**KAYIT-159: KAYINPEDERİNİN NİKAH MUKABİLİNCE VE-
RECEĞİ ARAZİNİN KENDİSİNE TESLİMİNİ TALEBİ KAYDI** (25
Zilkade 1306; 23 Temmuz Salı 1889)

17) Müteveffıye Emine Hatunun vâlidesi zât-ı ma'rife Gülsüm binti Mustafa muvacehesiyle zevci Mehmet b. Süleymanın 18) da'vası bundan 15 mah mukaddem mezbûre Emetullah hatun kızı müteveffıye Emetullah nâm hatunu 19) bana nikah ettireceği vakit mahallede kain tarafları iki tarafı tarık ve biri mütevellioğlu Hacı Mustafa 20) bahçesi ve yine bahçe ile mahdût nısf mülkü menzili mezbûr Gülsüm Hatunun malı ve mülkü iken 21) tarihi mezkûrda menzil-i mezkûru kızı müteveffıye vereceğini va'd ve yirmibir günde tapusunu bana 22) vereceğini mahdarı şuhûdda söyledi. Şayet yirmibir günde tapusunu vermez isem 23) 25 adet yüzlük mecidiye altunu vereceğini Mehmet 'Ali ve Ahmet Usta ve Bekir Efendi 24) Delikanoğlu Talip bunları bilürler bunlardan başka yok idi. Ber vechle da'va iderim.

25) 25 Zilkâde 1306 26) Müdda'ı Mehmet Ağa b. Süleyman 27) Mühür. 28) Mezbure cevâbında.

29) Vâkıf kızımı merkûm Mahmuda nikah oluncağı vakit nısfı hânemi veririm deyu 30) va'd eyledim isede tapuyu isteyerek vermedim. ve Bundan rucu' eyledim. 31) Gülizâr Hatun 32) Mühür.

33) Husûsu mezkûr va'd kabilinden olmakla birşey lazım gelmediği...

V. 53a

KAYIT-160: MİHRİ MÜECCEL HAKKINI KOCASININ TEREKESİNDEN TALEBİ KAYDI (27 Zilkâde 1306; 25 Temmuz Perşembe 1889)

1) Validin karyesinden müteveffa Mehmet b. 'Ali'nin zevcesi Selîme binti Hüseyin vekil Ahmet Ağa meclis-i şer'ide 2) müteveffanın veresesinden Molla Hasan muvacehesinde da'vası;

3) Müteveffay-ı merkûm Mehmet b. 'Ali hayatında 501 kuruş mihri müeccel teslimesiyle refika-ı menkûha-ı medhûl 4) beharı olan müvekkilem Selime Hatunun refika-ı muharrer mihri müeccel alacağı olan 501 kuruş 5) mihri müeccel hakkı kable'l-edâ ve'l-îfâ merkûm Mehmet vefat etmekle terekesinden da'va iderim.

6) 27 Zilkâde 1306 7) Vekil Ahmet

8) Müteveffâ'nın terekesine vadi'l-yedim. Müddâi-i mezbûr merkûmun zevcesi olup 9) maada müdda'ası ma'lûmum değildir. 10) Molla Hasan

11) Bundan beş sene mukaddem müteveffâ Mehmet hayatında 501 guruş mihri müeccel teslimiyyesi ile mezbûre 12) Selîme'yi tezvîc eylediğini ve 501 guruş mihri müeccel hakkı olduğunu bilür ve şahadet 13) ideriz. 14) Rasoğlu Halil b. İbrahim

15) Karyiden İslahoğlu Mehmet b. Hasan 16) Mühür.

17) Mührü olmadığını ve huzûrumuzla şahadet eylediğini tasdik ideriz. 18-19) Mühür.

KAYIT-161: MİHRİ MUACCEL VE MÜECCEL TALEBİ KAYDI (28 Zilkâde 1306; 26 Temmuz Cuma 1889)

20) Çukur karyesinden vefât iden Hatice binti 'Ömer b. Ahmed'in

verâset-i zevce-i metrûkası İbrahim b. Salih ile babası 'Ömer ve vâlidesi Fatıma binti 21) Abdullah münhasıra olup 'Ömer dahi vefât idüp veraset-i zevcesi Fâtıma sağır oğulları İbrahim ve Mehmet ve Süleymân ve kız karındaşları Zeynep ve 22) Hava ve Emîne münhasıra olduktan sonra sığar mezbûrenın bâ hacet vesîleri Molla 'Osman b. Hacı Ahmet meclis-i şer'ide İbrahim 23) muvacehesinde da'vası;

24) Müteveffıye Hatıcenin sağır mezbûr İbrahim zimmetinde mihri müeccel hakkı olan 1551 gurus mihri müeccel ve 600 gurus mu'accel 25) hakkı merkûm İbrahim vermekten imtina' ider olmakla mucîb-i şer'isini talep iderim.

26) 28 Zilkâde 1306 27) Vasî Molla 'Osman

28) Müteveffıye mezbûr zevce-i medhûl beyan itti. Hîni tezvicde vekilim Çakmakoglu Mustafa'ya 500 gurus teslimesine 25) izin virdim. Sonra vekilim 1500 gurus mihr-i müeccel ve 600 gurus mua'ccel teslim idüp Böylece 30) nikâh icrâ olunmuş isede kabûl itmedim. Lâkin mahkemeye ihbâr olunmadan mezbûre vefât eyledi. 500 31) gurus müeccel borcumdur. Fazlasını bilemem.

32) Müdda'î Sipâhioğlu İbrahim b. Sâlih.

V. 53b

KAYIT-162: VEKİL TAYİNİ KAYDI (4 Zilkâde 1306; 2 Temmuz Salı 1889)

1) Akyuma karyesinden Bayramoğlu 'Ömer Hüseyin Ağada bâ il'âmı şer'li alacağımın ahz ve kabza ve bahçe 2) ve tarlalarımın ahz ve kabza ve bahçe ve tarlalarımın hâsılâtı dahi kezâlik ahz ve kabza ve 3) bana itâ ve teslim ve bunları mütevaffık olduğu umûrun küllisine tarafımdan umûm diğer 'Arif Ağâ 4) b. 'Ali'yi vekil ve nasb ve ta'yîn eyledim.

5) 4 Zilkâde 1306 6) Bayramoğlu 'Osman b. Süleyman

7) Merkûmun mührü olmadığını huzurumuzda vasi 'Arifi vekîl eylediğini tasdik ederiz. 9-10) Mühür.

KAYIT-163: ALACAĞINI ÖLENİN TEREKESİNİ SATMAKLA TAHSİLINE İZİN VERİLMESİ TALEBİ KAYDI (2 Zilhicce 1306; 30 Temmuz Salı 1889)

10) Babam Kargaoğlu Hüseyin zimmetinde bâ 'lâm-ı şerî Artin veledi Halego'nun alacağı olup karyemizde kain 12) bir kıta' bahçesini verese-i sâire ile maa' bey' ve semeninden deyni edâ ve ifâ eyleyeceğinden ve kendim dahi 13) sağırana vasi olduğumdan bahçeyi bey' için kıbe'l-i şer'iden bana izin verilmesini talep ederim.

14) 2 Zilhicce 1306 15) Molla Halil 16) Mühür.

KAYIT-164: BOŞANAN KADININ MİHİR TALEBİ KAYDI (2 Zilhicce 1306; 30 Temmuz Salı 1889)

17) Seyyid karyesinden zâtı ma'rife Gülşen binti Mustafa zevci mutallak-ı karye-i mezkûr sâkinlerinden 18) Yakasızoğlu Emin b. İbrahim muvacehesinde da'vası;

19) Mezbûr Emin ile zevcimiz yanımızda kâim iken Hasan imtizâc idemediğimizden Baş merkûm Emin 20) bundan 11 mâh mukaddem beni talak-ı selâse ile taklik idüp zimmetinde mütekarrir ve ma'gûd 'aleyhe 1100 gurus 21) mihri mu'eccel hakkımı hâl vermedikten başka tatlikinden sonra ve merkûmun firâşından hâsıl ve benden mütevellid 22) hâla üç altını Mehmet nâm-ı sağırı dahi merkûm cebren yedimden almakla sağır merkûmla bi hakkı'l-Hakkâne 23) bana teslimi ve

mezbûr 500 gurusu dahi kezalik bana teslimini talep ve da'vâ iderim.

24) 2 Zilhicce 1306 25) Müdda'î Gülşen binti Mustafa

26) Vâkia'n mezbûre zevcem ve benden mütevellid sağır Mehmet hâla yedimde bulunduğu gibi mezbûreyi 27) talak-ı selâse ile taklîd itmedim. Ancak boş ol didim. ve benden nikâh nafaka talep ve 28) da'va itmeyecek idi. ve mihrin 500 gurusu olduğunu bilmem.

29) Yakasızoğlu Emin b. İbrahim

30) Mezbûrenin zâtını bildiğimiz gibi mührü olmadığını tasdik ideriz. 31-32) Mühür.

V. 54a

**KAYIT - 165 : TEREKEDEN HİSSE ALABİLMEK İÇİN VEKİL
TAYİNİ KAYDI** (1 Rebl'ül evvel 1307; 26 Ekim Cumartesi 1889)

1) Sayca karyesinden bundan akdem vefât iden Yenoğlu Hüseyin b. Mustafa'nın verâset-i kebîr oğulları Kâmil ve Salih 2) ve Emin ve kızları Kezban ve Meyse münhasıra ba'dehû Kâmil vefât idüp verâset-i karındaşı Salih ve Emin ve Kezban ve 3) Meyse münhasıra ba'dehu Salih dahi vefât idüp verâset-i zevcesi Fâtıma binti İbrahim ile sağır oğulları 4) Hüseyin ve İbrahim ve kebîr kızı Habîbeye münhasıra ba'dehu Kezban dahi vefât idüp verâset-i karındaşları Emin 5) ve kız karındaşı Maviş münhasıra ba'dehu Emin dahi vefât idüp verâset-i zevcesi Gülsüm binti Yeni ile 6) sulbiyye sağır kızları Hatice Güller ile halası Maviş münhasıra olduğu.

7) Müteveffânın terekesinden olan hisselerime müteveffâ Emin'in zevcesi müdâhaliden hâli olmadığından 8) mezbûr ile da'va ve sulh ve ibra'ya ve'l-hâsıl husûsu mezkûr mütevaffık olduğu umûrun 9) küllîsine tarafımdan Hacı 'Ali Efendi b. Yusuf'u vekîl-i nasb ve ta'yîn eyledim.

10) 4 Zilhicce 1306 11) Müteveffâ-yı mezbûra kızı Maviş

12) Mezbûrenin mührü olmadığı ve zâtını bildiğimizi ve huzûrumuzda Hacı 'Ali Efendi'yi vekîl eylediğini tasdik ideriz.

13) Esmaoğlu Hasan b. 'Ali 14) Yenoğlu Salih b. Ali 15-16) Mühür.

17) Bendahi ber vechi muharrer vekâleti kabûl eyledim. 18) Hacı 'Ali Efendi b. Yusuf

19) Sağırânın tesviye-i umurlarına dayıları Yenoğlu Salih b. Yen vasî olduğu gibi 20) Mezbûre Maviş tarafından merkûmun terekesinden hisseyi taleb ve da'vaya ve ahzla 21) olan da'vada husûmet ve reddi cevâba zevci vasî Salih vekîl 22) ta'yîn eylediği işbu mahalle

tarh olundu.

1 C. evvel 1307 23) Bendahi vekâleti kabûl eyledim. 24) Tarafımdan Şükrü Efendi'yi vekîl eyledim. Maviş' 25) Mezbûrenin mührü olmadığını tasdik ideriz. 26) Mühür.

KAYIT-166: BABASININ BAHÇESİNE MÜDAHALE EDENLE MUHAKEME İÇİN VEKİL TAYİNİ KAYDI (5 Zilhicce 1306; 2 Ağustos Cuma 1889)

27) Enkız karyesinden vefât iden Velioğlu Durmuş b. Mehmet b. 'Abdullahın verâset-i kebîr oğulları Mehmet ve Hasan 28) ve Şükrü ve Abdullah ve kebîr kızı Hanım ve sağır kızı Fîdâne münhasıra;

29) Veresiden Mehmet ve Hasan ve Hanım meclisi şer'ide Salih Safvet Efendi mahdarında ıkrâr-ı tam ve takrîri kelâm 30) idüp babamız terekesinde alacağım var diyerek Ermeni milletinden Kirek Ağa karyede kain bir kıt'a 31) bahçemize müdahaleden halî olmadığından şarten ve nizâmen merkûm Kirek ile muhakeme ve muvacehe ve'l-hâsıl 32) husûsu mezkûr hakkında lazım gelen kâfe-i müda'fa'aya ve sulh ve ibrâya ve âharı tevkîle tarafımızdan 33) müdda'î ile Salih Durmuş Efendi'yi vekîl nasb ve ta'yin eyledim.

34) 5 Zilhicce 1306 35) Hasan 36) Mehmet, Hanım 37) Mühür.

38) Mezbûrenin mührü olmadığını ve huzurumuzda Salih Efendiye Vekîl eylediğini zatını bildiğimizi tasdik ideriz. 39) Hisaroğlu Hasan 40) Mühür. 41) Bendahi ber vechi muharrer vekâleti kabûl iderim. 42) Salih Efendi 43) Mühür.

V. 54b

KAYIT-167: VEKİL TAYİNİ KAYDI (5 Zilhicce 1306; 2 Ağustos Cuma 1889)

1) Benim mahkeme-i şer'iyye ve nizâmiyyede vukua' gelen da'valarıma ve gerek 'aleyhime ikâme olunan da'valara ve gerek 2) bahçe ve tarlalarım olan müdafa'larda men-i müdâhaleye ve icâbında hall için beni muhakeme ve muvacehe 3) ve husûmete mezkûr için istida' takdîm ve tanzîme ve'l-hâsıl reyîyle amel itmek ve tarafıma mü-raca'at 4) itmek ve icâb-ı halde âharıme dahi tevkil eylemek üzere ve'l-hâsıl vekâleti-i âmme-i mutallaka-i 5) sahiha-i şer'iyye ile oğlum Artini Efendiye vekil-i nasb ve ta'yin eyledim. Husûsât-ı mezkûrda sulh ve ibrâ lâzım geldiği halde dahi 6) sulh ve ibrâya bunları müteveffik olduğu umûrun küllisine tarafımdan 7) ber vechi muharrer vekâlet-i âmme-i mutallaka-i sahiha ile vekil-i nasb ve ta'yin eyledim.

8) 5 Zilhicce 1306 9) Barsuvatsan Kirek Ağa veledi Lazari

10) Bendahi ber vechi muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabul eyledim. 11) Müvekkil mezbûrun mahtumu Artini Ağa.

KAYIT-168: VAKIF ARAZİSİNE MÜDAHLEYİ MEN İÇİN VEKİL TAYİNİ KAYDI (6 Zilhicce 1306; 3 Ağustos Cumartesi 1889)

12) Karyemizin değirmenine metrük ondanberi vakıf bulunan bir kıta' bahçeye Şarvanlıoğlu Mustafa'yı ve 13) Abdullah bigayri hakk müdahale ider olduklarından merkûman ile muhakeme ve muvâcehe ve taleb-i da'va ve sulh ve ibrâya 14) ve'l-hâsıl husûsu mezkûr müteveffik olduğu umûrun küllisine tarafımızdan Salıncakoğlu Mehmet Ağa b. 'Ömer'i vekil-i nasb ve 15) ta'yîn eyledim.

16) 6 Zilhicce 1306 17) 'Osman Efendioğlu 'Arif Ağa b. 'Osman 18) Mühür. 19) İmamoğlu 'Ömer Efendi b. Mustafa 20) Mühür.

21) Bendahi ber vechi muharrer vekâleti kabûl eyledim. 22) Mehmet Ağa b. 'Ömer 23) Mühür.

KAYIT-169: HABASINDAN ALACAK DAVASI KAYDI (20 Zilhicce 1306; 17 Ağustos Cumartesi 1889)

24) Mehmet Efendi vekîli validesi zât-ı ma'rife şehri hâtun binti Ali Kavas meclis-i şer'ide Abdulhamit Ağa b. Mehmet Ağa muvacehesinde 25) Vekili olduğum oğlum Mehmed'in akçasından olarak halası müteveffiyeye Şefika Hatun niden iktirâz eylediği 26) 600 gurusu merkûm Mehmet Ağadan taleb ideriz.

28) 20 Zilhicce 1306 29) Şehri Hatun

30) Müdda'nın müddaası taleb-i inkârından maada ancak Şefika Hatuna zimmetine 300 gurusu deynim vardır. 31) Böyle şefikanın veraseti mezbûr Mehmet ile kız karındaşı Zerrine mûris olmuştur.

32) Abdullah Ağa,

33) Mezbûrun mührü olmadığını ve huzûrumuzla işbu takriri verdiğini tasdik ideriz. 34-35) Mühür.

V. 55a

1) Mezbûre iddiasını isbâtta izhâr-ı acz idüp bi't-taleb mezbûr Abdulhamit Ağaya bey'ce mua'ridadan 2) ba'de'l-menn ikrâr ve i'tirâfı mûcibince mezbûr Şefika'nın terekesinden olarak 300 guruşa 3) merkûm Abdulhamid Ağa ilzâm olduğu:

KAYIT-170: ALACAĞINA MAHSUBEN REHİN BULUNDURDUĞU BAHÇENİN İADESİ TALEBİ KAYDI (4 Muharrem 1307; 31 Ağustos Cumartesi 1889)

4) Alinyuma karyesinden iken bundan 10 ay mukaddem vefât iden sâki oğlu Durmuş b. 5) Halil verâset-i zevcesi Arife binti Mehmet ile sağır kızı Fatımaya münhasıra olduğu bi'l-ahbâr inde's-şerr âlâ nûri 6) zâhir ve nûmâyân olduktan sonra mezbûranın bâ hacet vasî men-subu ceddî Mehmet Ağa b. Ahmet meclisi 7) şer'ide müteveffânın bir kıta' bahçesine fuzûlî müdahale iden Kaptan Kostî'ye mahkemiden gönderilen 8) üç ihzârîyye ve bir ihbârîyye muhakemeye gelmeyüp ve vekîl dahi göndermediği müddâ'î ise davasını 9) gyaben ru'yetini talep itmesi üzerine merkûmun hukûkunu muhafazaya iktidar ve enîs 10) bi'l-ahbar zâhir olan Hafız Mehmet Efendi b. İsmail Efendi muvacehesinde da'vası;

Müteveffayı 11) merkûm Durmuş'un ile'l-vefât yedi tasarrufunda olan karye-i mezkûrda kain tarık ve 12) İbaşoğlu İbrahim bahçesi ve İbaşoğlu 'Ali ve Kaptan Yorika ile mahdût bir kıta' bahçeye ve 13) bir kıta' tarlayı müteveffâ hayatında merkûm Kaptan Kostî'ye bey' bi'l-vefâ kabilinden olarak 14) sekiz sene mukaddem memuru huzuruyla rehin vad' eyledikten sonra deyn olan 18 adet 15) yüzlük mecdîye altunu borcuna mahsûben merkûm Durmuş hesabına teslim eylediği fındık

esmanı 16) ve bahçesine eylediği ücret-i yevmiyyeleri hisâb olunarak baki 102 gurusı deyni kaldığı halde 17) merkûm Durmuş bundan 10 mah mukaddem vefât idüp merkûm Koptan Kosti bahçe-i mezkûr ber vechi 18) muharrer kendüsüne rehin olduğu cihetle fuzûlî zabt eylediğinden ve fuzûlî olan 102 gurusı 19) müteveffânın terekesinden ahz ile bahçe-i mezkûre müdahale etmiş ve işbu hesap Çarşıda 20) Yı-bacioğlu Saropyona vekâletinde Deli İsmail oğlu Mustafa ve Saropyona ve Zefunsor 21) oğlu 'Osman'a ve emir Hasan oğlu İsmail bu emeli huzuruyla ru'yeti hesap olunmuştur. ve Hatta Ali Havâce 22) dahi hadir bulunduklarından bu cihetle da'va ıderim.

23) 4 Muharrem 1306 24) Müdda'î vasî Mehmet Ağa b. Ahmet 26) Mühür.

25) Müdda'ının bu sûretle olan müdda'ası ma'lumum değildir.

27) Çarşıda Saranbon vekaletinde bundan 13 mâh mukaddem kaptan Kosti ile müteveffâ Durmuş meyanlarında olan hesabı 28) ru'yet ile 50 gurusı 51 gurusı 18 lira Durmuş zimmetinde kaldığını bizim huzurumuzla ıkrar ve bizi eşhâd eyledi. 30) böylece şâhidiz. şahadet dahi ıderiz.

31) Kumyalı mahallesinden Sirasul veledi Tımyun 32) Deli İsmailoğlu Mustafa. Merkumun mührü olmadığını tasdik ıderim. 33) Mühür.

V. 55b

KAYIT-171: ALEYHİNE VERİLEN MAHKEME KARARINA İTİRAZ TALEBİ KAYDI (7 Muharrem 1307; 3 Eylül Salı 1889)

1) 'Aleyhime olarak işbu meclis-i şer'ide bir kısmı vicâhen ve diğeri gıyaben haberdâr olan İlâm-ı 2) şer"iyyiden beyan olunduğu vechle müteveffa karındaşım Mustafa Efendinin müdda'î olup Ağaya 3)

iddia'sı vechle 2100 gurusı deyni hayatında tamamen ve kâmilten merkûm Agob'un vekaletinden 4) edâ ve îfâ etmiş olduğunu mu-keddemâda beyân eyledim. isede benden bey'ine talep olunmayarak 5) gıyabına olarak işbu îlâma sadır olmuş isede ben ber-vechi muharrer def'i müddâamı 6) merkûm Ağadan muvacehesiyle Durmuş oğlu Mehmet Efendi ve Kazgancıoğlu Şekerci Lefter 7) ile isbâtı müdda'a edeceğim.

8) 7 Muharrem 1307 9) Havâce İsmail Efendi 10) Mühür.

11) Musî ise İsmail Efendinin ber vechi muharrer def'i müddâası ma'lumum değildir.

12) 18 Muharrem 13) Agob

KAYIT-172: BABALARININ ÖLÜMÜ ÜZERİNE ALACAK VE VERECEKLERİN TAKİBİ İÇİN VEKİL TAYİNİ KAYDI (9 Muharrem 1306; 5 Eylül Perşembe 1889)

14) Hacı Hüseyin mahallesinden vefat iden Hasan Yazıcı b. Süleyman Efendi b. Mehmedin verâset-i zevcesi Zekiye Hatun binti 15) Hafız Talip Efendi ile sulbî kebîr oğulları Hacı Süleyman ve Bekir ve Mehmet ve Ahmet ve 'Ali Efendiler ile kebîr kızları Hamide ve Nefize 16) ve Münire'ye münhasıra olduktan sonra verese-i mezbûrdan ibni'l-mezbûr Ahmet Efendi meclisi şer'ide karındaşı Mehmet Efendi 17) mahdarında ikrâr-ı tâm ve takrîri kelâm idüp babamız müteveffa-yı mezbûr Hasan Efendiden mevrus emlakımızdan bey' 18) olunmak lazım geldiği veya ahirden cümlemiz için emlak ve arazi iştırâ'sı luzum görüldüğü halde 19) bu her iki cihetin bey' ve iştırâsına ve memurun huzurunda muâmele-i nizamiyye icrasına ve'l-hâsıl mütevaflık 20) olduğu umûrun küllisine tarafımızdan karındaşımız hâdır-ı mezbûr Mehmet Efendiyi vekîl-i nasb ve ta'yin eyledik. ve Babamız 21) mü-

teveffânın ve gerek bizim zuhur iden deynlerimizi dahî ber-vechi muharrer bey' eyleyemeyecekleri emlâk ve arâzi esmanından 22) edâ ve te'diye ve nakidi noksan olur ise ilerde tarafımıza müraca'at itmek ve âharı dahi tevkîle bi'l-cümle husûsât-ı 23) mezkûrda ber vechi muharrer vekâlet-i âmme-i mutallaka-i sahiha-ı şer'iyye ile mezbûr Mehmet Efendi'yi vekîl-i nasb ve ta'yîn eyledim.

24) 9 Muharrem 1306 25) Ali Efendi 26) Ahmet Efendi.

V. 56a

KAYIT-173: TEREKENİN TAKSİMİ İÇİN VEKİLİ TAYİNİ
KAYDI (9 Muharrem 1306; 5 Eylül Perşembe 1889)

1) Hacı Hüseyin mahallesinden Süleyman Alemdarzâde Ahmet Efendi ibn'il-müteveffâ Hasan Efendi ve diğeri 'Ali Efendi 2) Meclisi şer'ide Feyzullah Efendi b. Hafız Mehmet Talip Efendi mahdarında herbiri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i 3) kelâm idüp babamız müteveffa-yı mûma ileyhın ma'lûm olan lisana başında deyni bulunduğundan 4) ve her bir haylu dahi bize ve verese-i sâîresine mevrus emlâk ve arazileri olduğundan deyni 5) mezkûrasının senede müstenîd olanlarını ashabına îfa içün gerek emlâk veya arâzilerimizden 6) verese-i saire ile maa bey' ve ferağ ve tesviye deynimize veledi'l-iktifâ verese-i beyyine olan bi'l-cümle muhasebe 7) ve emlak hasılâtımızın kendi hisselerimize aid olan mikdarını dahi ahz ve kabza ve emlâk 8) ve arazimizin taksimiyle hisselerimizi kezalik kabza ve lede'l-iktizâ da'va ve husûmet ve redd-i cevaba 9) ve'l-hâsıl husûsat-ı mezkûr içün vereceği nihâyeye kadar âharı dahi tevkîle me'zûn 10) olmak üzere dayımız mûma ileyh Feyzi Efendi'yi vekâlet-i âmme-i mutallaka ile vekîl ve nâib-i menâb 11) nasb ve ta'yîn eyledik.

12) 9 Muharrem 1306 13) 'Ali Efendi 14) Mühür 15) Ahmet Efendi 16) Mühür.

17) Bendahi ber vechi muharrer yeğenlerim mezbûranın vekâletlerini kabul eyledim. 18) Feyzizade 19) Mühür.

V. 56b

**KAYIT-174: NİKAHTA MİHR TAYİNİ VE TESLİMİ İÇİN
VEKİL TAYİNİ KAYDI.** (12 Muharrem 1307; 8 Eylül Pazar 1889)

1) Dersâdette olup eşarî hazretleri civarında Dökmeciler mahallesinde olup elyevm Giresun'un 2) Kale mahallesesinde mukîm Ümmüstan yine seraşmî Mehmet Raşit Efendi b. Şeyh 'Alî Rıza Efendi meclisi Şer'ide 3) Kale mahallesinde sakine zâtı ma'rife Fatıma binti Ahmet nâm hâtuna tarafımdan kabûle ma'rûfe babaları Ahmet ğa 4) b. Mehmet mahdarında ikrâr-ı tâm ve takriri kelâm idüp mezbûre Fatıma Hatun yirmi adet yüzlük 5) mecdiye altunu mihr-i müeccel ile bir sınıf elmas küpe ve bir âdet elmas altunu yüzlük muaccel tesmiyeleriyle 6) zevce-i medhûle behâsı olup yanımızda adem-i hüsn muâşirinden nâsî mihri müeccel-i mezkûr 7) muaccel-i mezûkure avdet-i muayyine-i mâlûmâsı için nafaka ve sekanânı ve sâireyi bâ liramıza otuz adet 8) lira-i 'Osmânî mezbûreye virmedi ve Mezbûre dahi bundan ziyade vesâliye itmek üzere 9) işbu meclis-i şer'ide mezbûreyi muhakeme-i sahîha-i şer'iyye ile hall eylediğimde mezbûr Ahmet Ağa 10) dahi ber vechi muharrer kızı mezbûre tarafımdan kabûlune mevkûfa bi'l-vekâle kabûl eyledikten sonra zıkr olân 11) otuz âdet lira-i 'Osmânîyi işbu meclis-i şer'ide mezbûr Ahmet Ağaya defa'ten teslim eyledim. 12) ol dahi ber vechi muharrer kabul eyledikten sonra hukûk-u zevceme ve sâireye kâfe mutellebâtından 13) her birimiz ber vechi muharrer husûsu kabûl ile ibrâyı zimmet eyledik.

14) 12 Muharrem 1307 15) Şeyh Mehmet Raşid Efendi.

16) Zıkr olunan otuz adet lira'nın onbeş adedini nakden ve diğer onbeş adet liraya dahi 7) kendilerine bey' ve teslim eylediğim bir adet altun yüzlük ile maâ kordon altun saat semenine 18) cem'an otuz lirayı ber-vechi muharrer te'diye ve ifâ eyledik.

19) Şeyh Mehmet Râşit Efendi.

20) Bendahi ber vechi muharrer kızım mezbûrenin kabûlu'ne mevkuf kabûl ve altûn-u 21) mezkûr ile yüzük ve kordon ve saati ahz eyledim. 22) Ahmet Ağa b. Mehmet 23) Mühür 24) Şeyh Râşit.

25) İşbu mua'mele huzûrumuzla olduğunu tasdik ideriz. 26) Yusuf Ağa 27) Mehmet Ağa 28) İmâm-ı mahalle 29) Karamanlîzâde 30) Mısırzâde 31-32-33-34-35) Mühür.

36) İşbu zıkr olunan husus huzûrumuzla mezbûre Fatıma hâtun kabûl ve zevce-i mezbûr Râşid. 37) Efendinin takrîrlerini ve bedel-i hall olan otuz âdet lira-i 'Osmânîyi ahz ve 38) kabza babası mezbûr Ahmet Ağayı vekîl eylediğine şahidiz. şahadet 39) ideriz.

40) Karamanlıoğlu İbrahim. 41) Karamanlîzâde 42-43) Mühür.

V. 57a

**KAYIT-175: BORCUNA MAHSUBEN GAYRI MEN-
KULLERİNİN SATIMI VE FAZLASININ KENDİSİNE TESLİMİNİ
TALEBİ KAYDI** (12 Muharrem 1306; 8 Eylül Pazar 1889)

1) Yeni sayca mahallesinden Mahmut Efendi b. Ahmet Ağa b. Mehmet meclisi şer'ide mahalle-i merkûmada vâki' ma'lumu'l-mezkûr
2) bir bab mülkü benimle li ebeveyn er karındaşım Mehmet Efendi, Gül hatunun iki 3) kıta' tapu senedi mûcibince irsen ve şirâen malımız olup deyninden dolayı menzil-i 4) mezkûru bundan akdem bey' bi'l-vefâ tarıkıyla Dursun iktidaya vefâ-ı bey' olunma 5) benim hissemî rehinden ba'de'l-fek hisse-i şâyîâ mezkûru semenî makbûle tâlibine 6) bey' ve zuhûr iden deynimi îfaya ve fazlasını bana irsâl ve îsâle ve tapusunun 7) ifâsı için mahall-i meclisine varup İ'tây-ı takrîre ve'l-hâsıl husûsu mezkûr 8) müteveffik olduğu umûrun küllisine tarafımdan halen Muhyiddin mahallesinde sâkin Abbas 9) Mustafa Efendi b. Abdul'azîz Efendiyi kabûlüne mevkûfa vekil ve naib-i menâb nasb eyledim. 11) 12 Muharrem 1306 12) Mehmet Efendi b. Mehmet Ağa. 13) Mühür.

**KAYIT-176: ALACAĞINI TEREKESİNDEN TALEBİ DA'VASI
KAYDI** (14 Muharrem 1306; 10 Eylül Salı 1889)

14) Küçükkeriş karyesinden vefât iden Tılakoğlu 'Ali b. Mustafa vefât idüp veraset-i zevcesi Gülsüm binti 15) Mehmet ile sulbiye sağire kızları Fâtıma ve Hatice ve Yeter ve Gülzâde ve Sultan ve sağiroğlu Mustafa'ya münhasıra olduğu 16) tesviye-i umûrlarına kibel-i şer'iden valideleri mezbûr Gülsüm vasî nasb olduktan sonra benimle devlet-i

'âliyyiden Kumyalı 17) mahallesinden Barnavutoğlu Kirek Ağa veledi İlyâ meclis-i şer'ide zât-ı ma'rife zevce-i mezbûr Gülsüm muvâcehesinde 18) Müteveffâ-yı merkûm 'Ali b. Durmuş b. 'Abdullah hayatında 304 sene-i rûmîyyesi Haziranın 15. günü malımdan 19) ve yedimden gâib anı'l-meclis Emin Efendi ile maa' ahadîhümâ âharı zimmetine kefil olarak altı adet 20) yüzlük mecidiye altunu ahz ve kabz ve umûrlarına sarf ile istihlâk eyledikten sonra meblâğ-ı mezkûr 21) kable'l-edâ ve'l-ifâ merkûm 'Ali vefât itmekle mezkûr 6 adet yüzlük mecidiye altûnu müteveffânın terekesinde 22) taleb ıderim. ve Tarih-i mezkûr ile yedime bir kıta' semenin dahi virdiler.

23) 14 Muharrem 1306 24) Müdda'ı Kirek Ağa 25) Terekeye vadi'l-yed olduğu ikrâr müdda'ının ma'adâ müdda'asını inkâr

26) Mezburanın mührü olmadığını tasdik eyleriz. 27) İshaklızâde 28) Mühür. 29) Mubâşır Mühür.

V. 57b

KAYIT-177: VEKİL TAYİNİ KAYDI (16 Muharrem 1307; 12 Eylül Perşembe 1889)

1) Vekili olduğum mezbûr ile isbât-ı rüşd idecek bundan kalmış vasileri Şeytanoglu Bavli ile 2) eytâm sandığında olan alacakları ahz ve kabza ve muhakemeye ve makbûzunu mezbûreye itâyâ 3) âharı dahi tevkile vekilleri olduğumdan ol vechle merkûm Bavli ile muhâsebeye ve muhâkemeye 4) ve'l-hâsıl husûs-u mezkûr müteveffık olduğu umûrun küllisine tarafımdan bi'l-vekâle Salih Efendiyi vekil-i 5) nasb ve ta'yîn eyledim.

6) 16 Muharrem 1307 7) Vekilimiz 'Ali oğlu mezbûre Marya'nın vekili Andriya veledi Hacı Yor.

8) Bendahi ber vechi muharrer vekâleti kabûl eyledim. 9) Salih

Efendi 10) Mühür.

KAYIT-178: EVİNİN KİRA İŞLEMLERİ İÇİN VEKİL TAYİNİ
KAYDI (13 Muharrem 1307; 9 Eylül Pazartesi 1889)

11) Çınar mahallesinde kain ma'lûmu'l- müstemilât bir bâb mülk-ü menzili ahire îcâr itmeğe zâtı tarafımdan vekilim 12) olan damadım Semuk Toklu veledi Kaptan Mihail hâne-i mezkûru musaddık ol vechle Mikro'ğ 13) Ağaya îcâr eylemiş idi. Şimdi işbu îcâr kabûlüm olduğu yine ba'demâ dahi hâne-i 14) mezkûru müstâcır-ı sâbık İstanbûlî oğlu Todoru'yu haniden ihrâc itmek ve dilediği 15) kimesneye îcâr itmeğe ve aleyhime ifâde-i da'vâ olunur ise muhâkeme-i nizâmiyyede bidâyene 16) ve îcâbında istinâf-ı da'vâya âharı dahi tevlike ve'l-hâsıl husûsu mezkûr müteveffık 17) olduğu umûrun küllisine tarafımdan yine dâmâdım mezbûr Semuk Toklu'yu vekâlet-i âmme-i mutallaka-i 18) sahiha-ile vekîl-i nasb ve ta'yîn eyledim.

19) 12 Muharrem 1306 20) Çınarlar mahallesinden Harsoğlu Hacı Anaştaş veledi Hacı Dimitri 21) Bendahi vekâleti kabûl eyledim. 22) Semur Toklu veledi Mihail 23) Dâmâdım merkûm Semuz Toklu ile meân husus-u mezkûr Salih Efendiyi dahi vekîl-i nasb ve ta'yîn eyledim. 24) Hacı Enaştaş

25) Bendahi vekâleti kabûl ittim. 26) Salih Efendi 27) Mühür.

V. 58a

KAYIT - 179 : MAHKEMEDEKİ YANLIŞLIĞIN DÜZELTİLMESİ
TALEBİ KAYDI (9 Sefer 1307; 5 Ekim Cumartesi 1889)

1) Enkız karyesinden müteveffâ Avlioğlu Durmuş'un verese-i kîbâr-ı vekîli ve sağırın vasîsi da'vâ vekillerinden 2) Trabzonî Salih Efendi b. Mehmed Efendi meclis-i şer'ide Kumyalı mahallesinde mütemekkin taba'-i devleti âliyyenin 3) ermeni milletinden ceddi hezeyân Makribiç Ağa veledi İvak muvâcehesinde işbu meclis-i şer'e ibrâz ve irade 4) eylediğim işbu İ'lâm-ı şer'ide beyân olunduğu üzere hîni muhakemede vezîrûn Mehmet ve Hasan muvâceheleriyle 5) muhâkeme olunduğu süreyle burayı da diğer hattâ muhâkemede celp ettirmeyüp ve kendilerinin hayrına 6) olmadığı halde işbu hüküm sâdır olunmuş ve benimle dahi vasî ta'yın olunamadığı ve vasîsi olmaksızın lehine ve a'leyhine mugâyyir hükmün virilmesi caiz olmayacağı gibi deynimiz var zannıyla İ'lâmdan sonra 301 senesinde 8) müteveffânın malından olarak fuzûlî 30 kantar karışık yağlı bahçe bulunduğu esâsen alacakları Hacı Ohennes ve oğlu 9) olduğunu iddia' iden Kirek Ağa'ya teslim olunmuştur. Bu bulunduğu Mehmet ve Hasan virdiler. Bu sûretle 10) müteveffâda alacağı olmadığı gibi fuzûlî olarak 30 kantar bulunduğu ahz ittik. İ'lâm-ı mezkûr ise kable't-Tasdîk 11) mûki'ğ icrâya konularak müteveffânın karyede vaki' iki kıta' bahçesini icrâ muvakkıtiyle Mitro Ağanın kâlmen 12) pîderi Kirek Ağa nâmına Tapu senedi virilmiş olduğundan istima' bir kıta' bahçelere müdahale eyledikleri ve hâl bahçelere 13) vadi'l-yed ise müdafa'adan hâlî' olmadıkları ve husûsu mezkûr ise eytâm ve gâib halleri olduğu ve 14) Muhakeme ise usûlune riâyet olunmamış olduğu cihetle müdahalelerinin men'i ve tapu senedlerinin feshi 15) ve birde muhakemeye hâdır olan Hasan ve Meh-

med'in inkâr ile hükmü lâhık olduğu veresiden ise ber vechi muharrer gâib ve benim 16) bulunduğu halde kâbil-i i'tiraf iken gable't-Tasdîk muvakkığ ıcrâya konulmuş bu cihetle benûn-u nefea'n ve eytâm 17) hukûku zâyî' demek olduğundan bu sûretle muâmelenin feshini talep ıderim.

18) 9 Sefer 1307 19) Salih Safvet Efendi 20) Mühür.

21) Müteveffâ-yı merkûm Durmuş'a bâ sened matlûbâtımın tahsîli için mahkeme-i şer'ıyyeye müraca'at ile terekesinden da'va ıdûp 22) istihsâl eylediğim bir kıta' ilâm-ı şer'î teslim ol- duktan sonra muvakkığ ıcrâ'ya vad'a 23) ıcrâ müdâhiyle paramı aldım. Binaen'aleyh 'aleyhime ikâme olunan fuzûli da'vânın reddini talep ıderim. ve 24) Bu aldığım para müteveffânın ne türlü da'vâsından ol- duğu ıcrâ defterleri kaydından anlaşılabilir. 25) Hacı Mitro Efendi.

26) Müteveffâ Durmuş'un iki kıta' bahçesi Mitro'nun alacağundan dolayı ıcrâdan müzâyede'ye virilerek 27) müzâyedededen paramı topularında mukayyed semen-i medfu' mukabelesinde 28) ıştirâ ittim. Bu cihetle mal-ı müştirâmdır. 30 kantar finduk se- menine gelince müteveffa Durmuşla 29) oğulları Hasan ve Ahmet ve Abdullah'ın babalarıyla kefil bi'l-mâl oldukları mala medyûn deyn- lerine 30) mahsûben 301 senesinde ahz eyledim. Sonra cümlesiyle beraber mezkûr 30 kantar finduğın 31) hesabı ru'yet olunduktan sonra 303 senesi teşrin-i sâni 30 tarihiyle alınmış 9 Osmanlı altûnuyla 32) 30 gurusu cümlesi berâber olarak işbu bir kıta' tahvili ifâ eylediler. Bu cihetle benim anlarda 33) alacağım olduğundan bu cihetle ticaret mahkemesine müraca'at ıdeceğim

34) 24 Sefer 1306. 35) Kirek Ağâ.

V. 58b

KAYIT-180: MİHİR TALEBİ İÇİN VEKİL TAYİNİ KAYDI (19
Muharrem 1306; 15 Eylül Pazar 1889)

1) Tâlipli karyesinden Kara İbrâhimzâde Ahmet Efendi b. 'Abdul'aziz meclis-i şer'ide karye-i mezkûrda sâkin 2) Kara İbrahimzâde kerîmesi Fatıma binti İsmail Efendi nâm Bekir Baş tarafından müzekkerât-ı husûsu kabûle 3) vekîl-i şer'isi Hamdullah Efendi b. Hüseyin Ağa mahdarında ikrâr-ı tâm ve takrîri kelâm idüp 4) seksensekiz senesinde ben ve mezbûre Fatıma'nın hîni tevellüdümüzde mezbûrenin babası İsmail Efendi 5) kerîmesi ve gerek benim için icrâsiyla tesmiye-i mihrî muac'cel ve müeccel virdim. dedikte benim tarafımdan 6) dahi tamam. İşbu hadır bi'l-meclis bulunan Halid Ağa dahi kabul idüp bu sûretle nikah-ı yedimizde 7) muakkid olmuş olduğu istima'ım olmakla ben işbu meclis-i şer'ide nikah-ı mezbûrun 8) sıhhatine binaen müvekkile-i mezbûranın inkarına mukarin mezbûreyi muhalaa-i şahihâ-ı şer'iyye ile 9) hal' eylediğimde vekil müma ileyh Hamdullah Efendi dahi ber vechi muharrer muhala'ayı kabul eyledi. 10) Husus-u mezkûra müte'allık bir güne da'va ve niza'ım olmayup ma'lum ve meçhûl mezbûranın 12) zimmetini ibra ve iskat eyledim.

12) 19 Muharrem 1307 13) Ahmet Efendi b. Hamdullah Ağa. 14) Kara İbrahimzade 'Aziz Ağa'nın mahdumu Ahmet Efendi.

15) Bendahi bi'l-vekale mezbûr Ahmed'in takririni kabul eyledim. 16) Hamdullah Efendi 17) Mühür.

18) İsmail Efendinin kerimesi Fatımanın bikri balığa aleyhine fuzuli nikah iddia' itmekte olan 'Aziz 19) Ağa'nın oğlu ile olacak mua'melede ve müteveffik olduğu umurun küllisine bizim huzurumuzda 20) Hamdullah Efendi vekil-i nasb ve ta'yin eyledi. Böyle

şahidiz. Şahadet ıderiz.

21) Kara İbrahimzade 'Azız Efendi b. Yusuf Efendi 22) Mühür. 23)
Kara İbrahimzade Mahmud Efendi b. Mustafa Ağa 24) Mühür.

**KAYIT-181: ALEYHİNE SONUÇLANAN MAHKEMENİN YE-
NİDEN RU'YETİ İÇÜN VEKİL TAYİNİ KAYDI** (21 Muharrem 1307;
17 Eylül Salı 1889)

25) Menkûha-i mezbûrenin behamı olan Tuzcuoğlu Mustafa ke-
remesi Zeynep 'aleyhine ikame eylediğimi da'vamdan 26) vekilim hadır
merkûm Ahmet b. Mehmed vekil olduğundan ve vuku'bulun hükm-ü
İ'lâma olan i'tiraz üzerine 27) muhakemenin yeniden İstima'i lazım
geldiğinden yeniden muhakemeye husus-u mezkûr mütevaffık olduğu
28) umurun küllisine tarafımdan yine Ahmed'i vekil ve nasb-i menab
nasb ve ta'yın eyledim.

29) 21 Muharrem 1307. 30) Alacaoğlu Ahmet Ağa b. 'Ömer

31) Merkûmün mührü olmadığını tasdik ıderiz. 32-33) Mühür.

34) Bendahi ber vechi muharrer vekaleti kabul eyledim. 35)
Ahmet b. Mahmud 36) Mühür.

V. 59a

KAYIT-182: VEKİL TAYİNİ KAYDI (21 Muharrem 1307; 17 Eylül Salı 1889)

1) Şemsüddîn karyesinden sağır Mehmedin ve sair kirâmın nazari olduğum asîlden vasîsi Hüseyin ile ru'yeti muhasebelerinden dolayı 2) tarafımdan olunacak da'vaya mâniâm cihetle ru'yet-i muhâsebe ve sâireye ve müteveffik olduğu umûrun küllisine 3) da'vâ vekillerinden Salih Efendi'yi vekil-i nasb ve ta'yin eyledim.

4) 21 Muharrem 1307. 5) Kürtoğlu Mustafa Ağa b. 'Osman 6) Mühür. 7) Bendahi ber vechi muharrer vekâleti kabûl eyledim. 8) Salih Efendi 9) Mühür.

KAYIT-183: MAHKEMENİN YENİDEN RU'YETİ DAVASI KAYDI (24 Muharrem 1307; 20 Eylül Cuma 1889)

10) Uzgur karyesinden Eyyûbî oğlu Ahmed'in 'aleyhime ifâde eylediğim nikâh da'vasında da'vanın yeniden ru'yeti 11) ve faslı iktida' eylediğine yine da'vaları mezkûr-u sâbıkı vecihle vekîlim Şükrü Efendi da'va ve husûmet ve 12) redd-i cevâba ve'l-hâsıl husûsu mezkûr müteveffik olduğu umûrun küllisine tarafımdan Şükrü Efendiyi 13) vekil-i nasb ve ta'yin eyledim. 14) Bendahi vekâleti kabûl eyledim.

15) 24 Muharrem 1307 16) Şükrü 17) Zor 'Ali oğlu kerimesi Zeynep ve Emine

18) Mezbûre'nin zâtını bildiğimiz gibi mührü olmadığını dahi tasdik eyleriz. 19-20) Mühür.

V. 59b

**KAYIT-184: ALACAĞINA KARŞILIK VA'D EDİLEN ARAZİNİN
TALEBİ KAYDI** (26 Muharrem 1307; 22 Eylül Pazar 1889)

1) Bulancak kasabasında bundan akdem fevt olan Zoroğlu Artini veledi Hambof'un verâset-i zevcesi 2) Elmas binti Mitrik ile sulbi kebîr oğlu Abık ve sağır oğulları Arvanat ve kızları Berhava 3) ve Marya ve Bartini'nin ve Mitroya münhasıra olduktan sonra sağırûnun vasîleri valideleri 4) Elmas muvacehesyle Gül Emiryân Ohannes ve Agob Ağaların da'vâsı;

5) Müteveffâ Artini veledi Hacik sağlığında 298 senesi Haziranın 2. günü tarihiyle 6) müverrih mumzî işbu bir kıta' sened-i nâtik olduğu üzere malımızdan ve yedimizden iktirâz ve 7) kabz ve umâruna sarfile istihlâk eylediği 190 'adet yüzlük mecdiye altûnunu 8) 99 senesi teşrîni evvel ibtidasında edâ ve teslîme borçlu olduğu gibi Bulancak kasabasında 9) vakî' mutasarrıf olduğu bir kıta' bahçenin sülûs hissesini bey' bi'l-vefâ kabilinden olarak rehn 10) vad' idüp mezkûr 190 adet altûnu bize kable'l-edâ ve'l-îfâ merkûm Artini 11) bundan mukaddem fevt olup deyn-i mezkûru îfa'ya sâir terekesi olmamakla bervech rehin senedi ve 12) bahçe hisse-i mezkûra âharı bey' ve semeninden mezkûr 190 'adet yüzlük mecdiye altûnunu 13) bize edâ ve teslîme vasî mezbûreye tesbit olunmak matlûbumdur diye da'va.

14) 26 Muharrem 1307 15) Agob Ohannes.

16) Mütüveffâ-yı merkûmun terekesi olmayup ancak..... bir kıta' bahçeye 17) vadia'ti'l-yedim. Müddaî mezbûrânın iddia'ları ma'lûmum değildir. 18) Elmas

19) Mezbûre elmasın zatını bildiğimiz gibi mührü olmadığını tasdik ıderiz. 20) Mühür.

21) İşbu hâdir bi'l-meclis Elmas'ın zevci müteveffâ Artini veledi

Hacık sağlığında müddaî merkûman yedinden 22) 190 'adet yüzlük mecdiye altûnu iktirâz idüp zîmmetine deyni olduğu ve deyni mezkûrasına 23) Bulancakta vâkı' bîr kıta' bahçenin sülûs hissesini memuru huzûruyla bey' bi'l-vefâ kabîlinden olarak 24) rehnime vad' eyledi, böylece şâhidiz. şahâdet ıderiz.

25) Merkebođlu Anık Efendi veledi Kirek 26) Kirek Ohannes veledi deli Mitro.

27) Şâhid ba'de't-Tezkiye müdda'îlerin yemin itmeleri üzerine iken 28) müslimînlerin tevsikile 180 hamidiye altunu üzerine 29) sulh olduktan sonra diđerleride kabul eyledik. Ohannes.

V. 60a

KAYIT-185: ALACAK DA'VASI KAYDI (28 Muharrem 1306; 24 Eylül Salı 1889)

1) İşbu meclis-i şer'ide hâdîra olup Hacı Ahmet Ağadan bahçe esmânından 9 adet altun taleb ve da'va 2) idilen Ayaroğlu kızı Emine binti Hüseyin olduğunu bilürüz. ve şehadet eyleriz.

3) 28 Muharrem 1306) 4) Hasan Ustaoglu Ahmet b. Hüseyin 5) Mühür. 6) Akköy karyesinden Ustaoglu Hasan b. 'Ali 7) Mühür.

8) Benim Hacı Ahmet'ten taleb ve da'va eylediğim 9 adet yüzlük mecdiye altunu da'vanın fasl-ı ru'yet 9) ve sulh ve ibrâya ve'l-hâsıl husûs-u mezkûr müteveffık olduğu umûrun küllisine tarafımdan karındaşım Mehmet 'Ali'yi 10) vekîl-i nasb ve ta'yin eyledim.

11) Emine binti Hasan 12) Mezbûrenin mührü olmadığını tasdik eyleriz. 16-17) Mühür.

13) Bendahı vekâleti kabûl eyledim. 14) Mehmet 'Ali 15) Mühür.

KAYIT-186: TEREKEDEN HİSSESİNİ ALMAK İÇİN VEKİL TAYİNİ KAYDI (28 Muharrem 1306; 24 Eylül Salı 1889)

18) Boztekke karyesinden iken bundan iki sene mukaddem vefât iden Hanımoğlu 'Osman b. Halil'in verâset-i zevcesi Hatice 19) Hatun binti Mehmet ile sulbiyye kebîre kızı Ruveyde ve li ebeveyn er karındaşı Mustafa'ya münhasıra olduğunu 20) mezbûre Ruveyde meclis-i şer'ide Şükrü Efendi muvâcehesinde takrîr;

21) Babam müteveffânın menkûl ve gayrı menkûl emlak ve arâzî kâfe-i terekesinde olan husûs vadi'il-yed 22) olanlardan taleb ve da'va

ve ahz ve kabza ve makbûzunu bana İ'tâya ve sulh ve ibrâya ve 23) bunlar mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan mezbûr Şükrü Efendiyl vekîl-i nasb eyledim.

24) 28 Muharrem 1306 25) Ruveyde Hanım 26) Mühür.

27) Mezbûre'nin validesini bendahi vekîl eyledim. 28) Hatice Hanım. 29) Bendahi ber-vechi muharrer vekâleti kabûl eyledim. 30) Şükrü Efendi 31) Mühür.

32) Mezbûratânı zâten bi'l-ru'yet ve yine İstima'ıyye biliruz. ve şehadet ideriz. 33) Süleyman Çavuş 34) Mühür. 35) Bardakçızâde 36-37) Mühür.

V. 60b

KAYIT-187: VEKİL TAYİNİ KAYDI (29 Muharrem 1306; 25 Eylül Çarşamba 1889)

1) Kale mahallesinde sâkin müteveffâ Şükrü Efendi zevcesi Emine hatun binti 'Ali Efendi 2) mua'mele-i eytâmıyyenin ahz ve tahsiline ve mua'mele-i sâiresine sulh ve ibrâya ve mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan bizim huzûrumuzda akrabâsından 3) 'Ömer Efendi b. Abdulkerîmi vekîl-i nasb ve ta'yin eyledim.

4) 29 Muharrem 1306 Böylece şâhidiz şahâdet dahi ideriz. 5) Mehmet Efendi b. Samed Ağa. 6) Mühür. 7) Kürdancızâde 'Abdulhamîd Efendi b. Mehmet Ağa 8) Mühür.

9) Bendahi ber vechi muharrer vekâleti kabûl eyledim. 10) 'Ömer Efendi 11) Mühür.

KAYIT-188: VASİLİĞİN DEĞİŞMESİ KAYDI (8 Sefer 1307; 4 Ekim Cuma 1889)

12) Vasîlerim olduğum Hüseyin ve Hasan ve Mustafa ve 'Arif

umûrlarını tesviye itmekde olduğum cihetle 13) yine talebiden olmakla umûru vesâyeti ru'yet idemeyeceğim gibi redd-i âliyyeye gitmem lâzım geldiğine 14) beni vesâyet-i mezkûrayı kendi hüsn-ü rızâmla terk iderek yerime Müslimîn-i ihtiyar ve esmâıyla 15) vâlidem Zeynep hatun binti Halil vasî olacağı ve bu vechle mezbûrenin vesâyetini bende 16) kabûl eyledim.

17) 8 Sefer 1307. 18) Boztekke karyesinden Karga oğlu Halil Efendi b. Hasan 19) Mühür.

KAYIT-189; VEKİL TAYİNİ KAYDI (5 Sefer 1307; 1 Ekim Salı 1889)

20) Küçükkeriş karyesinde Tokalak oğlu müteveffâ Hacı Mustafa Efendi başında oğullarıyla menkûl akçanın 21) alacağıma ve müteveffâ terekelerinde olan alacaklarımın ashâbından tahsîli ve bana teslimi ve da'vânın vuku'una 22) vasî olan Muhakemeye ve İ'taya ve İstida' takdîmine ve îcâb-ı halde isti'nâf-ı ve temyîze 23) ve sulh ve ibra'ya ve bunlarda hasebi'l-îcâb haciz muhakemesine tetlîk ider cihet olduğu 24) haldede kezâlik bana müracâ'at itmiden imzâsıyla arz-ı mâl takdîmine ve aleyhime ve lehime 23) bi'l-cümle mahkemede muhâkemeye ve redd-i cevâba ve âharı tevkîle tarafımdan Şükrü Efendi b. Feyzi Yazıcı'yı 26) vekîl-i nasb ve ta'yîn eyledim.

27) 5 Sefer 1307. 28) Sultan Selîm Mahallesinden Hartasoğlu Hamiş Ağa veledi Hacı Agob 29) Bendahi ber vechi muharrer vekâleti kabûl eyledim. 30) Şükrü 31) Mühür.

V. 61a

KAYIT-190: SATIN ALDIĞI İNEĞİN SAHİBİNİN GASBI SONUCU KENDİSİNE İADESİ TALEBİ KAYDI (5 Sefer 1307; 1 Ekim Salı 1889)

1) Arpa Çukur karyesinden Kara Hüseyinoğlu Mahmud b. Hüseyin meclis-i şer'ide Homurlu karyesinden Kırlioğlu Bilal 2) b. 'Osman muvacehesinde merkûm Bilal'in yedinde olan altı beyaz ve belinin iki tarafı kır ve 3) kuyruğu kesük bir re's erkek ala dört yaşında bir re's hayavanı bundan birbuçuk sene mukaddem Kırömer 4) oğlu İsmail Çavuştan 300 gurus semen-i medfu' mukabelesinde iştira idüp yedimde şira' 5) malım iken bundan bir mah mukaddem hilafında Gökçe altı nam mahallede galb olunup şimdi 6) merkûmun yedinde bulunmakla bi'l-İstihlak taleb iderim.

7) 5 Sefer 1306 8) Müdda'ının da'va eylediği hayavana vadi'l-yedim. Müdda'ası ma'lumum değildir. 10) Mezkur hayavanı bundan 15 gün mukaddem 'İbsala oğlu Mehmet 'Ali nam kendüne 660 11) gurus iştira idüp şiraen benim yedimde değildir. 12) Kırlioğlu Bilal b. 'Osman

13) İşbu iddia olunan altı beyaz belinin iki taafı kır birisi üçbuçuk yaşını mütecaviz hayvan re'isi 14) Müdda'ı merkûm Mahmud'un bir sene ve yine şirai mah ve mülkü olduğunu bilürüz. ve şahadet ideriz.

15) Diğer deli Baltaoğlu Salih b. Süleyman 16) Şahid Sarvan karyesinden Kır 'Ömeroğlu Hasan b. İbrahim.

17) Mezburanın mühürleri olmadığını ve huzurumuzla şahadet eylediklerini ve tarafeynin dahi cümlesinin mühürleri olmadığını tasdik ideriz. 18) Feyzullah 19) Mühür 20) Hasan Ağa 21) Mühür.

KAYIT - 191 : TEREKEDEN HAKKINI ALMAK İÇİN VEKİL TAYİNİ KAYDI (6 Sefer 1306; 2 Ekim Çarşamba 1889)

22) Bizim müteveffa 'Alî Efendi ve müteveffa Mustafa terekesiyle terekelerinde olan alacağımız muhakemesine ve bunlardan başka 23) alacaklarımızın tahsili hususunda muhakemeye mütevakkıf ve muhtaç olanları gerek 24) mahkeme-i şer'iyye ve gerek nizamiyyede muhakeme ve muvacehe ve husumet ve redd-i cevaba ve icabında isti'naf ve temyize ve sulh ve ibra'ya ve âharı tevkile 25) ve'l-hasıl hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımızdan vekaleti amme-i mutallaka-i şahiha-i 26) şer'iyye ile da'va vekillerinden Şükrü Efendi b. Feyzi Yazıcı'yu vekili nasb ve ta'yin eyledik.

27) 6 Sefer 1306 28) Biradesi Mehmet Efendi b. mezbûr Hasan Efendi. 29) Hacı Hüseyin mahallesinden Şükrü Efendi b. Hasan Efendi 30) Mühür.

31) Bendahi ber vechi muharrer vekaleti kabul eyledim. 32) Şükrü Efendi 33) Mühür.

V. 61b

KAYIT-192: SATIŞ AKDİ İÇİN VEKİL TAYİNİ KAYDI (6 Sefer 1307; 2 Ekim Çarşamba 1889)

1) Bizim Ünyede..... 1304 senesi emvali bedelatımdan 2) olup mu'tezimleri zimmetinde olup hükümet-i 'âliyyiden mevrud senedat 3) mantûkunca an zemin zimmetlerine bu cihetle kaffe alacağımın medyunlardan ahz ve kabza ve vefatları 4) vuku' bulanları olduğu halde terekelerinden talep ve da'vâya mahkeme-i şer'iyye ve nizamiyyeye müracaat ve alacağımızla 5) teshil ve tahsili zamanında usûlî vechle medyûnlarımızla emlak ve ıgar ve eşyalarını taht-i hacze

6) almAğa ve bunlardan gerek bi'r-rızâ ve gerek mahkemeler vasıtasıyla vuku'a gelen tahsilatı ahz ve kabza ve 7) makbuzlarını bize irsal ve teslim ve medyünlardan eda ve deyn itmeyüpte te'cil itmek talep eyleyen 8) olduğu halde rehn ve bi'l-kefil mu'tebereye rabt ile münasib miktar ta'cil itmeği ve mikdarı rehne rabt 9) idilmiş olan alacağınızın te'diye itmeyerek ve tesviyesinde nakid idenler olur ise onlarında usûlu vechle 10) bey' ve ferağ olunmasına muhakeme ve mecaliste menafea'mız uğurunda vesatinin icrasına münferiden ve müctemla'n 11) tesviye-i maslahat olunmasına ve içerlerinden 'aleyhimize ikame-i da'va olunur ise onlar ilede husûmet ve redd-i cevaba ve 12) 'inde'l-icab yalnız benim için ve kezalik yalnız serikim muma ileyh için talep ve da'vâya kezalik münferiden ve 13) müctemian icra-yı vekaletine ve bercehi muharrer da'vâ ve husûmet ve redd-i cevaba ve matlubumuzun tahsili ve senede rabt 14) Husumetlerinde لازمü'l-hudûd muvacehelerinde dahi münferiden ve müctemian vâhî vekâletine ve âharı tevkile vekalet-i 15) amme-i mutallaka-i sahiha -i şer'iyye ile Ünye'de mukim tüccardan Öküzyan Talımyus ve Bazdarısyan 16) Efendileri kabullerine mevkufa vekil-i nasb ve ta'yîn eyledik.

17) 6 Sefer 1307 18) Serikli Vasılyan Efendi veledi Nikola 19) Mühür.

20) Kasım Ağa mahallesinden Armutzâde Ahmet Efendi b. Hacı Mehmet Efendi. 21) Mühür.

V. 62a

KAYIT-193: VARİSLERİN TESBİTİ KAYDI (18 Sefer 1307; 14 Ekim Pazartesi 1889)

1) Zefre karyesinden olup Tirebolu tâli taburî efradından iken bundan akdem 2) vefât iden Caferoğlu Mehmet b. Halil b. Bektaş veraset-i zevcesi Aişe binti Mehmet 'Ali 3) ile babası mezbûr Halil ve validesi Esmâ binti 'Ali ile sağır oğlu Halil'e münhasıra olduğu 4) bunlardan gayrı varisi ve terekesine müstehak âharı olmadığı ma'lumumuz değildir. Biz bu hususa ve 5) bu vech üzere şahidiz. Şahadet ideriz.

6) 18 Sefer 1307 7) Yine karyeden Bektaşoğlu Hüseyin b. Ahmet. 8) Şâhid zefre karyesinden Kınalıoğlu 'Ali 'Osman b. Hasan 9) Mühür.

KAYIT-194: MİHR TALEBİ KAYDI (21 Sefer 1307; 17 Ekim Perşembe 1889)

10) Uzgur karyesinden Koçoğlu Mustafa kerimesi Fatıma zevce-i münhali muvacehesinde takririr 11) zevcem merkûm Turnacıoğlu Hasan b. Salih ile beynimizde hüsn-ü İmtiyazımız olmadığından 12) zimmetine mukarrer mihri mü'eccel hakkım olan 500 gurus ile nafaka-i mu'ayyene-i ma'lûmem ve müekked 13) seknâm kendi üzerime olmak ve merkûmdan hâsıl olan akça başında Mehmet nâm sagırun 14) dahi nafakası kezalik tarafımdan eda' olmak üzere muhakemeye gelüp ve merkûm dahi 15) ragıb olduğundan işbu meclisi şer'ide beni ber vechi muharrer muhakem-i sahiha-i şer'iyye ile hall eylediğini ben 16) dahi halli mezkûru ba'de'l-kabul hukuk-u zevcine ve saireye mütea'llık da'vadan altunun 17) zimmetini ibra eyledim

18) 21 Sefer 1307 19) Kasabadan Mustafa

20) Mezburenin zâtını bildiğimiz gibi huzurumuzla hali olduğuna tasdik ideriz. 21) Turnacıoğlu Mustafa 22) Bozalioğlu 25) Mühür.

24) Bendahi vechi muharrer üzere işbu meclisi şer'ide mezbûre Fatımayı 25) muhakeme-i sahiha-i şer'iyye ile hal' ve ibrâz-ı mezkûru kabul eyledim. 26) Turnacıoğlu Hasan b. Salih 27) Mühür.

KAYIT-195: ALACAK DAVASI KAYDI (25 Sefer 1307; 21 Ekim Pazartesi 1889)

28) Müteveffâ Hacı Hasan Efendi terekesinde olan senedli alacağı müteveffanın terekesine vadi'il-yed olmaktan 29) talep ve da'va ve husumet ve redd-i cevaba ve sulh ve ibraya ve makbûzu bana İ'ta ve teslim ve'l-hasıl 30) husus-u mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllîsine tarafımdan da'va vekillerinden Salin Efendi b. 31) Mahmut Efendi'yi vekil naib-i menab nasb ve ta'yin eyledim.

32) 25 Sefer 13074 33) Agoboğlu Yorika veledi Hacı Hasis 34) Bendahi vekaleti kabul iderim. 35) Salih Efendi 36) Mühür.

Bu durumda sosyal devlette yetimlerin himayesiz kalmamalarını sağlamak ve hisselerine düşen eşya ve malların başkalarının ellerine geçmemesi de garanti altına alınmış olmaktadır.

Vekil tayinine gelince; Mahkemedeki da'vaları bizzat şahıs kendisini göreceği gibi bugünkü avukatlık mesâbesinde ve beldenin ileri gelenlerine umûmî vekâletnâme verilmek suretiyle deruhte edilmektedir. Ancak merkez olması hasebiyle kayıtlarda "Tabozonî Salih Saffet Efendi" çokça zikredilmekte ve bu şahsın meşhûr vekilleden olduğu intiba'nın bizde bırakılmaktadır. Bu cümleden olarak bugünkü avukatlıkla eşdeğerde olan vekîlin Trabzônî olması, Giresun'un kaza olması sebebiyle o günkü bürokratların daha çok Trabzon'dan atanması halen Giresun'daki bürokratların ekseriyetinin Trabzonlu olmasıyla az da olsa etkisinin olduğu intibayı bizde bırakılmaktadır.

e) Nüfus ve Aile

Toplumu meydana getiren temel taşların başında aile gelmektedir. İnceleme konumuz olan 1411 no'lu sicil defterinde aile yapısının sağlam temellere dayandığını söyleyebiliriz. Şöyleki 195 adet kayıttan hiçbirisinde aile anlaşmazlıklarına raslayamamaktayız. Çocuk sayısını incelediğimizde de genelde 2-3 sayısı ile karşılaşırız. Bu da bize şimdiki manada nüfus planlamasının söz konusu olmamasına rağmen klasik manada bir nüfus planlamasının varlığını düşündürüyor. Günümüzde Giresun'un yüksek köylerinde gözüken 10-14 çocuklu ailelerin bu tarihlerden sonra eğitim seviyesinin düşüklüğüne bağlayabiliriz.

Nüfusa gelince; Kaza'nın nüfusu hakkında inceleme konumuzda sarıh bir kayıt bulamamakla birlikte Emecen'in bildirdiğine göre(10)

10) Emecan M.Feridün "Giresun" md. DİA İst. 1997 XIV s. 83 vd.

1891 yılında 51.704 müslümün, 11.884 rum, 938 ermeni toplam 64.526 sayısından bahseder. Bu konumda bize müslümanların sayısının gayr-ı müslimlere oranla çok fazla olduğu sonucunu vermektedir.

f) Alacak Verecek Da'vası İle İlgili Anlaşmazlıklar;

1306-1307 h. tarihli, 1411 no'lu defterde alacak davaları önemli bir yer tutmaktadır. Bunlar, borcunu ödeyemeden vefat eden kimselerin terekelerinden borcun îfâsı talebi. Satış akdinde belirtilen miktarlara itiraz. Sattığı malın parasının bir kısmını alıp, kalan kısmınında ödenmesi talebi gibi bir çeşitleme yapmak mümkündür.

Yukarda da belirttiğimiz gibi iç içe yaşayan çok uluslu üniteler devlet yapısı arzeden devlet yönetimi ve dolayısıyla Giresun'da da alacak verecek davaları müslümanlarla gayrı müslimler arasında cereyan edenleri küçümsenmeyecek kadar vardır. İşin tesbite değer tarafı her iki tarafta akidlerinde diğer dinlerden insanların şahidliğini kabul etmişlerdir. Öyleki müslüman birisinin gayr-ı müslimle yaptığı bir akidde "Allah adına" müslümanların şahidlik etmesini talep etmişlerdir. Alacak verecek da'vası genelde vekil tayin edilen bir kişi tarafından yapıldığı da gözükmemektedir.

Anlaşmazlıklara gelince; genelde Karadeniz insanının karakteristik özelliğini bu konuda da görmek mümkündür. Çünkü anlaşmazlıklar genelde sınır davalarıyla ilgilidir. Günümüzde de Giresun civarında olunan mahkemelerin ekserîsini sınır tecavüzlerinin oluşturduğunu söylersek zannederim çok mübalağa yapmış olmayız.

g) Vakıflar

Ecdâdımızın, bizlere miras olarak bıraktığı, en güzel hasletlerden bir tanesi de vakıf kurmaktır. Devlet büyüklerinin yada zengin vatandaşların toplum yararına, gayri menkûl mallarını eşyalarını, hatta paralarını vakfetmişlerdir. Yahutta vakıf kurarak vakıfların ayakta durmaları için gelirlerini bu vakfa vermek suretiyle, gelir temini sağlamışlardır. Osmanlı bu konuda çok zengin bir maziye sahip olmakla beraber Giresun bu konuda biraz geride kalmıştır.

İnceleme konumuz olan defterde 3 adet vakıf kaydına rastlamaktayız. Bu kayıtların iktisinde vakıf arazisine tecavüz dolayısıyla mahkemeden düzeltilmesi için yardım talep edilmektedir. Giresun gelenğinde medrese kültürü pek bulunmadığından vakıfla ilgili kayıtlar cami şeriflerle ilgilidir. Şöyleki; 45 kayıtla söz edilen bahçenin gelirinin yarısı cami ta'miri, imam nafakası ve tuvalet temizliği şartıyla vakfedilmiştir. Eğer bunlardan arta kalan olur ise fakir fukaraya dağıtılması istenilmektedir.

İKTİSADİ YAPI

a) Şehrin İktisâdî Durumu

1411 numaralı Girsun Şer'îyye Sicilindeki 195 kayıttan ekserisi, halk arasında olan doğrudan yada dolaylı bağlantısı itibarıyla iktisâdî yapıyla alakalıdır. Gayri menkûl olarak ev, arsa, tarla, bahçe geçmektedir. Evlerin yapısıyla ilgili geniş bilgi olmamasına rağmen mevcut dökümanlara göre evlerin çok katlı olmadıkları anlaşılmaktadır. Yalnız evlerin yanında "serendir" tabir edilen ve halen köylerde kullanılan depo niteliğindeki ardiyelerdir. Bahce tabirinin geçtiği kayıtlarda ise genelde fındık bahçesi zikredilmektedir. Bundan da

anlaşıyor ki bugün olduğu gibi 19. y.y.'da da Giresun'un geçim kaynağı fındık üzerine kuruludur. Akidleşmelerin çoğu da fındığın paraya tahvilinden doğan anlaşmazlıklarıyla ilgilidir.(11)

İlerde de kullanılan paralardan söz edeceğimiz gibi çeşitli paralar kullanılsa bile alış-verişlerde daha çok "guruş" kullanılmaktadır. Alış-verişe konu olan gayr-ı menkûl ne olursa olsun, yeri, mevkîsi ayrıntılarıyla tarif edilmektedir.

Şüphesiz ki, bu dönemde Giresun'da hayvancılıkta yaygın ve halkın geçim kaynaklarından birisiydi. Fakat bu konuda inceleme konumuz olan defterde ayrıntıya ratlayamadık.

Küçükbaş hayvan dediğimiz koyun, keçi gibi hayvanlar hiç geçmemektedir. Büyükbaş hayvanlardan da sadece inek hayvanı zikredilmektedir.(12) Dört yaşında bir ineğin 300 kuruş olduğu kaydedilmektedir. Bir kantar fındığın 80 kuruş ettiği bir dönemde (13) ortalama bir ineğin 3,5 kantar (takriben 175 kg.) fındığa eşdeğer olduğu sonucuna varıyoruz. Günümüzde de yaklaşık aynı oranı görmekteyiz.

1411 no'lu defterden anlayabildiğimiz kadarıyla Giresun, o tarihte normal bir hayat standardında olduğu sonucuna varabiliriz. Çünkü kız alışverişlerinde eşlere verilen mihir miktarı hiçde küçümsenemeyecek seviyededir.(14) Şöyleki; 1001 guruş mihri muaccel (yaklaşık 1,5 ton fındık parası) ve 30 yirmilik gazi, 40 çeyrek, 1 beşlik altın, 1 sicim saat, 1 altın küpe mihri muaccel ki bugün bile ulaşılması kolay olmayan bir meblağ olarak karşımıza çıkmaktadır. Aynı şekilde defterde geçen ev eşyalarına bakınca ki bunlar; Yün yatağı, yün yor-

11) K: No. 150

12) K: No. 190

13) K: No.

14) K: No. 146

ganı, yastık, kilim, dastar, tabak, kazan, tava, kantar, bakraç, ibrik(15) olarak geçmektedir. Bir evin ihtiyacına normal standartlarda karşılık verebilecek eşyalardır.

Şehirde yaşayan halkın geçim kaynağının daha ziyâde ticaret olduğu anlaşılmaktadır. Şehirdeki meslek gurupları sadece müslüman yada gayri müslimlerin ellerinde olmayıp her iki din mensuplarının da ticâretle ıstıgal ettiklerini görüyoruz. Şöyleki cilingirci müslüman(16) zikredilmekle beraber, Bezâz esnâfı(17) olaran gayri müslim'in ismi zikredilmemektedir. Yine telgrafhane yapımını(18) üstlenen Rum müteahhid memurun ise müslüman olduğu kaydedilmektedir.

Bir kantar fındığın 80 gurus ettiğı bir dönemde bir evin yıllık kirasının 70 lira olması kiraların çok yüksek olduğu anlamı taşımaktadır. Fındık bahçelerinin sahipleri tarafından imar edildiğı gibi yarıcı diyebileceğimiz kişiler tarafından da imariyyesinden söz edilmektedir.(19)

Halk arasında, borç alıp-verme hadiselerinde faizle dayalı bir sistem görülmemekle beraber, bir vatandaşın şer'i mahkeme huzurunda(20) 4452 kuruş alacağını karşılık bir yıllık 524 kuruş. Yaklaşık % 11 nema (faiz) talep emesi e şer'i mahkemece red edilmemesi o dönemde az da olsa faizin varlığını aklımıza getirmektedir.

Sonuç olarak bütün bu iktisâdî faaliyetlerde dikkate değer nokta, dini ve ırkî farklılığa rağmen, sisteme olan güven ve itimatsızlığa fazlaca yer olmamasıdır. Alış-verişlerde bugünkü çek yerine geçebilecek senedler ilerde muhtemel ihtilâfın çözünlenmesinde bir kayıt olarak görmektediriz. Zaten borcuna direk karşı çıkan bir kayıda da rastlamadık.

15) K: No. 23, 116

16) K: No. 76

17) K: No. 128,129

18) K: No. 110

19) K: No. 85

20) K: No. 84

İhtilaflar, ölen vatandaşın olan alacağını varislerinden talep etmek için olan yazışmalardır.

b) Para

Şer'iyye sicillerinin tümü incelendiğinde o dönemde kullanılan para birimlerini tümüyle öğrenmek mümkündür. Ancak inceleme konumuz olan 1411 no'lu defterde para olarak ekseriyetle "guruş" geçmesine rağmen alış-verişlerde ve borç vermede kullanılan paralar şunlardır.

- 1) Guruş
- 2) Lira-ı Osmânî
- 3) Mecîdiye Altunu
- 4) Sîm Mecidiye
- 5) Yüzlük Lira
- 6) Beşlik Altun
- 7) Mahmuduye Altunu
- 8) Gâzî
- 9) Gazî-i Rub'î

BİBLİYOGRAFYA

- AKGÜNDÜZ, Ahmet,** Ser'ıyye Sicilleri, TDAV Yay., İstanbul, 1988
- BOSTAN, M. Haneft** Giresun Kazasının İdari Taksimatı ve Nüfusu, Giresun Tarihi Sempozyumu, G.B.K. Yay., İstanbul, 1997
- EMECEN, M. Feridun,** "Giresun" md., DİA, İstanbul, 1997
- KARAMAN, Oktay,** Seyahatnamelere Göre Giresun, Giresun Tarihi Sempozyumu, G.B.K. Yay., İstanbul, 1997
- YÜKSEL, Ayhan,** Salnamelere Göre Giresun Bölgesi'nin İdari Durumu ve İdareciler, Giresun Tarihi Sempozyumu, G.B.K. Yay., İstanbul, 1997